

การแปลเรื่อง *A Million Little Pieces*
ของ James Frey

นางสาวอรพิน ยงวัฒนา

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการแปล ศูนย์การแปลและการล่ามเฉลิมพระเกียรติ
คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ปีการศึกษา 2552

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)

เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR)
are the thesis authors' files submitted through the Graduate School.

Translation of James' Frey
A Million Little Pieces

Miss Orapin Yongwattana

The Special Research is Submitted in Partial Fulfillment of the
Requirements for the Degree of Master of Arts in Translation
Chalermprakit Center of Translation and Interpretation
Faculty of Arts
Chulalongkorn University
Academic Year 2009

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์ฉบับนี้มุ่งศึกษาการแปลเรื่อง *A Million Little Pieces* จากภาษาอังกฤษเป็นภาษาไทย โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะคงลีลาการเขียนที่ใช้การแบ่งความและรูปประโยคแยกจากการเขียนทั่วไป หวังให้ได้บทแปลที่มีอรรถรสเช่นเดียวกับตัวบทต้นฉบับ

ผู้แปลตั้งสมมติฐานไว้ว่าควรเลือกใช้วิธีแปลที่ให้ความสำคัญกับรูปแบบของตัวบทต้นฉบับ โดยใช้หลักวาทกรรมวิเคราะห์ การตีความด้วยทฤษฎีวิัจจนกรรม และหลักการแปลวรรณกรรมของฟอร์ตยูนาโต อิสราเอลเพื่อศึกษาทำความเข้าใจตัวบทและถ่ายทอดออกมาให้ได้บทแปลที่มีลักษณะตามต้องการ

จากการศึกษาพบว่า ในการรักษาอารมณ์และลีลาการเขียนของต้นฉบับนั้น ควรมุ่งที่การถ่ายทอดอารมณ์ของต้นฉบับด้วยภาษาปลายทางที่เป็นธรรมชาติ มากกว่ารูปแบบและลีลาการเขียนของภาษาต้นฉบับซึ่งอาจมีลักษณะที่ไม่เป็นธรรมชาติในภาษาปลายทาง

Abstract

This special research aims at studying the translation of *A Million Little Pieces* from English into Thai. The Main purposes are to maintain the writer's style which divides texts into unique forms of sentences, and to gain a translation with the same flavor as the source text.

The hypothesis is that the method used should focus at the source text's form, using discourse analysis, speech act theory and Fortunato Israel's literature translation guidelines in studying the source text and conveying it into a desirable target text.

It was found that to maintain mood and style of the source text, naturalness of the target language is more important than form and style of the source language that can seem unnatural if translated bluntly into the target language.

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์ฉบับนี้ถูกล่วงมาได้ด้วยความกรุณาอย่างยิ่งของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จิรันธรา ศรีอุทัย อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ผู้กรุณาสละเวลาให้คำปรึกษา ข้อชี้แนะ และคำแนะนำอันเป็นประโยชน์ด้วยความเอาใจใส่เสมอ ขอกราบขอบพระคุณไว้ ณ ที่นี้

กราบขอบพระคุณอาจารย์ ดร.ปริณดา แข่งขัน ผู้กรุณาสละเวลาอ่านสารนิพนธ์ และได้ให้ข้อเสนอแนะ ตลอดจนแนวทางในการปรับแก้ให้สารนิพนธ์มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

กราบขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่ได้ให้ความรู้และคำสั่งสอนอันมีค่ายิ่ง

ขอบคุณคุณนิภาพร อางควนิช เจ้าหน้าที่หน่วยบริหารหลักสูตร ที่ได้ช่วยติดต่อดำเนินการในเรื่องต่างๆ ในระยะเวลาที่ศึกษาเล่าเรียน

กราบขอบพระคุณบิดาผู้ล่วงลับ กราบขอบพระคุณมารดาสำหรับทุกสิ่งทุกอย่างที่ท่านได้มอบให้ด้วยความรัก และขอบคุณน้องสาวกับพี่ชายที่คอยช่วยเหลือดูแลเรื่อยมา

สารบัญ

บทคัดย่อ

Abstract

กิตติกรรมประกาศ

สารบัญ

บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 หลักการและเหตุผล	1
1.2 วัตถุประสงค์	2
1.3 สมมติฐาน	2
1.4 ขอบเขตของการศึกษา	2
1.5 ขั้นตอนการดำเนินการ	2
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	2
บทที่ 2 แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง	3
2.1 หลักการวาทกรรมวิเคราะห์	3
2.1.1 ประเภทของตัวบท	4
2.1.2 องค์ประกอบภายนอกตัวบท	5
2.1.2.1 ผู้เขียน	5
2.1.2.2 วัตถุประสงค์ของตัวบท	5
2.1.2.3 ผู้อ่าน	5
2.1.3 องค์ประกอบภายในตัวบท	6
2.1.3.1 โครงเรื่อง	6
2.1.3.2 แก่นเรื่อง	6
2.1.3.3 มุมมอง	6
2.1.3.4 ฉาก	7
2.1.3.5 บุคคลในเรื่อง	8
2.1.3.6 วจนลีลา	8
2.1.3.7 ภาษาย่อย	9
2.1.3.8 ลีลา	9
2.1.3.9 ภาพพจน์	10
2.1.3.10 อวัจนภาษา	10
2.2 ทฤษฎีการแปล	11
2.3 หลักการแปลวรรณกรรม	12
2.4 ทฤษฎีวิจัยวรรณกรรม	14

บทที่ 3 การวิเคราะห์ตัวบท	16
3.1 ประเภทของตัวบท	16
3.2 องค์ประกอบภายนอกตัวบท	16
3.2.1 ผู้เขียน	16
3.2.2 วัตถุประสงค์ของตัวบท	17
3.2.3 ผู้อ่าน	17
3.3 องค์ประกอบภายในตัวบท	17
3.3.1 เรื่องย่อ	17
3.3.2 โครงสร้างของตัวบท	18
3.3.3 โครงเรื่อง	19
3.3.4 แก่นเรื่อง	19
3.3.5 มุมมอง	20
3.3.6 ฉาก	20
3.3.6.1 ฉากที่มีลักษณะทางกายภาพ	20
3.3.6.2 ฉากที่เป็นเวลา	21
3.3.6.3 ฉากที่เป็นสภาพแวดล้อมทางวัฒนธรรม	21
3.3.7 บุคคลในเรื่อง	22
3.3.7.1 เจมส์ เฟรย์	22
3.3.7.2 เลียนนาร์ด	23
3.3.7.3 ลิลลี่	23
3.3.7.4 เธอ	23
3.3.7.5 ลินคอล์น	24
3.3.7.6 โจแอน	24
3.3.7.7 แสงก์	24
3.3.7.8 จอห์น เอฟเฟอร์เริตต์	25
3.3.7.9 นายลัน	25
3.3.7.10 บ็อบ เฟรย์	25
3.3.7.11 ลินน์ เฟรย์	25
3.3.7.12 บ็อบ เฟรย์ จูเนียร์	25
3.3.8 วัจนลีลา	26
3.3.9 ลีลา	27
3.3.9.1 รูปแบบ	27
3.3.9.1.1 การจัดย่อหน้าขีดซ้าย	27
3.3.9.1.2 การไม่ใช้เครื่องหมายัญประกาศ	27
3.3.9.1.3 การใช้อักษรพิมพ์ใหญ่ขึ้นต้นคำนาม	28

3.3.9.2	สำนวนภาษา	28
3.3.9.2.1	การใช้ถ้อยคำเรียบง่าย	28
3.3.9.2.2	การแบ่งใจความประโยค	28
3.3.9.2.3	การซ้ำ	29
3.3.10	ภาพพจน์	30
3.3.10.1	อุปลักษณ์	30
3.3.10.2	สัญลักษณ์	30
3.3.11	การใช้โวจนภาษา	31
3.3.11.1	ปกหนังสือ	31
3.3.11.2	ภาพประกอบโครงสร้างของตัวบท	31
3.3.11.3	การใช้อักษรพิมพ์ใหญ่และตัวหนา	33
บทที่ 4 การวางแผนการแปล ปัญหาที่พบ และวิธีแก้ไข		34
4.1	การวางแผนการแปล	34
4.1.1	เลือกวิธีแปล	34
4.1.2	เลือกระดับภาษาที่ใช้	35
4.1.3	หาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับตัวบท	35
4.2	ปัญหาในการแปลและวิธีแก้ไข	36
4.2.1	ความแตกต่างระหว่างภาษา	36
4.2.1.1	ลักษณะที่แตกต่างกันของภาษาไทยกับภาษาอังกฤษ	36
4.2.1.1.1	การใช้วรรคตอน	36
4.2.1.1.2	การใช้สรรพนาม	37
4.2.1.1.3	ภาษาย่อยของแต่ละบุคคล	38
4.2.1.1.4	คำสับถ	41
4.2.1.2	ลักษณะของภาษาอังกฤษที่ไม่มีในภาษาไทย	42
4.2.1.2.1	กาลในคำกริยา	42
4.2.1.3	ลักษณะของภาษาไทยที่ไม่ค่อยพบในภาษาอังกฤษ	43
4.2.1.3.1	การละประธาน	43
4.2.1.3.2	หน่วยสร้างกริยาเรียง	44
4.2.1.3.3	คำเสริมอารมณ์ความรู้สึก	44
4.2.2	ความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรม	45
4.2.2.1	สำนวนการพูด	45
4.2.2.2	ศัพท์เกี่ยวกับสิ่งเสพติดให้โทษ	45
4.2.2.3	ศัพท์กฎหมาย	46
4.2.2.4	ศัพท์เฉพาะด้านจิตวิทยา	47
4.2.3	ลีลาการเขียนเฉพาะตัวของผู้แต่ง	47

4.2.3.1 รูปแบบ	47
4.2.3.1.1 การไม่ใช้เครื่องหมายอัฒประกาศ	47
4.2.3.1.2 การใช้อักษรพิมพ์ใหญ่ขึ้นต้นคำนามบางคำ	48
4.2.3.2 สำนวนภาษา	50
4.2.3.2.1 การแบ่งใจความประโยค	50
4.2.3.2.2 การซ้ำ	53
บทที่ 5 บทแปล	55
บทที่ 6 บทสรุป	112
บรรณานุกรม	113
ประวัติผู้เขียนสารนิพนธ์	115

บทที่ 1

บทนำ

1.1 หลักการและเหตุผล

สิ่งสำคัญในการแปลคือการรักษาอรรถรสของตัวบท โดยเฉพาะการแปลวรรณกรรมซึ่งผู้เขียนมุ่งที่จะสื่อสารกับผู้อ่านผ่านทางโลกทัศน์ของตนด้วยรูปแบบการใช้ภาษาและกลวิธีการประพันธ์ในแบบเฉพาะเพื่อสร้างตัวบทที่มีความสมจริง ชวนอ่าน และเพื่อถ่ายทอดสิ่งที่ต้องการสื่อ

A Million Little Pieces เป็นเรื่องราวการเลิกสิ่งเสพติดของเจมส์ เพรย์เมื่อมีอายุ 23 ปี ขณะนั้นเขาติดแอลกอฮอล์และสิ่งเสพติดหลายชนิดจนร่างกายทรุดโทรม ครอบครัวตัดสินใจให้เขาเข้าบำบัดอาการติดยาและรักษาตัวที่สถานบำบัดสุขภาพเซนต์ในมลรัฐมินนิโซตา แพทย์ที่นั่นวินิจฉัยว่าเขากลับไปดื่มแอลกอฮอล์หรือใช้สิ่งเสพติดอีกจะเป็นอันตรายถึงชีวิต เมื่อบำบัดจนหายดีแล้วเขาจึงนำประสบการณ์นั้นมาเขียนเป็นหนังสือ

หนังสือเล่มนี้ได้เป็นหนังสือยอดนิยมของบรรณารักษ์เว็บไซต์เอมซอนดอทคอมในปีค.ศ. 2003 และติดอันดับหนังสือขายดีอันดับ 2 ท็อปอเมริกาด้วยยอดขาย 1,770,000 เล่มในปีค.ศ. 2005 เหตุผลส่วนหนึ่งเป็นเพราะโอปราห์ วินฟรีย์แนะนำหนังสือเล่มนี้ในรายการ ขณะนั้น เรื่องนี้เป็นที่รู้จักกันในฐานะอัตชีวประวัติของผู้เขียน แต่ต่อมาเว็บไซต์ <http://www.thesmokinggun.com/> ได้เปิดโปงว่ารายละเอียดบางอย่างในหนังสือไม่ตรงกับความเป็นจริง โดยผู้เขียนบิดเบือนให้ดูร้ายแรงขึ้น เช่นการย่ำว่าตนมีความผิดต้องถูกจำคุกหลายปีในข้อหาฆ่าสิ่งเสพติดไว้ในครอบครองและมีเหตุพิพาทกับเจ้านักงานทั้งที่ในความจริงไม่ได้ต้องโทษดังกล่าว และความผิดที่มีนั้นเป็นเพียงความผิดเล็ก ๆ น้อย ๆ และผู้เขียนไม่ได้พิพาทกับเจ้านักงานจริง เป็นต้น ทางสำนักพิมพ์จึงรับผิดชอบด้วยการคืนเงินให้กับผู้อ่านที่ไม่พอใจและตีพิมพ์คำชี้แจงจากผู้เขียนเอาไว้ในฉบับพิมพ์ครั้งต่อมา

หนังสือเรื่องนี้ใช้การดำเนินเรื่องผ่านโลกทัศน์ของผู้เขียนทำให้ผู้อ่านรับรู้เรื่องราวพร้อมคล้อยตามไปกับความรู้สึกของเจมส์ เพรย์ โดยผู้เขียนใช้รูปแบบและลีลาการเขียนที่มีการแบ่งความและการใช้รูปแบบประโยคแตกต่างจากการเขียนทั่วไป ทำให้ตัวบทมีจังหวะเฉพาะตัว ลักษณะเหล่านี้มีดังนี้

1.1.1 รูปแบบการเขียน

การจัดย่อหน้าชิดซ้าย ขนบในการเขียนทั่วไปมักเว้นช่องไฟจากกันหน้าเข้ามาเล็กน้อยทุกครั้งที่ยื่นย่อหน้าใหม่ การไม่เว้นย่อหน้าจึงทำให้อารมณ์ในการอ่านต่างไปจากการอ่านนวนิยายปกติ ซึ่งเป็นปัจจัยที่ต้องพิจารณาในการแปล

การไม่ใช้เครื่องหมายอัฒภาค รูปแบบย่อหน้าที่ชิดซ้ายและการไม่ใช้เครื่องหมายคำพูด ทำให้บทพูด บทบรรยายความคิด และบทบรรยายเรื่องราวมีลักษณะปะปนกันไป

การใช้อักษรพิมพ์ใหญ่ขึ้นต้นคำนาม ผู้เขียนใช้อักษรพิมพ์ใหญ่ขึ้นต้นคำสหายนามบางคำ ซึ่งลักษณะนี้เป็นลักษณะที่ไม่มีในภาษาไทย

1.1.2 สำนวนภาษา

การใช้ถ้อยคำเรียบง่าย ผู้เขียนมีการใช้ถ้อยคำที่เรียบง่าย มักใช้ศัพท์ที่พบในชีวิตประจำวัน และไม่ยากแก่ความเข้าใจ

การแบ่งใจความประโยค ผู้เขียนแบ่งใจความของเนื้อหาด้วยรูปแบบประโยคที่หลากหลาย ทำให้เกิดจังหวะในการอ่าน โดยภาษาอังกฤษและภาษาไทยมีลักษณะของประโยคที่แตกต่างกัน

การซ้ำ ผู้เขียนมักซ้ำคำ วลี และประโยค ในการแปลควรรคำนึงถึงลักษณะนี้และหาวิธีแปลที่คงลีลาการเขียนของผู้เขียนให้ได้หรือรสเหมือนตัวบทต้นฉบับ

1.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการแปลงานเขียนที่มีรูปแบบการเขียนเฉพาะตัวในด้านการใช้ภาษา
2. เพื่อศึกษาวิธีแปลลักษณะการใช้ภาษาที่หลากหลายในตัวบท
3. เพื่อหาทางแปลเรื่อง *A Million Little Pieces* ให้มีผลเท่าเทียมกับต้นฉบับ

1.3 สมมติฐาน

การแปลเรื่อง *A Million Little Pieces* ต้องเลือกวิธีแปลที่ให้ความสำคัญกับรูปแบบของตัวบทต้นฉบับ และควรใช้หลักวาทกรรมวิเคราะห์ การตีความด้วยทฤษฎีวิัจจนกรรม และหลักการแปลวรรณกรรมเพื่อรักษา รูปแบบการเขียนให้เหมือนต้นฉบับโดยคงอรรถรสที่อาจเสียไปด้วยลักษณะของภาษาไทยที่แตกต่างจาก ภาษาอังกฤษไว้ให้ได้

1.4 ขอบเขตของการศึกษา

เนื้อหาที่เลือกมาทำการศึกษารวมตั้งแต่หน้า 133-136 และตั้งแต่หน้า 159-189 เป็นช่วงที่มีบทสนทนา ระหว่างบุคคลหลายระดับชั้น มีรูปแบบการใช้ภาษาที่สนใจทั้งในบทบรรยายและบทสนทนา ทั้งยังมีการใช้ภาษา ต่างๆ หลากหลายไปตามบุคคลในเรื่องที่มีพื้นเพ บุคลิก และอยู่ต่างแควดวงกันดังที่สนใจศึกษา

1.5 ขั้นตอนการดำเนินการ

- 1.5.1 ศึกษาต้นฉบับเพื่อคัดเลือกส่วนที่มีประเด็นที่สนใจศึกษา
- 1.5.2 ศึกษาเกี่ยวกับตัวบท นักเขียน และองค์ประกอบทางวัฒนธรรมอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- 1.5.3 ศึกษาทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
- 1.5.4 วิเคราะห์ตัวบทพร้อมศึกษาปัญหาที่พบในการแปลและเสนอแนวทางแก้ไขปัญหานั้น
- 1.5.5 วางแนวทางในการแปลและเลือกรูปแบบการแปลที่เหมาะสม
- 1.5.6 ลงมือแปลและตรวจแก้งานแปล
- 1.5.7 สรุปสมมติฐาน

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

- 1.6.1 การนำเอาทฤษฎีการแปลที่ได้ศึกษามาใช้ในการปฏิบัติจริง
- 1.6.2 การศึกษาวิธีแปลการใช้ภาษาในระดับต่างๆ
- 1.6.3 แนวทางการแปลตัวบทที่ใช้รูปแบบการเขียนเฉพาะตัว
- 1.6.4 แนวทางการแปลลีลาการใช้ภาษาอังกฤษที่มีลักษณะเฉพาะตัว

บทที่ 2

แนวคิดและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

A Million Little Pieces เป็นเรื่องที่ถูกเขียนในรูปแบบการเขียนและสำนวนภาษาเฉพาะตัว ซึ่งควรรักษาลักษณะเหล่านั้นเอาไว้ในการแปลให้ได้ธรรมชาติและผลกระทบทางอารมณ์เท่าเทียมกับต้นฉบับ ควรใช้หลักการวิเคราะห์ที่ตัวบทและหลักการวิเคราะห์วรรณกรรมเพื่อทำความเข้าใจตัวบทต้นฉบับ ใช้ทฤษฎีการแปลของปีเตอร์ นิวมาร์กพร้อมกับหลักการแปลวรรณกรรมของฟอร์ดูนาโต อีสราเอลเพื่อกำหนดทิศทางการแปล ตลอดจนใช้ทฤษฎีวิัจจนกรรมในการตีความเนื้อหาต้นฉบับบางส่วนเพื่อเสริมให้ได้บทแปลที่เหมาะสมเป็นธรรมชาติ เนื้อหาบทนี้เกี่ยวกับถึงทฤษฎีและหลักการดังกล่าว

2.1 หลักการวาทกรรมวิเคราะห์

หลักการวาทกรรมวิเคราะห์ได้เริ่มนำมาใช้ในการแปลเมื่อนักภาษาศาสตร์เริ่มให้ความสำคัญกับการใช้ภาษาและบริบททางสังคมมากกว่าการแปลแต่ตัวภาษา เบซิล ฮาติม (Basil Hatim) ได้กล่าวถึงคำจำกัดความในทางภาษาศาสตร์ของวาทกรรมวิเคราะห์ไว้ว่า วาทกรรมนั้นจำแนกออกได้เป็นสองประเภท ประเภทแรกเป็นการเรียบเรียงข้อความเข้าด้วยกันตามรูปแบบ ความสัมพันธ์เชื่อมโยงกัน โครงสร้างระหว่างประโยค และการจัดระเบียบ ประเภทที่สองเป็นรูปแบบที่ข้อความเชื่อมอยู่ด้วยกันในฐานะที่เป็นกระบวนการเจรจา การตีความลำดับและโครงสร้าง และความสัมพันธ์จากการปฏิสัมพันธ์กัน กล่าวโดยสรุปคือ วาทกรรมนั้นไม่ใช่เพียงรูปภาษา หากหมายความไปถึงความสัมพันธ์ของภาษาและการนำมาใช้จริงอีกด้วย¹

หลักการวาทกรรมวิเคราะห์ช่วยให้ผู้แปลทำความเข้าใจกับตัวบทและสิ่งที่ตัวบทนั้นต้องการสื่อได้ดีขึ้น จึงสามารถแปลตัวบทออกมาได้อย่างถูกต้องเหมาะสมมากขึ้น

ปีเตอร์ นิวมาร์ก (Peter Newmark) กล่าวว่าเมื่อเริ่มงานแปล ผู้แปลต้องอ่านตัวบทเพื่อวัตถุประสงค์สองประการ คือ เพื่อเข้าใจว่าตัวบทนั้นเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร และเพื่อวิเคราะห์ตัวบทนั้นจากมุมมองของผู้แปล ซึ่งเป็นมุมมองที่ต่างออกไปจากมุมมองของนักภาษาศาสตร์หรือนักวิจารณ์วรรณกรรม กล่าวคือผู้แปลต้องเข้าใจเจตนาและวิธีที่เขียนต้นฉบับนั้นเพื่อสามารถเลือกวิธีแปลที่เหมาะสม ตลอดจนสามารถระบุปัญหาเฉพาะและปัญหาที่เกิดในการแปลได้ สิ่งที่ต้องคำนึงถึงตามหลักการวิเคราะห์ตัวบทของปีเตอร์ นิวมาร์กได้แก่

1. เจตนาของตัวบท
2. เจตนาของผู้แปล
3. ลีลาของตัวบท
4. กลุ่มผู้อ่าน
5. ระดับสำนวนภาษา
6. ทักษะของผู้เขียน
7. ฉาก
8. คุณภาพของงานเขียน
9. ความหมายตรง และความหมายแฝงในถ้อยคำ

¹ Baker Mona, *Routledge Encyclopedia of Translation Study*, (London: Routledge, 1998), p. 67.

การวิเคราะห์ต้นฉบับเพื่อการแปลเป็นขั้นตอนแรกของการลงมือแปล นอกจากการศึกษาตัวบทเพื่อทำความเข้าใจแล้วผู้แปลยังต้องเข้าใจถึง “อะไรบางอย่าง” ที่อาจต้องนำมาเรียบเรียงใหม่สำหรับกลุ่มผู้อ่านบทแปล ซึ่งแตกต่างไปจากกลุ่มผู้อ่านตัวบท ในอีกวัฒนธรรมหนึ่งที่ต่างออกไปอีกด้วย²

นอกจากนี้ *A Million Little Pieces* เป็นตัวบทประเภทวรรณกรรม จึงใช้หลักการวิเคราะห์วรรณกรรมร่วมด้วย กล่าวโดยสรุปได้ว่า ในการแปลเรื่องนี้มุ่งศึกษาองค์ประกอบต่างๆ ของเรื่อง ในฐานะตัวบทและในฐานะวรรณกรรม ดังนี้

2.1.1 ประเภทของตัวบท

แคทารีนา ไรส์ (Katharina Reiss) (อ้างถึงในวรรณสา แสงอร่ามเรือง 2545: 114) ได้อ้างถึงผังการใช้สัญลักษณ์ทางภาษาตามทฤษฎีของคาร์ล บือเลอร์ (Karl Bühler) และสรุปไว้ว่าตัวบทแบ่งตามเจตนาในการสื่อสารของผู้แต่งตัวบทได้เป็นสามประเภท ดังนี้

1. ตัวบทประเภทให้ข้อมูล (informative text) มีหน้าที่ในระดับการถ่ายทอดข้อมูล มุ่งที่เนื้อหาสาระเป็นสำคัญ
2. ตัวบทประเภทเน้นการแสดงออก (expressive text) มีหน้าที่ในระดับการถ่ายทอดข้อมูล และการจัดเรียงเรียงอย่างมีศิลปะ มุ่งที่ผู้ส่งสารเป็นหลัก เน้นการแสดงอารมณ์ความรู้สึกของผู้ส่งสาร
3. ตัวบทประเภทปฏิบัติการณ์ (operative text) มีหน้าที่ในระดับการถ่ายทอดข้อมูล โน้มน้าวจิตใจหรือชักจูงให้คล้อยตาม มุ่งไปที่พฤติกรรม คือตัวบทมีหน้าที่ในการจูงใจให้กระทำการบางอย่าง³

ปีเตอร์ นิวมาร์กได้กล่าวถึงประเภทของตัวบทตามหน้าที่ของตัวบท เขาเห็นว่าในการแปลนั้น ทฤษฎีหน้าที่ของภาษาของโรมัน เจคอบสัน (Roman Jakobson) ซึ่งปรับมาจากทฤษฎีของบือเลอร์ที่ว่า การใช้ภาษามีจุดประสงค์หลักสามอย่างคือแสดงออก ให้ข้อมูล และปลุกเร้า เหมาะสมที่จะนำมาประยุกต์ใช้กับการแปลมากที่สุด

1. หน้าที่ในการแสดงออก (The Expressive Function) เป็นตัวบทที่มีจิตใจของผู้เขียนเป็นแกนสำคัญ แสดงความคิดและความรู้สึกของผู้เขียน ได้แก่ ตัวบทประเภทวรรณกรรมที่แต่งขึ้นจากจินตนาการ ถ้อยแถลงของบุคคล อัดชิวประวัติ ความเรียง หรือข้อเขียนส่วนบุคคล ซึ่งตัวบทประเภทนี้มักมีการใช้ภาษาเป็นลักษณะเฉพาะ นักแปลต้องจำแนกให้ได้ เช่น การเลือกใช้คำร่วมกันในแบบที่ไม่ค่อยพบ (unusual collocation) การใช้อุปมาอุปไมยที่คิดขึ้นเอง (original metaphor) การใช้คำที่ไม่อาจแปลได้ ('untranslatable' words) เป็นต้น วิธีการใช้ภาษาเหล่านี้รวมกันเป็นลักษณะของตัวบทที่มีหน้าที่ “แสดงออก”

2. หน้าที่ในการให้ข้อมูล (The Informative Function) เป็นตัวบทที่มีสถานการณ์ภายนอกข้อเท็จจริง การรายงานความคิดหรือทฤษฎีเป็นแกนสำคัญ มักเป็นการให้ความรู้ด้านต่างๆ และมีรูปแบบการนำเสนอที่ตายตัว เช่น ตัวบทประเภทแบบเรียน รายงานด้านเทคนิค บทความหนังสือพิมพ์หรือวารสาร รายงานทางวิทยาศาสตร์ วิทยานิพนธ์ รายงานการประชุมหรือวาระการประชุม เป็นต้น

² Peter Newmark, *A Textbook of Translation*, (Hertfordshire: Prentice Hall, 1988), p. 11.

³ วรรณสา แสงอร่ามเรือง, *ทฤษฎีและหลักการแปล*, (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542). หน้า 114.

3. หน้าที่ปลุกเร้า (The Vocative Function) เป็นตัวบทที่มีผู้อ่านเป็นแกนสำคัญ มุ่งส่งผลให้ผู้อ่านคิด ทำ หรือรู้สึกตามที่ระบุไว้ ชื่อเรียกอื่นๆ ที่ใช้กับตัวบทที่มีหน้าที่นี้ได้แก่ ตัวบทเชิงพฤติกรรม ตัวบท-ปฏิบัติการณ์ ตัวบทเชิงปฏิบัติ และมักเป็นตัวบทประเภทประกาศ คำสั่ง โฆษณา งานเขียนเชิญชวนต่างๆ หรือแม้แต่เรื่องแต่งบางเรื่องที่มีจุดประสงค์ในการขายเรื่องและสร้างความบันเทิงให้แก่ผู้อ่าน⁴

เห็นได้ว่าไว้สกับนิวมาร์กแบ่งประเภทของตัวบทโดยอิงจากทฤษฎีภาษาของป็อลเลอร์ และให้ความสำคัญกับหน้าที่ของตัวบทเป็นสำคัญเหมือนกัน โดยไว้สแบ่งประเภทตามเจตนาของตัวบท ส่วนนิวมาร์กจัดกลุ่มประเภทของตัวบท (เช่น วรรณกรรม รายงาน บทความ คำสั่ง โฆษณา ฯลฯ) ตามเจตนาในการสื่อสาร

2.1.2 องค์ประกอบภายนอกตัวบท

องค์ประกอบภายนอกตัวบท หมายถึงรายละเอียด ข้อมูลต่างๆ เกี่ยวกับตัวบทนั้น

2.1.2.1 ผู้เขียน

การศึกษาเกี่ยวกับผู้เขียนเป็นขั้นตอนที่ทำให้รู้ความเป็นมาของเรื่อง โดยเฉพาะงานประเภทบันเทิงความทรงจำ การรู้ที่มาที่ไปของประสบการณ์อันเป็นต้นแบบของเรื่องทำให้เข้าใจตัวบทได้มากขึ้น

2.1.2.2 วัตถุประสงค์ของตัวบท

ปีเตอร์ นิวมาร์ก กล่าวว่าวัตถุประสงค์ของตัวบทมีความสำคัญอย่างขาดไม่ได้ในการทำความเข้าใจตัวบท ชื่อเรื่องและวัตถุประสงค์อาจไม่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาได้ เช่น ตัวบทสองชิ้นอาจกล่าวถึงเนื้อหาเดียวกัน รายละเอียดเดียวกัน แต่อาจใช้ภาษาหรือโครงสร้างไวยากรณ์ที่แตกต่างกันทำให้เห็นมุมมองที่แตกต่างกันออกไป วัตถุประสงค์ของตัวบทเป็นสิ่งที่แสดงถึงทัศนคติของผู้แต่งที่มีต่อเรื่องนั้น และในงานเขียนมักมีสิ่งที่แสดงให้เห็นถึงมุมมองของผู้แต่ง อาจเป็นในถ้อยคำที่ใช้เช่น “น่าเสียดายที่” “อย่างไรก็ตาม” “เป็นที่หวังว่า” ซึ่งผู้แปลต้องตระหนักได้⁵

2.1.2.3 ผู้อ่าน

ปีเตอร์ นิวมาร์กกล่าวถึงผู้อ่านว่า ในการแปลควรคำนึงถึงผู้อ่านตัวบทต้นฉบับ แล้วจึงคำนึงถึงผู้อ่านฉบับแปล เพื่อการตัดสินใจว่าจะให้ความสำคัญกับผู้อ่านฉบับแปลในระดับใด โดยควรประเมินระดับการศึกษา ชนชั้นทางสังคม อายุ และเพศของผู้อ่านหากรายละเอียดเหล่านี้มีความหมายสำคัญกับเรื่อง แต่ตัวบทโดยทั่วไปมักมีกลุ่มเป้าหมายเป็นคนที่อยู่ในชนชั้นกลางที่มีการศึกษา และใช้ลีลาการเขียนที่ไม่เป็นทางการ แต่ไม่ถึงระดับสนทนา ผู้แปลควรระมัดระวังในการใช้ภาษาไม่ให้มีลักษณะที่เป็นกันเองหรือเป็นทางการมากเกินไป และควรตัดสินใจว่าจะเลือกใช้ระดับภาษาที่เป็นทางการและเฉพาะด้านมากน้อยเพียงไร ตลอดจนน้ำเสียงของอารมณ์ที่ใช้ในบทแปล⁶

⁴ Peter Newmark, *A Textbook of Translation*, p. 39-40.

⁵ Peter Newmark, *A Textbook of Translation*, p. 12.

⁶ Peter Newmark, *A Textbook of Translation*, p. 12.

2.1.3 องค์ประกอบภายในตัวบท

ส่วนองค์ประกอบภายในตัวบทคือรายละเอียดของเรื่องราวในตัวบท การศึกษาองค์ประกอบต่างๆ จะดำเนินตามหัวข้อต่อไปนี้

2.1.3.1 โครงเรื่อง

โครงเรื่องคือการดำเนินเรื่องราวตั้งแต่เริ่มต้นจนจบ กล่าวถึงการจัดการกับปัญหาหรือข้อขัดแย้ง มักเรียงตามลำดับดังนี้

2.1.3.1.1 บทเปิดเรื่อง (exposition) เป็นการเริ่มเรื่องและปูพื้นเกี่ยวกับเนื้อหาและตัวละครในเรื่อง

2.1.3.1.2 การผูกปม (complication) เป็นการเกริ่นถึงความยุ่งยาก หรือสถานการณ์ความขัดแย้งที่จะกลายเป็นปัญหาต่อไป

2.1.3.1.3 จุดสุดยอด (climax) เป็นการเล่าถึงปัญหาที่เกิดขึ้นในเรื่อง เป็นเนื้อหาส่วนที่มีความเข้มข้นสูงสุดในเรื่องทั้งหมด

2.1.3.1.4 การแก้ปม (falling action) เป็นการเล่าถึงเหตุการณ์ที่คลี่คลายลง และการแก้ไขปัญหาต่างๆ

2.1.3.1.5 บทสรุป (conclusion) เป็นการกล่าวสรุปเรื่องราวหลังจากนั้น

องค์ประกอบสำคัญในโครงเรื่องคือความขัดแย้ง (conflict) ซึ่งมีสองประเภทคือความขัดแย้งภายใน (internal conflict) กับความขัดแย้งภายนอก (external conflict) ความขัดแย้งภายในเป็นหมายถึงความรู้สึกสับสนภายในจิตใจหรือปัจจัยอื่นที่เกิดจากตัวบุคคลเอง ส่วนความขัดแย้งภายนอกหมายถึงความขัดแย้งที่บุคคลมีต่อบุคคลอื่น สถานการณ์ หรือสภาพแวดล้อม

2.1.3.2 แก่นเรื่อง

พจนานุกรมศัพท์วรรณกรรม อังกฤษ-ไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ๒๕๔๕ ได้ให้คำจำกัดความของแก่นเรื่องไว้ว่า เป็นความคิดหลักของเรื่องหรือสารที่แสดงนัยไว้ในงานประพันธ์ ผู้เขียนมักจะไม่แสดงแก่นเรื่องไว้ตรง ๆ แก่นเรื่องจะเป็นความคิดเชิงนามธรรมที่แสดงผ่านภาพลักษณ์ พฤติกรรม ตัวละคร และสัญลักษณ์ ทั้งต้องตีความโดยผู้อ่านหรือผู้ชมอีกด้วย แก่นเรื่องต่างจากเนื้อเรื่องเพราะแก่นเรื่องเป็นการวิจารณ์การสังเกตการณ์ หรือความหยั่งรู้ในเนื้อหา ตัวอย่างเช่น เนื้อเรื่องของบทกวีอาจะเกี่ยวกับดอกไม้ แต่แก่นเรื่องจะเป็นการวิจารณ์ธรรมชาติของการดำรงอยู่ซึ่งร่วงโรยไปอย่างรวดเร็วเหมือนดอกไม้ แก่นเรื่องไม่ได้ปรากฏในงานทุกชนิด โดยเฉพาะอย่างยิ่งเรื่องนักสืบซึ่งเขียนขึ้นเพื่อความบันเทิงเป็นหลักจะไม่มีแก่นเรื่อง ตัวอย่างแก่นเรื่องเช่น “ความชั่วดูเหมือนจะน่าสนใจกว่าความดีแต่นำหายนะมาให้ในที่สุด”⁷

2.1.3.3 มุมมอง

มุมมอง (Point of View) คือ กลวิธีเล่าเรื่องโดยผ่านสายตาหรือทรรศนะของใคร การให้ผู้แต่งให้ใครเป็นผู้เล่าเรื่องย่อมมีความสำคัญและมีผลกระทบต่อการเสนอเรื่องทั้งในด้าน

⁷ ราชบัณฑิตยสถาน, พจนานุกรมศัพท์วรรณกรรม อังกฤษ-ไทย, (กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน, 2545), หน้า 7.

มุมมองและทัศนคติ ผู้เล่าเรื่องต้องทำหน้าที่เป็นตัวกลางระหว่างผู้อ่านกับเรื่องที่เล่า ผู้เล่าเรื่องเห็นเหตุการณ์อย่างไร มีทัศนคติกับเรื่องที่เกิดขึ้นอย่างไรย่อมต้องเล่าเรื่องไปตามมุมมองของเขา โดยผู้เล่าเรื่องเป็นเพียงบุคคลที่ผู้แต่งสมมติขึ้นมาให้ทำหน้าที่แทน วิธีการใช้ผู้เล่าเรื่องแบ่งออกได้เป็น 2 ลักษณะใหญ่ๆ คือการใช้บุรุษที่ 3 เป็นผู้เล่าเรื่อง กับการใช้บุรุษที่ 1 เป็นผู้เล่าเรื่อง

การใช้บุรุษที่ 3 เป็นผู้เล่าเรื่องนั้นมีสามแบบ วิธีแรกคือการใช้ผู้เล่าเรื่องเป็นผู้รู้แจ้ง คือรู้ทุกสิ่งทุกอย่างและรู้จักตัวละครทุกตัว วิธีต่อมาคือการใช้ผู้เล่าเรื่องเป็นผู้รู้แจ้งที่มีขีดจำกัด วิธีนี้ผู้เล่าเรื่องจะรู้ทุกสิ่งทุกอย่างเกี่ยวกับตัวละครเพียงตัวเดียว วิธีสุดท้ายคือมุมมองเชิงละครซึ่งผู้เล่าเรื่องเป็นเพียงผู้สังเกตการณ์อยู่ห่างๆ และถ่ายทอดเหตุการณ์ตามมุมมองที่เห็นและได้ยินโดยไม่สอดแทรกความคิดเห็นใดๆ อีกทั้งผู้เล่าเรื่องไม่รู้ว่าตัวละครนั้นคิดหรือรู้สึกอย่างไร ผู้อ่านต้องทำความเข้าใจจากการวิเคราะห์และตีความเหตุการณ์เอง

การใช้บุรุษที่ 1 เป็นผู้เล่าเรื่อง ผู้เล่าเป็นเพียงบุรุษที่ไม่สามารถรู้เรื่องนอกขอบเขตที่ได้ประสบหรือได้ยินได้ฟังมา การถ่ายทอดเหตุการณ์ขึ้นอยู่กับความสามารถ ภูมิปัญญาและภูมิหลังของผู้เล่า ข้อมูล ความคิด ความเข้าใจ และทัศนคติของผู้เล่าเรื่องจึงอาจจะไม่ถูกต้องหรือเชื่อได้เสมอไป บางครั้งผู้เล่าเรื่องอาจมีอคติได้อีกด้วย⁸

2.1.3.4 ฉาก

วิชา กงกะนันท์ให้คำจำกัดความของฉากไว้ว่าเป็นสภาวะแวดล้อมของบุคคลหรือตัวละครในงานประพันธ์ต่างๆ สภาวะแวดล้อมนี้หมายถึงสิ่งที่เป็นวัตถุและนามธรรมทั้งหลาย คือสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและทางวัฒนธรรมทุกด้าน ฉากเป็นคำในทางบันเทิงคดี และการศึกษาฉากคือการศึกษาสภาวะทางธรรมชาติหรือภูมิศาสตร์ และสภาวะทางสังคมของเรื่องทุกด้าน เช่น ท้องถิ่นที่ผู้คนหรือตัวละครในเรื่องอาศัยอยู่หรือพบเห็น สภาพภูมิอากาศ สภาพทางสังคม วิถีชีวิตความเป็นอยู่ของคนและตัวละครเหล่านั้น เป็นต้น

นอกจากมิติสถานที่และสภาวะแวดล้อม เรายังควรศึกษาเวลาในเรื่องเพื่อทำความเข้าใจกับตัวบทวรรณกรรมให้ดีขึ้น ทั้งเวลาที่เกิดเรื่องราวและความเป็นไปในชวงเวลานั้น การศึกษาฉากในวรรณคดีทำให้เรามองเห็นสภาพแวดล้อมของผู้คนในเรื่องและสังคมของผู้เขียนได้⁹

เคลลี่ กริฟฟิธ (อ้างถึงในอิรวดี ไตลังคะ 60-61, 2546) ได้แบ่งฉากออกเป็นสามประเภท ได้แก่

2.1.3.4.1 ฉากที่มีลักษณะทางกายภาพ เป็นธรรมชาติ สถานที่ การตกแต่ง บรรยากาศที่เกิดจากประสาทสัมผัส เช่น กลิ่น เสียง ภาพ

2.1.3.4.2 ฉากที่เป็นเวลา แบ่งออกเป็นสองแบบคือ ชวงเวลา เช่น ฤดูกาล ชวงเวลาในวัน ชวงเวลาในประวัติศาสตร์ ก็ระยะเวลา เช่น เรื่องเกิดขึ้นในเวลาหนึ่งชั่วโมง หนึ่งวัน หนึ่งปี ฯลฯ

2.1.3.4.3 ฉากที่เป็นสภาพแวดล้อมทางวัฒนธรรม เช่น ความสัมพันธ์ในครอบครัว ค่านิยม ระบบการเมือง ชนชั้น เพศ เชื้อชาติ ฯลฯ

⁸ ยูวาลส์ (ประทีปเสนา) ชัยศิลป์วัฒนา, *ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับวรรณคดี*, (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2542). หน้า 131-135.

⁹ วิชา กงกะนันท์, *วรรณคดีศึกษา*, (กรุงเทพฯ: บริษัทโรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, 2533). หน้า 61-62.

อิรวดีเสริมว่า งานเขียนบางเรื่องผู้เขียนใช้ฉากแสดงความหมายเชิงสัญลักษณ์ เพื่อเสริมองค์ประกอบต่างๆ เช่นโครงเรื่อง ตัวละคร ฯลฯ หรืออาจให้ธรรมชาติหรือบรรยากาศเป็นตัวแทนของ อารมณ์หรือความรู้สึกของคน¹⁰

2.1.3.5 บุคคลในเรื่อง

ในงานเขียนเรามักพบเรื่องราวที่มีมนุษย์ หรือสัตว์ สิ่งของต่างๆ เป็นตัวดำเนินเรื่อง ซึ่งหากเป็นเรื่องราวของคนที่มีตัวตนอยู่จริง เราเรียกว่าบุคคล แต่หากเป็นเรื่องสมมติหรือเรื่องจริงที่เสริมแต่งขึ้น จากจินตนาการ เราเรียกตัวดำเนินเรื่องนั้นว่าตัวละคร ซึ่งอาจเป็นคนที่อยู่จริง เป็นคนสมมติ สัตว์สมมติ หรือสรรพสิ่งต่างๆ ที่ได้รับบทบาทเป็นตัวดำเนินเรื่องก็ได้¹¹

2.1.3.6 วัจนลีลา

วัจนลีลา (speech styles) คือรูปแบบหรือลักษณะของวิภาษษาที่แตกต่างกันตาม สถานการณ์การใช้ภาษา คนส่วนใหญ่จำแนกวัจนลีลาออกเป็น 2 ระดับ ได้แก่วัจนลีลาเป็นทางการ และวัจนลีลา ไม่เป็นทางการ วัจนลีลาแตกต่างกันด้วยการใช้รูปภาษาตามสถานการณ์ซึ่งประกอบด้วยปัจจัย 4 ประการ ได้แก่ กาลเทศะ เรื่องที่พูด ความสัมพันธ์ทางสังคมระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง และทัศนคติของผู้พูด

มาร์ติน โจส (Martin Joos) ได้แบ่งวัจนลีลาออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

2.1.3.6.1 วัจนลีลาตายตัว (Frozen Style) เป็นรูปแบบภาษาที่ใช้กับ บุคคลอันเป็นที่เคารพและในกาลเทศะที่ศักดิ์สิทธิ์ ลักษณะภาษามีความอลังการ ชับซ้อน และใช้ในสังคมมาเป็น เวลานาน

2.1.3.6.2 วัจนลีลาเป็นทางการ (Formal Style) ใช้ในโอกาสสำคัญ ใช้พูด กับบุคคลที่สูงกว่า และใช้พูดเรื่องสำคัญ เขาจริงเอาใจ มีรูปแบบซับซ้อนและถูกต้องตามหลักไวยากรณ์

2.1.3.6.3 วัจนลีลาหารือ (Consultative Style) ใช้ในการติดต่อธุรกิจการ- งาน การซื้อขาย ในชีวิตประจำวัน และการประชุมปรึกษาหารืออย่างไม่เป็นทางการ มีลักษณะที่ไม่เน้นโครงสร้าง และกฎไวยากรณ์เท่าวัจนลีลาทางการ มีการละคำและใช้คำภาษาต่างประเทศ

2.1.3.6.4 วัจนลีลาเป็นกันเอง (Casual Style) ใช้พูดในโอกาสที่ไม่เป็น ทางการ ไม่มีพิธีรีตอง ใช้พูดกับบุคคลที่เท่าเทียมกันหรือคุ้นเคยกันพอสมควร ไม่เคร่งครัด ลักษณะภาษามีการ กร่อนคำ ใช้คำย่อ แสลง คำลงท้าย ไม่เน้นการออกเสียงให้ถูกต้องสมบูรณ์ รูปประโยคไม่ซับซ้อน มีการละ ประธานมากกว่าวัจนลีลาหารือ

2.1.3.6.5 วัจนลีลาสนิทสนม (Intimate Style) เป็นรูปแบบการใช้ภาษา กับคนที่สนิท เช่นคนในครอบครัว ใช้พูดเรื่องส่วนตัวหรือเรื่องที่อยู่กันระหว่างคู่สนทนา ต่างจากวัจนลีลาเป็นกันเอง ตรงมีการกร่อนคำและประโยคมากกว่า ใช้คำย่อ คำเฉพาะกลุ่ม และคำสลับ¹²

¹⁰ อิรวดี ไตลังคะ, *ศาสตร์และศิลป์แห่งการเล่าเรื่อง*, (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2546). หน้า 60-61.

¹¹ วิชา กงกะนันท์, *วรรณคดีศึกษา*, หน้า 60.

¹² อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, *ภาษาในสังคมไทย*, (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545). หน้า 72-78.

2.1.3.7 ภาษาย่อย

ภาษาย่อยคือวิภาษานึ่งที่แตกต่างจากวิภาษานึ่งอื่นด้วยปัจจัยทางสังคมของผู้พูด ภาษาย่อยเป็นสมาชิกของภาษานึ่งใดภาษานึ่งหนึ่งเช่น ภาษาย่อยของภาษาจีน ภาษาย่อยของภาษาไทย ยิ่งสังคมมีความซับซ้อนมากเท่าไรก็ยิ่งมีภาษาย่อยหลายภาษา ภาษาย่อยสามารถแบ่งเป็น 2 ประเภทใหญ่ๆ คือ ภาษาย่อยสังคมและภาษาย่อยถิ่น

ภาษาย่อยสังคมนั้นมีหลายประเภทตามปัจจัยทางสังคมที่สำคัญๆ ปัจจัยที่ว่านั้นคือลักษณะทางสังคมของผู้พูดได้แก่ เพศ อายุ ชั้นสังคม ชาติพันธุ์ อาชีพ และการศึกษา เป็นต้น ปัจจัยเหล่านี้ทำให้เกิดภาษาย่อยตามเพศ ภาษาย่อยตามอายุ ภาษาย่อยตามชั้นสังคม ภาษาย่อยตามชาติพันธุ์ และภาษาย่อยตามการศึกษา ตามลำดับ ซึ่งภาษาย่อยเหล่านี้ยังสามารถแบ่งย่อยให้เฉพาะเจาะจงได้อีก เช่น ภาษาผู้หญิง ภาษาผู้ชาย ภาษาวัยรุ่น ภาษาผู้ใหญ่ ภาษาคนมีการศึกษา ภาษาคนไม่มีการศึกษา ภาษาไทยสำเนียงจีน ภาษาไทยกลุ่มชาติพันธุ์มุสลิม ภาษาคนชั้นแรงงาน ฯลฯ

ความต่างของภาษาย่อยไม่ได้เป็นความต่างกันโดยสิ้นเชิง แต่ต่างกันเพียงในบางลักษณะเท่านั้น ซึ่งลักษณะเหล่านั้นคือตัวบ่งชี้สำหรับการพิจารณาประเภทของภาษาย่อยนั้น เช่นการออกเสียงควบกล้ำ เป็นต้น แม้ภาษาย่อยจะมีความแตกต่างกันในบางลักษณะ แต่โดยส่วนใหญ่ผู้พูดต่างภาษาย่อยก็สามารถเข้าใจกันได้

ในการศึกษาภาษาย่อยของภาษาใดก็ตาม ผู้ศึกษาต้องวิเคราะห์ว่าลักษณะที่ผู้วิเคราะห์คิดว่เป็นความต่างนั้นแปรไปตามปัจจัยอะไรในสังคม ตัวแปรที่นำมาศึกษาควรเป็นลักษณะที่สำคัญหรือลักษณะเด่นในสังคมซึ่งคนสังเกตเห็น มักกล่าวถึง และให้ค่านิยมในลักษณะนั้น เช่นการออกเสียงควบกล้ำของภาษาไทย ซึ่งคนในสังคมเห็นพ้องกันว่เป็นสิ่งที่ดีงาม มีศักดิ์ศรี เป็นต้น¹³

2.1.3.8 ลีลา

พจนานุกรมศัพท์วรรณกรรมอังกฤษ-ไทย ได้ให้ความหมายไว้ว่ลีลา (style) เป็นลักษณะเฉพาะตัวในการแสดงออกและวิธีการที่นักเขียนแต่ละคนใช้ในการแต่งร้อยแก้วและบทร้อยกรอง การวิเคราะห์และประเมินลีลาพิจารณาจากการใช้ภาพพจน์ กลการประพันธ์ต่างๆ เช่น กลวิธีทางวาทศาสตร์ นอกจากนี้ลีลาเกี่ยวข้องกับรูปประโยค (เช่น การใช้ประโยคหลวมๆ หรือประโยคกระชับ) และรูปลักษณะของย่อหน้า อันที่จริง ลีลาก็คือลักษณะของภาษาและวิธีการที่นักเขียนใช้ภาษาทุกแง่มุม เป็นการยากที่จะวิเคราะห์หรือนิยามค่วาลีลาให้สมบูรณ์ได้ กล่าวอีกอย่างหนึ่งลีลาคือน้ำเสียงและเสียงแฝงของนักเขียนนั่นเอง เป็นลักษณะเฉพาะตัวเช่นเดียวกับการหัวเราะ ทำเดิน ลายมือเขียน และการแสดงสีหน้า ซอร์ซ-ลุย เลอแกลร์ เดอ บูฟง กล่าวว่ ลีลาคือนั่น¹⁴

เดิมค่วา style มีการเรียกเป็นภาษาไทยหลายคำลั่นอยู่ ดังที่เปลื้อง ณ นครเคยกล่าวไว้ว่ คำแปลของสไตล์ที่ใช้กับการประพันธ์นั้นมีแปลว่แบบเขียนบ้าง ทำนองเขียนบ้าง ท่วงทำนองบ้าง หนังสือนี้ (ศิลปะแห่งการประพันธ์) ใช้ค่วาสำนวน เพราะเห็นว่เป็นคำที่มีความหมาย เข้าใจง่าย และเหมาะจะว่กับการประพันธ์ และการเขียนหนังสือเป็นสิ่งที่เลียนแบบกันไม่ได้ ผู้เขียนต้องสร้างและบำรุงสำนวน

¹³ อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, ภาษาในสังคมไทย, (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545). หน้า 60-71.

¹⁴ ราชบัณฑิตยสถาน, พจนานุกรมศัพท์วรรณกรรม อังกฤษ-ไทย, หน้า 419.

ของตนขึ้นเอง กล่าวโดยสรุป จำนวน คือ วิธีแสดงความคิดออกมาเป็นภาษา จำนวนเท่ากับกระจกเงาส่องให้เห็น ลักษณะจิตใจและอุปนิสัยของคนนั้น¹⁵

ทั้งนี้ ด้อย ชุมสาย ได้กล่าวถึงจำนวนเฉพาะตัวของผู้เขียนว่า ผู้เขียนผูกประโยคขึ้นตามลักษณะวิธีการคิดและการพูดของเขา ทำให้ผู้อ่านเห็นได้ว่าเป็นจำนวนของผู้เขียน ดังจะกล่าวได้ว่าผู้เขียนวาดบุคลิกภาพของเขาให้ผู้อ่านเห็น เช่น ผู้อ่านอาจรู้สึกว่าเป็นจำนวนไอ้อวด จำนวนขลาดๆ เกรงๆ จำนวนยียวน จำนวนละค่า ฯลฯ การเขียนที่ทำให้จำนวนเด่นจนประทับใจผู้อ่านว่า “มีจำนวน” นั้นขึ้นอยู่กับความสันตติในการเขียนและการเลือกใช้ถ้อยคำ ความรู้ในเนื้อหาที่จะเขียน ประสบการณ์ในการเขียน และสำคัญที่สุดคือมีบัญชีคำอยู่ในตัวมากน้อยเพียงใด อีกทั้งจำนวนยังเกี่ยวข้องกับจิตใจของผู้เขียนขณะเขียนอีกด้วย สรุปได้ว่า การเขียนอย่างมีจำนวนเกิดขึ้นจากความรู้ ทัศนคติ และปรัชญาของผู้เขียน และจำนวนก็บ่งชี้คุณภาพประการหนึ่งของการเขียน

อย่างไรก็ดี ลักษณะของจำนวนอาจขึ้นอยู่กับการใช้ถ้อยคำและการผูกประโยคด้วย เช่น การใช้ถ้อยคำง่าย ๆ ที่มีพยางค์เดียว การใช้ถ้อยคำหลายพยางค์ ประโยคก็อาจเป็นประโยคสั้นๆ หรือประโยคยาวๆ เป็นประโยคเชิงซ้อน ประโยคคูลานาน ประโยคเชิงภาพพจน์ ประโยคคล้องจอง ถ้าหากสิ่งใดสิ่งหนึ่งเหล่านี้เกิดขึ้นบ่อยๆ จนเห็นได้ชัดในงานประพันธ์ของผู้ใดก็เรียกได้ว่าบทประพันธ์นั้นมีจำนวน¹⁶

2.1.3.9 ภาพพจน์

อุปลักษณ์ (Metaphor) เป็นโวหารที่เปรียบเทียบของสองสิ่งที่ไม่จำเป็นต้องนำมาเปรียบเทียบกันว่าเป็นสิ่งเดียวกันหรือเท่ากันทุกประการ โดยใช้คำว่า เป็น เท่า คือ ฯลฯ ในการเปรียบเทียบ¹⁷

สัญลักษณ์ (Symbol) คือคำที่ใช้แทนสรรพสิ่งต่างๆ ทั้งรูปธรรมและนามธรรม โดยมีความหมายนอกเหนือจากความหมายตามตัวอักษร สัญลักษณ์หลายอย่างเป็นที่รู้จักกันทั่วไปทั้งของไทยและสากล เช่น แสงสว่างเป็นสัญลักษณ์ของปัญญา ความมืดเป็นสัญลักษณ์ของกิเลส นักประพันธ์อาจใช้สัญลักษณ์ใหม่ หรือใช้สัญลักษณ์เก่าในความหมายใหม่กับงานของตน เช่น อังคาร กัลยาณพงศ์ใช้ “มณี” เป็นสัญลักษณ์ของสิ่งที่มีราคาหรือฐานะสูง “ทราย” เป็นสัญลักษณ์ของสิ่งที่มีราคาน้อยหรือฐานะต่ำกว่า ในการอ่านงานเขียนจึงควรพิจารณาว่าคำที่พบนั้นให้ความหมายตามพจนานุกรม หรือความหมายตามนิยามทั่วไป หรือเป็นสัญลักษณ์ ซึ่งหากเป็นสัญลักษณ์ก็ต้องพิจารณาต่อไปว่า ผู้เขียนน่าจะต้องการให้ความหมายใด¹⁸

2.1.3.10 อวัจนภาษา

วรรณกรรม แสดงอารมณ์ เรื่อง กล่าววว่า อวัจนภาษาในดับทหมายถึงสัญลักษณ์ที่แสดงออกมาโดยไม่ได้ใช้ภาษาเป็นสื่อ ทำหน้าที่เสริมความขยายความให้ชัดหรือจัดความกำกวมของเนื้อความ หรือเน้นย้ำเนื้อความในดับท อวัจนภาษารวมไปถึงภาพที่ปรากฏแก่สายตาผู้อ่าน เช่น การเลือกตัวอักษรต่างๆ ในการพิมพ์ชื่อหนังสือหรือชื่อเรื่อง การพิมพ์ตัวเล็ก ตัวใหญ่ หรือตัวเอียง การเว้นระยะห่างเป็นพิเศษ เป็นต้น ถ้า

¹⁵ เปลื้อง ณ นคร, ศิลปะแห่งการประพันธ์, (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ข้าวฟ่าง, 2535). หน้า 63-65

¹⁶ ด้อย ชุมสาย, วรรณกรรมพินิจเชิงจิตวิทยา, (กรุงเทพฯ: บริษัทสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, 2524). หน้า 26-27.

¹⁷ วิชา กงกะนันท์, วรรณคดีศึกษา, หน้า 39.

¹⁸ เรื่องเดียวกัน, หน้า 55-56.

เป็นเอกสารประกอบการใช้เครื่องมือจะต้องมีรูปภาพ ตาราง หรือผังการทำงานตามชนบที่นิยมปฏิบัติกัน ผู้แปลจะต้องพยายามติดตามขั้นตอนการทำงานและตรวจสอบว่าตัวบทและรูปอธิบายตรงกันหรือสอดคล้องกันหรือไม่ การวิเคราะห์หรือวิจารณ์ภาษาในตัวบททำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับโครงสร้างของตัวบท ได้ข้อมูลเกี่ยวกับสิ่งที่ผู้แต่งละไว้ในฐานที่เข้าใจ และอธิบายบางอย่างอาจทำให้เราได้ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยภายนอกตัวบทโดยเฉพาะส่วนที่เป็นเจตนาของผู้ส่งสารและหน้าที่ของตัวบท

อรรถาภิธานในตัวบทมีส่วนเกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาเป็นอย่างมาก ผู้แปลจึงควรพยายามศึกษาในขณะที่ทำการวิเคราะห์ตัวบทต้นฉบับว่า มีวัฒนธรรมของเจ้าของภาษาในตัวบทต้นฉบับแทรกอยู่ในตัวบทหรือไม่ ในบางกรณีผู้แปลอาจมีความจำเป็นต้องใช้คำพูดในการแปลอรรถาภิธานหรือใช้อรรถาภิธานแทนภาษาที่เป็นลายลักษณ์อักษรก็ได้¹⁹

2.2 ทฤษฎีการแปล

การแปลอาจทำได้หลายรูปแบบ นิวมาร์กได้แบ่งวิธีแปลไว้เป็นสองประเภทใหญ่ คือการแปลที่ให้ความสำคัญกับต้นฉบับ (SL emphasis) กับการแปลที่ให้ความสำคัญกับฉบับแปล (TL emphasis) ทั้งยังได้แยกย่อยประเภทวิธีตามความโน้มเอียงหาต้นฉบับกับฉบับแปลไล่เรียงตามลำดับดังนี้

SL emphasis

Word-for-word translation

Literal translation

Faithful translation

Semantic translation

TL emphasis

Adaptation

Free translation

Idiomatic translation

Communicative translation²⁰

กุสุมาลย์ รัชตะนันท์ได้ให้คำอธิบายเกี่ยวกับการแปลรูปแบบต่างๆ ไว้ว่า

2.2.1 Word-for-word translation การแปลคำต่อคำ

เป็นการแปลทุกคำโดยไม่คำนึงถึงบริบท ทั้งกรอบวัฒนธรรม ลีลาการเขียนของต้นฉบับ หากผู้อ่านไม่มีความรู้เกี่ยวกับความสัมพันธ์ของทั้งสองภาษาอาจอ่านไม่รู้เรื่อง

2.2.2 Literal translation การแปลตามตัวอักษร

เป็นการแปลทีละประโยคโดยรักษาคำให้ครบที่สุด แต่ไม่เก็บคำทุกคำหรือหน่วยคำทุกหน่วย ปรับรูปประโยคเพียงเพื่อไม่ให้ผิดโครงสร้างภาษาฉบับแปลเท่านั้นและอาจผิดโครงสร้างภาษาฉบับแปลได้ อาจทิ้งกรอบวัฒนธรรม ลีลาการเขียนของภาษาต้นฉบับ แต่มีลักษณะของภาษาต้นฉบับอย่างชัดเจน

2.2.3 Faithful translation การแปลรักษาความรู้สึก

เป็นการแปลที่เก็บเนื้อความระดับคำและประโยค เก็บความหมายในบริบท ถ่ายทอดความหมายให้ตรงกันเท่าที่โครงสร้างภาษาฉบับแปลจะทำได้ สื่อตรงต่อวัตถุประสงค์และความคิดของผู้เขียนภาษาต้นฉบับมากที่สุด อาจทิ้งลีลาและความงามของภาษาต้นฉบับไปบ้าง ผู้อ่านไม่ขัดหูแต่ขาดลีลาและกลวิธีของภาษาที่สละสลวย

¹⁹ วรรณภา แสงอำมรเรือง, *ทฤษฎีและหลักการแปล*, หน้า 100-101.

²⁰ Peter Newmark, *A Textbook of Translation*, p. 46.

2.2.4 Semantic translation การแปลครบความ

เก็บเนื้อความและรักษาความหมายระดับคำและประโยค เก็บความหมายในบริบท มีการถ่ายทอดความหมายให้ตรงกันเท่าที่โครงสร้างภาษาแปลจะทำได้ ซึ่งตรงต่อวัตถุประสงค์และความคิดของผู้เขียน มีลีลาและความงามของภาษาต้นฉบับ อ่านไม่ขัดหู มองเห็นอรรถรสของภาษาและกลวิธีของภาษาที่สละสลวย

2.2.5 Communicative translation การแปลสื่อความ

เก็บเนื้อความครบ เปลี่ยนการเรียบเรียงเนื้อหาได้บ้าง เก็บความหมายในบริบท ถ่ายทอดลีลาและความงามของภาษาต้นฉบับ อ่านได้รื่นหูไม่สะดุดว่าเป็นบทแปล เป็นการแปลที่ให้ความหมายตรงกันตามบริบทในภาษาต้นฉบับ เนื้อหาและภาษาตรงกันเป็นที่ยอมรับและเป็นที่น่าสนใจแก่ผู้อ่านฉบับแปลโดยทั่วไป

2.2.6 Idiomatic translation การแปลเก็บความ

จับแต่เนื้อความที่เป็นสาระสำคัญ ทั้งการเรียบเรียงเนื้อหาและการผูกประโยคในภาษาต้นฉบับ อาจเปลี่ยนบริบท ลีลา และความงามของภาษาต้นฉบับ อาจเปลี่ยนน้ำเสียง จุดยืนของคนเขียน อ่านได้รื่นหูจนแทบบอกไม่ได้ว่าเป็นบทแปล มีการนำศัพท์สำนวนเฉพาะของภาษาฉบับแปลมาใช้โดยที่ภาษาต้นฉบับไม่มีสำนวนเช่นนั้น

2.2.7 Free translation การแปลอิสระ

เก็บแต่ใจความสำคัญหรือโครงเรื่องแล้วเขียนใหม่ ปรับหรือเปลี่ยนลีลาของภาษา น้ำเสียงหรือจุดยืนของคนเขียน มีความเปลี่ยนแปลงมาจนแทบไม่เห็นร่องรอยของต้นฉบับ

2.2.8 Adaptation การแปลดัดแปลง

มีการเปลี่ยนใจความหรือโครงเรื่องบางส่วน เปลี่ยนองค์ประกอบสำคัญ เช่น ฉากและตัวละคร ถ้าไม่แจ้งไว้จะไม่รู้ว่าเป็นบทแปล ผู้แปลรักษาไว้เฉพาะเนื้อหาหรือเนื้อเรื่อง ไม่ให้ความสำคัญกับรูปแบบและวิธีการเขียนในต้นฉบับ อาจมีการอธิบายขยายความให้เนื้อหาชัดเจนไปด้วย ใช้ในการแปลบทละครและบทกวีนิพนธ์²¹

2.3 หลักการแปลวรรณกรรม

พจนานุกรมศัพท์วรรณกรรม ฉบับราชบัณฑิตยสถาน ให้คำจำกัดความไว้ว่า วรรณกรรม มีความหมายกว้างๆ ว่า “งานหนังสือ” ซึ่งวรรณกรรมหมายถึงงานประพันธ์ร่วมสมัยที่มีคุณค่า ส่วนหนึ่งเพราะเป็นการสื่อสารความรู้และความรู้สึกนึกคิดของผู้คนในสังคม อีกส่วนหนึ่งเพราะเป็นหนังสือที่แต่งดีมีวรรณศิลป์ด้วย โดยทั่วไปมักเรียกว่าวรรณกรรมปัจจุบัน²²

ด้วยคำจำกัดความดังกล่าว จึงอาจเรียกได้ว่าตัวบท *A Million Little Pieces* เป็นวรรณกรรม และอาจใช้หลักการแปลวรรณกรรมเข้าประกอบในการแปลด้วยได้

ฟอร์ตุนาโต อิสราเอล (Fortunato Israel) กล่าวเอาไว้ในบทความเรื่องทฤษฎีความหมายและการแปลวรรณกรรมที่เขียนขึ้นเมื่อปีค.ศ. 1990 ถึงความสำคัญของรูปแบบในงานวรรณกรรม ดังนี้

²¹ กุสุมาลย์ รัชตะนันท์, เอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชาการฝึกแปลจากภาษาต่างประเทศเป็นภาษาไทย, หน้า 10.

²² ราชบัณฑิตยสถาน, พจนานุกรมศัพท์วรรณกรรม อังกฤษ-ไทย, หน้า 241-243.

สำหรับตัวบทวรรณกรรม ผู้แต่งจะระดมทรัพยากรทางภาษามาใช้เพื่อแสดงเจตนาเฉพาะของตน ได้แก่ เลือกสรรคำมาร้อยเรียง กำหนดความหมาย ลำดับคำ จังหวะ การเล่นเสียงสัมผัส และการเน้นเสียงหนักเบา จนกระทั่งเกิดรูปแบบที่มีส่วนสำคัญอย่างยิ่งในการสร้างความหมายรวม ในกรณีนี้ ความหมายรวมเป็นผลประมวระหว่างความคิดกับวิธีการแสดงออก สองสิ่งนี้ประสานสัมพันธ์กันอย่างแนบสนิทจนแต่ละสิ่งไม่อาจดำรงอยู่ตามลำพังได้²³

ฟอร์ตนาโตเน้นความสำคัญของรูปแบบว่าเป็นพื้นฐานของวรรณศิลป์ และในการพิจารณารูปแบบนั้น ต้องพิจารณาทั้งสิ่งที่เป็นส่วนประกอบและหน้าที่ของรูปแบบนั้นๆ ด้วย คือควรพิจารณารูปแบบในฐานะที่เป็นที่รวมคุณค่าทั้งในด้านการสื่ออารมณ์ สาระตามเจตนา และสุนทรีย์ซึ่งมีส่วนร่วมในการสร้างสรรค์ความหมายรวมและผลกระทบทางอารมณ์เข้าไว้ด้วยกัน ฟอร์ตนาโตได้ยกตัวอย่างการแปลบทประพันธ์ภาษาฝรั่งเศสมาเป็นภาษาอังกฤษ ซึ่งมีประเด็นว่าสรรพนามบุรุษที่สองในภาษาฝรั่งเศสมี vous (คุณ) และ tu (เธอ) ในขณะที่ภาษาอังกฤษนั้นมีเพียง you คำเดียวผู้แปลจึงต้องยึดความหมายมากกว่าตัวอักษร และเลือกใช้สรรพนามที่เหมาะสมกับบุคคลในเรื่องแต่ละบุคคลเมื่อแปลเป็นภาษาไทย

นอกจากนี้ยังได้เสนอว่าการสร้างบทแปลให้มีอรรถรสทัดเทียมกับต้นฉบับนั้น ผู้แปลต้องกลั่นกรองเอาลักษณะเฉพาะในแง่การใช้ภาษาของผู้แต่งออกจากข้อกำหนดทั่วไปของภาษานั้นๆ แล้วจึงพิจารณาว่าแนวการใช้ภาษานั้นมีบทบาทอย่างไรในโครงสร้างรวมของงานประพันธ์ แล้วจึงเลือกสรรวัตถุดิบจากคลังทางภาษาและวัฒนธรรมของผู้อ่านเป้าหมายมาประสมประสานกันเข้าเป็นผลงานที่มีความหมายรวมและรูปแบบสัมผัสกันดูจืด และทำให้ผู้อ่านเป้าหมายได้รับผลกระทบทางอารมณ์เหมือนกับผู้อ่านในภาษาต้นฉบับ

ทั้งนี้ บทแปลนั้นต้องมีการปรับภาษาให้เป็นธรรมชาติ มิให้ผู้อ่านเป้าหมายรู้สึกสะดุดหรือขัดหู แต่ยังคงต้องทำการปรับเปลี่ยนอย่างประณีตและแยบยลไม่เลยเถิด ตลอดจนควรสงวนสำเนียงที่แปลกใหม่นั้นไว้ด้วย

ในบทความการแปลวรรณกรรม : การยึดครองตัวบท ฟอร์ตนาโต (อ้างถึงในวัลยา วิวัฒน์ศรี 114-116, 2547) ให้แนวคิดว่าการแปลเป็นการยึดครองตัวบท ด้วยเหตุผลสามประการคือ

1. ผู้แปลไม่มีทางเลือก เพราะลักษณะเฉพาะของตัวบทวรรณกรรมเอง ถ้อยคำที่ดูเหมือนคำต่างๆ ไปในชีวิตประจำวันกลับแฝงความหมายและคุณค่าทางวัฒนธรรม สร้างอารมณ์สะเทือนใจ มีหน้าที่เชิงสัญลักษณ์และอุปลักษณ์ ตลอดจนส่งความหมายตอบสนองต่อกัน ในบางกรณี เสียงของคำ สัมผัสอักษร จังหวะของวลี และประโยคทำให้รูปแบบสำคัญกว่าเนื้อหาอีกด้วย ในกรณีที่ผู้แปลจำเป็นต้องเลือกหารูปแบบในภาษาของตนเองที่สามารถสร้างอารมณ์เดียวกันกับต้นฉบับจึงถือว่าการยึดครองตัวบทแบบหนึ่ง

2. ผู้แปลจำต้องคำนึงถึงบริบททางวัฒนธรรมของผู้อ่าน เพราะตัวบทวรรณกรรมคือมรดกทางวัฒนธรรมซึ่งแสดงความคิดที่สั่งสมสืบทอดมา เมื่อมีการแปล จึงเท่ากับการตัดตัวบทวรรณกรรมออกจากบริบทเดิม และย่อมเกิดกระบวนการรับวัฒนธรรมอื่นมาเป็นของตนเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจได้

3. ตัวผู้แปลจำต้องตีความเพื่อเข้าถึงความหมาย ต้องอาศัยประสบการณ์ชีวิตส่วนตัว ประสบการณ์การอ่าน ความรู้ในเรื่องเดียวกับผู้แต่ง และศิลปะการประพันธ์ จึงไม่อาจเลี่ยงการตีความเชิงอัตวิสัยซึ่งย่อมมีผล

²³ ฟอร์ตนาโต อีสราเอล, ศาสตราจารย์การแปล รวมบทความเชิงทฤษฎีและปฏิบัติ, แปลโดยสดชื่น ชัยประสาธน์, (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2540). หน้า 90-108.

ต่อการรับรู้ของกลุ่มผู้อ่านฉบับแปลได้ ยิ่งในชั้นการถ่ายทอดความหมาย ผู้แปลต้องใช้ทั้งสติปัญญา อารมณ์
อ่อนไหว และพรสวรรค์ในฐานะนักเขียน และผู้แปลคือผู้ที่กำหนดการรับรู้ของผู้อ่าน เลือกลงท้ายคำสำนวน ทำให้
ให้ผู้แปลมีบทบาทเป็นผู้แต่งร่วม

ทั้งนี้ แม้ผู้แปลจำเป็นต้องปรับและยึดครองตัวบท แต่ต้องทำในขอบเขตจำกัด เพราะผู้แปลไม่ใช่เจ้าของ
ความคิดที่แต่งขึ้นมา แม้ต้องเป็นผู้ร่วมสร้างสรรค์ขณะแปลก็ตาม

ในตอนท้ายของบทความนี้ ฟอรันาโตได้สรุปว่าการแปลวรรณกรรมเป็นการถ่ายทอดลักษณะเฉพาะ
ของตัวบทหลายประการที่ไม่เกี่ยวข้องกับภาษาคำด้วยเช่นกัน ผู้แปลต้องคงโครงเรื่อง เหตุจูงใจ แก่น และโครงสร้าง
ของเรื่องไว้เพื่อให้ต้นฉบับในภาษาใหม่กระทบกระเทือนการถ่ายทอดความหมายน้อยที่สุด และผู้แปลควรรักษา
รากฐานของตัวบทและลักษณะความเป็นต่างประเทศเพื่อขยายขอบฟ้าด้านวัฒนธรรมของผู้อ่านฉบับแปล (อ้าง
ถึงในวรรณมา แสงอร่ามเรื่อง 45: 2545) ตลอดจนทำให้ผู้อ่านเข้าถึงความหมายหลายนัยหรือความหมายแฝง
เดียวกับต้นฉบับเดิม เพื่อไม่ให้ฉบับแปลสูญเสียความเป็นตัวบทวรรณกรรมอีกด้วย²⁴

หลักการแปลวรรณกรรมของฟอรันาโต อิศราแอลนี่จะเป็นแนวทางในการแปลเรื่อง *A Million Little
Pieces* ซึ่งมีลักษณะการใช้ภาษาเฉพาะตัวมากมายทำให้บางครั้งยากต่อการรักษาอรรถรสของเรื่องในฉบับแปล

2.4 ทฤษฎีวิัจจนกรรม

ทฤษฎีวิัจจนกรรมนั้นมีจุดเริ่มต้นจากแนวคิดที่ เจ. แอล. ออสติน (J. L. Austin) เสนอไว้ในหนังสือเรื่อง
How to Do Things with Words ว่าการกล่าวคำพูดคือการกระทำอย่างหนึ่ง เช่น เมื่อพบหน้ากันแล้วพูด
“สวัสดี” ผู้พูดไม่ได้เพียงเอ่ยถ้อยคำออกมาเท่านั้น หากแต่มีเจตนาคือกล่าวทักทายด้วย ต่อมาเจ. อาร์. เซิร์ล (J.
R. Searle) และลุดวิก วิทท์เกินชไตน์ (Ludwig Wittgenstein) ได้นำแนวคิดนี้มาพัฒนาเพิ่มเติม ทฤษฎีวิัจจนกรรม
จัดเป็นการศึกษาภาษาในแนวปฏิบัตินิยม โดยวิทท์เกินชไตน์ถือว่าการพูดและการกระทำเป็นการเล่นภาษา และ
คำพูดคือการกระทำ ซึ่งทฤษฎีนี้มุ่งศึกษาความสัมพันธ์ในลักษณะนี้ระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง²⁵

เซิร์ลพัฒนาทฤษฎีวิัจจนกรรมของออสตินเพิ่มเติม และวิเคราะห์คำกล่าวหรือถ้อยคำในการสื่อสารว่ามี
ลักษณะ ๔ ประการ ดังนี้

๑. การกล่าวถ้อยคำออกมา (utterance act) คือการกล่าวถ้อยคำนั้นๆ ออกมา
๒. เนื้อความในถ้อยคำที่กล่าว (propositional act) คือเนื้อหา หรือสิ่งที่กล่าวออกมา
๓. เจตนา (illocutionary act) คือความตั้งใจ หรือจุดมุ่งหมายในการกล่าวคำนั้น
๔. ผล (perlocutionary act) คือสิ่งที่ผู้พูดตั้งเป้าหมายหรือคาดหวังให้เกิดตามมา

ทั้งนี้ รูปแบบหรือโครงสร้างภาษาแบบเดียวกันนั้นอาจแสดงเจตนาที่ต่างกัน และเจตนาของผู้พูดอาจ
แสดงออกมาได้ด้วยคำพูดหรือรูปแบบภาษาที่แตกต่างกันเช่นกัน ในการตีความวิัจจนกรรมให้ถูกต้องนั้นจึงต้อง
คำนึงถึงเจตนาหรือจุดประสงค์ของผู้พูด โดยเฉพาะในวิัจจนกรรมแบบอ้อม ซึ่งหมายถึงสิ่งที่ผู้พูดแฝงเจตนาไว้ใน
การสื่อสาร โดยใช้รูปแบบภาษาหนึ่งสื่อเนื้อความอีกอย่างหนึ่ง เช่น การเอ่ยถามโดยมีเจตนาขอรับทราบอ้อม ดัง
ตัวอย่าง

²⁴ วัลยา วิวัฒน์ศร, *การแปลวรรณกรรม*, (กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547). หน้า 114-116.

²⁵ วรรณมา แสงอร่ามเรื่อง, *ทฤษฎีและหลักการแปล*, หน้า 45.

“เธอช่วยหีบเบียร์ในตู้เย็นอีกขวดได้ไหม”

คำตอบต่อคำถามนี้คือ ได้ หรือ ไม่ได้ เพียงแต่ผู้พูดไม่ได้คาดหวังที่จะรู้ว่าผู้ฟังหีบได้หรือไม่ แต่คาดหวังให้ผู้ฟังช่วยหีบเบียร์ในตู้เย็นให้จริงๆ จึงต้องตีความเจตนาในคำกล่าวของผู้พูดให้ถูกต้อง²⁶

เฮอนิกซ์และคัสแมล (Honig/Kussmaul) (อ้างถึงในวรรณกรรม แสงอร่ามเรื่อง 45: 2545)²⁷ เป็นผู้นำทฤษฎีวิัจจนกรรมมาใช้ในการแปลหรือการสอนแปล โดยสังเกตเห็นว่าปัญหาในการแปลส่วนใหญ่เกิดจากการที่ผู้แปลไม่ทราบว่าตัวบทนั้นมีหน้าที่อย่างไร การใช้ทฤษฎีวิัจจนกรรมในการแปลมีหลักการสำคัญอยู่ที่ว่า ผู้แปลต้องหาคำบ่งชี้เจตนาให้ได้ ตัวอย่างเช่น

- a) Do you have more time to spend?
- b) You will have more time to spend.
- c) I wish you had more time to spend.

คำกล่าว a. มีเจตนาถาม โดยคำบ่งชี้คือกริยาช่วย do ซึ่งนำมาใช้เป็นคำถาม

คำกล่าว b. มีเจตนาคาดการณ์ล่วงหน้า โดยคำบ่งชี้คือกริยาช่วย will

คำกล่าว c. มีเจตนาอวยพร โดยคำบ่งชี้คือคำกริยา wish

เป็นต้น

ทั้งนี้ แต่ละภาษาอาจมีลักษณะที่แตกต่างกันออกไป นักแปลจึงต้องคำนึงถึงข้อแตกต่างดังกล่าวในการหาคำบ่งเจตนาเพื่อทำความเข้าใจตัวบทและถ่ายทอดออกมาให้ถูกต้องในภาษาปลายทาง เช่น ภาษาอังกฤษนิยมใช้รูป passive voice ในการเขียนประโยคที่ประธานไม่ได้เป็นผู้ทำกริยาเอง แต่การใช้รูปกรรมวาจกในภาษาไทยแฝงนัยเป็นลบลว่าประธานถูกกระทำ ในบางกรณีไม่ควรแปล passive voice ออกมาด้วยรูปกรรมวาจก แต่ควรพิจารณาว่าเจตนาของประโยคนั้นเป็นการกล่าวถึงประธานที่ถูกกระทำจริงหรือไม่ อย่างไร เพื่อแปลให้ถูกต้อง เหมาะสมและเป็นธรรมชาติกว่าในภาษาไทย เช่นประโยค It (the test) was written and developed by a couple of Professors at the University of Minnesota. (จากตัวบท หน้า 175) ที่แม้จะใช้รูป passive voice แต่มีเจตนาเป็นการให้ข้อมูลเกี่ยวกับที่มาของแบบทดสอบมากกว่าบอกถึงสภาพที่แบบทดสอบนั้นถูกกระทำ จึงควรแปลโดยละรูปประโยคต้นฉบับและถ่ายทอดออกมาด้วยรูปแบบประโยคที่แสดงเจตนาให้ข้อมูล คือแปลว่าแบบทดสอบนี้เขียนและพัฒนาขึ้นโดยอาจารย์ที่มหาวิทยาลัยมินนิโซตาสองสามท่าน

การละเลยเจตนาที่อยู่เบื้องหลังคำพูด หรือการไม่ตีความต้นฉบับให้ชัดเจนล้วนถืออาจส่งผลให้บทแปลมีลักษณะที่ไม่เป็นธรรมชาติหรือสื่อสารผิดไปจากเจตนาของตัวบทไป ผู้แปลจึงต้องรู้ลักษณะของภาษาต้นฉบับกับภาษาปลายทางรวมถึงความแตกต่างทั้งในด้านไวยากรณ์และการใช้ภาษาดีพอที่จะสามารถถ่ายทอดเจตนาได้ตรงตามที่คุณเขียนตั้งใจไว้ ทฤษฎีนี้จึงเหมาะสมกับการใช้ประกอบการแปล

ทฤษฎีเหล่านี้ช่วยในการแปลเรื่อง *A Million Little Pieces* ในด้านการวิเคราะห์ทำความเข้าใจตัวบทการแปล และการแก้ปัญหาที่พบ ดังจะกล่าวในบทต่อไป

²⁶ วรรณกรรม แสงอร่ามเรื่อง, ทฤษฎีและหลักการแปล, หน้า 46-47.

²⁷ วรรณกรรม แสงอร่ามเรื่อง, ทฤษฎีและหลักการแปล, หน้า 45.

บทที่ 3

การวิเคราะห์ตัวบท

การวิเคราะห์ตัวบทเป็นขั้นตอนที่ช่วยให้ผู้แปลเข้าใจตัวบท เลือกวิธีแปล และดำเนินการแปล เนื่องจากระหว่างการอ่านทำความเข้าใจตัวบทอาจตกหล่นหรือมองข้ามรายละเอียดที่สำคัญไป จึงควรมีขั้นตอนและวิธีการวิเคราะห์ตัวบทที่ชัดเจนแน่นอน ยิ่งไปกว่านั้น ขั้นตอนนี้จะทำให้วางแผนการแปลได้ครอบคลุมยิ่งขึ้น และสามารถถ่ายทอดอรรถรสของเรื่องนี้ออกมาในบทแปลได้อย่างเหมาะสม

เรื่อง *A Million Little Pieces* วิเคราะห์ด้วยหลักการพิจารณาองค์ประกอบตัวบทของปีเตอร์ นิวมาร์ก ร่วมกับหลักการวิเคราะห์วรรณกรรม สิ่งที่จะพิจารณาต่อไปในบทนี้ได้แก่ ประเภทของตัวบท องค์ประกอบภายนอกตัวบท และองค์ประกอบภายในตัวบท

3.1 ประเภทของตัวบท

ตัวบทนี้เขียนขึ้นจากประสบการณ์ตรงของผู้เขียนโดยมีการเสริมแต่งรายละเอียดในเนื้อหาให้มีลักษณะของเรื่องแต่ง (fiction) อย่างสมบูรณ์ โดยผู้เขียนได้กล่าวไว้ในหมายเหตุว่าหนังสือเล่มนี้เป็นบันทึกความทรงจำเกี่ยวกับสิ่งที่ประทับใจ ความรู้สึก และประสบการณ์ส่วนบุคคล เป็นข้อเท็จจริงผสมกับเรื่องแต่งขึ้น เป็นความจริงเชิงอัตวิสัย (subjective truth) ซึ่งบิดเบือนไปตามสภาพจิตใจที่กำลังฟื้นจากอาการติดแอลกอฮอล์และสารเสพติด จัดได้ว่าหนังสือเล่มนี้เป็นตัวบทประเภทเน้นการแสดงออก เล่าถึงเรื่องราวการเลิกสิ่งเสพติด อารมณ์ความรู้สึก และทัศนคติของผู้เขียนในช่วงเวลานั้น

3.2 องค์ประกอบภายนอกตัวบท

องค์ประกอบภายนอกตัวบทหมายถึง รายละเอียดต่างๆ ของตัวบท การศึกษาองค์ประกอบภายนอกตัวบททำให้เข้าใจในตัวบทได้ดียิ่งขึ้น สิ่งที่จะนำมาศึกษาในที่นี้ได้แก่ ผู้เขียน วัตถุประสงค์ของตัวบท และผู้อ่าน

3.2.1 ผู้เขียน

เจมส์ เพรย์ มีชื่อเต็มว่าเจมส์ คริสโตเฟอร์ เพรย์ เกิดเมื่อวันที่ 12 กันยายน ค.ศ. 1969 ที่เมืองคลีฟแลนด์ มลรัฐโอไฮโอ ประเทศสหรัฐอเมริกา ในวัยเด็กเขามักย้ายที่อยู่ไปยังเมืองต่างๆ เช่นบอสตัน ลอนดอน ปารีส ฯลฯ ตามบิดาซึ่งเป็นนักธุรกิจที่ต้องเดินทางบ่อยครั้ง มารดาเป็นแม่บ้าน มีพี่ชายหนึ่งคน เขาจบการศึกษาระดับมัธยมเมื่อปีค.ศ. 1988 หลังจากนั้นเข้าเรียนมหาวิทยาลัยเคนยอนที่มลรัฐโอไฮโอและสถาบันศิลปะชิคาโกตามลำดับ เจมส์เริ่มดื่มเหล้าและใช้ยาเสพติดหลายชนิดตั้งแต่วัยรุ่นจนต้องเข้ารับการรักษาที่สถาบันฮาเซลเด็นในปีค.ศ. 1993 เป็นเวลาหนึ่งปี หลังจากนั้นเขาย้ายไปอยู่ที่มลรัฐมิชิแกน ประกอบอาชีพหลายอย่างก่อนที่จะเป็นนักเขียนบทโทรทัศน์ในปีค.ศ. 1996 ที่ลอสแอนเจลิส เจมส์มีความตั้งใจที่จะเขียนเรื่องราวขึ้นจากประสบการณ์บำบัดอาการติดยาจึงตัดสินใจออกจากงานเพื่อเขียนหนังสือเล่มนี้

ปัจจุบันเจมส์ เพรย์อาศัยอยู่ที่นิวยอร์กกับภรรยาและลูกสาว

3.2.2 วัตถุประสงค์ของตัวบท

เจมส์ เพรย์ได้อธิบายเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของเรื่อง *A Million Little Pieces* เอาไว้ในหน้าหมายเหตุถึงผู้อ่าน (ฉบับพิมพ์ปีก่อน พ.ศ. 2547) ว่าเมื่อแรกเขียน เขาไม่ได้คิดถึงว่าเรื่องนี้จะเป็นเรื่องจริงหรือเรื่องแต่ง เป็นบันทึกความทรงจำหรืออัตชีวประวัติ เขาเพียงต้องการบอกเล่าเรื่องราวการติดสิ่งเสพติดและแอลกอฮอล์ของตน การรักษาตัว ครอบครัวยุติธรรม เพื่อนฝูง ความเชื่อ และความรัก เกี่ยวกับการแก้ไขตนเองและความหวัง และต้องการเขียนหนังสือที่ดีที่สุดที่จะส่งผลเปลี่ยนแปลงชีวิตผู้อื่น ช่วยเหลือคนที่กำลังต่อสู้ดิ้นรนเพื่อเป็นแรงบันดาลใจไม่ทางใดก็ทางหนึ่ง เขาต้องการให้รายละเอียดของการต่อสู้ที่ผู้ติดสิ่งเสพติดทั้งหลายต้องเผชิญทั้งทางกายและทางใจ เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจว่าทำไมการต่อสู้เพื่อเลิกสิ่งเสพติดถึงไม่ง่าย และเพื่อช่วยให้เพื่อนฝูงและครอบครัวของผู้ติดยาเข้าใจ โดยเขาได้แปลงรายละเอียดบางอย่างเพื่อให้มีปมขัดแย้ง (drama arc) และความตึงเครียด (tension) เหมือนเรื่องราวที่ยิ่งใหญ่ทั่วไป

กล่าวได้ว่าตัวบทนี้เป็นการนำเสนอข้อมูลจริงด้วยรูปแบบของเรื่องแต่ง เพื่อให้การถ่ายทอดเรื่องราวเป็นไปอย่างน่าติดตาม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นแรงจูงใจให้กับผู้ติดสิ่งเสพติด และเพื่อให้คนรอบข้างเข้าใจความยากลำบากของการเลิกสิ่งเสพติดและช่วยเหลือคนใกล้ตัวได้

3.2.3 ผู้อ่าน

ผู้เขียนกล่าวไว้ในหน้าหมายเหตุว่าตั้งใจให้หนังสือเล่มนี้เป็นแรงบันดาลใจแก่ผู้ติดสิ่งเสพติดที่ต้องการหายจากอาการติดยา และเพื่อให้ครอบครัวตลอดจนเพื่อนฝูงของผู้ติดยาอ่านเพื่อทำความเข้าใจผู้ป่วย ดังนั้นจึงเรียกได้ว่ากลุ่มผู้อ่านเป้าหมายของหนังสือเล่มนี้คือกลุ่มคนดังกล่าว

นอกจากนี้ เนื่องจาก *A Million Little Pieces* เป็นเรื่องราวของผู้ติดเหล้าและสิ่งเสพติดหลายรายในสถานบำบัดที่เจมส์ เพรย์เข้ารับการรักษา บางรายกลับตัวกลับใจมีชีวิตใหม่ที่ดียิ่งได้ บางรายกลับไปเสพสิ่งเสพติดเดิมๆ จนต้องพบกับชะตากรรมอันน่าเศร้า ซึ่งแม้จะมีการเปลี่ยนแปลงเนื้อหาและรายละเอียดไปบ้าง แต่บุคคลส่วนใหญ่ในเรื่องมีพื้นฐานมาจากบุคคลจริง จึงจัดได้ว่าเป็นอุทาหรณ์ที่ดีสำหรับผู้อ่านทั่วไปเช่นกัน

3.3 องค์ประกอบภายในตัวบท

องค์ประกอบภายในตัวบทได้แก่ ลักษณะต่างๆ ของตัวเรื่องได้แก่ เรื่องย่อ โครงเรื่อง แก่นเรื่อง ฉากบุคคลในเรื่อง วจนลีลา กลวิธีการแต่ง และอวัจนภาษาที่ปรากฏ สิ่งเหล่านี้เป็นส่วนประกอบสำคัญในการทำความเข้าใจตัวบทเพื่อสามารถถ่ายทอดเรื่องราวออกมาโดยคงอรรถรสไว้ได้

3.3.1 เรื่องย่อ

เจมส์ เพรย์ตื่นขึ้นบนเครื่องบินไปยังชิคาโกในสภาพพันหน้าหายไปถึงสี่ มีรูที่แก้มข้างหนึ่ง จมูกหัก ไม่มีสมบัติติดตัวแม้ชิ้นเดียว พอกับแม่ที่มารับเล่าให้ฟังว่าเจมส์เสพยาเกินขนาดและเพื่อนพาตัวขึ้นเครื่องบินครอบครัวเขาจึงตัดสินใจให้เข้ารับรักษาตัวที่สถานบำบัดชื่อดังแห่งหนึ่ง ขณะนั้นเจมส์ติดแอลกอฮอล์กับสิ่งเสพติดร้ายแรงมานานจนร่างกายทรุดโทรม แพทย์วินิจฉัยว่าเขาใช้สารเสพติดอีกจะเป็นอันตรายถึงชีวิต ทั้งเขายังเป็นผู้ร้ายต้องโทษหนักในสามมลรัฐ หลังจากได้ใช้ชีวิตถูกสุขลักษณะและได้พบคนใช้รายอื่นโดยเฉพาะหญิงสาวชื่อลิลลี่กับเจ้าพ่อผู้ทรงอิทธิพลชื่อเลียวนาร์ด เขาได้เห็นถึงความหวังเยของครอบครัวและได้รู้จักความสุขของการอยู่อย่างไม่มียาเสพติดจนเริ่มคิดถึงชีวิตใหม่ เจมส์ได้รับหนังสือหลักปรัชญาเต๋าจากพี่และได้ย้ายห้องไปพักกับไมลส์ เดวิด ผู้พิพากษาที่ติดสุราอย่างหนักจนชีวิตพังทลาย เขาตั้งใจกลับตัวด้วยการเลิกยาเสพติดและขอใช้

ความผิดทั้งหมดเพื่อเริ่มต้นชีวิตใหม่ร่วมกับลิลลี่ หญิงคนรักที่ลักลอบคบหากันในสถานบำบัดแม้จะมีกฎหมายห้ามชายหญิงคบกัน เจมส์ไม่เชื่อในหลักการสืบสองขั้นตอน ความเชื่อทางศาสนาตลอดจนหลักการต่างๆ ที่ใช้ในการรักษาผู้ป่วย แต่ยอมเข้าร่วมโปรแกรมบำบัดร่วมกับครอบครัว จากการเปิดอกพูดคุยกับพ่อแม่ทำให้ได้รู้ว่าคุณตาของเขาที่ติดเหล้าอย่างหนักและได้รู้ว่าต้นเหตุของความรู้สึกโกรธแค้นที่แฝงอยู่ในตัวมาตลอดคือความเจ็บป่วยในวัยทารก เจมส์ใช้ปรัชญาเต๋าเป็นเครื่องเตือนใจจนจัดการกับความโกรธแค้นนั้นได้ในที่สุด ระหว่างที่พ่อแม่ของเขามาพักอยู่ที่สถานบำบัดเพื่อเข้าร่วมโปรแกรมบำบัดร่วมกับครอบครัว เจมส์แอบพบกับลิลลี่ทุกวันวันหนึ่งเจ้าหน้าที่จับได้จึงลงโทษไม่ให้ทั้งสองพบกันอีก ลิลลี่ยอมรับไม่ได้จึงออกไปจากสถานบำบัดแห่งนี้ เจมส์ไปตามตัวเธอกลับมา ปรากฏว่าลิลลี่กลับไปขายตัวแลกยาอีก จึงต้องเริ่มกระบวนการบำบัดใหม่

ไมลส์กับเลียวนาร์ด์ร่วมมือกันดำเนินการช่วยเหลือจนโทษจำคุกของเจมส์ลดลงเหลือเพียงต้องขังเป็นระยะเวลาสามถึงหกเดือนในเรือนจำรัฐกับทัณฑ์บนสามปี เหตุการณ์ที่เกิดขึ้นกับลิลลี่ทำให้เจ้าหน้าที่เห็นว่าเจมส์หายติดยาแล้ว เลียวนาร์ด์ซึ่งออกจากสถานบำบัดก่อนเจมส์สองวันได้ขอให้เจมส์เป็นลูกบุญธรรม ในวันที่เจมส์ออกจากสถานบำบัด พี่ชายกับเพื่อนมารับเขาไปพักที่บ้านพี่ก่อนจะไปรายงานตัวเพื่อรับโทษ สิ่งแรกที่เขาคำทำคือตรงไปที่บาร์เพื่อพิสูจน์ตัวเองว่าหายหรือยัง นับแต่นั้นเขาไม่ดื่มแอลกอฮอล์หรือเสพยาเสพติดได้อีกเลย

3.3.2 โครงสร้างของตัวบท

หนังสือเล่มนี้แบ่งออกเป็นสี่ส่วนใหญ่ๆ โดยเริ่มเล่มด้วยเส้นชีวิตยุ่งเหยิงไร้ความหมาย และค้นหาแต่ละส่วนด้วยสายแบบเดียวกันที่ยุ่งเหยิงซับซ้อนยิ่งขึ้น ในหนึ่งส่วนแบ่งออกเป็นตอนสั้นๆ ตามลำดับเรื่องราวโดยไม่ได้ระบุหมายเลขตอนไว้ เนื้อหาแบ่งตามลำดับพัฒนาการทางความคิดของเจมส์เป็นสี่ส่วนดังนี้

ส่วนที่ 1 เจมส์ตื่นขึ้นบนเครื่องบินในสภาพบาดเจ็บและเลอะเทอะไปหมดทั้งตัว เข้าสถานบำบัด ทำแผล ทำฟัน ได้พบลิลลี่กับเลียวนาร์ด์ มีเรื่องกับรอยซึ่งเป็นคนใช้ตัวอย่างในหน่วยพักเพราะรอยตั้งใจหาเรื่องไล่เจมส์ให้ไปจากที่นี่ ความคิดถึงอดีตที่มีส่วนทำให้เพื่อนสาวประสบอุบัติเหตุเสียชีวิตประกอบกับอาการอยากยาทำให้เขาจะออกไปจากสถานบำบัดแต่เลียวนาร์ด์รั้งไว้จึงยอมอยู่ต่ออีก 24 ชั่วโมง

ส่วนที่ 2 เจมส์เกิดอาการอยากยาอย่างหนักกลางดึก วันรุ่งขึ้นเป็นวันเยี่ยม พี่ชายกับเพื่อนสองคนมาเยี่ยมพร้อมของขวัญหลายชิ้น ได้ดูการแข่งขันฟุตบอลของทีมประจำเมืองเกิดทำให้นึกถึงความหลังอันแสนสุข วันนั้นเลียวนาร์ด์ชนะพนันบอลได้เงินก้อนโตและจัดงานเลี้ยง เจมส์มีความสุขจนเริ่มเปลี่ยนความคิด ได้ย้ายห้องไปพักกับไมลส์ เดวิด ผู้พิพากษาที่มารับการรักษาอาการติดยา เสียงเพลงที่ไมลส์เล่น หนังสือปรัชญาเต๋าคำจากพี่ชาย และลิลลี่ทำให้เจมส์สงบใจลงจนคิดถึงเรื่องการรักษาตัวเพื่อเริ่มชีวิตใหม่

ส่วนที่ 3 เจมส์เริ่มโปรแกรมบำบัดร่วมกับครอบครัว เปิดอกคุยกับพ่อแม่ถึงเรื่องในอดีต พูดคุยถึงเรื่องในอดีตกับลิลลี่ สนทนากับไมลส์มากขึ้นและได้เข้าใจถึงความเจ็บปวดกับปัญหาในชีวิตของคนอื่น ทนายแจ้งโทษทางกฎหมายทั้งหมดทำให้เกิดความท้อแท้ ยายของลิลลี่ป่วยหนักถึงชีวิต ทั้งสองถูกลินคอล์นจับได้ว่าลักลอบคบกันและสั่งห้ามพบกันอีกจนลิลลี่ออกไปจากสถานบำบัด เจมส์ ลินคอล์น และแองก์ไปช่วยพากลับมา

ส่วนที่ 4 ทนายแจ้งว่าโทษทัณฑ์ของเจมส์เบาลงมาก เลียวนาร์ด์จัดงานฉลองการออกจากสถานบำบัด สุขภาพจิตของเจมส์ดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัด เลียวนาร์ด์ออกจากสถานบำบัดและขอให้เจมส์เป็นลูกบุญธรรม เจมส์ตอบตกลง เขาเข้าสภาร่างความผิดเป็นขั้นตอนสุดท้ายของการบำบัดและเล่าถึงอดีตอันเลวร้ายเรื่องสุดท้ายที่เคยถูกบาทหลวงลวนลาม ได้รับภาพถ่ายกับคนรักเก่าทางไปรษณีย์ซึ่งเขานำไปเผาทิ้ง ออก

จากสถานบำบัดวันเดียวกับที่ไมลส์เริ่มโปรแกรมบำบัดร่วมกับครอบครัว เขาทดสอบตัวเองว่าหายจากอาการติดเหล้าหรือยัง

3.3.3 โครงเรื่อง

A Million Little Pieces เป็นการนำประสบการณ์ส่วนบุคคลของผู้เขียนมาเสริมแต่งให้เป็นเรื่องราวขึ้นมา ซึ่งผู้เขียนบอกไว้ว่าได้เปลี่ยนแปลงเนื้อหาหลายส่วนไปจากความเป็นจริงเพื่อความน่าติดตามของเรื่อง ทั้งยังได้เสริมหรือเปลี่ยนรายละเอียดบางอย่างเพื่อเพิ่มความเร้าอารมณ์ เช่น การคบกับเพื่อนหญิงที่เสียชีวิตจากอุบัติเหตุทางรถยนต์ โทษทางกฎหมายที่เพิ่มให้หนักกว่าความเป็นจริง กล่าวได้ว่าเรื่องนี้มีความเป็นเรื่องแต่งและวิเคราะห์เนื้อหาตามหลักการวิเคราะห์วรรณกรรมได้ ในส่วนของโครงเรื่อง

ลำดับขั้นตอนในโครงเรื่องเป็นไปดังนี้

-บทเปิดเรื่อง (exposition) เจมส์ตื่นขึ้นมาบนเครื่องบิน พ่อแม่และพี่ชายตัดสินใจให้เข้ารักษาตัวที่สถานบำบัด

-การผูกปม (complication) เจมส์ได้รับการวินิจฉัยจากแพทย์ว่าร่างกายอยู่ในสภาพที่ย่ำแย่ ได้รับทราบโทษของความผิดต่างๆ ที่เคยทำไว้ในอดีต มีปัญหาทะเลาะกับคนไข้คนอื่นในสถานบำบัด และเริ่มคบหากับลิลลี่อย่างจริงจัง

-จุดสุดยอด (climax) ลินคอล์นจับได้ว่าทั้งสองแอบคบกันและสั่งห้ามพบกันอีก ลิลลี่ออกไปจากสถานบำบัด เจมส์ออกไปหาตัวเธอกลับมา ได้ใกล้ชิดกับสิ่งเสพติดอีกครั้งเป็นครั้งแรกนับแต่เข้าสถานบำบัดมา

-การแก้ปม (falling action) ลิลลี่เข้ารับการรักษาใหม่อีกครั้ง เจมส์พบว่าอาการอยากยาของตนทุเลาลงไปมากแล้ว โดยเฉพาะเมื่อได้รู้ประวัติการติดยาของคุณตาที่ต้นตอของความรู้สึกเกรี้ยวโกรธที่ติดตัวมาตั้งแต่ยังเด็ก ทนายแจ้งให้รู้ว่าโทษทัณฑ์ของเขาเบาลงไปมาก

-บทสรุป (conclusion) โจแอน นักจิตบำบัดเห็นว่าเจมส์หายจากอาการเสพติด ลินคอล์นแจ้งว่าเจมส์ออกจากสถานบำบัดได้แล้วโดยมีกำหนดออกหลังเสียนาร์วันหนึ่งวัน เสียนาร์วันรับเจมส์เป็นลูกบุญธรรม เจมส์สุขภาพประสบการณ์เลวร้ายในอดีตกับบาทหลวงและเผารูปถ่ายกับคนรักเก่าที่ได้รับทางไปรษณีย์ทิ้ง เป็นการตัดขาดจากอดีตและเริ่มต้นชีวิตใหม่

เจมส์มีความขัดแย้งหลายประการทั้งจากการติดยาเรื้อรังที่ทำให้เกิดปัญหาด้านบุคลิกภาพ การดำเนินชีวิต และความสัมพันธ์กับบุคคลรอบข้าง ทั้งความรู้สึกเล็กๆ ที่มีมาตลอดโดยไม่รู้สาเหตุ ดังนี้

ความขัดแย้งภายใน ได้แก่ร่างกายจิตใจที่ติดสิ่งเสพติดเรื้อรังมานับสิบปีกับความหวังที่จะเลิกสิ่งเสพติดเพื่อเริ่มชีวิตใหม่อย่างปกติสุข และความรู้สึกโกรธเกรี้ยวในตัว

ความขัดแย้งภายนอก ได้แก่เหตุวิวาทกับผู้ป่วยอื่น ความเห็นเรื่องการรักษาอาการติดยาที่ไม่สอดคล้องกันกับเจ้าหน้าที่ในคลินิก และความรู้สึกไม่สนิทใจกับพ่อแม่

3.3.4 แก่นเรื่อง

A Million Little Pieces เป็นเรื่องราวของการต่อสู้กับตัวเองด้วยความตั้งใจที่แน่วแน่ ซึ่งในที่นี้คือการเลิกสิ่งเสพติดเพื่อใช้ชีวิตใหม่ โดยแนวคิดนี้นำไปใช้กับปัญหาอื่นได้อีกด้วย

เจมส์ เพรย์เชื่อว่าสิ่งสำคัญที่จะทำให้หลุดพ้นจากอาการเสพติดคือความตั้งใจแน่วแน่ที่จะไม่แตะต้องสิ่งเสพติดได้อีกตามที่กล่าวไว้ในหมายเหตุผู้เขียนว่ายาและแอลกอฮอล์นั้นสามารถเลิกได้ และหนทางในการกลับตัวนั้นมียู่เสมอสำหรับคนที่ต่อสู้แสวงหา

ผู้เขียนนำเสนอความคิดนี้ผ่านบุคคลมากมายหลายตาจากต่างแคว้นสังคมซึ่งล้วนติดเหล้าและสารเสพติดนานาชนิดซึ่งมารับการบำบัดรักษาที่คลินิกในช่วงเวลาเดียวกัน หลายคนเลิกได้ แต่ส่วนใหญ่หวนกลับไปเสพติดเดิมอีกหลังออกไปจากที่นี่ หลายคนถึงกับตัดสินใจอยู่ที่งานที่คลินิกแห่งนี้หลังรักษาตัวหายเพื่อจะได้ไม่แพ้แรงย่ำบอนของสิ่งเสพติด โจแอน นักจิตบำบัดกล่าวว่าอาการเสพติดเป็นความป่วยไข้ทางกาย ผู้ป่วยจึงต้องมีศรัทธาในอำนาจอันสูงส่งเพื่อเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ แต่เจมส์เห็นตรงกันข้ามว่าการเสพติดเป็นการตัดสินใจของแต่ละบุคคลไม่ใช่อาการป่วย และการหันหาสิ่งอื่นเป็นเครื่องยึดเหนี่ยวจิตใจไม่ต่างอะไรกับการพ้นจากสิ่งหนึ่งไปติดอีกสิ่งหนึ่ง พระเจ้าหรืออำนาจที่สูงกว่าคือสิ่งที่ผู้คนใช้เพื่อหลีกเลี่ยงความจริง และการหาที่หลบภัยหรือสถานพักฟื้นไว้รองรับหลังออกจากสถานบำบัดเป็นวิธีที่ไม่เด็ดขาด จึงตั้งต้นปฏิเสธหลักการของสถาบันและยึดถือหลักปรัชญาเต๋าเป็นเครื่องเตือนใจในยามมีปัญหามาจนเลิกแอลกอฮอล์และสิ่งเสพติดได้ในที่สุด

3.3.5 มุมมอง

A Million Little Pieces เขียนขึ้นโดยใช้มุมมองบุรุษที่หนึ่ง คือมุมมองของเจมส์ เพรย์ ผู้เขียนเป็นกลวิธีการเขียนที่สะท้อนโลกทัศน์ของผู้เขียนและตั้งอารมณ์ให้ผู้อ่านเข้าไปมีความรู้สึกร่วมกับผู้เขียนได้อย่างดีที่สุด เพราะผู้อ่านได้รับรู้เรื่องราวพร้อมไปกับความรู้สึกนึกคิดต่างๆ ของผู้เขียนผ่านโลกทัศน์ของเขา เป็นวิธีเล่าเรื่องบันทึกความทรงจำซึ่งสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของผู้เขียนที่ต้องการให้ผู้ติดสิ่งเสพติดได้เกิดแรงบันดาลใจในการเลิกยา กับให้ครอบครัวตลอดจนคนใกล้ชิดเข้าใจถึงความรู้สึกและสถานการณ์ของผู้ป่วย การเล่าเรื่องจากมุมมองบุรุษที่หนึ่งเอื้อให้ผู้ติดยาความรู้สึกร่วมไปกับเรื่องราวจนนำไปสู่ความหวังเมื่อเจมส์ เลิกสิ่งเสพติดได้ ทั้งยังทำให้ผู้อ่านรายอื่นเข้าใจความรู้สึกที่ผู้ติดสิ่งเสพติดต้องเผชิญได้เป็นอย่างดี

โลกทัศน์ของผู้ที่ติดยาเสพติดนั้นอาจเป็นแบบเดียวกับรูปแบบการเขียนที่เจมส์ใช้ คือไม่ให้ความสำคัญกับรายละเอียดหรือระเบียบแบบแผน แต่จะดำเนินไปตามอารมณ์ความรู้สึกที่เกิดขึ้นภายใต้สติที่ถูกครอบงำด้วยฤทธิ์ยาและความเจ็บป่วยนานปี ซึ่งบางครั้งก็สับสนอลหม่านผิดจากการรับรู้ปกติ

3.3.6 ฉาก

ในการศึกษาฉาก จะแบ่งออกเป็นสามประเภท คือฉากที่มีลักษณะทางกายภาพ ฉากที่เป็นเวลา และฉากที่เป็นสภาพแวดล้อมทางวัฒนธรรม

3.3.6.1 ฉากที่มีลักษณะทางกายภาพ เรื่องนี้เกิดขึ้นในสถานบำบัดฮาเซลเด็นซึ่งเป็นสถานที่ที่อยู่จริง แรกเริ่มอยู่ในมลรัฐมินนิโซต้า ต่อมาจึงขยายสาขาเพิ่มทั้งในมลรัฐเดียวกันและมลรัฐอื่นได้แก่ฟลอริดา อิลลินอยส์ นิวเจอร์ซีย์ ออริกอน นอกจากบริการบำบัดรักษา ที่นี่ยังทำการศึกษาเกี่ยวกับอาการติดสิ่งเสพติดที่มีชื่อเสียงแห่งหนึ่งอีกด้วย ผู้เขียนได้เล่าประวัติความเป็นมาและรายละเอียดต่างๆ ของสถานบำบัดในสมัยที่เขาเข้ารับรักษาตัวที่นั่นผ่านคำพูดของลินคอล์น เจ้าหน้าที่คนหนึ่งในเรื่องว่า

...เป็นสถานบำบัดอาการติดแอลกอฮอล์และสิ่งเสพติดที่เก่าแก่ที่สุดในโลก ก่อตั้งขึ้น

ในปีค.ศ. 1949 ...ที่นี่ได้ให้การบำบัดรักษาผู้ป่วยมาเกินกว่า 20,000 ราย และมีผลสำเร็จเป็น

อัตราสูงที่สุดในบรรดาสถานบำบัดทั่วโลก ตลอดเวลาจะมีผู้ป่วยจำนวนราว 200-250 ราย เข้าพักรักษาตัวอยู่ในหน่วยพัก 6 หน่วย โดย 3 หน่วยเป็นหน่วยพักชาย อีก 3 หน่วยเป็นหน่วยพักหญิง...

(หน้า 9)

สิ่งก่อสร้างในนี้ประกอบไปด้วยอาคาร 32 หลังเชื่อมติดกัน มีอาณาบริเวณกว้างขวางพร้อมสวนและทะเลสาบเพื่อให้ผู้ป่วยได้ใกล้ชิดธรรมชาติ นโยบายที่นี้คือการใช้ชีวิตอย่างเรียบง่ายถูกสุขลักษณะเพื่อสุขภาพที่ดี เมื่อแรกเข้า ทุกคนต้องรักษาอาการบาดเจ็บและล้างพิษในร่างกายก่อนที่จะบำบัดอาการติดยาต่อไป กฎระเบียบต่างๆ ตั้งขึ้นเพื่อประโยชน์ต่อผู้เข้ารับการรักษา เช่น ห้ามใช้สารเสพติด ห้ามพูดคุยกับเพศตรงข้ามที่ไม่ใช่หมอ พยาบาล เจ้าหน้าที่ วันเยี่ยมคือวันอาทิตย์ระหว่างบ่ายโมงถึงสี่โมงเย็น เป็นต้น หากละเมิดข้อห้ามเหล่านี้จะถูกส่งตัวกลับบ้านทันที

สถานบำบัดแห่งนี้รับเฉพาะผู้ป่วยที่สมัครใจจะเข้ารับการรักษาเท่านั้น ดังที่เจ้าหน้าที่บอกไว้ว่าประตูจะเปิดไว้เสมอ ผู้ที่ต้องการเลิกรักษาตัวเดินออกจากคลินิกได้ทุกเมื่อ แสดงให้เห็นนัยว่าการเลิกยานั้นไม่อาจบังคับหรือฝืนได้และต้องอาศัยความตั้งใจของผู้ติดยาเป็นสำคัญ หลายคนเมื่อหายแล้วยังตัดสินใจอยู่ต่อเพื่อช่วยเหลือคนอื่นต่อไป เช่น แองก์ โจแอน ในทางตรงข้าม มีหลายคนอยู่ทำงานในคลินิกแห่งนี้แม้หายจากอาการติดยาแล้วเพราะรู้สึกปลอดภัยในสถานบำบัดและไม่มั่นใจกับการใช้ชีวิตในโลกภายนอกที่เต็มไปด้วยสิ่งเย้ายวน

3.3.6.2 ฉากที่เป็นเวลา ในเรื่องไม่ได้กล่าวถึงเวลาเป็นจุดอ้างอิงใด เพียงแต่บอกว่าขณะนั้นเจมส์ เฟอร์มีอายุ 23 ปี โดยในหมายเหตุถึงผู้อ่านที่ระบุเดือนมกราคม ปีค.ศ. 2006 ผู้เขียนกล่าวว่าเขางดจากสิ่งเสพติดมาได้ 13 ปีแล้ว จึงอนุมานได้ว่าเขาเข้ารับการรักษาเพื่อเลิกสิ่งเสพติดในช่วงปีค.ศ. 1992-1993 จากประวัติผู้เขียน เจมส์ เฟอร์เกิดในปีค.ศ. 1969 ที่นิยมเรียกกันว่ายุคเงินเนอเรนซ์ เอ็กซ์ ซึ่งมักหมายถึงคนที่เกิดในช่วงค.ศ. 1961-1981 คนที่เกิดในยุคนี้เติบโตพร้อมกับความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีที่ดำเนินไปอย่างรวดเร็ว ตัวอย่างที่สำคัญได้แก่การแพร่หลายของโทรทัศน์ที่เปลี่ยนแปลงสังคมมนุษย์ไปอย่างแทบจะเรียกได้ว่าสิ้นเชิง คนในสังคมรับรู้ข้อมูลข่าวสารได้อย่างรวดเร็วกว่าเคย ทำให้ปัญหาต่างๆ แพร่ระบาดได้อย่างรวดเร็วเป็นเงาตามตัวด้วย ในเนื้อเรื่องกล่าวไว้ว่า สมัยเป็นเด็ก พ่อเคยพาเจมส์กับพี่ชายไปชมการแข่งขันฟุตบอลของทีมประจำเมืองที่สนามกีฬา เมื่อเจมส์เข้ารับการรักษา การแข่งขันเหล่านั้นมีการถ่ายทอดทางโทรทัศน์ ทำให้ประสบการณ์ชมฟุตบอลที่สนามเป็นเหมือนความหลังในวัยเด็กไป

3.3.6.3 ฉากที่เป็นสภาพแวดล้อมทางวัฒนธรรม ประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นประเทศที่มีประชากรหลากหลายเชื้อชาติอาศัยอยู่ร่วมกัน แต่ในเรื่องไม่ได้เน้นถึงประเด็นนี้ ในคลินิกที่เจมส์อยู่มีคนที่เข้ามาจากชนชั้นทางสังคมที่หลากหลายและมีพื้นเพแตกต่างกันออกไป แต่ส่วนใหญ่มีปัญหาในชีวิตเพราะสิ่งเสพติดหลายคนทะเลาะกับคนในครอบครัว บางคนไม่สามารถอยู่ร่วมกับคนในครอบครัวได้เพราะเปลี่ยนเป็นคนละคนเวลาเมา การได้อยู่ร่วมกับผู้ป่วยอื่นที่มีปัญหาเดียวกันและมีกิจกรรมต่างๆ สำหรับการบำบัดเพื่อเลิกสิ่งเสพติดช่วยให้ผู้ป่วยได้เปลี่ยนแปลงพฤติกรรม ความคิด และทัศนคติให้เอื้อต่อการเลิกสิ่งเสพติด โดยเฉพาะโปรแกรมบำบัดร่วมกับครอบครัวที่เป็นโอกาสให้ผู้ป่วยได้พูดคุยเปิดอกกับคนในครอบครัวภายใต้การดูแลของนักจิตวิทยา

อีกทั้งยังมีคนอื่นที่มีความตั้งใจแก้ไขปัญหาแบบเดียวกันอยู่ในที่นั้นด้วย ผู้เข้าร่วมกิจกรรมจึงได้เห็นมุมมองอื่นที่กว้างขวางออกไป การได้รับฟังเรื่องราวของคนอื่นและเปิดใจยอมรับยังเป็นขั้นตอนที่สำคัญของการเปลี่ยนแปลงตนเอง ทำให้ใกล้ชิดกับคนรอบข้างมากขึ้น สถานบำบัดพยายามสร้างบรรยากาศนี้ ดังที่โจแอนบอกอย่างไม่ว่าจะไปส่วนไหนของคลินิกก็มีความพร้อมจะให้ความช่วยเหลือผู้ป่วยเสมอ เพราะพนักงานที่นี่ต่างเคยติดสิ่งเสพติดกันมาและมีเข้าใจความรู้สึกของผู้ติดยา

3.3.7 บุคคลในเรื่อง

A Million Little Pieces เป็นบันทึกเหตุการณ์ที่เสริมเติมแต่งเนื้อหาหลายส่วน ผู้เขียนได้กล่าวในหมายเหตุผู้เขียนว่าได้เปลี่ยนแปลงรายละเอียดของบุคคลที่ปรากฏในเรื่องไปบ้าง เช่น เปลี่ยนบุคลิกของตน เปลี่ยนแปลงชื่อตลอดจนบุคลิกลักษณะของคนใช้กับเจ้าหน้าที่ในสถานบำบัดนั้นเพื่อปกปิดลักษณะเฉพาะของแต่ละคน แต่ไม่ได้บอกแน่ชัดว่าบุคคลใดได้พบจริงบ้าง และเปลี่ยนแปลงรายละเอียดของบุคคลใดไปบ้าง

ผู้ป่วยที่เข้ารับการบำบัดและแพทย์ที่เขาได้พบล้วนมีปัญหาในชีวิต ต่างช่วยเหลือซึ่งกันและกันตามอัตภาพ บางคนแก้ไขปัญหของตนได้ บางคนทำไม่ได้ บุคคลหลักๆ ที่ปรากฏในเรื่องมีดังนี้

3.3.7.1 เจมส์ เพรย์ ติดยาและสารเสพติดหลายชนิดจนร่างกายทรุดโทรม เมื่อแรกที่พ่อแม่ส่งให้เข้ารับการบำบัด เขาไม่คิดรักษาตัวซ้ำยังจะออกจากคลินิกไปหายาเสพติดแม้รู้ว่าเป็นอันตรายถึงชีวิต เลียนวาร์ดจึงให้เขาอยู่ต่อจนเปลี่ยนความคิดและตัดสินใจรักษาตัวในที่สุด เจมส์เป็นคนนั้น เขาปฏิเสธหลักการสิบสองขั้นตอนและแนวคิดเรื่องพระเจ้าซึ่งเป็นแนวทางบำบัดของศูนย์เพราะเห็นว่าสิ่งเหล่านั้นไม่ช่วยให้ผู้ป่วยหายจากอาการติดยาได้จริง เขาใช้เพียงความตั้งใจแน่วแน่ว่าจะไม่เสพยาและไม่ดื่มแอลกอฮอล์อีกในการเลิกสิ่งเสพติดทั้งหมด

ในตอนต้นเรื่อง เจมส์หมกมุ่นอยู่แต่กับเรื่องของตัวเอง การใช้ชีวิตที่มีแต่สารเสพติดโดยไม่ห่วงสุขภาพหรือคนอื่นมาตลอดสิบปีทำให้โลกภายในไม่สมดุลกับโลกภายนอก ไม่ว่าจะคนรอบข้างแสดง ความห่วงใย เจ้าหน้าที่ในสถานบำบัดให้คำแนะนำหรือหวังดีอย่างไร เขาก็ไม่สนใจที่จะรับฟังหรือให้ความร่วมมือ เขายอมฟังและทำตามแคในระดับหนึ่งเท่านั้น แต่การได้พบกับคนใช้อื่นที่มีปัญหาชีวิตหนักเบาต่าง ๆ นานาเปิดโลกทัศน์ของเขาให้กว้างและลึกซึ้งยิ่งขึ้น ไม่ว่าจะเป็นการเปิดร่องใจให้ต่อหน้าคนหม่อมมากของชายโล้นที่สะท้อนให้เจมส์เห็นความอ่อนแอภายใต้บุคลิกแข็งแกร่งดั่งของตน การได้รู้จักกับจอห์นสะกิดใจเจมส์ว่ายังมีคนปวดร้าวและเป็นทุกข์หนักกว่าตน การได้ผูกมิตรกับไมลส์ เดวิส ผู้พิพากษาซึ่งเหล่าทำให้เจมส์เข้าใจความทุกข์ของคนอื่นเหมือนเป็นของตนเอง โดยเฉพาะมิตรภาพกับเลียนวาร์ดที่ทำให้เจมส์ได้รู้จักกับความเอาใจใส่อย่างจริงใจและความรักของลิลลี่ที่ทำให้เจมส์คิดถึงอนาคต

ผู้เขียนกล่าวว่าได้เขียนให้เจมส์ เพรย์ที่ปรากฏในเรื่องมีบุคลิกที่แข็งแกร่งกว่าที่เป็นจริง เพราะเชื่อว่าวิธีหนึ่งในการรับมือกับปัญหาคือการนึกถึงตนเองในแง่มุมมองอื่นที่จะช่วยให้เอาชนะอุปสรรคและทำในสิ่งที่ตนคิดว่าทำไม่ได้ จัดได้ว่าผู้เขียนสร้างตัวเองในเรื่องให้มีลักษณะของตัวละครแบบอุดมคติ ในขณะที่บุคคลในเรื่องอื่นๆ มีลักษณะเป็นตัวละครแนวสมจริงธรรมดา

3.3.7.2 *เลียวนาร์ต* เป็นผู้ป่วยติดยาที่เข้ารับการบำบัดก่อนเจมส์ อายุราว 50 ปี รูปร่างปานกลาง มีผมสีน้ำตาลดกหนาแต่เริ่มบางตรงกลางกระหม่อม ใบหน้ายับเยินเหมือนโดนต่อยมา มาก มักสวมเสื้อเชิ้ตขาวายผ้าไหมสีสดกับนาฬิกาที่มียี่ห้อ แม้มอบกับเจมส์ว่าเขาทำงานเป็นผู้อำนวยการบริษัทการเงินอิตาเลียนขนาดใหญ่ แต่คนรอบข้างต่างรู้จักเขาในฐานะผู้มีอิทธิพลในองค์กรอาชญากรรม เจ้าหน้าที่สถานบำบัดไม่พอใจในมิตรภาพของทั้งคู่นี้เพราะเชื่อว่าเลียวนาร์ตจะมีอิทธิพลในทางลบต่อเจมส์ แต่เขากลับคอยผลักดันท้าทาย ให้กำลังใจ และช่วยเหลือเจมส์กับลิลลี่ในหลายด้าน บทบาทของเลียวนาร์ตเป็นเหมือนผู้ใหญ่ที่เข้าอกเข้าใจและคอยให้ความช่วยเหลือ ภัยเด็กและชีวิตครอบครัวของเลียวนาร์ตเป็นไปอย่างลุ่มๆ ดอนๆ เขาจึงหวังให้เจมส์ซึ่งยังมีอนาคตได้เลิกยาและกลับไปใช้ชีวิตเป็นปกติ เลียวนาร์ตออกจากสถานบำบัดก่อนเจมส์สองวัน หลังจากนั้นก็ไม่ใช้สารเสพติดอีกเลยจนกระทั่งเสียชีวิตด้วยภาวะแทรกซ้อนจากอาการภูมิคุ้มกันบกพร่อง

ในระยะแรกเจมส์ต่อต้านเลียวนาร์ตเพราะรู้สึกว่าการเข้ามาก้าวร้าวของเขาและทำเหมือนเขาเป็นเด็ก แต่เลียวนาร์ตตีสนิทกับเจมส์ตลอดจนคอยให้คำแนะนำต่างๆ เพราะเห็นว่าเจมส์ยังหนุ่มและยังมีโอกาสเปลี่ยนแปลงตัวเองได้เหมือนที่เขาเองเคยหลุดพ้นจากบ้านเด็กกำพร้าจนกลายเป็นผู้มีอิทธิพลในปัจจุบันได้ด้วยความช่วยเหลือจากไมกี้ เดอะ โนส ก่อนแยกจากกัน เลียวนาร์ตออกปากขอให้เจมส์เป็นลูกบุญธรรมของเขาเหมือนที่ไมกี้เคยรับเขาเป็นลูกบุญธรรม

ตอนท้ายของเรื่อง เจมส์บรรยายว่าเลียวนาร์ตเป็นคนประหลาด มีน้ำใจ ชั่วร้าย และยิ่งใหญ่ เป็นทั้งมารร้ายและเทพบุตร เหนือสิ่งอื่นใดคือเป็นเพื่อนแท้ของเขา

3.3.7.3 *ลิลลี่* เป็นคนรักของเจมส์ ทั้งสองพบกันเมื่อเจมส์เข้ารับการบำบัดได้ไม่นาน โดยลิลลี่เป็นฝ่ายเข้ามาตีสนิทกับเจมส์ก่อน แม้จะมีกฎหมายห้ามคนไข้ต่างเพศคุยกันอย่างเด็ดขาด หากจับได้ว่าจะมีเด็กภูเขานี้จะต้องออกจากที่นั่นทันที แต่เจมส์กับลิลลี่ก็เป็นหนึ่งในหลายๆ คู่ที่ลักลอบคบกัน ลิลลี่อายุ 22 ปี พ่อทิ้งเธอและแม่ไป แม่ซึ่งติดเฮโรอีนจึงขายตัวเพื่อปากท้องและเพื่อแลกยา แม่เริ่มให้ลิลลี่เสพยาและขายตัวตั้งแต่อายุสิบขวบเศษ วันหนึ่งเธอตัดสินใจหนีแม่ไปอยู่กับยายในนิคาโก ยายจึงออกเงินให้เธอรักษาอาการติดยาที่สถานบำบัดแห่งนี้ ลิลลี่เป็นหญิงสาวร่างเล็ก ผมดำยาวถักเป็นเปียสองข้าง ผิวซีด ดวงตาสีฟ้าใส ลิลลี่ผูกคอตายสองวันหลังจากที่ยายของเธอเสียชีวิต มีผู้พบศพเธอในเช้าวันที่เจมส์ออกจากคุก

ลิลลี่ไม่เคยได้รับความรักความเอาใจใส่จากผู้ชาย คนที่เธอได้พบมักจะหวังหาประโยชน์จากร่างกายเธอเท่านั้น เมื่ออยู่กับเจมส์ซึ่งให้ความรักอย่างจริงจัง ลิลลี่จึงมีความหวังว่าจะได้เลิกยาและหลุดพ้นจากรูปแบบชีวิตเดิมที่มีแต่การหลบหนีกับผู้ชายมากมายหลายตาและการเสพยา แต่ความสัมพันธ์กับเจมส์เหมือนเป็นเพียงสิ่งอื่นที่ลิลลี่เสพติดระหว่างเลิกยาเท่านั้น การคบกับเจมส์ไม่ได้ทำให้ลิลลี่เปลี่ยนแปลงตัวเองได้อย่างที่หวัง สิ่งที่เธอทำมาตลอดชีวิตยังคงผูกมัดเธอไว้จนไม่อาจตัดขาดจากอดีตได้โดยสิ้นเชิง พอพบอุปสรรคหรือความไม่สมหวังเธอก็จึงหวนกลับไปสู่สิ่งเดิมๆ อีก เช่น เมื่อถูกเจ้าหน้าที่จับได้ว่าคบกับเจมส์และยื่นคำขาดให้เลิกติดต่อกัน ลิลลี่ออกจากสถานบำบัดไปขายตัวแลกยา เมื่อยายเสียชีวิต เธอคิดสั้นฆ่าตัวตายโดยไม่รอเจมส์ที่ใกล้กำหนดพ้นโทษเต็มที่

3.3.7.4 *เธอ* เป็นอดีตคนรักของเจมส์ เธอเป็นนักเรียนโรงเรียนสตรีระดับสูงในนิวยอร์ก พ่อเธอเป็นนายธนาคารคนสำคัญและแม่เป็นสาวสังคม เจมส์หลงรักเธอทันทีที่ได้เห็น เธอคบหา

กับเจมส์โดยไม่ได้รักอย่างจริงจัง ครั้งหนึ่งตำรวจจับเขาเพราะสงสัยว่ามียาเสพติดให้โทษอยู่ในครอบครองต่อหน้าเธอ เธอสัญญาว่าจะมาประกันตัวเขาแต่กลับไม่มาทำให้กลายเป็นแผลในใจเจมส์ ประกอบกับเหตุการณ์ที่เธออยากไปเที่ยวกับแฟนหนุ่มและขอให้เจมส์รับสมอ้างให้ แต่เธอกลับประสบอุบัติเหตุเสียชีวิตพร้อมแฟนหนุ่ม จนเจมส์ถูกเข้าใจว่าเป็นต้นเหตุที่ทำให้ทั้งสองเสียชีวิต เจมส์บรรยายว่าเธอร่างผอมสูง ผมบลอนด์ราวเปลือกใหม่ เส้นหนา มีนัยน์ตาสีฟ้าราวน้ำแข็งจากทวีปอาร์กติก และมักกล่าวถึงดวงตาของเธอเสมอ

ในตอนท้ายของเรื่องก่อนออกจากสถานบำบัด มีจดหมายไม่ลงชื่อผู้ส่งมาถึงเจมส์ ซ้ำในเป็นรูปถ่ายของเจมส์กับเธอในอิริยาบถต่างๆ เจมส์นำรูปทั้งหมดนั้นไปเผาทิ้งซึ่งเหมือนเป็นการปลดปล่อยตัวเองจากอดีตภายหลังจากที่ได้ผ่านการแก้ไขปัญหานานับการมาจนหมดแล้วเพื่อก้าวไปสู่อนาคตที่ไม่มีเรื่องใดติดค้างในใจอีก

3.3.7.5 ลินคอล์น ผู้ดูแลหน่วยชอว์เยอร์ที่เจมส์อยู่ เขาเป็นชายรูปร่างสูงล่ำกำล่ำใหญ่ ผมสั้นสีดำที่เป็นหนาม แขนเต็มไปด้วยรอยสัก ซ็อกกำปั้นเต็มไปด้วยแผลเป็น อดีตเคยติดยาม้า แม้พยายามเลิกแต่กลับไปเสพอีกซ้ำแล้วซ้ำเล่า ในที่สุดจึงมารักษาตัวที่สถานบำบัดแห่งนี้และยึดหลักสิบสองขั้นตอนจนหายได้ในที่สุด จึงตัดสินใจอยู่ทำงานที่นี่ ลินคอล์นพยายามดูแลให้เจมส์ปฏิบัติตามวิธีการบำบัดของศูนย์ เจมส์ไม่ยอมทำตามเพราะเห็นว่าวิธีเหล่านั้นไม่น่าจะได้ผล ตอนลิลลี่ออกไปจากสถานบำบัด ลินคอล์นไม่คิดรังไว้ แต่เมื่อเห็นความตั้งใจของเจมส์ก็ได้คิดและชวนแองก์ออกไปช่วยลิลลี่

หลังจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ลินคอล์นก็มองเจมส์ใหม่ เขาเคยคิดและเคยเชื่อเสมอว่าสิ่งเดียวที่ช่วยให้ผู้ป่วยหายจากอาการติดยาได้มีเพียงหลักการสิบสองขั้นตอนกับกลุ่มผู้ติดสุรานินนาม ถ้าพลังความตั้งใจของผู้ป่วยนั้นไม่เพียงพอ เขายอมรับว่าหากได้เข้าไปใกล้สิ่งเสพติดเหมือนที่เจมส์พบตอนไปช่วยลิลลี่ เขาคงกลับไปเสพมันอีก แม้จะมีบุคลิกที่ดูแข็งแกร่ง แต่เขากลับตัดขาดจากยาไม่ได้เด็ดขาดและต้องอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ห่างไกลจากยาจึงไม่หวนกลับไปเสพได้

3.3.7.6 โจแอน นักจิตวิทยาประจำสถานบำบัด เป็นหญิงร่างอ้วนเตี้ย ผมสีเทาขาว เป็นผู้วางโปรแกรมการบำบัดให้กับเจมส์และประสานงานกับฝ่ายต่างๆ เธอเคยติดยาและหลังได้รับการบำบัดก็อยู่ทำงานที่นี่เหมือนเจ้าหน้าที่คนอื่น ปัจจุบันเธอยังคงสูบบุหรี่ตามที่สถานบำบัดอนุญาตให้สูบได้ เมื่อครั้งที่รื้อหาเรื่องให้เจมส์โดนไล่ออก โจแอนเป็นคนช่วยพูดให้เจ้าหน้าที่คนอื่นยอมให้เจมส์อยู่ต่อได้

3.3.7.7 แองก์ เจ้าหน้าที่ของสถานบำบัด เขาเป็นคนพาเจมส์ไปหาหมอฟันและช่วยขับรถตามหาลิลลี่ในเวลาต่อมา เขาผมหยอก ไว้หนวดเคราและมีดวงตาสีฟ้าอ่อน ดูแข็งแรงแม้อายุมากแล้ว เดิมเขาเป็นกัปตันเรือประมงที่มารับการรักษาอาการติดเหล้าที่นี่ แองก์เป็นคนบุคลิกสบายๆ และเป็นเพื่อนกับเจมส์ทันทีที่ได้พบ ภายหลังแต่งงานกับโจแอน

แองก์มีบทบาทอย่างมากกับเจมส์ระหว่างอยู่ในสถานบำบัด เป็นเพื่อนต่างวัยที่ให้การยอมรับและไว้น้ำใจเจมส์

3.3.7.8 จอห์น เอฟ. เฟอร์เรสต์ เพื่อนร่วมห้องคนหนึ่ง มีบุคลิกลึกลับลึกลอน เขามักแจกนามบัตรแนะนำตนเองว่าเป็นนินจาสายเช็กส์ประจำซานฟรานซิสโกและโลก จอห์นเป็นตัวอย่างเหยื่อชะตาชีวิตที่ทำให้เจมส์ได้ถูกคิดว่าเป็นคนที่มีปัญหาเกินเยียวยานั้นเป็นอย่างไร เขาถูกพ่อลวงละเมิดทางเพศในวัยเด็กทำให้มีสภาพจิตใจอ่อนแอไม่หนักแน่น เมื่อโตขึ้นก็ติดโคเคนจนเป็นทั้งผู้เสพและผู้ขาย เขาตัดข่าวที่ตนโดนจับเนื่องจากถือป้ายประกาศขายโคเคนหลังออกจากเรือนจำซานควอนตินได้เพียงสามชั่วโมงไว้รอดให้คนอื่นดูเสมอ เขาบอกว่าติดใจความสัมพันธ์กับคนเพศเดียวกันมาจากในคุกและพยายามชวนให้เจมส์มีความสัมพันธ์ด้วย ต่อมาเมื่อเพื่อนของเจมส์มาเยี่ยม จอห์นได้แจกนามบัตรให้แต่ต่อมากลับรู้สึกเสียใจภายหลังจนถึงกับเสนอตัวลูกสาวให้เพื่อเป็นการขอโทษ จอห์นตกลงใจออกจากสถานบำบัดเพราะรู้ว่าอยู่ต่อไปก็ไม่เกิดประโยชน์ สุดท้ายเขาโดนจับข้อหาฆ่าโคเคนไว้ในครอบครองและต้องโทษจำคุกตลอดชีพ

การได้อยู่ห้องเดียวกับจอห์นทำให้เจมส์ได้ตระหนักว่ายังมีคนที่ทุกข์หนักกว่าตนอยู่ เพราะแม้จะเป็นคนร้น แต่เจมส์ก็รักครอบครัว ยังมีสติปัญญาและสามัญสำนึก เมื่อได้เห็นจอห์นมีพฤติกรรมไม่รู้จักรู้จักคิดแล้วต้องเสียใจภายหลัง เจมส์ก็อดรู้สึกเสียใจไปกับจอห์นไม่ได้

3.3.7.9 นายลิ้น เพื่อนร่วมห้องของเจมส์ เป็นชาวสเปนจากเมืองโทเลโด แต่งงานแล้วมีลูกสาวสองคน เขาติดเหล้าอย่างหนัก แม้จะสัญญากับภรรยาไว้ว่าจะเลิกเหล้า แต่เมื่อภรรยาไม่อยู่บ้าน กลับดื่มจนเมามายไม่ได้สติและก่อเรื่องขายหน้า ภรรยาจึงตัดสินใจให้เขาเข้ารับการบำบัด ซึ่งแม้จะมารักษาตัวที่หลังเจมส์แต่ก็ได้กลับออกไปก่อน แต่หลังจากที่นี้ไปได้เพียงแปดสัปดาห์ก็ดื่มแอลกอฮอล์จนภรรยาไล่ออกจากบ้านและหายสาบสูญไป

แม้ว่าปกตินายลิ้นจะมีบุคลิกอ่อนแอและเป็นลูกไล่เลียวนาร์ดเสมอ แต่เมื่อลินคอล์นขออาสาสมัครเขาก็แสดงความกล้าแบบที่คนอื่นไม่มีด้วยการออกมาเล่าเรื่องอดีตของตน ระหว่างนั้นเขาร้องให้ออกมาจึงโดนคนทั้งหน่วยหัวเราะเยาะจนต้องหนีไปด้วยความอับอาย ลินคอล์นตำหนิทุกคนในห้องที่ไม่กล้าเล่าเรื่องของตัวเองแต่กลับหัวเราะเยาะคนที่กล้าเล่าประสบการณ์เลวร้ายต่อหน้าคนอื่น เป็นเหตุการณ์หนึ่งที่ทำให้เจมส์ได้ถูกคิดและทบทวนหลายสิ่งหลายอย่างจนเปลี่ยนทัศนคติไปในทางดีขึ้น

3.3.7.10 บ็อบ เพรย์ พ่อของเจมส์ เป็นนักธุรกิจมากความสามารถ ต้องเดินทางไปที่ต่างๆ ด้วยเรื่องงานอยู่เสมอ เป็นชายวัยกลางคนที่หนักแน่น เป็นหลักให้ครอบครัวได้

3.3.7.11 ลินน์ เพรย์ แม่ของเจมส์ เป็นแม่บ้านที่อ่อนไหว เมื่อเจมส์กับพี่ชายโตขึ้นก็เดินทางไปทำธุรกิจกับพ่อของเจมส์ แม่ของเจมส์เป็นคนเรียบร้อยและมีความละเอียด ดังที่เจมส์บรรยายไว้ว่าแม่แต่งตัวด้วยเสื้อผ้าสะอาด แต่งหน้าอย่างดีเสมอ

3.3.7.12 บ็อบ เพรย์ จูเนียร์ พี่ชายของเจมส์ เคยแต่งงานและหย่าแล้ว ปัจจุบันอาศัยอยู่ที่มลรัฐมินนิโซตา แม้จะไม่ค่อยสนิทกับน้องชาย แต่เมื่อเกิดปัญหาที่พร้อมที่จะให้กำลังใจและให้ความช่วยเหลือเท่าที่สามารถทำได้

3.3.8 วัจนลีลา

วัจนลีลาในเรื่องนี้แบ่งออกได้เป็นสองส่วน คือ ภาษาในบทบรรยายกับบทสนทนา ซึ่งแตกต่างกันออกไปในหลายด้าน พอจะจำแนกได้ดังนี้

บทบรรยาย เป็นเนื้อหาที่ผู้เขียนบรรยายเหตุการณ์ สถานที่ ความคิด และความรู้สึกต่างๆ ให้ผู้อ่านรับรู้ เป็นการใช้ภาษาของเจมส์ เฟรย์คนเดียว จึงมีลักษณะวัจนลีลาเพียงหนึ่งเดียวคือเป็นกันเอง มีการใช้คำแสดง สบถ และมีลักษณะเปลี่ยนแปลงไปตามสภาพจิตใจของผู้เขียน

บทสนทนา ในส่วนนี้มีระดับวัจนลีลาหลากหลายตามผู้พูดแต่ละคนซึ่งมีพื้นเพแตกต่างกันไป ได้แก่ แพทย์ที่สถานบำบัดและสถานทัณฑ์กรรมพูดกับคนไข้ด้วยวัจนลีลาหรือ สุภาพ มีการใช้ศัพท์เทคนิคบ้าง ในขณะที่เจ้าหน้าที่ในสถานบำบัดพูดกับคนไข้ด้วยวัจนลีลาเป็นกันเอง ผู้ติดยาใช้วัจนลีลาตามบุคคลที่พูดด้วย เช่น พูดกับเจ้าหน้าที่ด้วยวัจนลีลาเป็นกันเอง แต่พูดกับเพื่อนผู้ป่วยด้วยวัจนลีลาสนิทสนม หรือแม้แต่ผู้ป่วยด้วยกันที่ต่างเพศต่างวัยกันใช้ระดับวัจนลีลาต่างกันเล็กน้อยตามความสัมพันธ์ของคู่สนทนา เช่น เลียนาร์พูดกับเจมส์ด้วยวัจนลีลาสนิทสนมเพราะสูงวัยกว่าและต้องการผูกมิตร แต่เจมส์พูดกับเลียนาร์ด้วยวัจนลีลาที่ห่างเหินออกไปเล็กน้อยเพราะอ่อนวัยกว่าและไม่รู้สึกสนิทใจด้วย ส่วนเข็ดกับเท็ดที่มีพื้นเพจากชนชั้นล่างไม่ใส่ใจกับระดับคำพูดนักและใช้วัจนลีลาสนิทสนม

นอกจากนั้น สถานะความสัมพันธ์ของผู้พูดกับผู้ฟังยังเป็นตัวกำหนดระดับวัจนลีลาที่ซับซ้อนยิ่งขึ้นไปอีก เช่น เจมส์กับพ่อแม่ที่แม่จะเป็นคนในครอบครัวเดียวกัน แต่ลักษณะนิสัยที่ต่างกันกับความสัมพันธ์ระหว่างพ่อแม่-ลูกที่ห่างเหิน ทำให้พ่อกับแม่ซึ่งเป็นชนชั้นกลางพูดกับเจมส์ด้วยวัจนลีลาปรึกษาหารือ ที่มีบุคลิกแข็งกระด้างและแม่ไม่สนิทกับพ่อแม่ แต่ก็ยังมีความเคารพรัก ใช้วัจนลีลาเป็นกันเองโดยไม่ใช้คำหยาบหนัก เป็นต้น

ตัวอย่าง

We'd really like to do the Program, James. We think it could be really good for all of us.

I don't want you here, and if you come, I'll be fucking pissed.

My Mother speaks.

Could you please not swear.

I'll try.

(หน้า 160-161)

พ่อกับแม่อยากเข้าร่วมโปรแกรมนั่นจริงๆ นะเจมส์ พ่อกับแม่คิดว่ามันอาจจะดีสำหรับเราทุกคนจริง ๆ

ผมไม่อยากให้พ่อกับแม่มาที่นี่ ถ้ามา ผมจะหงุดหงิดโคตร

แม่พูด

ลูกไม่สบถได้มัยยะ

จะพยายาม

3.3.9 ลีลา

ลีลาการเขียนในเรื่อง *A Million Little Pieces* นี้มีจุดเด่นสองลักษณะใหญ่ ได้แก่ รูปแบบกับสำนวนภาษา จำแนกออกเป็นหัวข้อต่างๆ ได้ดังนี้

3.3.9.1 รูปแบบ

พจนานุกรมศัพท์วรรณกรรม อังกฤษ-ไทย ฉบับราชบัณฑิตยสถาน 2545 ได้ให้นิยามของรูปแบบ (form) ไว้ว่า เป็นลักษณะการวางรูปโครงสร้างและลีลาการเขียน ซึ่งไม่ใช่เนื้อหา รูปแบบและเนื้อหาเป็นสิ่งที่ไม่อาจแยกออกจากกันได้ แต่อาจจะวิเคราะห์ประเมินค่าแยกจากกันได้²⁸

กุสุมาลย์ รัชตะนันท์ได้กล่าวถึงความสัมพันธ์ของรูปแบบและเนื้อหาไว้ว่า ในการแปลจำเป็นที่จะต้องเข้าใจความหมาย (meaning) และรูปแบบการเสนอความหมาย (form) ซึ่งความหมาย คือ หัวข้อหรือเรื่องราวที่ผู้สื่อสารต้องการจะสื่อ โดยมีจุดประสงค์ของการสื่อ และมีรสชาติ น้ำเสียง หรือ บรรยากาศที่ผู้รับสารรู้สึกได้ ส่วนรูปแบบของการนำเสนอความหมาย คือ คำ โครงสร้างประโยค และโครงสร้างของหน่วยภาษาที่ใหญ่กว่าประโยค รวมไปถึงระเบียบวิธีเรียบเรียงสิ่งเหล่านี้ การจัดกลุ่มความหมายเข้าเป็นประโยค การเรียงประโยคเข้าเป็นข้อความที่ใหญ่ขึ้นตามลำดับ รวมถึงการใช้เครื่องหมายวรรคตอนต่างๆ ความหมายหรือสารเปรียบเสมือนกับโครงสร้างลึก (deep structure) ส่วนรูปแบบการเสนอความหมายเปรียบเสมือนโครงสร้างผิว (surface structure) ดังนั้นจึงสามารถสรุปได้ว่า หัวข้อของโครงสร้างลึกหนึ่งหัวข้อสามารถสื่อออกมาเป็นโครงสร้างผิวได้มากกว่าหนึ่งวิธี²⁹

รูปแบบการเขียนเด่นๆ ที่เจมส์ เพรย์ใช้ในการเขียนเรื่องนี้ได้แก่

3.3.9.1.1 การจัดย่อหน้าชิดซ้าย

งานเขียนทั่วไปมักเว้นระยะจากกันหน้าเข้ามาเล็กน้อยเมื่อขึ้นย่อหน้าใหม่ให้เห็นได้ชัดและสะดวกต่อการอ่าน แต่เรื่องนี้ ผู้เขียนจัดย่อหน้าชิดริมกันหน้าโดยไม่เว้นระยะ อีกทั้งไม่ได้จัดข้อความชิดขอบกันหน้าขวา ทำให้ข้อความอัดแน่นอยู่ด้านซ้ายมือในขณะที่ด้านขวามือกลับสิ้นสุดบรรทัดไม่สม่ำเสมอกัน รูปแบบการจัดหน้ากระดาษของเรื่องนี้จึงแตกต่างไปจากความเคยชินของผู้อ่านอย่างน่าสับสน

ขนาดของย่อหน้าก็เป็นลักษณะเด่นอีกประการหนึ่งของเรื่องนี้ ย่อหน้าในเรื่องมีขนาดแตกต่างกันออกไปตามการแบ่งความของผู้เขียน ในบางตอนผู้เขียนบรรยายความติดต่อกันต่อเนื่องไปหลายบรรทัดจึงจบย่อหน้า บางย่อหน้าจึงมีความยาวเกือบทั้งหน้า ในขณะที่บางตอนผู้เขียนให้รายละเอียดเหตุการณ์และขึ้นย่อหน้าใหม่ถี่ ทำให้ย่อหน้าสั้นเพียงไม่กี่บรรทัดหรือเพียงบรรทัดเดียว ย่อหน้าที่แบ่งออกเป็นตอนสั้นๆ มักดึงความสนใจของผู้อ่านได้มากกว่าย่อหน้าที่ยืดยาวจนขาดความน่าติดตาม

3.3.9.1.2 การไม่ใช้เครื่องหมายอัญประกาศ

ในงานเขียน เครื่องหมายนี้ใช้เพื่อระบุใจความที่เป็นคำพูดหรือบทสนทนา ช่วยให้ง่ายต่อการอ่านและติดตามเนื้อหา แต่เรื่องนี้ผู้เขียนไม่ใช้เครื่องหมายอัญประกาศ หากใช้วิธีขึ้นบรรทัดใหม่ตามบทพูดของแต่ละคนแต่ละตัวกับบทบรรยายคั่นสลับกันไป เมื่อมองอย่างผ่านๆ รูปแบบย่อหน้าชิดซ้ายกับการไม่ใช้เครื่องหมายคำพูดทำให้บทพูด บทบรรยายความคิด และบทบรรยายเนื้อหาดูปะปนกันไปจนสับสน

²⁸ ราชบัณฑิตยสถาน, พจนานุกรมศัพท์วรรณกรรม อังกฤษ-ไทย, หน้า 188

²⁹ กุสุมาลย์ รัชตะนันท์, เอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชาการฝึกแปลจากภาษาต่างประเทศเป็นภาษาไทย, หน้า 5

3.3.9.1.3 การใช้อักษรพิมพ์ใหญ่ขึ้นต้นคำนาม

ผู้เขียนใช้อักษรพิมพ์ใหญ่ขึ้นต้นคำสหายนามบางคำซึ่งปกติมักไม่ใช้กัน ทำให้คำเหล่านั้นเกิดความพิเศษขึ้นมาในตัวบท ซึ่งเห็นได้ว่าบางคำแฝงนัยสำคัญกับเนื้อหาเช่นคำว่า Darkness, the Sun, the outside World, Rocks, Medals บางคำเป็นสิ่งที่ปรากฏในเรื่องเพียงหนึ่งเดียวหรือเป็นสิ่งที่เจมส์ หรือบุคคลอื่นมีความสัมพันธ์ด้วยเช่นคำว่า the Main Building, the Clinic, the Dentist, the Bald Man, a Volunteer, the number Twelve, Otter ทำให้คำเหล่านั้นเหมือนเป็นวิสามานยนาม ในขณะที่บางคำไม่ได้มีความหมายเป็นพิเศษ เช่น a tall Girl, a typical Dorm Room

3.3.9.2 สำนวนภาษา

3.3.9.2.1 การใช้ถ้อยคำเรียบง่าย

ผู้เขียนใช้ถ้อยคำห้วนสั้น เรียบง่าย และมักใช้ศัพท์ที่พบในชีวิตประจำวัน แม้ในบทบรรยายที่มีการใช้พรรณนาโวหารหรือภาพพจน์ต่างๆ หรือเนื้อหาในส่วนที่ปรากฏศัพท์เฉพาะทาง เช่น ศัพท์กฎหมาย ศัพท์จิตวิทยา ลักษณะการใช้ศัพท์เฉพาะเหล่านั้นก็ไม่ยุ่งยากหรือสลับซับซ้อน สามารถเข้าใจได้ด้วยบทจึงมีลักษณะเข้าใจง่ายและติดตามได้ง่าย

3.3.9.2.2 การแบ่งใจความประโยค

ผู้เขียนใช้ประโยคหลากหลายรูปแบบสร้างจังหวะที่มีลักษณะเฉพาะขึ้น ทั้งประโยคความเดียว ประโยคความรวม ประโยคความซ้อน ซึ่งมีความสั้นยาวแตกต่างกันออกไป การแบ่งใจความและเลือกใช้ประโยครูปแบบต่างๆ ส่งผลต่อความรู้สึกของผู้อ่านอย่างมาก เช่นในการบรรยายเนื้อหาที่ไม่สำคัญนัก ผู้เขียนมักใช้ประโยคความรวมที่ประกอบด้วยประโยคย่อยหลายประโยครวบเนื้อหาให้ต่อเนื่องไป แม้ผู้เขียนจะใช้ถ้อยคำสั้นและเรียบง่าย แต่บางประโยคก็มีความยาวร่วมสิบบรรทัด ชวนให้เกิดความรู้สึกเบื่อหน่าย อึดอัด หรือสับสน และเมื่อเปลี่ยนมาใช้ประโยคสั้นก็ทำให้บรรยากาศในช่วงนั้นเปลี่ยนไปได้ทันที ผู้เขียนใช้ประโยคหลายประเภทที่มีความสั้นยาวต่างกันมาเรียงสลับให้เกิดจังหวะในการอ่านและการรับสาร ดังต่อไปนี้

1. ประโยคที่ประกอบด้วยคำเพียงคำเดียว

Alcoholics. Drug Addicts. Criminals. (p. 173)

2. ประโยคที่ประกอบด้วยกลุ่มคำหรือวลี

Rice and beans and pieces of fish and meat. Hot spices and hunks of bread. (p. 167)

3. ประโยคความเดียว

I listen to the leaves. I stare at the ground. I try to lose myself. (p. 185)

4. ประโยคความรวมที่อนุประโยคใช้รูปแบบประโยคคล้ายกัน

I talk to Kevin and I talk to Andy. Both tell me they were with me the night of my accident, both tell me I was a fucking mess. (p. 159)

There are two large comfortable-looking chairs along one wall, there is a worn couch along another wall. A stuffed duck sits in one of the corners. (p. 173)

5. ประโยคความรวมที่ประกอบด้วยอนุประโยคสั้นๆ หลายประโยคโดยเชื่อมด้วยคำว่า and เครื่องหมายจุลภาค และคำเชื่อมต่างๆ

I want to eat and I want to eat immediately and I want to eat until I explode. (p. 165)

I wake and I go to the Bathroom and I take a shower and I wash my hair and I brush my teeth and I shave. I keep waiting to get sick, but I don't. (p. 170)

6. ประโยคความรวมที่ประกอบด้วยอนุประโยคสั้นๆ กับประโยคความซ้อน

He skipped Bail and he came here to try to clean up in order to win some points with the Authorities since the Authorities generally look kindly on individuals who have gone through Treatment. (p. 172)

7. ประโยคความซ้อน

A couple months ago, I made a deal with my Wife, whose name is Terry, to stop drinking. (p. 180)

3.3.9.2.3 การซ้ำ

ลักษณะเด่นประการหนึ่งของตัวบทนี้คือการซ้ำ ผู้เขียนมักซ้ำคำ วลี หรือ ประโยค บ่อยครั้งที่ผู้เขียนซ้ำประโยคเดิมหลายครั้งโดยเปลี่ยนเพียงคำไม่กี่คำ การซ้ำทำให้เกิดการเน้นความ แต่ในบางแห่ง การซ้ำทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกมีนัยและคล้อยตามไปกับอารมณ์ที่ผู้เขียนต้องการแสดงออก

ตัวอย่าง

I am thinking about her. I am thinking about her even though I don't want to think about her. I am thinking about her because I can't forget her, because I continue to look back at her. She is the only one. I can't let go of what once was and what will never be again. I can't face the fact that she is gone gone gone, I can't face that it was me who drove her away. I was with her. I loved her. I drove her away. I am thinking about her even though I don't want to think about her.

(p. 134)

การซ้ำประโยค I am thinking about her. ในตัวอย่างนี้เป็นการย้ำถึงความรู้สึกของผู้เขียนที่คิดถึงเธอ ต่อมาผู้เขียนอธิบายต่อว่าทำไมเขาจึงคิดถึงเธอ โดยบรรยายถึงความรู้สึกด้วยคำว่า I can't หลายครั้ง และสรุปด้วยการซ้ำประโยค I am thinking about her even though I don't want to think about her. เป็นการถ่ายทอดความรู้สึกอับจน สับสน และให้อารมณ์เกรี้ยวกราดจนลืมหืมตา

I finish my plate and I get another one. I finish that plate and I get another one. I finish that plate and I get another one. I finish that plate. I am beyond full, beyond stuffed. I have moved beyond need and into abuse and I am comfortable. My heart and my hands are slowing down, my senses and the ability to think are returning, the nerves, anxiety and anger are fading away. Beyond need and into abuse. It is nice to be comfortable. It is nice to be Home. (p. 166)

ผู้เขียนบรรยายการกินอาหารแต่ละจานด้วยการแจกแจงให้ผู้อ่านฟังว่าเขากินอาหารหนึ่งจานแล้วไปเอามากินอีกหนึ่งจานที่ละจานอย่างไร ทำให้เห็นภาพการกระทำที่ต่อเนื่องยาวนานจนเข้าใจถึงความรู้สึก

อิมของ ผู้เขียน การก้าวไกล Beyond need and into abuse. และตามด้วยการเล่าว่าตนรู้สึกสบายอย่างไรนั้นทำให้เห็นว่าผู้เขียนมีพฤติกรรมการกินที่ผิดปกติ ซึ่งเมื่อได้ติดตามเนื้อหาของเรื่องก่อนหน้าก็เข้าใจได้ว่าเป็นนี่ไม่ใช่การกินเพราะความหิว แต่เป็นการกินเพื่อระงับอาการอยากยานั่นเอง

I allow myself to feel to feel completely and the feeling brings lucid, linear streams of thought and image and they run through and out and back and through and out and back. They run through and out and back they run.

Can't stop.

Have to stop.

Can't stop.

Pain.

(p. 187)

ผู้เขียนบรรยายความรู้สึกหลังจากที่ได้เข้ารับการรักษาดั้วมาระยะหนึ่ง และเริ่มได้เห็นมุมมองใหม่ๆ ในการใช้ชีวิต ความรู้สึกในใจยังคงติดกับชีวิตที่มีแต่สิ่งเสียดในขณะที่ยังเริ่มเข้าใจว่าเขาสามารถเปลี่ยนวิถีชีวิตตัวเองเป็นคนใหม่ได้ ในตัวอย่างนี้ผู้เขียนใช้การซ้ำคำต่างๆ วนวนไปมา สะท้อนถึงความรู้สึกว่าวุ่นในใจและกระแสวิกขาคิดที่สับสนวุ่นวาย การใช้ย่อน้ำยังเป็นการย้ำถึงความคิดต่างๆ ที่ทยอยผุดขึ้นมาทีละอย่าง

3.3.10 ภาพพจน์

เรื่องนี้มีการใช้ภาพพจน์ที่เห็นได้ชัดสามอย่างได้แก่ อุปลักษณ์ สัญลักษณ์ และบุคลาธิษฐาน

3.3.10.1 อุปลักษณ์

ผู้เขียนนิยมใช้นัยน์ตากับสีแทนกัน และมักเลือกใช้สีที่สะท้อนถึงความรู้สึก ทศนคติที่มีต่อเจ้าของดวงตา เช่น เรียกตาของตนว่า pale green of my eyes ส่วนนัยน์ตาของลิลลี่ หญิงคนรัก เขาเรียกด้วยสี clear blue ซึ่งให้ความรู้สึกกระจ่าง สดใส ในขณะที่เรียกอดีตคนรักที่เคยทำให้ตนเจ็บช้ำว่า her of blue eyes, cut from arctic สะท้อนให้เห็นความเย็นชาที่แสดงออกมาในดวงตาเธอ เป็นต้น

3.3.10.2 สัญลักษณ์

ความมืด เป็นสัญลักษณ์ที่ผู้เขียนใช้สื่อถึงการติดสิ่งเสียด ในระยะแรกที่เข้ารับการรักษาดั้ว เจมส์มักกล่าวถึงความมืดด้วยความรู้สึกที่ดี ยามหลับมักฝันว่าอยู่ท่ามกลางความมืด มีสิ่งเสียดอยู่รอบตัว เจมส์กล่าวว่าความมืดเป็นที่ที่เขาคุ้นเคย เป็นบ้านของเขา เขามักใช้คำว่า the darkest darkness ซึ่งสื่อถึงการติดสิ่งเสียดอย่างไม่มีทางหายจากอาการนั้นได้ แต่ในตอนท้ายเนื้อเรื่องที่ปัญหาต่างๆ เริ่มคลี่คลายลงและมีแนวโน้มว่าเขาจะหายจากอาการติดยาและกลับตัวใหม่ได้ก็แทบไม่ปรากฏความมืดในเรื่องนี้

ดวงตา เป็นสัญลักษณ์ที่สะท้อนสภาพจิตใจ ในระยะแรกเจมส์ไม่กล้ามองตาตัวเอง ยามส่องกระจกตอนเช้า เหมือนว่ากังวลและละอายต่อตนเองที่ปล่อยตัวติดสิ่งเสียดมาเป็นระยะเวลาจนกลายเป็นปัญหา ต่อมาเมื่อได้งดสิ่งเสียดทุกชนิด ใช้ชีวิตอย่างถูกสุขลักษณะมาเป็นระยะเวลาหนึ่ง จึงสงบจิตใจได้และไม่กังวลกับการมองตาตัวเองในกิจวัตรประจำวัน ในตอนจบ เขามองตาตนเองได้โดยไม่รู้สึกผิด นอกจากนี้ เขายังมักใช้ดวงตาเป็นสัญลักษณ์ของคนรัก ได้แก่ เพื่อนหญิงสมัยวัยรุ่นและลิลลี่อีกด้วย

ฝันของผู้เสพ (user dream) เป็นความฝันที่มักเกิดขึ้นกับผู้ป่วยในระหว่างเลิกยา เพราะร่างกายจิตใจของผู้เสพยังจำและต้องการสิ่งที่เคยเสพได้ อาจกล่าวได้ว่า ฝันของผู้เสพเป็นสัญลักษณ์ที่

สะท้อนให้เห็นถึงจิตใต้สำนึกของเจมส์ เฟรย์ส่วนที่ติดสิ่งเสพติด หากร่างกายและจิตใจของเขาได้อยู่ห่างจากยานานพอ เขาจะไม่ฝัน แต่ในระยะแรกของการรักษาตัว เขาฝันอย่างสมจริงมากเสียจนกล่าวว่าแทบเหมือนได้เสพยาจริงอยู่บ่อยครั้ง ความฝันนี้หวนกลับมาในคืนที่เขาออกไปช่วยเหลือลิลลี่ที่หนีออกไปเสพยาอีกหลังจากถูกลินคอล์นคาดโทษ การได้หวนกลับไปอยู่ท่ามกลางยาทำให้ความต้องการยากลับคืนมา แต่ความฝันคืนนั้นหนีไปจากครั้งก่อนๆ ที่เคยดื่มตำราเคร่งกับการเสพยาทุกชนิดอย่างตะกละตะกรามจนร่างกายประท้วง ครั้งนี้เขามองลิลลี่กับชายแก่ที่ซื้อบริการเธอพลางสูบยาอย่างสงบเหมือนตกอยู่ในภวังค์ด้วยความรู้สึกทั้งรักทั้งชัง อาจด้วยความห่างจากยามานานและการใช้ชีวิตอย่างถูกสุขลักษณะทำให้เขาไม่เกิดความกระหายยาแล้ว แม้ความเคยชินจะยังแฝงอยู่ในระดับจิตใต้สำนึก แต่ความตั้งใจที่จะเลิกยาทำให้เขาในความฝันเกิดความรู้สึกแค้นขึ้นมา และในตอนท้ายของเรื่องที่ปมปัญหาในใจของเขาหมดไป เขาก็นอนหลับได้โดยไม่ฝันอีก

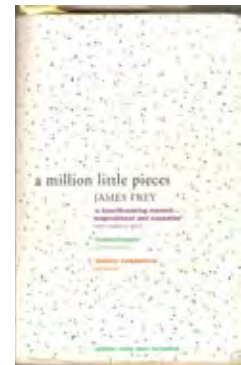
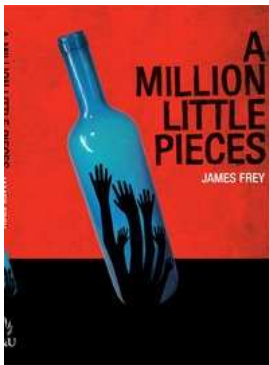
3.3.11 การใช้วจนภาษา

วจนภาษาที่น่าสนใจในเรื่องนี้ได้แก่

3.3.11.1 ปกหนังสือ

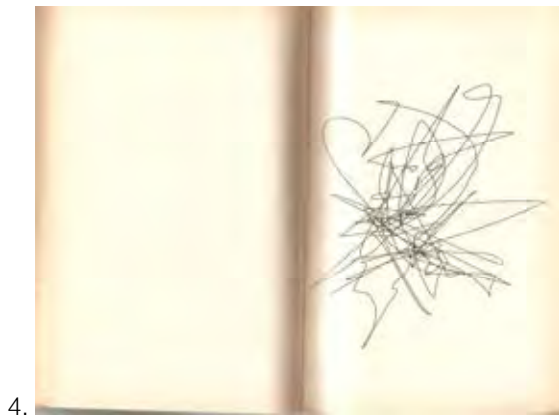
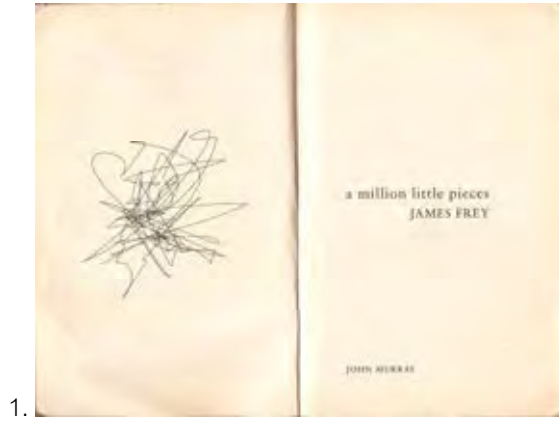
A Million Little Pieces ได้มีการตีพิมพ์ซ้ำและเปลี่ยนแปลงใหม่หลายแบบ ภาพปกส่วนใหญ่ใช้การจัดวางองค์ประกอบวัตถุชิ้นเล็กๆ จำนวนมากกระจัดกระจายอยู่เป็นการสื่อภาพตามชื่อเรื่อง บางฉบับใช้ภาพขวดเหล้าบนภาพปก และบางฉบับใช้ภาพมือประกอบในภาพปกด้วย

สำหรับชื่อเรื่องนั้น บางเล่มใช้อักษรพิมพ์ใหญ่ขึ้นต้นคำตามขนบ บางเล่มใช้อักษรพิมพ์ใหญ่ตลอดชื่อเรื่อง ในขณะที่บางเล่มใช้อักษรพิมพ์เล็กพิมพ์ตลอดชื่อเรื่อง ดังจะเห็นได้จากภาพตัวอย่างปกหนังสือเหล่านี้

3.3.11.2 ภาพประกอบโครงสร้างของตัวบท

ตามหัวข้อ 3.3.2 หนังสือเล่มนี้แบ่งออกเป็นสี่ส่วนใหญ่ตามลำดับเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นตลอดการบำบัดรักษาตัว แต่ละส่วนคั่นด้วยหน้าว่างหนึ่งหน้ากับภาพลายเส้นยุ่งเหยิงหนึ่งหน้า และหน้าว่างอีกหนึ่งหน้า โดยภาพลายเส้นที่คั่นนั้นทวีความซับซ้อนยุ่งเหยิงมากขึ้นตามลำดับ ช่วงพักสามหน้านี้ช่วยให้เกิดความรู้สึกสับสนวุ่นวายก่อนขึ้นบทใหม่

3.3.11.3 การใช้อักษรพิมพ์ใหญ่และตัวหนา

ในภาษาอังกฤษใช้อักษรใหญ่ขึ้นต้นประโยคและคำวิสามานนาม แต่ในเรื่องนี้มีการใช้อักษรพิมพ์ใหญ่ขึ้นต้นคำวิสามานนามบางคำที่ปกติไม่จำเป็นต้องใช้ เช่น House, Brother, Fat Otter, Pile ฯลฯ นอกจากนี้บางฉบับพิมพ์ยังใช้อักษรพิมพ์เล็กตลอดหัวเรื่องซึ่งต่างจากขนบในการเขียนชื่อเรื่องทั่วไป

นอกจากนี้ในบทสนทนาบางส่วนยังมีการใช้อักษรพิมพ์ใหญ่และ/หรือตัวหนา ทำให้นั้นอารมณ์ความรู้สึกของผู้พูดและทำให้เกิดเสียงที่หนักแน่นกว่าบทพูดปกติ การใช้อักษรพิมพ์ใหญ่กับบทพูดทำให้เห็นว่าเป็นเสียงตะโกน เช่นในฉากที่เจมส์กับรอยทะเลาะกันเรื่องเวรทำความสะอาดห้องน้ำ

ตัวอย่าง

How clean are the toilets now, Motherfucker?

I want to tear is limbs off and stuff them down his fucking throat.

HELP HELP HELP HELP.

I want to kill him. Reduce him to crushed bone, torn flesh and blood.

HOW CLEAN ARE THEY NOW, MOTHERFUCKER?

Fucking kill him.

HOW CLEAN ARE THEY NOW?

HELP HELP HELP HELP.

(หน้า 59)

การวิเคราะห์รายละเอียดต่างๆ ในตัวบททำให้เกิดความเข้าใจที่ลึกซึ้งซึ่งครอบคลุมมากยิ่งขึ้น และผลอีกประการหนึ่งคือ ทำให้เห็นถึงปัญหาที่อาจเกิดในการแปล ซึ่งเชื่อมต่อการวางแผนการแปลและแก้ไขปัญหาที่พบก่อนลงมือแปลจริง ดังจะกล่าวถึงในบทต่อไป

บทที่ 4

การวางแผนการแปล ปัญหาที่พบ และวิธีแก้ไข

ในบทนี้กล่าวถึงการวางแผนการแปล ปัญหาที่พบ และวิธีแก้ไข เพื่อเป็นแนวทางการแปลในบทต่อไป โดยจะนำทฤษฎีที่ได้กล่าวถึงในบทที่ 2 และวาทกรรมวิเคราะห์ที่ได้ทำไว้ในบทที่ 3 มาใช้ในการแก้ไขปัญหาต่างๆ ที่พบในการแปลเรื่องนี้

4.1 การวางแผนการแปล

การแปลให้มีประสิทธิภาพควรมีการวางแผน เพราะจะทำให้ดำเนินการแปลได้อย่างมีทิศทาง สม่่าเสมอ ไม่ลัดกัน โดยเฉพาะเมื่อพบปัญหาที่สามารถจัดการได้ไม่ติดขัด การวางแผนการแปลเริ่มจากการเลือกวิธีแปลที่เหมาะสมเพื่อให้บรรลุผลตามที่ต้องการ จากนั้นจึงเลือกระดับภาษาที่จะใช้ แล้วจึงหาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับตัวบทเพื่อประกอบการแปลก่อนลงมือแปล

4.1.1 เลือกวิธีแปล

ไรส์ (อ้างถึงในวรรณมา แสงอร่ามเรือง 2545: 119) ได้เสนอวิธีแปลไว้ว่าควรเรียงเรียงข้อมูลอย่างมีศิลปะให้เทียบเท่าตัวบทต้นฉบับ และควรเลือกใช้วิธีการแปลที่คำนึงถึงผู้แต่งตัวบทโดยการเข้าถึงจิตใจของผู้แต่ง³⁰

ผู้เขียนกล่าวเอาไว้ในหมายเหตุว่าเขียนเรื่องนี้เพราะต้องการถ่ายทอดประสบการณ์การบำบัดอาการติดสิ่งเสพติดเพื่อเป็นแรงบันดาลใจให้กับผู้ติดยา ในบทแปลจึงคงวัตถุประสงค์นี้ไว้ เพราะความมุ่งหมายที่สำคัญที่สุดของงานแปลคือมุ่งที่จะสร้างปฏิกิริยาให้เกิดในตัวผู้อ่านงานแปลได้เทียบเคียงกับผู้อ่านต้นฉบับ (equivalent effect) วิธีแปลที่ใช้จึงต้องเอื้อให้บรรลุวัตถุประสงค์นี้ได้

เนื่องจากทุกวันนี้การติดต่อสื่อสารระหว่างวัฒนธรรมเป็นไปอย่างรวดเร็วกว้างขวาง นอกจากการรับเอาวัฒนธรรมจากต่างชาติต่างภาษาเข้ามาในสังคมไทยแล้ว ยังมีการแปลวรรณกรรมจากภาษาอื่นเป็นจำนวนมากจนภาษาไทยมีลักษณะของภาษาต่างประเทศแฝงอยู่มากขึ้นทั้งในด้านศัพท์ คำนวน รูปประโยค ฯลฯ ประกอบกับผู้อ่านวรรณกรรมแปลส่วนใหญ่เป็นกลุ่มคนที่พอมิพื้นความรู้ภาษาอังกฤษอยู่บ้าง จึงอาจกล่าวได้ว่ากลุ่มผู้อ่านมีความพร้อมที่จะรับข้อมูลจากต่างภาษาต่างวัฒนธรรมมากกว่าแต่ก่อน ทำให้บทแปลสามารถดูเข้าหาตัวบทต้นฉบับได้บ้าง

สัญญาวิ สายบัวได้กล่าวถึงการเลือกวิธีแปลไว้ว่า ปัญหาที่ผู้แปลต้องเผชิญทุกครั้งคือ ถ้าผู้แปลพยายามรักษารูปแบบการเสนอความคิดของต้นฉบับไว้ ผลที่ได้คืองานแปลอ่านเข้าใจยาก เพราะรูปแบบเหล่านี้ไม่เป็นที่คุ้นเคยในหมู่ผู้อ่านฉบับแปล แต่ถ้าผู้แปลไม่คำนึงถึงรูปแบบของการเสนอความคิดเลย เอาความหมายในต้นฉบับมาเขียนใหม่เป็นภาษาในฉบับแปล ผู้อ่านจะได้รับ ความหมายตามเนื้อหา แต่จะขาดความหมายอื่นๆ เช่นรสชาติ บรรยากาศ และไม่ได้สัมผัสความรู้สึกและอารมณ์ของผู้เขียนต้นฉบับซึ่งสำคัญมาก สิ่งที่ผู้แปลพึงระลึกไว้ คือการเรียกว่าแปลตรงตัวและแปลเอาความนั้น มิได้หมายถึงการแปลสองชนิดที่แยกจากกันโดยเด็ดขาด ที่จริงแล้วเป็นการพูดถึงลักษณะการแปลที่มีคุณสมบัติที่เอนเอียงไปข้างหนึ่งข้างใดมากกว่า³¹

³⁰ วรรณมา แสงอร่ามเรือง, ทฤษฎีและหลักการแปล, หน้า 119

³¹ สัญญาวิ สายบัว, หลักการแปล, (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2538), หน้า 56.

จากวิธีแปลทีเปเตอร์ นิวมาร์กได้เสนอไว้ การแปลรักษาความหมาย (Semantic translation) กับการแปลสื่อความ (Communicative translation) เป็นวิธีที่ประนีประนอมระหว่างความถูกต้องของต้นฉบับกับความน่าอ่านของฉบับแปลที่สุด การแปลรักษาความหมายให้ความสำคัญกับความงามของภาษาต้นทาง โดยอาจเลือกถ่ายทอดความหมายของศัพท์ด้วยคำอื่นที่สามารถสื่อความหมายได้เพื่อหลีกเลี่ยงการเล่นคำหรือการซ้ำที่ส่งผลต่ออรรถรสของบทแปล ในขณะที่การแปลสื่อความต้องการถ่ายทอดเนื้อหาให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจได้ด้วยภาษาที่เข้าใจง่าย สองวิธีนี้จึงเหมาะกับการแปลตัวบทประเภทเน้นการแสดงออกที่ต้องให้ความสำคัญกับทั้งเนื้อหาและการใช้ภาษา โดยมีวัตถุประสงค์ในการถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึก และประสบการณ์ของผู้เขียน

A Million Little Pieces มีจุดเด่นที่การจัดรูปแบบเนื้อหากับลีลาเฉพาะตัวของผู้เขียน จึงควรแปลเรื่องนี้โดยให้ความสำคัญกับรูปแบบของตัวบท ซึ่งการแปลแบบครบความเชื่อให้สามารถคงลักษณะต่างๆ ในลีลาการเขียนของผู้แต่งและได้บทแปลที่ราบรื่นกลมกลืนในภาษาปลายทาง ทั้งให้ผลทางอารมณ์เท่าเทียมกับต้นฉบับ (equivalent effect) ตามที่ต้องการ

4.1.2 เลือกระดับภาษาที่ใช้

ภาษาในเรื่องนี้ใช้วัจนลีลาเป็นกันเองในบทบรรยายเนื้อหาและบทบรรยายความคิดของเจมส์ โดยใช้วัจนลีลาอื่น เช่น วัจนลีลาหรือในบทสนทนาระหว่างนักจิตบำบัดกับเจมส์ และวัจนลีลาสนทนาในบทสนทนาระหว่างกลุ่มเพื่อนที่มาจากชนชั้นแรงงานและสนิทกัน จึงเลือกใช้วัจนลีลาที่สอดคล้องกับต้นฉบับตามเนื้อหาแต่ละส่วนโดยมุ่งเน้นที่การคงลีลาการเขียนของผู้แต่งและอรรถรสของบทแปลเป็นสำคัญ

นอกจากวัจนลีลาซึ่งเป็นการกำหนดระดับภาษาอย่างคร่าวๆ แล้ว ยังต้องคำนึงถึงภาษาย่อยของแต่ละบุคคลในบทสนทนาอีกด้วย ดังจะกล่าวถึงต่อไปในหัวข้อ 4.2.1.1.3

4.1.3 หาความรู้เพิ่มเติมเกี่ยวกับตัวบท

A Million Little Pieces ตีพิมพ์ในปีค.ศ. 2003 เป็นวรรณกรรมร่วมสมัยและใช้สำนวนภาษาปัจจุบัน ตัวบทนี้มีรายละเอียดหลายอย่างที่ต้องหาข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อความชัดเจนถูกต้อง เช่นรายละเอียดเกี่ยวกับสิ่งเสพติดต่างๆ ศัพท์แสลง ศัพท์ทางกฎหมาย โดยเน้นเลือกพจนานุกรมและแหล่งอ้างอิงในช่วงเวลาเดียวกับที่ผู้เขียนเขียนตัวบทนี้ขึ้น เพราะแหล่งข้อมูลที่เก่าเกินไปอาจล้าสมัย และข้อมูลใหม่เกินไปก็อาจเปลี่ยนแปลงไปจากช่วงนั้น โดยเฉพาะเว็บไซต์ต่างๆ ที่มีการพูดถึงเรื่องนี้โดยตรงทั้งในช่วงที่หนังสือออกจนถึงช่วงที่เกิดกรณีความไม่น่าเชื่อถือของหนังสือ ในฐานะบันทึกความทรงจำทำให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับผู้เขียนและตัวบทเพิ่มเติมมาก ในการเลือกแหล่งข้อมูลทางอินเทอร์เน็ตนั้นต้องมีการกลั่นกรองข้อมูลจากหลายแหล่งมาพิจารณาร่วมกันเพื่อให้ได้ข้อมูลที่เชื่อถือได้

ในด้านคำศัพท์ การค้นศัพท์ที่ไม่รู้หรือไม่แน่ใจมักเริ่มจากพจนานุกรมก่อน โดยเฉพาะศัพท์เฉพาะทางซึ่งมีพจนานุกรมเฉพาะออกมามากมาย ฉบับที่ให้น้ำหนักมากที่สุดคือฉบับราชบัณฑิตยสถานและเลือกใช้ก่อนเสมอ หากพบศัพท์บางคำที่ยังไม่มีคำบัญญัติในภาษาไทย จึงต้องพิจารณาหาคำแปลที่เหมาะสมโดยการทำความเข้าใจความหมายของคำเพื่อหาคำแปลที่เหมาะสมและสื่อความหมายตรงตามต้นฉบับ

4.2 ปัญหาในการแปลและวิธีแก้ไข

หลังจากทำการศึกษาด่วนต้นฉบับ พบว่ามีลักษณะหลายอย่างที่อาจก่อให้เกิดปัญหาในการแปล ลักษณะเหล่านั้นสามารถแบ่งออกเป็นด้านความแตกต่างระหว่างภาษา ความแตกต่างระหว่างวัฒนธรรม และลีลาการเขียนของผู้เขียน

4.2.1 ความแตกต่างระหว่างภาษา

เป็นลักษณะความแตกต่างระหว่างภาษาต้นฉบับกับภาษาปลายทางทั้งที่ตัวภาษาและการใช้ต่างๆ แบ่งได้เป็นสามหัวข้อคือ ลักษณะที่แตกต่างกันในภาษาทั้งสอง ลักษณะของภาษาต้นฉบับแต่ไม่พบในภาษาปลายทาง และลักษณะของภาษาปลายทางที่มักไม่พบในภาษาอังกฤษ

4.2.1.1 ลักษณะที่แตกต่างกันของภาษาไทยกับภาษาอังกฤษ

4.2.1.1.1 การใช้วรรคตอน

การเว้นวรรคกับเครื่องหมายวรรคตอนคือสิ่งกำกับจังหวะและอารมณ์ของการเขียนซึ่งมีความสำคัญอย่างมาก หากใช้ไม่ถูกต้องจะส่งผลกระทบต่อสื่อสาร อาจเกิดความเข้าใจคลาดเคลื่อนหรือเข้าใจผิดได้ การเขียนประโยคภาษาอังกฤษกับภาษาไทยมีการใช้วรรคตอนแตกต่างกันอย่างชัดเจน ประโยคในภาษาอังกฤษมีการเว้นวรรคระหว่างคำทุกคำ ทั้งยังใช้เครื่องหมายวรรคตอนระบุขอบเขตและบ่งชี้เนื้อความในประโยคตลอด ในขณะที่ภาษาไทยมักเว้นวรรคเมื่อจบประโยคหรือจบความตอนหนึ่ง ใช้เครื่องหมายวรรคตอนเพื่อระบุหรือเสริมเนื้อหาข้อมูลมากกว่าการใช้กำกับประโยค เช่น การใช้เครื่องหมายมหัพภาคกำกับด้วยตัวเลขเวลา ใช้เครื่องหมายไม้ยมกเพื่อซ้ำคำหรือข้อความ ใช้เครื่องหมายคำพูดกับบทสนทนา เป็นต้น ดังที่มีกล่าวไว้ในหน้าคำนำของหนังสือหลักเกณฑ์การใช้เครื่องหมายวรรคตอนและเครื่องหมายอื่น ๆ หลักเกณฑ์การเว้นวรรคหลักเกณฑ์การเขียนคำย่อ ฉบับราชบัณฑิตยสถานว่าในภาษาไทยมีการใช้เครื่องหมายวรรคตอนอยู่แล้ว ดังจะเห็นได้จากตำราหลักภาษาไทยหลายฉบับที่ได้อธิบายเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การใช้ภาษาไว้ด้วย พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถานก็ใช้เครื่องหมายวรรคตอนหลายชนิด แต่ในข้อเขียนทั่วไปยังใช้กันน้อย น่าจะเพราะลักษณะการเขียนหนังสือของไทยมิได้เขียนเว้นระยะทุกคำอย่างหนังสือทางยุโรปและใช้การเว้นวรรคเมื่อจบประโยคหรือจบความอยู่แล้ว อย่างไรก็ตาม การเว้นวรรคในข้อเขียนอาจผิดพลาดคลาดเคลื่อนได้ง่ายทั้งในส่วนผู้เขียน และในส่วนผู้พิมพ์ อันอาจทำให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องไขว้เขวไปได้ ฉะนั้นในบทความทางวิชาการ ซึ่งจำเป็นต้องมีความถูกต้องและชัดเจน การใช้เครื่องหมายวรรคตอน เช่นมหัพภาค จุลภาค อัฒภาค อาจช่วยลดปัญหานี้ลงได้ ด้วยเหตุนี้ การจะใช้เครื่องหมายวรรคตอนหรือไม่ จึงอยู่ที่ผู้เขียนจะพิจารณาว่ามีความจำเป็นหรือไม่เพียงไร³²

เรื่อง *A Million Little Pieces* เป็นวรรณกรรมร่วมสมัยและใช้สำนวนภาษาปัจจุบัน ควรเขียนตามความนิยมคือไม่ใช้เครื่องหมายวรรคตอนกำกับประโยค เพราะการใช้เครื่องหมายเหล่านั้นอาจทำให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกไม่คุ้นเคยหรือเสียอรรถรสในการอ่าน จึงควรศึกษาการใช้ของเครื่องหมายวรรคตอนต่างๆ ที่ปรากฏในเรื่อง เพื่อให้สามารถเข้าใจและสื่อความหมายของเครื่องหมายเหล่านั้นออกมาในบทแปลภาษาไทยได้อย่างเหมาะสม

³² ราชบัณฑิตยสถาน. หลักเกณฑ์การใช้เครื่องหมายวรรคตอนและเครื่องหมายอื่น ๆ หลักเกณฑ์การเว้นวรรค หลักเกณฑ์การเขียนคำย่อ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน.—พิมพ์ครั้งที่ ๗ (แก้ไขเพิ่มเติม) กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์, ๒๕๕๑.

ตัวอย่าง

I can imagine young John, alone in his room with a set of army men or stack of Legos or a pile of baseball cards, and I can imagine his Dad coming in and shutting the door and telling John he wanted some private time with him. After it was over, I can imagine John crawling into his bed and burying himself under the covers and cursing himself. (p. 163)

ผมนึกเห็นภาพจอห์นตัวน้อยนั่งเล่นตุ๊กตาทหารหรือต่อเลโกหรือเล่นการ์ดรูปนักเบสบอลอยู่คนเดียวในห้อง และผมนึกเห็นภาพพ่อของเขาเดินเข้ามาแล้วปิดประตูไล่หลังแล้วบอกจอห์นว่าพ่ออยากขอเวลาส่วนตัวกับเขาสักครู่ เมื่อมันจบลงผมก็นึกเห็นภาพจอห์นตะกายขึ้นเตียงไปฝั่งตัวเองอยู่ใต้ผ้าห่มและแข่งด่าตัวเอง

เครื่องหมายจุลภาคสามแห่งในย่อหน้านี้ถ่ายถอดออกมาในฉบับแปลแตกต่างกัน จุลภาคแห่งแรกเป็นการขยายจอห์น ซึ่งในบทแปลสามารถใช้กริยาต่อไปได้ ในขณะที่จุลภาคแห่งที่สองนั้นเป็นการเชื่อมประโยคย่อยบอกการกระทำของพ่อของจอห์นซึ่งมีความยาว จึงเว้นวรรคเพื่อแบ่งจังหวะ ในขณะที่จุลภาคแห่งที่สามสามารถใช้คำว่า ก็ เพื่อแสดงถึงลำดับช่วงเวลาได้ ทั้งนี้ การเลือกแปลเน้นที่การสื่อความหมายของต้นฉบับและความสละสลวยของบทแปลเป็นสำคัญ

4.2.1.1.2 การใช้สรรพนาม

ในเรื่องนี้ เจมส์ เพรย์ได้พบปะกับคนมากมาย แต่ทุกคนก็มีบทบาทหน้าที่และความสัมพันธ์กับเจมส์ในแง่ที่แตกต่างกัน ทั้งระดับภาษาที่แต่ละคนใช้ก็หลากหลายออกไป สิ่งหนึ่งที่เป็นประเด็นสำคัญในการแปลคือสรรพนาม เพราะภาษาอังกฤษใช้สรรพนามเพียงเจ็ดตัว แต่ภาษาไทยมีสรรพนามมากกว่าทั้งในแง่ของผู้พูด เพศ พจน์ ทั้งยังแยกย่อยไปตามระดับภาษา อารมณ์ความรู้สึก ความสัมพันธ์ระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง สถานการณ์การสื่อสาร จึงควรกำหนดสรรพนามให้เหมาะสมเพื่อให้ได้บทแปลที่เป็นธรรมชาติราบเรียบเสมอกันตลอด

ปัจจัยที่นำมาพิจารณาเลือกสรรพนามในการแปลได้แก่ บุคลิกลักษณะของแต่ละบุคคล พื้นเพ ระดับชั้นทางสังคม ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล

บุคคล/สัตว์	ความสัมพันธ์กับเจมส์	สรรพนามที่เจมส์ใช้เรียกตัวและคู่สนทนา	สรรพนามที่คู่สนทนาใช้เรียกเจมส์และเรียกตัว
ลูซินด้า	เพื่อนของเพื่อน	ผม>เธอ	ฉัน<เธอ
ลินคอล์น	เจ้าหน้าที่คลินิก	ผม>คุณ	คุณ<ผม
โจแอน	นักจิตวิทยาประจำคลินิก	ผม>คุณ	คุณ<ฉัน
ลิลลี่	เพื่อนหญิง	ผม>คุณ	คุณ<ฉัน
เลียวนาร์ต	เพื่อน (อาวุโสกว่า)	ผม>คุณ	นาย<ฉัน
เอ็ด	เพื่อน	ผม>คุณ	นาย<ฉัน
เท็ด	เพื่อน	ผม>คุณ	นาย<ฉัน
จอห์น	เพื่อนร่วมห้อง	ผม>คุณ	นาย<ฉัน
ตัวนก	สัตว์ที่พบระหว่างเดินเล่น	เรา>แก	-

4.2.1.1.3 ภาษาย่อยของแต่ละบุคคล

ภาษาไทยมีวิธีใช้ภาษาที่แสดงให้เห็นระดับภาษาย่อยละเอียดชัดเจนกว่าภาษาอังกฤษ เราสามารถเห็นระดับภาษาย่อยได้จากสรรพนามที่ใช้ วิธีใช้ถ้อยคำ คำแสดงอารมณ์ต่างๆ ซึ่งหลากหลายไปตามตัวผู้พูด ผู้ฟัง และบริบท เช่นคำว่า her อาจแปลได้ว่าหล่อน เธอ ท่าน หรือคำลงท้าย ละ ครั้น ค่ะ วะ ้วย ฯลฯ ที่มักใช้เพื่อแสดงความรู้สึกหรือแสดงอารมณ์ความรู้สึก

บุคคลในเรื่องนี้มีพื้นเพต่างกันและมาจากชนชั้นทางสังคมที่หลากหลาย ทำให้พบภาษาย่อยหลายแบบในบทพูดของบุคคลต่างๆ เช่นนักจิตวิทยาหญิงสูงวัยอย่างโจแอน หญิงวัยรุ่นอย่าง ลิลลี่ เจ้าพ่อผู้ทรงอิทธิพลอย่างเลียวนาร์ด หนู่มใหญ่ลูกคุณหนูอย่างจอห์น ในการแปลจึงต้องคำนึงถึงภาษาย่อยของแต่ละบุคคลและเลือกใช้ภาษาให้เหมาะสม โดยพิจารณาจากปัจจัยทางสังคมของผู้พูดและความสัมพันธ์กับ เจมส์ในแต่ละบทสนทนา

ภาษาย่อยของบุคคลที่นำมาศึกษาการแปลเพราะมีลักษณะแตกต่างจากภาษาย่อยของเจมส์อย่างชัดเจนได้แก่ ภาษาย่อยของลิลลี่ ภาษาย่อยของโจแอน และภาษาย่อยของเอ็ดกับเท็ด ลิลลี่เป็นหญิงสาววัยรุ่นที่เติบโตมาอย่างมีปัญญา แม่ให้เธอขายตัวและเสพยาตั้งแต่เด็ก ด้วยวัยที่ใกล้เคียงกับเจมส์ ความสัมพันธ์ของทั้งสองจึงออกไปในทางชู้สาว คำพูดของเธอจึงเป็นไปในเชิงพูดคุยเล่น หยอกล้อ เมื่อเจมส์ได้ยินก็ต้องปรับภาษาย่อยให้สอดคล้องกับคู่สนทนา

ตัวอย่าง

Hello?

A female voice.

Hi.

I know the voice, but can't place it.

Who is this?

You don't know?

No.

I'm hurt.

You shouldn't be.

(p. 167-168)

แม้คำพูดของลิลลี่จะเป็นคำสั้นๆ และมีน้อยคำ หากแต่ละคำก็แฝงด้วยอารมณ์หยอกเย้าและหวังตีสอน ฝัดกับโจแอนที่เป็นหญิงสูงวัยกว่ามากและอยู่ในสถานะที่แตกต่างจากลิลลี่โดยสิ้นเชิง ขณะบอกผลแบบทดสอบกับเจมส์ในฐานะนักจิตวิทยา เธอใช้ภาษาย่อยที่เว้นระยะกับคู่สนทนา ไม่แสดงอารมณ์ ใช้ศัพท์เฉพาะมาก หากมีการโต้ตอบระหว่างกันก็มักเป็นไปในทางที่เปิดช่องให้ถามได้มากกว่าที่จะเป็นการสนทนาระหว่างกัน

Do you have any questions before we start?

No.

She reaches for a file, opens it.

The test you took is called the MMPI-2, which stands for the Second Edition of the Minnesota Multiphasic Personality Inventory. It's an empirically based assessment of Adult Psychopathology used by Clinicians to assist with the diagnosis of mental disorders and the

selection of appropriate treatment. It can also provide Clinicians or appropriate Interpretive Personnel with a general psychological assessment of any given individual.

She takes a drag of her smoke.

You with me?

Yeah.

(p. 174-175)

และเมื่อจบการแจ้งผลการทดสอบแล้ว วิธีพูดของโจแอนก็เริ่มเปลี่ยนไปในเชิงตะล่อมให้เจมส์พูดออกมามากขึ้นเพื่อสะท้อนอารมณ์และความรู้สึกของเจมส์ คำพูดของโจแอนในระยะนี้ยังคงไม่แสดงอารมณ์ ใช้คำน้อยแต่เน้นกระตุ้นให้เจมส์เป็นฝ่ายพูด ใช้สำนวนตายตัวและไม่แสดงความคิดเห็น

Sounds about right.

Does it?

Except for the intelligence part.

Why do you say that?

If I was very intelligent, I probably wouldn't be so fucked up.

Addicts, as a group, generally score far above average on intelligence tests.

Why?

You tell me.

I guess maybe we're smart enough to have figured out how shitty things are and we decide addiction is the only way to deal with it.

You acknowledge that you're an Addict.

I laugh again.

Yeah.

I wasn't sure you would.

I do.

Good, that's the first step toward getting better.

If it's one of the Twelve, then it's the only one I'm taking.

You're getting angry.

Yeah.

Why?

(p. 175)

อย่างไรก็ดี เมื่อบทสนทนาในฐานะนักจิตวิทยากับผู้ติดยาสิ้นสุดลง วิธีพูดของโจแอนก็เปลี่ยนไปเป็นกันเองมากขึ้น และใช้ถ้อยคำที่แสดงความรู้สึกของตนมากขึ้นเช่นคำว่า sort of ซึ่งมีลักษณะเป็นกันเองมากขึ้น

I have a question.

What?

Why didn't you guys throw me out of here after I attacked Roy?

She takes a drag.

Lincoln and Ken wanted to throw you out. I hadn't met you, but I'm good friends with Hank. When Hank heard what had happened he came to me and told me that the person who attacked Roy was not the person he knew. He said the person he knew was kind and gentle and quiet and shy and was the strongest and bravest person he'd ever seen. I trust Hank, and I fought to keep you here because he told me I should.

I like Hank.

He likes you.

You're friends?

We hunt and fish together, play cards. He's sort of my Boyfriend.

I laugh.

Tell him I said hi and that I'm taking good care of his coat.

He'll be glad to hear it.

(p. 179)

กล่าวได้ว่าปัจจัยด้านอาชีพส่งผลต่อภาษาที่โจแอนใช้ระหว่างการทำงาน หากได้ติดตามอ่านต่อไปในเรื่องจะเห็นว่าเมื่อโจแอนคุยกับเจมส์นอกห้องให้คำปรึกษานั้น ภาษาของเธอแสดงให้เห็นตัวตน ความคิดเห็น และความรู้สึกมากขึ้นกว่าเวลาทำหน้าที่เป็นนักจิตวิทยาผู้ให้คำปรึกษา และภรรยาของเธอก็มีการเปลี่ยนแปลงไปเรื่อยๆ ตามบริบท การเปลบทพูดของโจแอนจึงต้องตระหนักถึงความเปลี่ยนแปลงของภาษาตามจุดยืนและการทำงานของเธอด้วย เช่นขณะที่โจแอน "อ่าน" ผลแบบทดสอบทางจิตวิทยาให้เจมส์ฟังนั้น ควรแปลคำพูดของเธอด้วยภรรยาที่ติดสำนวนภาษาต่างประเทศและมีความเป็นภาษาเขียน แต่เมื่อพูดคุยปกติ คำพูดของเธอจะมีลักษณะของภาษาพูดมากขึ้น มีการใช้คำสร้อยที่แสดงอารมณ์ความรู้สึกมากกว่าขณะที่ให้คำปรึกษาซึ่งใช้คำสร้อยแต่น้อยพอไม่ให้เกิดทสนทนาหัวงระด้างเท่านั้น

ในขณะที่เอดกับเท็ด ซึ่งเป็นคนเพศเดียวกับเจมส์ แต่ต่างวัยกัน และอยู่ในชนชั้นแรงงาน ทำให้ทั้งสองมีภรรยาที่ไม่เน้นความถูกต้องของหลักไวยากรณ์ มีการใช้คำแสดง วัจนลีลาที่มีความเป็นกันเองมาก ในบทแปลก็ต้องสะท้อนลักษณะที่แสดงให้เห็นถึงภรรยาของทั้งสองด้วย เช่น Nothing ที่เอดต้องการตอบว่าไม่มีอะไร ใช้การกร่อนเสียงเป็น ไม่มีไร คำสร้อยที่ใช้ก็เลือกคำที่แสดงให้เห็นถึงระดับภาษาของชนชั้นแรงงาน เช่น นะ ใช้คำว่า นา เป็นต้น

I ain't never had an accident.

What about your hair?

That wasn't no accident, that was a fight. I got sucker punched.

Ed is, as he always is, wearing a bandana on his head. I speak.

What happened to your hair?

Nothing.

(p. 171)

ผมนายนั่นล่ะ

นั่นไม่ใช่อุบัติเหตุ ทะเลาะกันตะหาก โดนลอบกัดนะ

เอดผูกผ้าโพกหัวอยู่เสมอจนถึงตอนนี้ด้วย ผมถาม

ผมนายโดนอะไรมา

ไม่มีไร

4.2.1.1.4 คำสบถ

ภาษาเขียนมักปรับลดความรุนแรงให้เป็นกลางหรือสุภาพลงจากภาษาที่พูดจริง โดยเฉพาะคำสบถ แม้ภาษาไทยกับภาษาอังกฤษมีคำสบถเชิงเพศและเชิงเหยียดหยามที่มีความหมายตรงตัวเหมือนกันหลายคำ แต่ระดับความรุนแรงและการใช้ไม่เหมือนกันเสมอไป เช่นคำว่า fuck แม้ภาษาไทยจะมีคำที่มีความหมายเดียวกันและใช้เป็นคำคำสบถเหมือนกัน แต่ก็ไม่ได้ใช้ในบริบทเดียวกันกับที่พบในต้นฉบับทั้งหมดและมักไม่ใส่ลงมาในงานเขียนตรงๆ ทั้งยังมีการใช้ที่หลากหลายนอกจากในภาษาไทย คือสามารถใช้เป็นคำกริยา (fuck) คำคุณศัพท์ (fucking) คำนาม (the fuck, fucker) หรือประกอบกับคำอื่นเป็นคำประสม (motherfucker) ในขณะที่ภาษาไทยมักเลี่ยงไม่ใส่คำหยาบลงในงานเขียนตรงๆ เช่นเลี่ยงเสียงเป็น ไอ้ยัดแม่³³ แม้ในการพูดจะออกเสียงเป็นอื่น เพื่อเลี่ยงการใช้คำไม่สุภาพในภาษาเขียน เป็นต้น

อีกทั้งคำสบถส่วนใหญ่เป็นการแสดงอารมณ์ความรู้สึกมากกว่าการสื่อถึงความหมายของคำ จึงไม่จำเป็นต้องแปลออกมาตรงตัวเสมอไป หากควรพิจารณาเจตนาเบื้องหลังคำสบถเหล่านั้นร่วมกับบริบทที่พบเพื่อหาคำที่เหมาะสมมากกว่า โดยอาจใช้คำที่มีความหมายในทางเดียวกันหรือระดับภาษาเดียวกันในข้อข่ายที่จะไม่ทำให้เสียอรรถรสของต้นฉบับไป

ตัวอย่าง

People do stupid things when they're fucked up. (p. 179)

คนเราเวลามีปัญหาทำอะไรโง่ๆ กันทั้งนั้น

ในที่นี้คำนี้เป็นคำแสลงที่ไม่ได้แฝงเจตนาคำหรือสบถ จึงแปลตามความหมายออกมาตามระดับภาษาที่เหมาะสมกับบริบทซึ่งเป็นเพื่อนของเจมส์และเป็นชนชั้นกลางทั่วไป

That shit's fucking gross.

Ted looks at Ed.

You're gross, you big, dumb, steelworking Motherfucker.

I might be big and dumb-

And you're ugly too. (p. 171)

ไอ้ยานั้นมันถ่อย

เท็ดมองเอ็ด

นายนะถ่อย ไอ้ยักษ์ที่ม กรรมกรโรงเหล็กเฮงชวย

ฉันอาจเป็นยักษ์ที่ม...

และนายก็น่าเกลียดด้วย

ในการแปลคำว่า steelworking Motherfucker นั้น ไม่จำเป็นต้องแปลตรงๆ ตามตัวอักษร เพราะจะไม่ให้อรรถรสเท่าการหาคำที่เสมอกันในภาษาไทย เท็ดมีเจตนาดูถูกตัวเอ็ดและงานของเอ็ด จึงเปลี่ยนคำนามกับคำขยายโดยกลับคำว่า steelworking มาเป็นคำว่ากรรมกรโรงเหล็ก เพราะเป็นคำที่ลดศักดิ์ศรีของงานเอ็ดลง และคำว่า motherfucker ก็เปลี่ยนไปใช้เป็นคำขยายว่าเฮงชวยเพราะโดยรวมแล้วสามารถเก็บเจตนาของเท็ดได้และฟังเป็นธรรมชาติกว่าในภาษาไทย

³³ ขาดิ กอบจิตติ, *เวลา*, (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ดอน, 2547). หน้า 133.

I might be big and dumb and I might be a steelworking, ass-kicking Motherfucker.

(p. 171)

ฉันอาจเป็นยักษ์ที่มึนและฉันอาจเป็นกรรมกรโรงเหล็กเฮงชวยห่วยแตก

He says that all of them are ass-kicking Motherfuckers, just like himself. He says that they are the great love of his life.

(p. 173)

เขาบอกว่าลูกทุกคนล้วนเป็นเด็กบ้าๆ บอๆ เหมือนเขาทั้งนั้น เขาว่าพวกเด็กๆ คือรักอันยิ่งใหญ่ของชีวิตเขา

Ass-kicking Motherfuckers ในสองประโยคนี้ แม่เอ็ดจะเป็นผู้พูดเหมือนกันแต่แปลด้วยคำคนละคำกัน เพราะประโยคแรกเอ็ดพูดถึงตัวเอง แต่ในประโยคที่สองเอ็ดพูดถึงลูกและมีความรักเอ็นดูแฝงอยู่

4.2.1.2 ลักษณะของภาษาอังกฤษที่ไม่มีในภาษาไทย

4.2.1.2.1 กาลในคำกริยา

กริยาในภาษาอังกฤษเปลี่ยนรูปตามกาล ทำให้ผู้อ่านมีจุดอ้างอิงเวลาที่เกิดกริยาในใจทันทีที่เห็นหรือได้ยินคำกริยานั้น ในขณะที่กริยาในภาษาไทยแตกต่างไปที่ไม่มีแนวคิดเรื่องกาลมาเกี่ยวข้อง จนเมื่อมีคำมาเสริมหรือมีบริบทมารองรับจึงเห็นจุดบ่งชี้ของกาล ในเรื่องนี้ เมื่อผู้เขียนใช้กลวิธีวาดภาพย้อนหลัง (flashback) ผู้อ่านตัวบทต้นฉบับจะรู้ได้ทันทีว่าความตอนไหนเกิดขึ้นในช่วงเวลาปัจจุบันหรืออดีตเมื่อเห็นกริยาที่เปลี่ยนรูปตามกาล เมื่อแปลเป็นภาษาไทยที่กริยาไม่แสดงกาลให้เห็นจึงอาจเกิดความสับสน ซึ่งวิธีแก้ไขได้แก่การใช้คำเสริมให้เห็นกาลในเนื้อหา เพื่อให้มีจุดอ้างอิงเวลาที่เกิดเหตุการณ์ต่างๆ ในเนื้อความแต่ละตอน เช่น

ตัวอย่าง

I have not slept, will not be sleeping anytime soon. (1) I tried to sleep and Warren was snoring and the Bald Man was snoring and John was moaning and turning and twitching and crying out in his dreams and I was thinking about my decision to stay here for twenty-four more hours. (2) My mind was fine with my decision and my heart was fine with my decision and my mind and my heart were ready to keep my word, but my body wasn't fine or anywhere near fine and it wasn't ready to keep anything. (3) My body wanted drugs and alcohol, my body wanted large amounts of them. (4) I stood and I paced to the symphony of snores and moans and cries in an attempt to wear my body down and make it fine, but it didn't work. (5) My body wants what it wants and it could give a fuck about twenty-four hours. (6) I have eighteen hours left. (7) I am not wearing a watch and I can't see a clock, but I know. (8) I have eighteen hours left. (9) (p. 133)

ผมยังไม่ได้นอนและจะยังไม่นอนไปอีกสักพัก (1) ก่อนนี้ผมพยายามหลับขณะ

วอร์เรนกำลังกรนนายไลด์นกำลังกรนจอห์นกำลังครวญครางพลิกตัวบิดซ้ายขวารำร้องอยู่ในความฝันกลางผมก็ครุ่นคิดถึงที่ตัดสินใจว่าจะอยู่ที่นี้อีก 24 ชั่วโมง (2) จิตใจผมไม่มีปัญหากับการตัดสินใจนี้และหัวใจผมไม่มีปัญหากับการตัดสินใจนี้และทั้งจิตใจทั้งหัวใจผมพร้อมที่จะรักษาคำพูดแต่ร่างกายผมไกลจากคำว่า

ไม่มีปัญหาและไม่พร้อมที่จะรักษาอะไรทั้งนั้น (3) ร่างกายผมต้องการยากับเหล้าและต้องการเป็นปริมาณมากด้วย (4) ผมลุกขึ้นมาเดินเข้าจังหวะตามซิมโฟนีเสียงกรนเสียงครวญครางและเสียงร้องให้ร่างกายเหนื่อยล้าจะได้หมดปัญหาไปเสียแต่ก็ไม่ได้ผล (5) ร่างกายผมต้องการสิ่งที่มันต้องการและจะยอมให้แค่ประมาณ 24 ชั่วโมงเท่านั้น (6) ตอนนี้อยู่เวลาอีก 18 ชั่วโมง (7) ผมไม่ได้สวมนาฬิกาและไม่เห็นนาฬิกาสักเรือนแต่ผมก็รู้ (8) ผมเหลือเวลา 18 ชั่วโมง (9)

ย่อหน้านี้มีการเล่าย้อนอดีตสลับกับข้อเท็จจริงและเหตุการณ์ในปัจจุบัน คำกริยาแต่ละตัวจึงเปลี่ยนแปลงกาลไปตามเนื้อหาที่กล่าวถึง ในบทแปลเลือกที่จะเสริมให้เห็นตามที่จำเป็น เช่น ประโยค (1) กับ (2) ที่เปลี่ยนรูปกริยาจากปัจจุบัน อนาคต และอดีต ใช้คำช่วยกริยา “ยัง” “จะยัง” และคำว่า “ก่อนหน้านี้” เสริมให้เห็นกาล ในขณะที่ประโยค (4) กับ (6) มีเนื้อความคล้ายกัน แต่ประโยค (4) ของต้นฉบับใช้กริยารูปอดีตบอกถึงความต้องการในช่วงเวลาก่อนหน้านี้ ส่วนประโยค (6) ใช้กริยารูปปัจจุบันบอกสภาพร่างกายที่เป็นอยู่ตลอดเวลา แต่เพราะภาษาไทยไม่ได้มีแนวคิดเกี่ยวกับเรื่องกาลในประโยคที่ชัดเจน จึงเห็นว่าไม่จำเป็นต้องเน้นให้เห็นชัดทุกคำ

ทั้งนี้นอกจากส่วนที่เป็นการย้อนความหรือการเล่าอดีต จะเน้นความเป็นธรรมชาติและสละสลวยของภาษาไทย ซึ่งเป็นวัตถุประสงค์สำคัญของการแปล นอกจากนี้ กาลในประโยคภาษาอังกฤษยังมีนัยต่าง ๆ เช่นรูปแบบการใช้กาลที่เป็นประโยคเงื่อนไข ซึ่งในการแปลต้องไม่ยึดตามกาล แต่ตีความตามเจตนาการกล่าวถึงเงื่อนไขของผู้พูดเป็นหลัก

4.2.1.3 ลักษณะของภาษาไทยที่ไม่ค่อยพบในภาษาอังกฤษ

ภาษาไทยมีลักษณะหลายอย่างที่ภาษาอังกฤษไม่มี ซึ่งบางอย่างเหมาะสมกับการแปลเรื่องนี้ จึงควรนำมาพิจารณาเพื่อให้ได้บทแปลที่เป็นธรรมชาติ

4.2.1.3.1 การละประธาน

ภาษาไทยเน้นที่ความหลัก-ความนำเสนอ แตกต่างกับภาษาอังกฤษที่ให้ ความสำคัญกับภาคประธานและภาคแสดง จึงสามารถละประธานของประโยคได้หากเคยมีการกล่าวถึงมาก่อน หรือข้อความที่ต้องการสื่อเน้นไม่ได้เน้นเจาะจงผู้หนึ่งผู้ใด หรือสามารถอนุมานตัวผู้กระทำกริยาได้จากบริบทโดยไม่ถือว่าเป็นการสื่อสารที่บกพร่องและสามารถเข้าใจได้ ทั้งไม่จำเป็นต้องระบุขอบเขตของประโยคชัดเจนเหมือนภาษาอังกฤษ

ตัวอย่าง

Then I snuck into my neighbor Ira's Garage and stole two bottles of chardonnay and another bottle of vodka and I went down to my basement and I drank both bottles of the chardonnay.

(p. 181)

จากนั้นฉันก็คอดเข้าไปในโรงรถของเพื่อนบ้านชื่อไอระเพื่อขโมยชาร์ดอนเน่สองขวดกับวอดก้าอีกขวดแล้วไปนั่งดื่มชาร์ดอนเน่ทั้งสองขวดนั้นในห้องใต้ดิน

ประโยคนี้อาจมีประธานหลายประโยค โดยมีประธาน I สามตัว เนื่องจากเป็นการบรรยายถึง การกระทำที่ต่อเนื่องกันหลายอย่างโดยประธานคนเดียวกัน และเป็นบทพูดที่ผู้พูดเล่าถึงเรื่องของตน จึงควรละประธานเพื่อความเป็นธรรมชาติ

4.2.1.3.2 หน่วยสร้างกริยาเรียง

ลักษณะที่โดดเด่นลักษณะหนึ่งของภาษาไทยคือการมีหน่วยสร้างกริยาเรียง ยาจ ฐูริชาได้กล่าวถึงกริยาเรียงไว้ว่า หน่วยสร้างกริยาเรียง หมายถึง หน่วยสร้างที่ประกอบด้วยกริยาตั้งแต่ 2 คำขึ้นไปปรากฏเรียงกันโดยไม่มีคำใดๆ รวมทั้งการเว้นวรรคระหว่างคำกริยานั้นๆ ยกเว้นคำนามที่มีหน้าที่เป็นกรรมของกริยาที่อยู่ข้างหน้า และคำกริยานั้นๆ ต้องสามารถปรากฏอิสระในประโยคเดี่ยวได้โดยมีความหมายคงเดิม³⁴

ตัวอย่าง

The Bald Man stands and he runs, wailing, sobbing and crying, from the Room.

(p. 183)

นายเดินลุกขึ้นวิ่งหนีไปจากห้องพลางร้องไห้สะอึกสะอื้นและคร่ำครวญ

ประโยคความรวมนี้ประกอบด้วยอนุประโยคสองประโยค คือ *The Bald Man stands.* กับ *He runs, wailing, sobbing and crying, from the Room.* และมีนายเดินเป็นผู้ทำกริยาทั้งหมด จึงควรใช้กริยาเรียงในการแปลให้เป็นธรรมชาติ โดยให้กริยาหลักของสองประโยคที่เกิดต่อเนื่องกันเรียงติดกันตามด้วยส่วนเติมเต็ม และให้กลุ่มกริยาย่อยที่เป็นส่วนขยายเรียงต่อกันในวลีหลัง

4.2.1.3.3 คำเสริมอารมณ์ความรู้สึก

ลักษณะที่มีในภาษาไทยแต่ไม่มีในภาษาอังกฤษอย่างหนึ่งได้แก่ คำเสริมแสดงอารมณ์ความรู้สึกและน้ำเสียง โดยเฉพาะในบทสนทนา การเลือกใช้คำเหล่านี้ในบทแปลต้องพิจารณาผู้พูด ผู้ฟัง อารมณ์ของทั้งสองฝ่าย และสถานการณ์การสื่อสารประกอบให้เหมาะสม เพราะการใช้คำเหล่านี้มีส่วนสำคัญในการสื่ออารมณ์และความรู้สึกของผู้พูด หากใช้ไม่เหมาะสมหรือใช้คำผิดบริบท ผู้ฟังอาจมองเจตนาของผู้พูดผิดไป หัวข้อนี้มีความเกี่ยวข้องกับหัวข้อ 4.2.1.1.2 อย่างมาก

ตัวอย่าง

I'm sorry for giving your friend my card.

I'm not mad at you.

It's okay if you are.

(p. 162)

ขอโทษนะที่แจกนามบัตรให้เพื่อนนาย

ผมไม่โกรธคุณหรอก

จะโกรธก็ได้นะ

บทสนทนานี้เป็นบทพูดระหว่างจอห์นกับเจมส์ ก่อนหน้านั้นจอห์นได้เคยทำหลายสิ่งให้เจมส์โกรธ เช่น เข้าไปในห้องน้ำขณะเจมส์กำลังอาบน้ำอยู่จนโดนเจมส์โกรธ คราวนี้จอห์นแจกนามบัตรให้แขกที่มาเยี่ยมสถานบำบัดไป เมื่อรู้ว่าเป็นเพื่อนเจมส์ก็พยายามขอโทษ จึงใช้คำเสริมว่า *นะ* ในบทแปลเพื่อเสริมความรู้สึกผิดของจอห์น ในขณะที่เจมส์ไม่ถือสา จึงเสริมคำลงท้าย *หรอก* เพื่อให้ น้ำเสียงอ่อนลงและเป็นการแสดงว่าเจมส์ไม่ได้โกรธจริงๆ

³⁴ ยาจ ฐูริชา, *ความเป็นประโยคของหน่วยสร้างกริยาเรียงในภาษาไทย*, (กรุงเทพฯ: บัณฑิตวิทยาลัย, 2536). หน้า 20.

4.2.2 ความแตกต่างทางวัฒนธรรม

เป็นความแตกต่างของสังคมและสิ่งที่ประสบพบเห็น

4.2.2.1 จำนวนการพูด

แต่ละภาษามีความแตกต่างด้านแนวคิดและโลกทัศน์ ดังที่วิชฌู กอปรสิริพัฒน์ได้กล่าวไว้ว่าภาษาแสดงวัฒนธรรม กล่าวคือ ภาษาของชนชาติใดก็แสดงวัฒนธรรมของชนชาตินั้น ดังนั้นการแปลจากภาษาหนึ่งไปสู่อีกภาษาหนึ่งจึงต้องนำความแตกต่างของภาษาเข้ามาพิจารณาด้วย³⁵ ตัวอย่างนี้มีศัพท์จำนวนหลายแห่งที่สะท้อนโลกทัศน์ของภาษาต้นฉบับและเป็นการใช้เฉพาะวัฒนธรรม ซึ่งหากแปลตามตัวอักษรจะไม่สื่อความตามที่คุณเขียนต้องการ ทั้งคำหรือสำนวนนั้นอาจผิดที่ผิดทางในบทแปล เมื่อพบปัญหาดังกล่าวจึงควรพิจารณาวัตถุประสงค์ในการสื่อสารของคำหรือสำนวนนั้นๆ และเลือกคำแปลที่เหมาะสมกับบริบทสถานการณ์มากกว่าแปลความหมายไปตามตัวอักษร เพื่อให้ได้บทแปลที่ราบรื่นชวนอ่านและสื่อความหมาย

ตัวอย่าง

Want one?

No.

Mind if I have one?

I don't care.

(p. 135)

สักกระป๋องมัย

ไม่ละ

งั้นฉันดื่มนะ

ตามสบาย

แม้รูปประโยคในบทสนทนาจะเป็นการถาม-ตอบ แต่เจตนาที่แท้จริงของผู้ถามคือการแจ้งให้ทราบว่าตนจะดื่มเบียร์ และการถามนั้นเป็นการชวนเพื่อรักษามารยาท จึงเลือกแปลประโยที่สองด้วยคำพูดที่สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการสื่อสารมากกว่าแปลตรงตัว เพราะสองประโยคหลังนั้นเป็นจำนวนการพูดในภาษาอังกฤษซึ่งไม่ได้เป็นการถาม แต่เป็นการออกตัวว่าตนจะดื่ม ซึ่งในภาษาไทย การบอกฟังเป็นธรรมชาติกว่าการถามด้วยสำนวนจากภาษาอังกฤษว่า “รังเกียจหรือเปล่าถ้า...”

4.2.2.2 ศัพท์เกี่ยวกับสิ่งเสพติด

สิ่งเสพติดที่นิยมเสพในไทยบางชนิดแตกต่างจากสหรัฐอเมริกาทั้งด้านความนิยมและภาพลักษณ์ เช่น crack cocaine ซึ่งแพร่หลายที่อเมริกาจนได้ชื่อว่าเป็น ghetto drug ในขณะที่ประเทศไทยมักพบในหมู่ชาวต่างชาติ นักเรียนนอก หรือคนในแวดวงบันเทิง crack cocaine ไม่มีคำเรียกเป็นภาษาไทย จึงต้องทับศัพท์เรียกว่าแคร็ก หรือคำว่า Alcohols ซึ่งเป็นคำเรียกรวมเครื่องดื่มที่มีแอลกอฮอล์ทุกชนิด สามารถใช้ได้ในทุกบริบท คำนี้แปลภาษาไทยได้ว่าเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ แต่คำแปลนี้เป็นทางการมากเกินไปและไม่เหมาะกับการใช้ในบริบทเป็นกันเอง ซึ่งคนไทยนิยมเรียกระบุชนิดเครื่องดื่มไปเลยเช่น เหล้า เบียร์ ไวน์ วิสกี้ ฯลฯ หรือหากพูดคุยในหมู่เพื่อนฝูงคนสนิทก็อาจใช้คำว่าน้ำเมา แต่คำนี้เป็นแสลงที่มีนัยของการพูดล้อเล่นอยู่และมักไม่ค่อยใช้ในบทสนทนาทั่วไป นอกจากนี้ยังมีแสลงเกี่ยวกับยาเสพติดอื่นๆ เช่น crackhead หรือคนที่ติดแคร็ก เป็นต้น

³⁵ วิชฌู กอปรสิริพัฒน์, การแปลตามหลักภาษาศาสตร์, (มหาสารคาม: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2548). หน้า 157.

Lucinda cracked one of the beers and she of the eyes set her book down and they both watched me as I reached into my pocket and pulled out a quarter bag of dope. (p. 135)

ลูซินดาเปิดกระป๋องเบียร์ส่วนเธอผู้เป็นเจ้าของดวงตาคู่นั้นวางหนังสือลงแล้วทั้งคู่ต่างมองดูผมขณะล้วงกระเป๋าเสื้อหยิบเอาถุงใส่กัญชาขนาด 25 ดอลลาร์ออกมา

วลี a quarter bag of dope นี้แปลโดยการระบุปริมาณกัญชาที่ซื้อขายกันตามหน่วยมูลค่าเพื่อให้เห็นภาพว่ากัญชาราคา 25 ดอลลาร์นั้นมีปริมาณพอใส่ในถุงขนาดเล็กที่เก็บในกระเป๋าเสื้อได้

4.2.2.3 ศัพท์กฎหมาย

ด้วยประวัติศาสตร์ การเมืองการปกครอง ตลอดจนจารีตประเพณีที่แตกต่างกัน ทำให้ระบบกฎหมายและศาลของประเทศไทยกับอเมริกามีความแตกต่างกันมาก โดยอาจกล่าวอย่างกว้างๆ ได้ว่า ประเทศสหรัฐอเมริกาใช้ระบบกฎหมายจารีตประเพณี (Common Law) อันเป็นกฎหมายที่กำหนดขึ้นโดยถือคำพิพากษาที่เคยมีของศาลเป็นบรรทัดฐาน ไม่ได้เขียนไว้เป็นประมวล³⁶ ต่างจากระบบกฎหมายแพ่ง (Civil Law) ของไทยซึ่งมีประมวลกฎหมายเป็นลายลักษณ์อักษรแบบกฎหมายโรมัน โดยกฎหมายของประเทศไทยนั้น นอกจากกฎหมายจารีตประเพณีแล้วยังมีส่วนที่เป็นลายลักษณ์อักษรทั้งตัวบทกฎหมายของรัฐบาลกลางและกฎหมายของมลรัฐต่างๆ แยกย่อยไปอีกด้วย³⁷ ซึ่งความแตกต่างนี้ก็สะท้อนออกมาให้เห็นในศัพท์และสำนวนทางกฎหมายที่ใช้ในแต่ละภาษา ในตัวบทนี้ ผู้ติดยาบางรายมีความผิดติดตัวอยู่ ซึ่งศัพท์และสำนวนทางกฎหมายบางคำที่ไม่มีในภาษาไทยก็นำศึกษาว่าควรแปลอย่างไรจึงจะได้บทแปลที่เป็นธรรมชาติ สามารถคงลักษณะของศัพท์กฎหมายแต่ได้ระดับภาษาที่ต่างออกไปตามตัวผู้พูดอย่างเป็นธรรมชาติ และสื่อความได้อย่างกระชับชัดเจน

ตัวอย่าง

Ted is a Drug Dealer and a Car Thief who was recently arrested for the Statutory Rape of a Sheriff's Daughter in Louisiana. He already has two Felony convictions and a third means Life-No-Parole under the Three-Strike Law. He skipped Bail and he came here to try to clean up in order to win some points with the Authorities since the Authorities generally look kindly on individuals who have gone through Treatment. (p. 172)

เท็ดเป็นพ่อค้ายาและโจรขโมยรถที่เพิ่งโดนจับในข้อหาล่วงละเมิดกระทำชำเราผู้เยาว์ลูกสาวนายอำเภอที่มลรัฐหลุยเซียนา ก่อนนั้นเขามีคดีความร้ายแรงมาแล้วสองครั้งและครั้งที่สามนี้หมายถึงโทษจำคุกตลอดชีวิตโดยไม่มีพักการลงโทษตามกฎหมายกระทำคามผิดในสามมลรัฐ เขาหนีระหว่างประกันตัวและมาที่นี่เพื่อกลับตัวเสียใหม่เพื่อให้เจ้าหน้าที่เห็นใจเขามากขึ้นเพราะเจ้าหน้าที่มักเห็นใจคนที่เข้ารับการรักษา

³⁶ ธง วิทย์วัฒน์, พจนานุกรมศัพท์กฎหมาย อังกฤษ-ไทย, (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2545). หน้า 125.

³⁷ กอบกุล จันทวโร, "ระบบกฎหมายของสหรัฐอเมริกาและระบบกฎหมายไทย" [Online]. แหล่งที่มา:

<http://www.oncb.go.th/PortalWeb/applications/collaboration/newsONCB/user/internet/viewDetail.do?newsId=963&fileName=Info088082701.pdf&newsType=ONCB>

4.2.2.4 ศัพท์จิตวิทยา

ในกระบวนการรักษาอาการเสพติด ทางคลินิกให้ความสำคัญกับการบำบัดทางจิต ควบคู่ไปกับการรักษาร่างกายและบำบัดอาการเสพติดด้วย เรื่องนี้จึงมีศัพท์เฉพาะทางจิตวิทยาแทรกอยู่ในส่วน ที่โจแอน นักจิตวิทยาประจำคลินิกพูดคุยติดต่อกับเจมส์

ตัวอย่าง

You're depressed. You have very low self-esteem. You're confrontational and tend to be aggressive, you sometimes react to confrontation with violence. You engage in self-defeating behaviors, you have a low tolerance for frustration, you internalize stress and deal with it through a process of self-destruction. You're irresponsible, resentful, manipulative, hostile and have a psychological predisposition to addiction. (p.175)

คุณมีอาการซึมเศร้า คุณมีความภาคภูมิใจในตนเองต่ำมาก คุณมีนิสัยชอบเผชิญหน้าและมีแนวโน้มว่าจะก้าวร้าว บางครั้งคุณได้ตอบกับการเผชิญหน้าด้วยความรุนแรง คุณมีพฤติกรรมที่พาตัวเองสู่ความ ล้มเหลว คุณมีความอดทนต่ำต่อความผิดหวัง คุณมีความเครียดอยู่ในใจและรับมือกับมันด้วยวิธีที่ทำลายตัวเอง คุณไม่มีความรับผิดชอบ เจ้าคิดเจ้าแค้น เจ้าก็เจ้าการ ไม่เป็นมิตร และมีความเสี่ยงทางจิตใจต่อการเสพติด

จิตวิทยาเป็นศาสตร์ที่มีจุดเริ่มต้นจากต่างประเทศ ในการแปลศัพท์เฉพาะสาขานี้จึง ยึดคำแปลตามที่ราชบัณฑิตยสถานได้บัญญัติเอาไว้ อย่างไรก็ตามคำบางคำที่บัญญัติแล้วกลับไม่สื่อความหมายใน บริบทเท่าที่ควร ทำให้ต้องใช้วิธีการต่างๆ ในการแปลคำบางคำที่มีปัญหา ดังนี้

addiction ที่มีบัญญัติเอาไว้ว่าการติด ในบริบทนี้เป็นการเสพติด (สิ่งเสพติด) จึง เลือกลงด้วยคำว่า การเสพติด เพื่อให้ชัดเจนยิ่งขึ้น

internalize ที่เปิดพจนานุกรมพบเป็นคำนามว่า internalization มีความหมายว่า การรับเอาความคิดหรือค่านิยมจากภายนอกมาเป็นของตนโดยไม่คำนึงถึงต้นกำเนิดของความคิดหรือค่านิยม เหล่านี้ แต่เมื่อได้พูดคุยกับนักจิตวิทยาคลินิกแล้วก็ได้ความว่า internalize มีความหมายต่างจาก internalization คำว่า internalize stress มีความหมายไปในทางครุ่นคิด อึดอัด กังวลกับบางสิ่งอยู่ในใจ ซึ่งเท่าที่ทราบยังไม่มีคำ ภาษาไทยที่มีความหมายตรงเสียทีเดียว จึงตัดสินใจแปลด้วยคำที่เรียบง่ายแต่สื่อถึงองค์ประกอบของคำคำนี้

4.2.3 ลีลาการเขียนเฉพาะตัวของผู้แต่ง

ในเรื่อง *A Million Little Pieces* นี้ผู้เขียนใช้ลีลาการเขียนเฉพาะตัวอย่างน่าสนใจหลาย ประการ ลักษณะต่างๆ เหล่านี้สามารถจัดเป็นสองแง่ ได้แก่รูปแบบกับสำนวนการเขียน ซึ่งมีความเกี่ยวพันกัน อย่างใกล้ชิดและควรศึกษาควบคู่กันไป

4.2.3.1 รูปแบบ

รูปแบบเฉพาะที่เจมส์ เพรย์ใช้ในการเขียนเรื่องนี้ ได้แก่

4.2.3.1.1 การไม่ใช้เครื่องหมายอัฒภาค

ลีลา พินิจภูวดลกล่าวถึงข้อแตกต่างระหว่างบทบรรยายกับบทสนทนา ว่าบทบรรยายเป็นข้อความที่เขียนเล่าเรื่องราวและเหตุการณ์ซึ่งมักใช้ภาษาเขียนที่ชัดเจนและแตกต่างกันหลาย ระดับ ในขณะที่บทบรรยายใช้ภาษาพูดหลายระดับต่างกันไปตามสถานภาพทางสังคมของผู้พูด ตั้งแต่ภาษา ราชศัพท์ ภาษาสุภาพ ภาษาที่เป็นทางการ ภาษาถิ่นเอง จนถึงภาษาพูดระดับตลาดที่เต็มไปด้วยคำแสลง คำ

สวด คำย่อ คำตัดสั้นๆ และอื่นๆ ตามที่ใช้ในความเป็นจริง ซึ่งหลักการสำคัญที่สุดของการแปลบทสนทนาคือการแปลให้เป็นธรรมชาติ สอดคล้องกับฐานะผู้พูดและระดับภาษาที่ใช้ในโอกาสนั้น รักษาความหมายโดยนัยไว้ให้ครบถ้วน อย่าพะวงกับการแปลคำต่อคำเพราะจะทำให้ภาษาฟังดูแข็งๆ ไม่เป็นธรรมชาติ³⁸

การใช้คำในภาษาอังกฤษนั้นไม่แสดงระดับภาษาให้เห็นชัดเท่าภาษาไทย เช่นสรรพนามบุรุษที่หนึ่งเอกพจน์นี้ใช้ I ตลอดทั้งในบทบรรยายและคำพูดของทุกคนในเรื่อง เรื่องนี้จึงปรากฏคำว่า I จำนวนมากปะปนกันอยู่ในบทบรรยายและบทพูดที่ใช้รูปแบบย่อหน้าเหมือนกัน แต่คำว่า I สามารถแปลเป็นภาษาไทยได้ด้วยคำว่า ผม ฉัน เรา กู ขึ้นอยู่กับผู้พูดและสถานการณ์ในการสื่อสาร ในบทแปลจึงสามารถเห็นจากสรรพนามบุรุษที่หนึ่งได้ทันทีว่าข้อความใดเป็นบทพูดของตัวละครใดแม้จะไม่ใส่เครื่องหมายคำพูด หรือคำสร้อย คำลงท้ายที่ไม่มีใช้ในภาษาอังกฤษก็เป็นลักษณะเด่นของบทสนทนาในภาษาไทย คำเหล่านี้เป็นสิ่งแสดงอารมณ์ความรู้สึก ทศนคติ ตลอดจนเจตนาของผู้พูดไม่ว่าจะเป็นการบอกเล่า การถาม แสดงความไม่แน่ใจ และการใช้คำเหล่านี้แตกต่างกันไปตามคู่สนทนาและสถานการณ์การสื่อสาร เช่น คำลงท้ายแสดงการถามแบบใช่หรือไม่ใช่สามารถเรียงตามลำดับความเป็นทางการของภาษาได้ว่า ใช่หรือไม่ ใช่หรือเปล่า ใช่ไหม ใช่มั๊ย ใช่เปล่า ใช่มะ และยังมีการใช้ทางเสียงครับ ค่ะ ละ อะ บทบรรยายไม่ค่อยใช้คำเหล่านี้ บทบรรยายกับบทสนทนาจึงยังมีความแตกต่างกันในภาษาไทย

4.2.3.1.2 การใช้อักษรพิมพ์ใหญ่ขึ้นต้นคำนามบางคำ

ภาษาอังกฤษมีอักขระ 26 ตัว ใช้ตัวเขียนสองชุดได้แก่ตัวพิมพ์เล็กกับตัวพิมพ์ใหญ่ โดยอักษรพิมพ์ใหญ่มักใช้เขียนอักษรตัวแรกของคำขึ้นต้นประโยคกับคำนามที่เป็นชื่อเฉพาะหรือมีความชี้เฉพาะ (วิสามานยนาม) แต่ผู้เขียนเรื่องนี้ใช้ตัวอักษรพิมพ์ใหญ่ขึ้นต้นคำนามทั่วไป (สามานยนาม) นอกเหนือจากการใช้ปกติหลายคำ และควรพิจารณาว่าจะจัดการกับลักษณะเหล่านี้ได้อย่างไรในการแปล

คำนามที่ใช้อักษรพิมพ์ใหญ่ขึ้นต้นในเรื่อง จัดเป็นประเภทต่างๆ ได้ดังนี้

- คำเรียกคนในครอบครัว ได้แก่ my Pop, my Mom, Brother
- คำนามที่ใช้เรียกบุคคล เช่น a tall Girl, Kid, the Bald Man, a Sheriff's Daughter
- คำนามที่ใช้เรียกสิ่งของ เช่น the Job Board, a Cement Truck, Fat Otter, your Pile
- คำนามที่ใช้เรียกสถานที่ เช่น a typical Dorm Room, the Room, the Group Toilets, the Bathroom
- คำนามที่เกี่ยวกับสิ่งเสพติดและการบำบัดซึ่งเป็นใจความหลักของเรื่อง เช่น a Crackhead, an Alcoholic, an Addict, any Treatment Center in the World, the Twelve Steps, the number Twelve

จุดร่วมหนึ่งของคำเหล่านี้ คือเป็นคำที่มีความสำคัญในเนื้อหาส่วนที่ปรากฏอยู่ เช่นการบรรยายถึงคลินิกที่เข้ารับการรักษา ผู้เขียนใช้อักษรพิมพ์ใหญ่ขึ้นต้นสถานที่ในคลินิกเช่น the Main Building of the Clinic, the Unit, Lake, Pasture, Forest หรือในการบรรยายธรรมชาติก็ใช้อักษรพิมพ์ใหญ่ขึ้นต้นคำบางคำเช่น Sun, Sky หรือเรียกคนอื่นที่ไม่รู้ชื่อด้วยคำนามธรรมดาโดยใช้อักษรพิมพ์ใหญ่ขึ้นต้นคำ

³⁸ สิทธา พินิจกุลดล, คู่มือนักแปลอาชีพ, (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์นานมีบุ๊คส์, 2542). หน้า 84.

เช่น a tall Girl, the Bald Man เป็นการทำให้เกิดความซ้ำเฉพาะขึ้นมา ซึ่งผู้อ่านต้นฉบับจะรู้สึกได้ทันที ในขณะที่ภาษาไทยใช้ชุดอักษรชุดเดียวในการเขียน จึงควรหาวิธีแก้ปัญหานี้ในบทแปล

จากการพิจารณาลักษณะอื่นทดแทนการใช้อักษรพิมพ์ใหญ่ขึ้นต้นคำเพื่อสื่อให้เห็นความซ้ำเฉพาะของคำเหล่านั้น เช่นการจัดรูปแบบตัวอักษรให้เป็นตัวเอียง **ตัวหนา** ตัวขยาย ฯลฯ พบว่าในขณะที่อักษรพิมพ์ใหญ่เป็นธรรมชาติในต้นฉบับภาษาอังกฤษ ลักษณะต่างๆ ที่พยายามนำมาทดแทนกลับทำให้รูปแบบของบทแปลไม่เป็นธรรมชาติ จึงพิจารณาเพิ่มเติมว่าการขึ้นต้นคำนามด้วยอักษรพิมพ์ใหญ่มีรูปแบบการใช้และมีความสำคัญกับตัวบทมากน้อยเพียงไร พบว่าลักษณะการใช้ไม่ได้ปรากฏอยู่เสมอทั่วไป และไม่ได้ทำให้ความหมายเปลี่ยนแปลงอย่างมีนัยสำคัญ

ตัวอย่าง

It is used in Schools, Offices, Clinics, Hospitals, Courts, Prisons, in the Military, and by such esteemed organizations as the NSA, the FBI and the CIA. (p. 174)

ย่อหน้านี้ผู้เขียนกล่าวถึงการใช้อย่างทดสอบทางจิตวิทยาในหน่วยงานต่างๆ แต่ในขณะที่คำว่า Schools, Offices, Clinics, Hospitals, Courts, Prisons และ the Military ใช้อักษรพิมพ์ใหญ่ขึ้นต้น คำว่า organizations ที่ต่อเนื่องกันกลับเขียนขึ้นต้นด้วยอักษรพิมพ์เล็ก

I guess maybe we're smart enough to have figured out how shitty things are and we decide addiction is the only way to deal with it.

You acknowledge that you're an Addict. (p. 176)

ในตัวอย่างนี้มีการใช้อักษรพิมพ์ใหญ่ขึ้นต้นคำที่เกี่ยวข้องกับสิ่งเสพติดหลายคำ เช่น Ghetto, Crackhouse, Crackhead, Addict แต่คำว่า addiction ซึ่งจัดได้ว่าเกี่ยวข้องกับสิ่งเสพติดเหมือนกันกลับเขียนขึ้นต้นด้วยอักษรพิมพ์เล็กตามปกติ

Although he wasn't on Skid Row or in a Ghetto or in a Crackhouse, and although he still has a job and a Family and a life, he lost the most important thing a human being can lose, which was his dignity. (p. 184)

ในประโยคนี้คำว่า job, family และ life มีน้ำหนักเท่ากัน แต่ผู้เขียนใช้อักษรพิมพ์ใหญ่ขึ้นต้นคำว่า Family เพียงคำเดียว ทำให้ความสำคัญของการเขียนแบบนี้อ่อนน้ำหนักลงไป

I wake and I go to the Bathroom and I take a shower and I wash my hair and I brush my teeth and I shave. I keep waiting to get sick, but I don't. As I walk out of the bathroom, I stop and I stare at the toilet. (p. 170)

ในย่อหน้านี้กล่าวถึง the Bathroom สองครั้ง แต่เขียนไม่เหมือนกัน

เห็นได้ว่าผู้เขียนใช้อักษรพิมพ์ใหญ่ขึ้นต้นคำบางคำเพื่อเสริมความสำคัญและสร้างซ้ำเฉพาะ เมื่อพิจารณาว่าคำบางคำไม่ได้ใช้อักษรพิมพ์ใหญ่ขึ้นหน้าอย่างสม่ำเสมอ จึงเชื่อได้ว่าการใช้อักษรพิมพ์ใหญ่ขึ้นต้นคำนามในเรื่องนี้สามารถละได้ในฉบับภาษาไทย ทั้งนี้ บางคำที่มีความสำคัญในเนื้อ

เรื่องอาจใช้การแปลให้มีความชี้เฉพาะขึ้นมา เช่น the Bald Man ที่เป็นการนำลักษณะเด่นของบุคคลมาเรียกแทนชื่อ หมายถึงชายหัวล้านที่เข้ารับการบำบัดภายหลังจากเจมส์ แปลว่านายล้านเพื่อสร้างความชี้เฉพาะในการกล่าวถึงบุคคลตามคำเรียกคนที่ผมบนหัวร่วงแล้วไม่ขึ้นอีกในภาษาไทย หรือคำว่า Fat Otter ที่เจมส์เรียกตัวนก แปลว่าเจ้าหนากอ้วนตามการเรียกสัตว์เมื่อพูดกับมัน เป็นต้น

ทั้งนี้ การแปลเพื่อให้ความหมายพิเศษกับคำนามที่ขึ้นต้นด้วยตัวอักษรพิมพ์ใหญ่ จะเลือกพิจารณาตามบริบทที่พบ

4.2.3.2 สำนวนภาษา

4.2.3.2.1 การแบ่งใจความประโยค

ผู้เขียนใช้รูปแบบประโยคเหล่านี้สลับกันไปในการแบ่งใจความของเนื้อหา ทำให้เกิดจังหวะในการอ่าน ความสั้นยาวของประโยคส่งผลต่ออารมณ์และการรับรู้ใจความของผู้อ่าน ทั้งยังเป็น การให้ความสำคัญกับเนื้อความ ดังที่วัลยา วิวัฒน์ศรกล่าวว่าการความสั้นยาวของประโยคนั้นล้วนเป็นความจริงใจของนักประพันธ์ เพราะมีผลต่อน้ำเสียงของเรื่อง การสร้างอารมณ์ผู้อ่านในแต่ละช่วง แต่ละเหตุการณ์ของเรื่อง³⁹ รูปแบบประโยคที่แตกต่างกันส่งผลต่อความรู้สึกของผู้อ่านในการรับรู้ใจความ เช่นประโยค *I'm still smiling*. ในย่อหน้าซึ่งเน้นไว้ด้วยตัวหนา

I hang up the phone and I stare at it and I'm still smiling. I stand and I open the door and I step out and I'm still smiling and I walk back toward my Room and John asks me if I want to play cards and I tell him I haven't slept since yesterday and I'm tired but I'll play another time and he says okay. I go back to my Room and I'm still smiling and I climb into bed and I pick up the books my Brother gave me. War and Peace, Don Quixote, a book on Chinese Religion called Tao te Ching. I open War and Peace. I'm still smiling. I have read War and Peace before, but it is worth a second trip. I'm still smiling. I start reading. I can't get through the first sentence. I'm still smiling. I haven't slept in forty hours. I'm still smiling. I have fifteen minutes left. I'm still smiling.

My hand drops.

Still.

Eyes close.

Smiling.

(p. 168-169)

การใช้เป็นประโยคย่อยรวมอยู่กับประโยคอื่นๆ เป็นเหมือนการเล่ารายละเอียดธรรมดา แต่เมื่อแยกออกมาเป็นประโยคความเดียวโดยเฉพาะทำให้เกิดการเน้นขึ้น โดยเฉพาะเมื่อนำมาแยกส่วนคั่นแบ่งเป็นสองย่อหน้าในสี่บรรทัดสุดท้าย ทำให้เกิดความรู้สึกคล้อยตามความรู้สึกของเจมส์ตามที่ย้ำว่าตนยังยิ้มอยู่แม้วางหูโทรศัพท์ไปแล้ว เมื่อคุยกับเพื่อน ขณะกำลังเดินกลับห้อง ขึ้นเตียงนอน และเมื่อหยิบหนังสือขึ้นอ่าน ซึ่งย่อหน้านี้ผู้เขียนใช้ประโยคความรวมที่มีหลายประโยคย่อยมาตลอดจนถึงตอนนั้นจึงเปลี่ยนมาใช้ประโยคความเดียวเล่าความคิดที่ละประโยค ประกอบกับการซ้ำประโยค *I'm still smiling*. ย้ำถึงความรู้สึกเมื่อเขาผล็อยหลับไปก็ลดความยาวของประโยคลง ตัดย่อหน้า และตัดประโยค *I'm still smiling*. แยกเป็นสองย่อหน้าย่อย แทรกไปกับการ

³⁹ วัลยา วิวัฒน์ศร, *การแปลวรรณกรรม*, หน้า 314.

บรรยายให้เห็นว่าเขาง่วงจนยกมือไม่ไหวและตาปิดไป จะเห็นได้ว่าประโยคนี้เพียงประโยคเดียว เมื่อเลือกใช้ใน รูปแบบที่ต่างกันสามารถแสดงถึงความรู้สึกและสติสัมปชัญญะของผู้เขียนให้ผู้อ่านคล้อยตาม

นอกจากนี้ การแบ่งประโยคให้มีความสั้นยาวไม่เท่ากันยังทำให้เกิดการให้น้ำหนัก ความสำคัญของใจความอีกด้วย กล่าวคือ ผู้อ่านให้ความสำคัญกับเนื้อหาในประโยคสั้นๆ มากกว่าประโยคยาว โดยเฉพาะประโยคที่มีความยาวยืดเยื้อประกอบด้วยประโยคย่อยมากมาย รายละเอียดเนื้อหาในประโยคย่อยจะเป็นเพียงส่วนประกอบเล็กน้อยที่ไม่สำคัญเท่าเนื้อหาในประโยคสั้น เพราะเมื่อผู้อ่านพบเครื่องหมายจุดภาคก็จะ เป็นจังหวะพักเสียทีหนึ่ง การอ่านประโยคที่ยาวทำให้ผู้อ่านรับรายละเอียดจำนวนมากอย่างต่อเนื่องไปและเกิด ความเบื่อหน่าย ประโยคสั้นที่แทรกขึ้นมาจึงสะดุดตาและส่งผลกระทบต่อความรู้สึกของผู้อ่านได้มากกว่า ทั้งยังเป็น ที่จดจำได้มากกว่ารายละเอียดที่ออกันอยู่ในประโยคยาวๆ อีกด้วย

ตัวอย่าง

I hang up the phone and I take a deep breath and I stare at the floor. My Mother and Father are at a House in Michigan that I've never seen and my Mother is crying and my Father is trying to comfort her and their hearts are broken and they want to come see me and they want to try to help me and I don't want them here and I don't want their help. My Mother is crying because her Son is an Alcoholic and a drug Addict and a Criminal. My Father is trying to comfort her. I have broken their hearts. I stare at the floor.

(p. 161-162)

ย่อหน้านี้ผู้เขียนเริ่มด้วยการใช้ประโยคความรวมที่มีประโยคย่อยสามประโยคเชื่อมด้วยคำว่า and ในการเล่าอาภักดิ์ปฏิกิริยาของเจมส์ ทำให้เห็นภาพการกระทำที่ต่อเนื่องกันไป และดูไม่มีความสำคัญนัก

ประโยคต่อมาเป็นประโยคความรวมที่ประกอบด้วยประโยคย่อยจำนวนมากซึ่งแยกออกเป็น ประโยคย่อยได้สิบประโยค คือ My Mother is at a House in Michigan. // My Father is at a House in Michigan. // I've never seen (a House in Michigan). // My Mother is crying. // My Father is trying to comfort her. // Their hearts are broken. // They want to come see me. // They want to try to help me. // I don't want them here. // I don't want their help. โดยสามประโยคแรกรวมกันประโยคความรวมที่ซับซ้อน ต่อมาคือประโยคความเดียวเจ็ดประโยค ประโยคย่อยทั้งหมดนี้เชื่อมโยงกันด้วยคำว่า and โดยเล่าถึงที่อยู่ของ พ่อกับแม่และบอกเป็นนัยถึงความห่างเหินระหว่างพ่อแม่กับลูกด้วยการให้ข้อมูลเสริมว่าไม่เคยเห็นบ้านหลังนั้น ต่อมาผู้เขียนใช้ประโยคย่อยที่ต่อเนื่องกันเล่าให้ผู้อ่านรับรู้ใจความติดกันไปได้แก่การกระทำของแม่ที่กำลังร้องไห้ พ่อที่กำลังปลอบ ความรู้สึกของทั้งสองคือหัวใจสลาย ต้องการมาพบผม ต้องการช่วยเหลือผม แล้วผู้เขียนก็ได้ คำว่า don't เข้ามาด้วยประโยคย่อยแสดงความรู้สึกว่า ผมไม่ต้องให้พวกท่านมา ผมไม่ต้องการความช่วยเหลือ ของพวกท่าน ทำให้ความที่ต่อเนื่องมาสะดุดลงด้วยความขัดแย้งและเน้นความรู้สึกตัดรอนของเจมส์

ประโยคต่อมาเป็นประโยคความรวมเล่าการกระทำของแม่และเหตุผล

ประโยคต่อมาเป็นประโยคความเดียวเล่าการกระทำของพ่อ

ประโยคต่อมาเป็นประโยคความเดียวเล่าการกระทำของเจมส์ซึ่งเป็นต้นเหตุของเรื่อง

และปิดย่อหน้านี้ด้วยประโยคความเดียวเล่าการกระทำของเจมส์

เห็นได้ว่าการใช้ประโยคความรวมที่มีประโยคย่อยหลายประโยคต่อเนื่องกันก่อนที่จะเปลี่ยนมาใช้ประโยคความเดียว ทำให้ใจความในประโยคความเดียวเป็นที่สะดุดตาและเกิดจังหวะที่ชัดขึ้นกว่าเนื้อหา ก่อนหน้า

ลักษณะของประโยคกับการใช้เครื่องหมายวรรคตอนในภาษาอังกฤษกับภาษาไทยมีความแตกต่างกันมาก คือประโยคภาษาอังกฤษ (sentence) มีการกำหนดขอบเขตชัดเจนด้วยการใช้อักษรพิมพ์ใหญ่ขึ้นต้นคำคำแรกและใช้เครื่องหมายมหัพภาคปิดท้าย แม้ในประโยคความรวมหรือประโยคความซ้อนก็สามารถระบุอนุประโยค (clause) ได้ด้วยการพิจารณาประธานกับกริยาหลักของแต่ละอนุประโยค เรียกได้ว่าภาษาอังกฤษมีโครงสร้างประโยคชัดเจนต่างกับภาษาไทย ซึ่งทิพากล่าวไว้ว่าภาษาไทยไม่มีขอบเขตประโยคที่แน่นอนและมีลักษณะเป็นหน่วยความคิด (proposition) มากกว่า⁴⁰ นอกจากนั้น ภาษาไทยใช้เพียงการเว้นวรรคและไม่ได้ใช้เครื่องหมายวรรคตอนเช่นจุลภาค มหัพภาค ยัติภังค์ ประจันต์ ฯลฯ กำกับประโยคอย่างภาษาอังกฤษ การแปลตัวบทเรื่องนี้ซึ่งมีการใช้ประโยคสั้นยาวต่างกันหลากหลายจึงเกิดปัญหาขึ้นว่าควรทำอย่างไรจึงจะสื่อถึงจังหวะทำนองเดียวกับการแบ่งประโยคในภาษาอังกฤษ ซึ่งได้ตัดสินใจแล้วว่าจะไม่ใช้เครื่องหมายวรรคตอน จึงควรหาวิธีแก้ไขชดเชยความแตกต่างของทั้งสองภาษาและคงจังหวะของเนื้อความให้ใกล้กับต้นฉบับมากที่สุด

ฟอร์ตดูนาโตกล่าวสรุปบทความทฤษฎีความหมายกับการแปลวรรณกรรมไว้ว่า หลักสำคัญของการแปลไม่ได้อยู่ที่การพยายามสร้างเครื่องมือ “ถ่ายภาพ” ภาษาของต้นฉบับ แต่อยู่ที่การหาวิธีสื่อสุนทรียสารจากต้นฉบับสู่ฉบับแปลให้มีอรรถรสทัดเทียมกัน ซึ่งตัวบทแปลที่เขียนเรียบเรียงขึ้นใหม่โดยอิงอาศัยค่านิยมและกรอบเกณฑ์ของภาษาเป้าหมายนั้นยังมีรูปลักษณะว่าทกรรมโดยรวมและบทบาททางสุนทรียะเหมือนต้นฉบับและสร้างผลกระทบทางอารมณ์ได้เสมอกัน⁴¹ ในการแปลเรื่องนี้จึงมุ่งที่การรักษาจังหวะและลีลาการเขียนของเจมส์ เพรย์ จึงใช้การเว้นวรรคแสดงการแบ่งประโยคและเลือกใช้คำเชื่อมเพื่อสร้างความต่อเนื่องในหนึ่งประโยค (sentence) แต่หากประโยคในต้นฉบับมีความยาวมากเกินไปก็จะตัดแบ่งเนื้อความ โดยยึดจังหวะของเนื้อความเป็นสำคัญ

ตัวอย่าง

Adrienne isn't home, Eben isn't home, Jody isn't home, someone at Matt's House declines my call. I talk to Kevin and I talk to Andy. (p. 159)

เอเดรียนไม่อยู่บ้าน อีเบนไม่อยู่บ้าน โจดีไม่อยู่บ้าน คนที่บ้านแม็ตกดตัดสาย ผมได้คุยกับเควินและผมได้คุยกับแอนดี้

ตัวอย่างนี้เป็นการใช้ประโยคสั้นและง่ายสร้างจังหวะด้วยเครื่องหมายวรรคตอนกับคำว่า and จึงแปลโดยพยายามรักษาจังหวะนั้นไว้

นอกจากนี้ ในบทบรรยายผู้เขียนมักเชื่อมประโยคความเดียวด้วยคำว่า and ไปจนจบความส่วนหนึ่งจึงใส่เครื่องหมายมหัพภาคจบประโยค ซึ่งการใช้คำว่า and เป็นสันธานเชื่อมประโยคสามารถใช้ได้ในหลายความหมาย เช่นกรณีต่อไปนี้

⁴⁰ ทิพา เทพจักรพงศ์, *การแปลเบื้องต้น*, (กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540). หน้า 86.

⁴¹ ฟอร์ตดูนาโต อิสราเอล, *ศาสตร์การแปล รวมบทความเชิงทฤษฎีและปฏิบัติ*, หน้า 104.

1. เหตุการณ์ในอนุประโยคที่สองเป็นผลจากเหตุการณ์ในอนุประโยคแรก
2. เหตุการณ์ในอนุประโยคที่สองเป็นลำดับถัดจากเหตุการณ์ในอนุประโยคแรก
3. อนุประโยคที่สองเป็นความขัดแย้งกับอนุประโยคแรก
4. อนุประโยคที่สองเป็นความเห็นของอนุประโยคแรก
5. อนุประโยคที่สองเป็นการแสดงความประหลาดใจอนุประโยคแรก
6. อนุประโยคแรกเป็นเงื่อนไขของอนุประโยคที่สอง
7. อนุประโยคที่สองมีประเด็นที่คล้ายคลึงกับอนุประโยคแรก
8. อนุประโยคที่สองเพิ่มความให้กับอนุประโยคแรก⁴²

เห็นได้ว่าการเชื่อมความด้วยคำว่า and นั้นสามารถใช้ได้ในหลายกรณี การแปลคำนี้โดยตรงตัวจึงไม่สื่อความเหมือนต้นฉบับ จึงพิจารณาคำสัมพันธ์ของแต่ละอนุประโยคและเลือกใช้คำเชื่อมอนุประโยคเหล่านั้น หรือใช้กริยาเรียงขึ้นอยู่กับความเหมาะสม

ตัวอย่าง

I wake and I go to the Bathroom and I take a shower and I wash my hair and I brush my teeth and I shave. (p. 170)

ผมตื่นนอนแล้วเข้าห้องน้ำอาบน้ำสระผมแปรงฟันโกนหนวด

ประโยคนี้ประกอบด้วยอนุประโยคหกประโยค ซึ่งหลายประโยคแสดงการกระทำที่ต่อเนื่องกัน และในภาษาไทยสามารถใช้กริยาเรียงได้ จึงจัดกลุ่มกริยาที่ทำต่อเนื่องกันตามลำดับก่อนหลังเป็นกลุ่มได้สองกลุ่ม คือ I wake กับ I go to the Bathroom, I take a shower, I wash my hair, I brush my teeth และ I shave และแปลโดยใช้คำเชื่อม แล้ว บอกลำดับการกระทำในการเชื่อมสองกลุ่ม การใช้ประโยครูปแบบนี้ทำให้เกิดความต่อเนื่องและมักใช้เพื่อให้รายละเอียดการกระทำหลายอย่างต่อเนื่องกัน

4.2.3.2.2 การซ้ำ

ลักษณะเด่นประการหนึ่งในสำนวนภาษาของผู้เขียนคือการซ้ำ ภาษาไทยมีลักษณะภาษาที่แตกต่างกับภาษาอังกฤษมากทั้งในแง่ลักษณะตามธรรมชาติของภาษา และยังมีรายละเอียดในการใช้ภาษาของผู้พูดในสถานการณ์ที่แตกต่างกัน จึงไม่สามารถใช้การซ้ำตามต้นฉบับได้เสมอไป ในบางแห่งจึงควรหาวิธีแปลรูปภาษาที่ซ้ำให้มีความเป็นธรรมชาติและได้วรรรสรเดียวกันกับต้นฉบับ อย่างไรก็ตาม ภาษาไทยเป็นภาษาที่มีความเป็นดนตรีสูงและมักมีการเล่นคำเล่นสำนวน ในบางแห่งจึงสามารถหาคำมาใช้ซ้ำเพื่อรักษาจังหวะของเนื้อความได้ ทั้งนี้สิ่งที่สำคัญที่สุดในการตัดสินใจเลือกคำแปล คือความเป็นธรรมชาติของบทแปล

ตัวอย่าง

I think and I forget and my feet carry me through heavier Wood. (p. 186)

ผมครุ่นคิดแล้วก็ลืมแล้วเท้าผมก็พาตัวผ่านป่าที่รกทึบขึ้น

ตัวอย่างนี้ใช้คำเชื่อม and ในการเชื่อมประโยค ให้ลำดับของการกระทำของสิ่งที่เกิดขึ้นต่อกันเรื่อยๆ จึงแปลคำว่า and ด้วยวลี แล้วก็ เพื่อให้เห็นภาพลำดับการกระทำเหล่านั้นและคงการซ้ำคำเชื่อมไว้ ซึ่งวลี “แล้วก็” สามารถใช้ในที่นี่ได้และฟังเป็นธรรมชาติกว่าคำว่า “และ”

⁴² Randolph Quirk, *A University Grammar of English*, p. 257.

I finish my plate and I get another one. I finish that plate and I get another one. I finish that plate and I get another one. I finish that plate. I am beyond full, beyond stuffed. I have moved beyond need and into abuse and I am comfortable. My heart and my hands are slowing down, my senses and the ability to think are returning, the nerves, anxiety and anger are fading away. Beyond need and into abuse. It is nice to be comfortable. It is nice to be Home. (p.166)

ผมกินจานแรกหมดแล้วไปเอาเพิ่มอีกจาน ผมกินจานนั้นหมดแล้วไปเอาเพิ่มอีกจาน ผมกินจานนั้นหมดแล้วไปเอาเพิ่มอีกจาน ผมกินจานนั้นหมด ผมอิ่มยิ่งกว่าอิ่ม แน่นยิ่งกว่าแน่น ผมกินเกินความจำเป็น จนกลายเป็นกินเกินตัวแล้วก็รู้สึกสบาย หัวใจผมกับมือผมค่อยๆ สงบลง ความรู้สึกนั้นก็คิดค่อยๆ หวนกลับมา ความกระสับกระส่ายกระวนกระวายและความโกรธค่อยๆ เลือนหายไป เกินความจำเป็นจนกลายเป็นกินตัว ความรู้สึกสบายนั้นช่างดี ความรู้สึกเหมือนอยู่บ้านนั้นช่างดี

ในย่อหน้านี้แปล I am beyond full, beyond stuffed. ว่าอิ่มยิ่งกว่าอิ่ม แน่นยิ่งกว่าแน่น และแปล beyond need and into abuse ว่าเกินความจำเป็นจนเกินตัวเพื่อให้เข้าใจคำว่า เกิน เพื่อเป็นการเน้นความ

การวางแผนการแปลในบทนี้เป็นกำหนดยุทธศาสตร์ในการทำงานอย่างมีขั้นตอนชัดเจน ทำให้สามารถดำเนินการแปลได้รวดเร็ว ไม่ติดขัด และการนำทฤษฎีต่างๆ ได้แก่ ทฤษฎีวาทกรรมวิเคราะห์ ทฤษฎีวิเคราะห์ ทฤษฎีการแปลวรรณกรรม เข้ามาใช้ในการกำหนดแนวทางการแปลและแก้ไขปัญหาที่พบ ทำให้การแปลเป็นไปอย่างมีหลักการและสม่ำเสมอ ส่งผลให้งานแปลเป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ

บทที่ 5

บทแปล

ต้นฉบับ

I am outside. I am sitting on a wooden bench in back of the Main Building of the Clinic. There are empty benches on either side of me, a small Lake in front. I am cold and I am shaking and there is sweat running down my forehead and my chest and my arms and my legs and my heart is speeding up and slowing down and my teeth are chattering and my mouth is dry and there are bugs in my coat and in my pants and in my shirt and in my shoes and in my socks. Even though I can see them and hear them and feel them, I know they're not really there. I'm cold. I can see the bugs and I hear the bugs and I feel the bugs, but I know they're not really there. I'm cold.

I have not slept, will not be sleeping anytime soon. I tried to sleep and Warren was snoring and the Bald Man was snoring and John was moaning and turning and twitching and crying out in his dreams and I was thinking about my decision to stay here for twenty-four more hours. My mind was fine with my decision and my heart was fine with my decision and my mind and my heart were ready to keep my word, but my body wasn't fine or anywhere near fine

บทแปล

ผมอยู่ข้างนอก ผมนั่งอยู่บนม้านั่งไม้ด้านหลังอาคารหลักของคลินิก มีม้านั่งว่างอยู่ข้างตัวผมทั้งสองด้านตรงหน้าคือทะเลสาบขนาดเล็ก ผมหนาวตัวสั่นเหงื่อไหลรินตามหน้าผากตามแขนอกตามแขนขาหัวใจผมเต้นเร็วขึ้นแล้ว

เต้นช้าลงพ่นกระทบกันก็กักปากแห้งผากและมีแมลงอยู่ในเสื้อโค้ทในกางเกงในในเสื้อเชิ้ตในรองเท้าในถุงเท้า แม้จะมองเห็นได้ยินเสียงรู้สึกถึงพวกมันแต่ผมก็รู้ว่าพวกมันไม่ได้อยู่ตรงนั้นจริงๆ ผมหนาว ผมมองเห็นพวกแมลงได้ยินเสียงพวกแมลงรู้สึกได้ถึงพวกแมลงแต่ผมก็รู้ว่าพวกมันไม่ได้อยู่ตรงนั้นจริงๆ ผมหนาว

ผมยังไม่ได้หลับและจะยังไม่หลับไปอีกสักพัก ก่อนหน้านี้ผมพยายามหลับและวอร์เรนกำลังกรนและนายล้านกำลังกรนและจอห์นกำลังครวญครางพลิกตัวบิดขี้ชาขวาวร้องอยู่ในความฝันผมก็ครุ่นคิดถึงการตัดสินใจว่าจะอยู่ที่นี้อีก ๒๔ ชั่วโมง จิตใจผมไม่มีปัญหากับการตัดสินใจนี้และหัวใจผมไม่มีปัญหากับการตัดสินใจนี้และทั้งจิตใจทั้งหัวใจผมพร้อมที่จะรักษาคำพูดแต่ร่างกายผมไกลจากคำ

หมายเหตุ

ปัญหาที่พบ รูปแบบและการแบ่งใจความประโยค ผู้เขียนมักเชื่อมอนุประโยคหลายประโยคก่อนปิดด้วยเครื่องหมายมหัพภาค เช่นประโยค I am cold and I am shaking...and in my socks. นอกจากนี้ยังมีการใช้คำว่า and เชื่อมคำและอนุประโยคหลายแห่ง แนวทางแก้ไข จัดความสัมพันธ์ของแต่ละอนุประโยค และแปลโดยใช้ประโยคสั้นๆ ติดต่อกันไปเพื่อคงลักษณะต่อเนื่องของความในต้นฉบับ สำหรับวลีที่เป็นคำนามเชื่อมด้วยคำว่า and แปลด้วยการใช้คำบุพบทที่เหมาะสมเชื่อมให้เกิดความต่อเนื่องเสมอกัน ตัวอย่าง ไนวลี ...my forehead and my chest...and my legs ใช้บุพบทคำว่า "ตาม" หรือ ...in my coat and in my pants...and in my socks. ใช้คำว่า "ใน" เป็นต้น

ปัญหาที่พบ กาลในคำกริยา

ตอนต้นของเรื่องนี้ย้อนความไปมาหลายลำดับ โดยเริ่มจากปัจจุบัน ย้อนกลับไปเล่าถึงช่วงเวลาก่อนหน้าไม่นานกลับมาถึงปัจจุบัน แล้วย้อนกลับไปเล่าเรื่องในอดีตหลายปีก่อน ซึ่งแต่ละประโยคใช้กาลแตกต่างกันไปตามเนื้อหาทำให้ระบุเวลาที่เกิดเหตุการณ์แต่ละอย่างได้

and it wasn't ready to keep anything. My body wanted drugs and alcohol, my body wanted large amounts of them. I stood and I paced to the symphony of snores and moans and cries in an attempt to wear my body down and make it fine, but it didn't work. My body wants what it wants and it could give a fuck about twenty-four hours. I have eighteen hours left. I am not wearing a watch and I can't see a clock, but I know. I have eighteen hours left.

I left my room and I left the Unit and I went outside and I walked around the Buildings and the Units a couple of times. The Buildings and the Units were dark and quiet except for the Medical Unit. It was light and there were screams coming from within it. I stood and listened to the screams and I screamed back at them. I screamed as loud as I could scream. Nobody heard me and nobody responded. I screamed as loud as I could, but nobody heard me.

I found the bench and I sat on it and I have been sitting on it and the wet wood has been soaking into the backs of my legs. I am staring at the Lake. The surface is dark and smooth and there are long, thin, fragile sheets of ice floating among dead leaves and broken sticks. It is the deepest part of night, just before the dawn, and the storm

ว่าไม่มีปัญหาและไม่พร้อมที่จะรักษาอะไรทั้งนั้น ร่างกายผมต้องการยาแก้ปวดและร่างกายผมต้องการปริมาณมากด้วย ผมลุกขึ้นมาเดินเข้าจังหวะตามซิมโฟนีเสียงกรนเสียงครวญครางและเสียงร้องให้ร่างกายเหนื่อยล้าจะได้หมดปัญหาไปเสียแต่ก็ไม่ได้ผล ร่างกายผมต้องการสิ่งที่มันต้องการและมันจะเคยอยู่ได้แค่ประมาณ ๒๔ ชั่วโมงเท่านั้น ตอนนี้เหลือเวลาอีก ๑๘ ชั่วโมง ผมไม่ได้สวมนาฬิกาและไม่เห็นนาฬิกาสักเรือนแต่ผมก็รู้ ผมเหลือเวลา ๑๘ ชั่วโมง

ผมจึงออกจากห้องออกจากหน่วยพักออกมาข้างนอกแล้วเดินรอบหมู่อาคารและหน่วยพักต่างๆ สองสามรอบ หมู่อาคารและหน่วยพักทั้งหลายมีตมิดเสียงบังนัยกเว้นหน่วยพยาบาล ในนั้นสว่างและมีเสียงร้องดังออกมาจากข้างใน ผมหยุดยืนฟังเสียงร้องแล้วร้องตอบกลับไป ผมร้องให้ดังเท่าที่ทำได้ ไม่มีใครได้ยินและไม่มีใครตอบผม ผมร้องให้ดังเท่าที่ทำได้แต่ไม่มีใครได้ยินผม

จนมาเจอม้านั่งนี้ผมเลยนั่งมาได้สักพักจนเนื้อไม้เปียกชื้น ซิมและท่อนขาด้านหลัง ผมจ้องดูทะเลสาบ ผิวน้ำมีดีราบเรียบมีน้ำแข็งแผ่นยาวบางแลดูเปราะลอยปะปนอยู่ท่ามกลางใบไม้เปียกกับกิ่งไม้หัก ขณะนี้เป็นช่วงมืดมิดที่สุดก่อนที่ฟ้าจะสว่าง พายุเพิ่งผ่านพ้นไปและทั้งลมทั้งฝน

ในขณะที่ภาษาไทยไม่แสดงกาลในกริยา

แนวทางแก้ไข ใช้คำกริยาวิเศษณ์เสริมระบุให้เห็นช่วงเวลาที่ทำกริยาต่างๆ ตามความจำเป็นและเหมาะสมเมื่อเริ่มกล่าวย้อนความหรือกลับมากล่าวถึงปัจจุบัน เช่นคำว่า ยัง จะยัง ก่อนหน้านี้ ตอนนี้ ฯลฯ ทั้งนี้ ภาษาไทยไม่ค่อยเน้นกาล บางกรณีจึงไม่แสดงกาลให้เห็นแม้จะมีการใช้ tense ต่างกันเพราะจะทำให้บทแปลเย็นเยื่อไม่สละสลวย ตัวอย่าง My body wanted drugs and alcohol (1), my body wanted large amounts of them (2)...My body wants what it wants (3)...

ประโยคแรกกับประโยคที่สองกล่าวถึงอาการอยากยาในเวลาที่ผ่านไปแล้วจึงใช้ Past Simple Tense ประโยคที่สามกล่าวถึงสภาพของร่างกายที่เป็นอยู่ตลอดจึงใช้ Present Simple Tense ซึ่งบริบทแวดล้อมเป็นตัวเสริม จึงไม่จำเป็นต้องแปลให้เห็นรูป tense ที่แตกต่างกัน

ปัญหาที่พบ ความแตกต่างทางสำนวนภาษา

It เป็นคำที่ใช้มากในภาษาอังกฤษ ทำหน้าที่เป็นได้ทั้งประธานและกรรม โดยเฉพาะประธานในประโยคที่ไม่มีผู้กระทำ (dummy subject) ซึ่งเมื่อเป็นภาษาไทยควรปรับสำนวนให้เหมาะสม

แนวทางแก้ไข หาประธานอื่นหรือเลือกแปลด้วยวิธีที่เหมาะสม

ตัวอย่าง ประโยค It was light and there were screams coming from within it. ขึ้นต้นและลงท้ายด้วยคำเดียวกัน และควรแปลให้เหมือนกัน จึงเลือกใช้คำที่สามารถขึ้นต้นและลงท้ายได้โดยแปลอนุประโยคแรก

has broken and the wind and the rain and the sleet are gone. I am staring into the Lake and I'm sweating and my teeth are chattering and my heart is speeding up and slowing down and it hurts and there are fucking bugs everywhere. There is nothing I can do that will make them go away. I am thinking about her. I am thinking about her even though I don't want to think about her. I am thinking about her because I can't forget her, because I continue to look back at her. She is the only one. I can't let go of what once was and what will never be again. I can't face the fact that she is gone gone gone, I can't face that it was me who drove her away. I was with her. I loved her. I drove her away. I am thinking about her even though I don't want to think about her.

Two days after my first trip to her room, I went back. Before I arrived, I drank a bottle of wine and I smoked a pack of cigarettes and I rehearsed what I would say when she opened the door. When I got to the door I stood and I stared at it. My heart was pounding and my hands were shaking and I felt dizzy.

I knocked and a voice that wasn't her voice said just a minute and I stood and I waited nervous scared nervous scared and the door opened and a tall Girl with thick red lips and a big smile and brown hair and brown eyes stood

ทั้งฝนหิมะหมดไปแล้ว ผมจ้องดูทะเลสาบเนื้อตัวมีเหงื่อออกพันกระทบกันก็กักหัวใจเต้นเร็วขึ้นแล้วเดินช้าลงจนเจ็บแถมยังมีแมลงบ้าอยู่ทั่วไปหมด ไม่มีทางไล่พวกมันไปให้พ้นๆ ได้เลย ผมกำลังคิดถึงเธอ ผมกำลังคิดถึงเธอแม้ผมไม่อยากคิดถึงเธอ ผมกำลังคิดถึงเธอเพราะผมลืมเธอไม่ได้และเพราะผมยังคงหวนคิดถึงเธออยู่ เธอคือหนึ่งเดียวเท่านั้น ผมไม่อาจทำใจลืมสิ่งที่เคยเป็นและสิ่งที่ไม่เป็นวันเป็นได้อีก ผมไม่อาจยอมรับข้อเท็จจริงที่ว่าเธอได้จากไปแล้วจากไปแล้วจากไปเลยและไม่อาจยอมรับว่าผมเป็นคนทำให้เธอจากไป ผมเคยอยู่กับเธอ รักเธอ ทำให้เธอจากไป ผมกำลังคิดถึงเธอแม้ผมจะไม่อยากคิดถึงเธอก็ตาม

สองวันหลังจากได้ไปห้องของเธอครั้งแรกผมก็ไปอีกครั้ง ก่อนที่จะไปถึงผมดื่มไวน์หมดไปขวดสูบบุหรี่หมดไปซองแล้วชักซ้อมว่าจะพูดอะไรเมื่อเธอเปิดประตู พอไปถึงหน้าห้องผมยืนจ้องบานประตู หัวใจผมเต้นโครมครามมือผมสั่นและผมรู้สึกมึนไปหมด

ผมเคาะประตูและมีเสียงที่ไม่ใช่เสียงเธอตอบว่าคอยเดียว ผมจึงยืนคอยอย่างตื่นเต้นหวาดหวั่นตื่นเต้นหวาดหวั่นและบานประตูก็เปิดออก ตรงหน้าผมมีหญิงสาวร่างสูงริมฝีปากอ้มแดงที่มีรอยยิ้มกว้างกับเรือนผมและนัยน์ตาสี

เป็นการบรรยายสภาพ (ของหน่วยพยาบาล) ซึ่งฟังกลมกลืนเป็นธรรมชาติกว่า

ปัญหาที่พบ การซ้ำกับความแตกต่างทางสำนวนภาษา

ผู้เขียนซ้ำอนุประโยค I am thinking about her. กับ I don't want to think about her. หลายครั้งทำให้เกิดการเน้น ซึ่งภาษาอังกฤษมักใช้คำสั้น กระชับ ในขณะที่ภาษาไทยนิยมใช้คำเสริมให้เกิดเสียงและอารมณ์ แนวทางแก้ไข แปลโดยใช้รูปประโยคและคำซ้ำกันให้มากที่สุด แต่ใช้คำเสริมเข้ามาเพื่อสร้างลักษณะการเน้น

ตัวอย่าง I am thinking about her แปลด้วยประโยคเหมือนกันทั้งหมด ส่วนอนุประโยค I don't want to think about her. ประโยคที่สองเสริม "จะ...ก็ตาม" เพื่อเน้นความรู้สึกและให้เสียงปิดท้ายย่อหน้าเพื่อความ เป็นธรรมชาติ

ปัญหาที่พบ การแบ่งใจความประโยค

ในย่อหน้านี้มีการบรรยายถึงสิ่งต่างๆ ที่เจมส์ทำเป็นลำดับต่อเนื่อง โดยใช้อนุประโยคหลายประโยค ทั้งที่เป็นประโยคความเดียวและ ประโยคความซ้อน

แนวทางแก้ไข ประโยคที่เป็นการกระทำต่อเนื่องของคนคนเดียว ใช้หน่วยสร้างกริยาเรียงในการแปล

ตัวอย่าง ...I drank a bottle of wine and I smoked a pack of cigarettes and I rehearsed what I would say when she opened the door. เป็นการ

before me. It was not her.

I was hoping you'd come back.

Who are you?

Lucinda. Ed's friend. You want to come in?

Yeah.

I stepped into a typical Dorm Room with two desks and two windows and two used couches and stacks of papers and books and a couple of pizza boxes and some empty beer cans and tapestries on the walls and a stereo in the corner with a pile of CDs and a loft with two beds looming over everything. As I looked around the Room I saw that she was reading a book in one of the beds. Light streamed through one of the windows and across her face and I had never seen anything or anyone so beautiful in my life. If my heart had stopped at that moment I would have fallen happy and fallen full and I would have seen in life all that I had wanted to see and all that I needed to see. Fall. Let me fall.

Lucinda opened a small fridge and she pulled out a couple of beers.

Want one?

No.

Mind if I have one?

น้ำตาลยืนอยู่ไม่ใช่เธอ

คอยให้กลับมาอยู่เชียวนะ

เธอเป็นใคร

ลูซินด้า เป็นเพื่อนกับเอ็ดนะ เข้ามาข้างในมั๊ย

เข้าสิ

ผมก้าวเข้าไปในห้องพักที่เหมือนหอทั่วไป มีโต๊ะสองตัว หน้าต่างสองบาน โซฟาเก้าอี้สองตัว กองกระดาษ หนังสือ กล่องพิซซาสองสามกล่อง กระจกเบียร์เปล่า ภาพปักบนผนัง เครื่องเล่นสเตอริโอตรงมุมห้องพร้อมกองซีดี และมีชั้นลอยวางเตียงสองตัวอยู่เหนือของทั้งหมด ขณะมองรอบห้องผมก็เห็นเธอกำลังอ่านหนังสืออยู่บนเตียงตัวหนึ่ง แสงสาดส่องผ่านหน้าต่างบานหนึ่งมาจับใบหน้าของเธอ ซึ่งในชีวิตผมไม่เคยเห็นสิ่งใดหรือใครสวยงามเท่านี้มา

ก่อน หากหัวใจผมจะหยุดเต้นในขณะนั้นผมคงตายอย่างมีความสุขและตายอย่างสมบูรณ์และได้เห็นทุกสิ่งทุกอย่าง เห็นมาและจำเป็นต้องเห็นในชีวิตนี้แล้ว ตาย ให้ผมตายไปเลย

ลูซินด้าเปิดตู้เย็นเล็กหยิบเบียร์ออกมาสองสามกระป๋อง

สักกระป๋องมั๊ย

ไม่ละ

งั้นฉันดื่มละ

กระทำของเจมส์ จึงแปลแต่ละประโยคด้วยกริยาลีติดต่อกันไป เพื่อให้เห็นถึงความต่อเนื่อง

ปัญหาที่พบ การแบ่งใจความประโยค

ประโยคแรกของย่อหน้านี้เป็นประโยคความเดียวที่บรรยายถึงสิ่งของหลายอย่างโดยการใช้ and เชื่อมกันไปเรื่อยๆ เกิดเป็นจังหวะตายตัว แนวทางแก้ไข เลือกแปลคำว่า and ที่เชื่อมระหว่างของแต่ละอย่างด้วยการเว้นวรรค เพราะภาษาไทยนิยมได้รายการของต่างๆ ไปเรื่อยๆ และเว้นวรรคระหว่างของแต่ละสิ่ง ทั้งนี้ยังมีหลายรายการ จึงเสริมคำว่า “มี” ตรงหน้าของรายการแรกกับรายการสุดท้ายเพื่อช่วยในการกำหนดขอบเขตในการแจกแจงรายการสิ่งของ

ปัญหาที่พบ ความแตกต่างทางสำนวนภาษา

บทสนทนาที่สะท้อนมุมมองเกี่ยวกับมารยาทในแต่ละสังคม เมื่อต้องการทำอะไรสักอย่าง ภาษาอังกฤษมักถามอีกฝ่ายว่า Mind if ซึ่งเจตนาจริงๆ เป็นการแจ้งให้ทราบมากกว่าถามให้ตอบ ในขณะที่ภาษาไทยมักใช้รูปประโยคแจ้งให้ทราบตรงๆ

แนวทางแก้ไข ใช้ประโยคบอกเล่าซึ่งฟังเป็นธรรมชาติในภาษาไทย

I don't care.

ตามสบาย

Lucinda cracked one of the beers and she of the eyes set her book down and they both watched me as I reached into my pocket and pulled out a quarter bag of dope. It was good dope, the best I could get, and better than anything that was floating around the school. Green, hairy and pungent, the odor was strong enough that it drifted through the clear plastic of the baggie. I tossed it to Lucinda.

Where'd you get this?

She opened the bag.

A friend.

Took a deep breath.

How much?

Closed the bag.

Don't worry about it.

No way.

Yeah.

Why?

I'm in a giving mood.

Thank you.

ลูซินด้าเปิดกระป๋องเบียร์ส่วนเธอผู้เป็นเจ้าของดวงตาคู่
นั้นวางหนังสือลงแล้วทั้งคู่ต่างมองดูผมขณะล้วงกระเป๋า
เสื้อหยิบเอาถุงใส่กัญชาขนาด 25 ดอลลาร์ออกมา มันเป็น
ของดี ดีที่สุดเท่าที่ผมจะหาได้ ดีกว่าพวกที่ว่อนอยู่ทั่ว
โรงเรียนแน่นอน กลิ่นมันฉุนเหม็นเขียวจนโชยหึ่งออกมา
นอกพลาสติกใส ผมโยนไปให้ลูซินด้า

ไปได้มาจากไหนนะ

เธอเปิดถุง

เพื่อน

สูดดมลึก

เท่าไร?

ปิดถุง

ไม่เป็นไรหรอก

ไม่มีทางชะละ

เถอะน่า

ทำไมล่ะ

ก็แค่นี้ก็อยากให้

ขอบใจนะ

I'll give you a number. If you want more, call it and tell

ผมจะให้เบอร์ติดต่อไว้ ถ้าอยากได้อีกก็โทรไปแล้วบอกว่า

them you're my friend. They'll hook you up.

Thank you.

Don't give the number out. I normally don't do this and they don't like people they don't know calling them.

Okay.

Lucinda sat down on of the couches and reached under it and pulled out some rolling papers and set them on her lap and started picking buds out of the bag.

You want to smoke with us?

I could feel her watching me from her loft. I was scared.

I don't smoke dope.

Really?

I stood.

Really.

I opened the door.

Bye.

Thank you.

I nodded and as I closed the door I looked up at her and she was looking at me and our eyes met and she smiled and I knew I wasn't the only one who was nervous and scared and whose hands had been shaking. I wanted to fall. I wanted to fall hard. I knew.

เป็นเพื่อนผม พวกนั้นจะเอาของมาให้

ขอบใจนะ

อย่าเอาเบอร์ไปให้คนอื่นต่อละ ปกติผมไม่ทำอย่างนี้และพวกนั้นก็ไม่ชอบให้คนไม่รู้จักโทรไปเหมือนกัน

ได้

ลูซินดานั่งลงบนโซฟาแล้วเอื้อมหยิบกระดาษสำหรับม้วนจากใต้โซฟามาวางบนตักแล้วเริ่มหยิบเอาใบกัญชาออก

จากซอง

สูบกับเราหน่อยมั้ย

ผมรู้สึกได้ว่าเธอกำลังมองมาจากบนชั้นลอย ผมรู้สึกกลัว

ผมไม่สูบกัญชา

จริงรึ

ผมยืนขึ้น

จริง

ผมเปิดประตู

ไปนะ

ขอบใจนะ

ผมพยักหน้าและขณะปิดประตูก็เงยหน้ามองเธอซึ่งเธอกำลังมองผมอยู่สายตาเราจึงประสานกันและเธอยิ้มให้ผม

จึงได้รู้ว่าผมไม่ใช่คนเดียวที่ตื่นเต้นหวาดหวั่นจนมือสั่นมาตลอด ผมอยากตาย ผมอยากตายอย่างแรง ผมรู้

Darkness retreats and the Sun rises. Red, yellow and orange creep into clear blue, the sweet airborne calls of waking birds echo across the black mirror of the Lake, a crisp draft carries the bitter of cold into the reserve of night. I stand and I walk back to the Unit and the dew on the dead grass soaks through my shoes and I watch my feet break the crystalline perfection of the morning's drops and the drops are just another thing I've destroyed, another thing I can't fix or bring back, another beautiful thing ruined by my carelessness. I don't stop. I don't stop destroying and I don't change my course and I don't look back. Looking back hurts too much, so I just keep going.

หน้า 159

I pick up the phone and I start making collect calls. Adrienne isn't home, Eben isn't home, Jody isn't home, someone at Matt's House declines my call. I talk to Kevin and I talk to Andy. Both tell me they were with me the night of my accident, both tell me I was a fucking mess. Kevin tells me he doesn't remember much because he was blacked out, but he remembers being with me. He tells me

ความมืดล่าถอยไปและพระอาทิตย์ขึ้น สีแดง สีเหลือง และสีส้มคืบคลานเข้าไปในสีฟ้าใส เสียงนกตื่นตาร้องหวานแว่วในบรรยากาศเหนือทะเลสาบดำวาวระจก สายลมพัดกล้ำพาเอาความหนาวเหน็บมาสู่ช่วงคืนที่ยังเหลืออยู่ ผมลุกขึ้นเดินกลับหน่วยพักและน้ำค้างบนหญ้าแห้งซึมผ่านรองเท้าผมตามดมองเท้าตัวเองเหยียบความสมบูรณ์แบบทรงผลึกของน้ำค้างยามเช้าจนแตกสลาย และน้ำค้างเหล่านี้ก็เป็นเพียงอีกสิ่งหนึ่งที่ผมได้ทำลายลงไป อีกสิ่งหนึ่งที่ผมไม่สามารถแก้ไขหรือนำกลับคืนมาได้ สิ่งสวยงามอีกสิ่งหนึ่งที่พินาศไปด้วยความสะเพร่าของผม ผมไม่หยุด ผมไม่หยุดทำลายและไม่เปลี่ยนทางเดินและไม่มองย้อนกลับไป การมองย้อนกลับไปนั้นเจ็บปวดเกินไปผมจึงไปต่อ

หน้า 159

ผมยกหูโทรศัพท์แล้วกดโทรเก็บเงินปลายทาง เอเดรียนไม่อยู่บ้าน อีเบนไม่อยู่บ้าน โจดีไม่อยู่บ้าน คนที่บ้านแม่ตกดัดสลาย ผมได้คุยกับเควินและผมได้คุยกับแอนดี้ ทั้งคู่บอกว่าพวกเขาอยู่กับผมในคืนที่ผมประสบอุบัติเหตุ ทั้งคู่บอกว่าผมหมดสภาพเอาเรื่องทีเดียว เควินบอกว่าเขาจำอะไรไม่ได้มากเพราะเขาหลับไปแต่ก็จำได้ว่าอยู่กับผม เขาบอก

ปัญหาที่พบ การใช้สำนวนในภาษาอังกฤษ

ย่อหน้านี้เป็นการบรรยายธรรมชาติซึ่งใช้การขยายคำนามให้เกิดความหมายพิเศษเป็นภาษาภาพพจน์ ซึ่งไม่สามารถแปลเป็นภาษาไทยได้ตรงๆ เพราะจะไม่สื่อความหมายและไม่เป็นธรรมชาติ ทั้งยังมีการใช้คำคุณศัพท์ขยายคำนามต่อเนื่องกันอย่างที่ภาษาไทยไม่นิยมใช้

แนวทางแก้ไข แปลด้วยการแสดงภาพพจน์ หรือเลือกลักษณะหนึ่งลักษณะใดในคำนามขยายเพื่อเสริมให้เป็นภาพพจน์ทัดเทียมกับต้นฉบับ พร้อมปรับให้บทแปลมีความเป็นธรรมชาติ

ตัวอย่าง วลี the sweet airborne calls of waking bird ประกอบด้วยคำนามหลักสองคำและคำขยายหลายคำ ตัดสินใจเปลี่ยนที่คำขยายต่างๆ โดยเลือกที่จะเก็บความของวลีนี้ มากกว่ารูปแบบการเขียน

ปัญหาที่พบ รูปแบบและการแบ่งใจความประโยค

ย่อหน้านี้มีการใช้รูปแบบประโยคซ้ำกันในการกล่าวถึงรายละเอียดของเนื้อหาที่คล้ายกัน ทำให้เกิดความคล่องกัน

แนวทางแก้ไข แปลด้วยประโยคคล้ายกันเพื่อคงรูปแบบประโยค และแปลเครื่องหมายวรรคตอนกับคำสันธานด้วยการเว้นวรรคหรือการใช้คำสันธานเพื่อให้ได้จังหวะแบบเดียวกับต้นฉบับ

that he wants to come visit me and I tell him it would be nice if he could and I thank him. Andy tells me he found me knocked out and bleeding and he carried me to a car and took me to the Hospital. He begged the Doctor not to call the Police and he begged the Doctor to put me on a plane. He called my Parents and he took me to the Airport and he got me on the Plane. I thank him and I tell him that if I happen to be saved that he will partially be responsible for saving me. He tells me it's no big deal and he tells me that he would do it again if he needed to do it again, but he hopes that he doesn't. I ask him if he know what I was on or what I was doing in Ohio and he tells me that he found a crack pipe in my pocket and he saw a bloody tube of glue a few feet from where he found me, but beyond that, he doesn't know anything. He had heard I had shown up at ten in the morning and that I was drunk and incoherent and I had disappeared for the day. The first time he saw me was when he found me on the ground. I thank him again. We say good-bye. We hang up.

I call my Parents. My mother answers the phone and she accepts the call.

James.

She sounds frantic.

Hi, Mom.

ว่าเขาอยากมาเยี่ยมซึ่งผมก็บอกว่าถ้าเขามาได้ก็จะดีและขอใบเขา แอนดี้บอกว่าเขาพบผมนอนสลบอยู่และมีเลือดออกจิงเขาขึ้นรถพาส่งโรงพยาบาล เขาขอไม่ให้หมอโทรแจ้งตำรวจและขอให้หมอนำตัวผมขึ้นเครื่องบิน เขาโทรบอกพ่อแม่ผมและพาผมไปที่สนามบินและเอาผมขึ้นเครื่อง ผมขอบคุณเขาและบอกเขาว่าหากผมจะรอดตายมาได้ก็เพราะเขาแหละที่มีส่วนในการช่วยชีวิตผม เขาบอกว่าไม่ใช่เรื่องใหญ่อะไรและหากจำเป็นต้องทำอีกเขาก็จะทำอีกแต่เขาก็หวังว่าจะไม่ต้องทำอีก ผมถามเขาว่าเขารู้หรือเปล่าว่าผมกำลังเสพอะไรหรือไปทำอะไรที่โอไฮโอ และเขาบอกผมว่าเขาพบกล่องสูบแคร์ริกในกระเป๋าผมและเห็นแท่งกาวเปื้อนเลือดอยู่ห่างจากจุดที่พบผมไปเพียงไม่กี่ฟุตแต่เขาไม่รู้เรื่องอื่นนอกจากนั้น เขาได้ยินมาว่ามีคนเห็นผมตอนสิบโมงเช้ากำลังเมาไม่รู้เรื่องแล้วก็หายไปทั้งวัน เขาเห็นผมครั้งแรกก็ตอนที่เจอผมนอนกองอยู่กับพื้นนั่นแหละ ผมขอบคุณเขาอีกครั้ง เรากล่าวลากัน เราวางหูผมโทรหาพ่อกับแม่ แม่รับสายและกดตอบรับ

เจมส์

น้ำเสียงแม่ร้อนรน

หวัดดีครับแม่

ให้แม่ตามพ่อก่อนนะ

ตัวอย่าง ประโยค *He begged the Doctor not to call the Police and he begged the Doctor to put me on a plane.* ใช้ประโยคคล้ายกันว่า ขอไม่ให้หมอ... และขอให้หมอ... เป็นต้น

ปัญหาที่พบ ศัพท์เกี่ยวกับสิ่งเสพติด

แคร์ริกโคเคนเป็นสิ่งเสพติดที่ไม่นิยมมากในประเทศไทย a crack pipe จึงเป็นสิ่งที่ไม่มีคำเรียกแพร่หลายนัก

แนวทางแก้ไข พิจารณาลักษณะของ crack pipe ว่ามีความคล้ายกันกับกล่องยาเส้น จึงแปลโดยขยายความว่า กล่องสูบแคร์ริก

Let me get your Father.

She holds the phone away, yells for my Father. He picks up.

How are you, James?

I'm fine, Dad.

You're doing okay?

I'm fine.

My Mother speaks.

Are you getting better?

I don't know.

Are you learning anything?

I don't know.

She exhales, exhales frustration. My Father speaks.

James.

Yeah.

Your Mom and I have been talking to some of the Counselors up there and we want to come see you.

No.

Why?

Because I don't want you here.

Why?

Because I don't.

แม่ถือหูโทรศัพท์ห่างจากปากแล้วตะโกนเรียกพ่อ

รับสาย

เป็นไงบ้างเจมส์

ก็ดีครับพ่อ

สบายดีใช่ไหม

ก็ดีครับ

แม่พูด

ลูกดีขึ้นบ้างหรือยัง

ผมไม่รู้

ได้เรียนรู้อะไรบ้างมั๊ย

ผมไม่รู้

แม่ถอนหายใจอย่างขัดใจ พ่อพูด

เจมส์

ครับ

พ่อกับแม่ได้คุยกับที่ปรึกษาที่ศูนย์นั้นและเราอยากไป

เยี่ยมลูกนะ

ไม่เอา

ทำไมล่ะ

เพราะผมไม่อยากให้พ่อกับแม่มาที่นี่

ทำไมล่ะ

เพราะผมไม่อยาก

พ่อ ปัญหาที่พบ การใช้คำเสริมอารมณ์ความรู้สึก

ในบทสนทนาภาษาไทย มักมีการใช้คำเสริมความรู้สึก หางเสียง ซึ่งเป็นลักษณะที่ไม่มีในภาษาอังกฤษ

แนวทางแก้ไข เลือกใช้คำเสริมเหล่านี้เพื่อแสดงความรู้สึกของผู้พูด และแสดงการถามตามสมควร

ตัวอย่าง เมื่อพ่อแม่พูดกับเจมส์ จะใช้คำเสริมเพื่อแสดงการบอกเล่า การถาม หรือใช้หางเสียงให้น้ำเสียงนุ่มลงเมื่อต้องการเก็ยกล่อม ในขณะที่เจมส์มักพูดห้วน ถามคำตอบคำ การใช้หางเสียงไม่สม่ำเสมอตามสภาพอารมณ์ขณะพูด หากรู้สึกไม่พอใจ ก็จะไม่ลงหางเสียงครับ

My Mother speaks.

They have something called the Family Program where we would spend three days learning about your sickness and learning about how to help you deal with it. We'd like to come do it.

My sickness?

Alcoholism and Drug Addiction is a disease, James.

Who told you that?

It's in all the books.

Right. The books.

There is an uncomfortable pause. Father speaks.

We'd really like to do the Program, James. We think it could be really good for all of us.

I don't want you here, and if you come, I'll be fucking pissed.

My Mother speaks.

Could you please not swear.

I'll try.

Another uncomfortable pause. I speak.

Go back to Tokyo. I'll call you next week to tell you how I'm doing.

My Father speaks.

We're very worried about you, James.

แม่พูด

เรามีโปรแกรมบำบัดร่วมกับครอบครัวซึ่งเราจะได้ใช้เวลาสามวันเรียนรู้เกี่ยวกับอาการป่วยของคุณและเรียนรู้เกี่ยวกับวิธีช่วยลูกรับมือกับมัน เราอยากไปเข้าร่วมนะจะ

อาการป่วยอะไรครับ

การติดแอลกอฮอล์และสิ่งเสพติดเป็นโรคนะเจมส์

ใครบอกแม่

มันเขียนไว้ในหนังสือ

อ้อ หนังสือ

แล้วก็เงียบกันไปอย่างน่าอึดอัด พ่อพูด

พอกับแม่อยากเข้าร่วมโปรแกรมนั้นจริงๆ นะเจมส์ พอกับ

แม่คิดว่ามันอาจจะดีสำหรับเราทุกคนจริงๆ

ผมไม่อยากให้พอกับแม่มาที่นี่ ถ้ามา ผมจะหงุดหงิดโคตร

แม่พูด

ลูกไม่สงบได้มั๊ยจ๊ะ

จะพยายาม

เงียบกันไปอย่างน่าอึดอัดอีก ผมพูด

กลับไปโตเกียวเถอะ อาทิตย์หน้าผมจะโทรไปเล่าเองว่า

เป็นยังไงบ้าง

พ่อพูด

เราเป็นห่วงลูกมากนะเจมส์

ปัญหาที่พบ การถามในภาษาอังกฤษ

My sickness? มีเครื่องหมายปริศนีกำกับการถาม ทำให้ผู้อ่านรู้ว่า เป็นคำถาม เมื่อแปลเป็นภาษาไทยต้องเสริมคำเพื่อแสดงการถาม และต้องเลือกใช้คำให้เหมาะกับเจตนาของผู้ถามด้วย

แนวทางแก้ไข ความตอนนี้องค์ของเจมส์พูดถึงอาการป่วยของเจมส์ แต่เจมส์ไม่รู้รู้สึกเจ็บป่วยจึงไม่เข้าใจว่าแม่หมายถึงอาการป่วยอะไร แม่ของเจมส์ตอบให้เขาว่าการติดแอลกอฮอล์และสิ่งเสพติดเป็นโรค แสดงให้เห็นว่าขณะนั้นแม่เห็นว่าเจมส์กำลังป่วย ในขณะที่ตัวเจมส์ไม่คิดเช่นนั้น

การแปลคำถาม My sickness? จึงเน้นความเข้าใจที่ไม่ตรงกันนี้และแปลให้เจมส์ย้อนถามแม่ว่า อาการป่วยอะไรครับ เพื่อถามว่าอาการป่วยที่ว่านั้นหมายถึงอะไร

I hear my Mother start to cry.

I know you are.

We really want to come up there.

Cry.

Do what you want, but don't expect me to participate if you do.

Do you need anything?

Cry.

I need to go.

We love you, James.

I know you do.

My Mother speaks.

I love you, James.

Her voice breaks.

I know you do, Mom.

My Father speaks.

Call us if we can help in any way.

I've got to go, Dad.

Please reconsider the Family Program.

Bye, Dad.

Bye, James.

My Mother sobs.

ผมได้ยินแม่เริ่มร้องไห้

ผมรู้

เราอยากไปที่นั่นจริงๆ นะ

ร้องไห้

อยากทำอะไรก็ตาม แต่ถ้ามาก็คืออย่าหวังให้ผมร่วมด้วยละ

ลูกอยากได้อะไรมั๊ย

ร้องไห้

ผมอยากวางหูแล้ว

เรารักลูกนะเจมส์

ผมรู้ครับ

แม่พูด

แม่รักลูกนะเจมส์

เสียงของแม่สั้นพรวด

ผมรู้ครับแม่

พ่อพูด

ถ้าพอกับแม่ช่วยอะไรได้ก็โทรมานะ

แค่นี้ครับพ่อ

คิดเรื่องโปรแกรมบำบัดร่วมกับครอบครัวคู่อีกหน่อยนะ

บายครับพ่อ

บายเจมส์

แม่สะอื้น

Bye, James.

Bye, Mom.

My Mother sobs.

We love you.

I've got to go.

I hang up the phone and I take a deep breath and I stare at the floor. My Mother and Father are at a House in Michigan that I've never seen and my Mother is crying and my Father is trying to comfort her and their hearts are broken and they want to come see me and they want to try to help me and I don't want them here and I don't want their help. My Mother is crying because her Son is an Alcoholic and a drug Addict and a Criminal. My Father is trying to comfort her. I have broken their hearts. I stare at the floor.

I walk back to my Room and I sit down on my bed. John is in his area and when he sees me he stands and walks toward my area.

I'm sorry for giving your friend my card.

I'm not mad at you.

It's okay if you are.

We thought it was funny.

I figured out a way to make it better.

บายเจมส์

บายครับแม่

แม่สะอื้น

เรารักลูกนะ

แค่นี้ล่ะครับ

ผมวางหูแล้วสูดลมหายใจลึกตามองพื้น แม่กับพ่ออยู่ที่บ้านหลังที่ผมไม่เคยเห็นในมิชิแกนและแม่กำลังร้องไห้และพ่อกำลังพยายามปลอบแม่และหัวใจของทั้งคู่กำลังแตกสลายเพราะพวกเขาอยากมาหาผมและอยากหาทางช่วยผมแต่ผมไม่อยากให้พวกเขามาที่นี่และไม่อยากให้พวกเขาช่วย แม่กำลังร้องไห้เพราะลูกชายติดเหล้าติดยาและเป็นอาชญากร พ่อกำลังพยายามปลอบแม่ ผมทำให้ทั้งคู่หัวใจสลาย ผมก้มมองพื้น

ผมเดินกลับห้องแล้วนั่งลงบนเตียง จอห์นอยู่ในพื้นที่ส่วนของเขาและพอเห็นผมก็ลุกเดินมาตรงส่วนของผม

ขอโทษนะที่แจกนามบัตรให้เพื่อนนาย

ผมไม่ได้โกรธคุณหรอก

จะโกรธก็ได้ล่ะ

พวกเราคิดว่ามันตลกดี

ฉันนี่ก็วิธีโกโทะได้อย่างหนึ่งละ

ปัญหาที่พบ รูปแบบและการแบ่งใจความประโยค

ในส่วนของกรรบายความคิด ผู้เขียนมักใช้รูปประโยคความรวมโดยใช้คำเชื่อม และ เชื่อมโยงอนุประโยคหลายประโยคเข้าด้วยกัน โดยเฉพาะรายละเอียดที่ไม่สำคัญนัก

แนวทางแก้ไข ควรใช้คำเชื่อมต่างๆ ตามความสัมพันธ์ของใจความแต่ละตอนเพื่อให้ได้บทแปลที่มีความสอดคล้องกลมกลืน

ตัวอย่าง ประโยคที่สองของย่อหน้านี้มีอนุประโยค ๘ ประโยค ซึ่งใช้คำเชื่อม and บรรยายความต่อเนื่องไป ยกเว้นอนุประโยค they want to try to help me กับ I don't want them here มีใจความขัดแย้งกัน จึงใช้คำว่า แต่ เชื่อมสองประโยค

ปัญหาที่พบ ความแตกต่างทางสำนวนภาษา

แนวทางแก้ไข คำเรียก alcoholic และ drug addict นั้น ควรเรียกเป็นกริยาตามที่นิยมเรียกในภาษาไทย

I'm not mad.

Let me make it better.

There's nothing to make better.

Please.

He sits down at the edge of my bed, gives me an earnest look.

How old are you?

Twenty-three.

You're so young.

I chuckle.

What's your offer, John?

He takes a deep breath.

This is to make up for all my wrongs.

Okay.

And if it's not sufficient, we can talk about something else.

What's the offer, John?

He reaches into his pocket, pulls out a picture, hands it to me. It is of a beautiful young Girl in a bikini.

What's this?

My Daughter.

She's beautiful, but I don't want a picture of your Daughter.

That's not it.

ผมไม่ได้โกรธหรอกนะ

ขอให้ฉันได้โทษเถอะ

ไม่มีโทษอะไรต้องไถ่ทั้งนั้น

นะ

เขานั่งลงตรงขอบเตียงผมแล้วมองผมอย่างสุดซึ้ง

นายอายุเท่าไร

๒๓

นายยังหนุ่มนัก

ผมหัวเราะ

จะเสนออะไรล่ะจอห์น

เขาสูดหายใจลึก

นี่คือการไถ่โทษสำหรับความผิดทั้งหมดของฉัน

โอเค

และถ้ามันยังไม่เพียงพอ เรายังเจรจากันได้อีก

จะเสนออะไรล่ะจอห์น

เขาล้วงกระเป๋าเสื้อดึงเอารูปถ่ายใบหนึ่งออกมาส่งให้ผม

เป็นรูปเด็กสาวสวยใส่ชุดบิกินี

อะไรล่ะ

ลูกสาวตัวเอง

ก็สวยดี แต่ผมไม่อยากได้รูปลูกสาวคุณ

ไม่ใช่อย่างนั้น

ปัญหาที่พบ คำเสริมอารมณ์ความรู้สึก

คำเหล่านี้เป็นลักษณะที่สำคัญและขาดไม่ได้ในบทสนทนา ซึ่งคำที่ใช้ระหว่างพ่อแม่ลูกกับเพื่อนต่างวัยมีความแตกต่างกัน

แนวทางแก้ไข พิจารณามุขคิกลี นิสัยและความสัมพันธ์ระหว่างเจมส์กับจอห์นเพื่อเลือกใช้คำเสริมให้เหมาะสม

Then what is it?

I want to give her to you. You can do whatever you want to her.

Goddamn, John.

I hand him the picture.

You don't like her?

You can't give me your fucking Daughter.

My Family supports her and pays all of her and her Mother's bills.

So what.

She'll do what I say.

Go away, John.

She'll do anything I say.

Then tell her to go to School, stay away from drugs and stay the fuck away from you.

That's good advice.

Go away, John.

I'm sorry.

Don't be sorry, John. Just go away.

He stands.

Okay.

He walks to his section of the room and he climbs into bed

แล้วมันอย่างไร

ฉันอยากให้เธอกับนาย นายจะทำอะไรกับเธอก็ได้ตาม

สบาย

บ้าแล้วจอห์น

ผมส่งรูปคืนให้เขา

นายไม่ชอบเธออะไร

คุณจะมายกลูกสาวอะไรของคุณให้ผมไม่ได้นะ

ครอบครัวฉันดูแลเรื่องค่าใช้จ่ายของเธอกับแม่ของเธอ

แล้วไงล่ะ

เธอจะทำตามที่ฉันบอก

ไปไกลๆ เลยจอห์น

เธอจะทำทุกอย่างที่ฉันบอก

ฉันบอกให้เธอไปโรงเรียน อยู่ห่างๆ จากยาเสพติดทั้งหลาย

และอยู่ให้ห่างจากนายเลย

เป็นคำแนะนำที่ดีนะ

ไปไกลๆ เลยจอห์น

ฉันเสียใจ

อย่าเสียใจเลยจอห์น แค่ไปไกลๆ ก็พอ

เขายืนขึ้น

โอเค

เขาเดินกลับส่วนของเขาแล้วปีนขึ้นเตียงไปฝั่งตัวเองอยู่ได้

ปัญหาที่พบ การซ้ำ

แนวทางแก้ไข ในต้นฉบับมีลักษณะของการซ้ำอยู่มาก เพื่อรักษาลีลา การเขียนของผู้แต่งไว้ จึงใช้คำซ้ำและใช้ลีลาการเขียนที่ซ้ำคำหรือรูป ประโยคแบบเดียวกับต้นฉบับ

ตัวอย่าง แปลประโยค Then what is it? ซึ่งเป็นการถามย้อนด้วยรูป ประโยคที่คล้ายกับประโยค That's not it. ที่จอห์นได้พูดก่อนหน้านี้

ปัญหาที่พบ การแปลคำสบล

ในภาษาไทย ผู้บ่อยมักไม่ใช้คำสบลเมื่อพูดกับผู้ใหญ่ เว้นแต่สนิทกัน แนวทางแก้ไขและตัวอย่าง เลือกใช้คำสบลที่เหมาะสมกับคู่สนทนา เช่นคำว่า fucking ในที่นี้ใช้คำว่าอะไรเสริมเป็นสร้อยแสดงอารมณ์ และคำว่า the fuck away... แปลเสริมด้วยคำว่า อยุ่ให้ห่าง...เลย เพื่อ รักษาเจตนาสบลแทนการใช้คำสบลแปล

and he buried himself under the covers and I can hear him cursing himself. He's a poor, sick, sad Motherfucker, but once he was an innocent young Boy. A Boy with a future, a Boy with his whole life in front of him. His Dad was rich and powerful, and one day, one horrible fucked-up day, his Dad decided to molest him. I can imagine young John, alone in his room with a set of army men or stack of Legos or a pile of baseball cards, and I can imagine his Dad coming in and shutting the door and telling John he wanted some private time with him. After it was over, I can imagine John crawling into his bed and burying himself under the covers and cursing himself.

I sit and I listen to John crying and I wish there was something I could do to help him. I sit and I listen to John and I wish there was some way I could make him better. There is no hope for John, no hope at all. He could go to five hundred Clinics and spend ten years working the Twelve Steps and it wouldn't make a bit of fucking difference. He has been broken beyond repair, wounded beyond the point of healing, abused beyond the point of recovery. He will never know happiness or joy, security or normalcy. He will never know pleasure, satisfaction,

ผ้าห่มและผมได้ยินเสียงเขาแข่งด่าตัวเอง ตอนนี่เขาเป็นคนมีปัญหาที่น่าสงสารคนหนึ่งแต่ครั้งหนึ่งเขาเคยเป็นเด็กชายไร้เดียงสา เด็กชายที่มีอนาคต เด็กชายที่มีชีวิตทั้งชีวิตอยู่เบื้องหน้า พ่อของเขาร่ำรวยและมีอำนาจ แต่แล้ววันหนึ่ง วันเลวร้ายวายเป็นวันหนึ่ง พ่อตัดสินใจลงเิกินเขา ผมนึกเห็นภาพจอห์นตัวน้อยนั่งเล่นตุ๊กตาทหารหรือต่อเลโกหรือเล่นการ์ดรูปนักเบสบอลอยู่คนเดียวในห้องและผมนึกเห็นภาพพ่อของเขาเดินเข้ามาแล้วปิดประตูได้หลังแล้วบอกจอห์นว่าพ่ออยากขอเวลาส่วนตัวกับเขาสักครู่ เมื่อมันจบลงผมก็นึกเห็นภาพจอห์นตะกายขึ้นเตี้ยงไปฝั่งตัวเองอยู่ใต้ผ้าห่มและแข่งด่าตัวเอง ผมนั่งฟังจอห์นร้องไห้พลางก็ปรารถนาว่าจะมีอะไรที่ผมสามารถทำเพื่อช่วยเขาได้ ผมนั่งฟังจอห์นพลางก็ปรารถนาว่าจะมีวิธีใดที่ผมจะสามารถช่วยให้เขาดีขึ้น ไม่มีความหวังใดเลยสำหรับจอห์น ไม่มีเลย ให้เขาไปเข้าคลินิกสักห้าร้อยแห่งและใช้เวลาทำสิบสองขั้นตอนเป็นสิบปีก็จะไม่เกิดอะไรดีขึ้นสักนิด เขาถูกทำลายเกินจะซ่อมแซมได้ บาดเจ็บเกินเยียวยาได้ ถูกทำร้ายเกินจะฟื้นฟูได้ เขาจะไม่มีวันได้รู้จักความสุขหรือความปีติยินดี ความมั่นคงปลอดภัยหรือความปกติ เขาจะไม่มีวันได้รู้จักความรื่นเริง ความพอใจ ความสงบ ความกระจำง สันติในใจ

serenity, clarity, peace of mind or any semblance of sanity.
He will never know trust or love. You poor, sick, sad
Motherfucker. You will never know. I'm sorry.

I hear voices and activity outside the door to the Room and
I know that it is time for dinner. I walk over to John's area
and sit down on a chair next to his bed. He is still under
the covers, still mumbling and cursing, still thrashing and
still punching himself.

John?

He stops, lies still.

John?

Still.

John?

What do you want?

It's time for dinner.

I don't want to eat dinner.

What are you gonna do?

Stay here.

That's stupid.

Go away.

หรืออะไรทำนองนั้นเหมือนอย่างคนปกติเลย เขาจะไม่มี
วันได้รู้จักความเชื่อใจหรือความรัก คนมีปัญหาที่น่า
สงสารเอ๋ย คุณจะไม่มีวันได้รู้จักเลย ผมเสียใจด้วยนะ
ผมได้ยินเสียงคนพูดคุยทำกิจกรรมต่างๆ กันอยู่นอกประตู
ห้องจึงรู้ว่าได้เวลาอาหารเย็นแล้ว ผมเดินไปที่ส่วนของ
จอห์นแล้วนั่งลงบนเก้าอี้ข้างเตียงเขา เขายังอยู่ใต้ผ้าห่ม
ยังคงบ่นสบถพึมพำ ยังคงตืออกซกหัวตัวเองอยู่

จอห์น

เขาหยุด นอนนิ่ง

จอห์น

นิ่ง

จอห์น

อะไร

ได้เวลาอาหารเย็นแล้ว

ฉันไม่อยากกินอาหารเย็น

แล้วคุณจะทำอะไร

อยู่ที่นี้แหละ

โง่งน้า

ไปให้พ้น

ออกจากใต้ผ้าห่มแล้วไปกินอาหารเย็นกันเถอะ

ไปให้พ้น

ปัญหาที่พบ การซ้ำและการใช้คำสร้อย

แนวทางแก้ไข ในบทบรรยายช่วงนี้เป็นตอนที่เจมส์ครุ่นคิดเรื่องของ
จอห์นด้วยความสงสาร ซึ่งนอกจากการซ้ำตามต้นฉบับ ในภาษาไทย
ยังมีคำสร้อยที่เหมาะสมกับบริบทนี้ จึงเสริมคำว่า เลย ทำยประโยคเน้น
ความหมายของคำว่า will never know และเสริมให้เห็นอารมณ์สงสาร
ของเจมส์ และประโยค I'm sorry ในที่นี้เป็นการกล่าวเพื่อแสดง
ความรู้สึกเสียใจด้วย จึงเสริมคำสร้อย นะ เพื่อเพิ่มน้ำเสียงสงสาร

Get out from under there and come have dinner.	ผมไม่ไปจนกว่าคุณจะไป
Go away.	ไปให้พ้น
I'm not leaving until you do.	ไม่
Go away.	เขาโยนผ้าห่มพันตัวแล้วจ้องผมด้วยสีหน้าแข็งกร้าวที่สุด
No.	เท่าที่จะทำได้ ผมหัวเราะเขา
He throws the covers off of himself and he stares at me with his hardest look. I laugh at him.	ซ้ำอะไรกันนะ
What's so funny?	มาตุดของคุณดูไม่ค่อยดูเท่าไรหรอก
Your Tough Guy look isn't very tough.	ฉันดูกว่าที่นายคิดนา
I'm tougher than you think.	ก็ใช่ คุณอาจจะดู แต่คุณดูไม่ดูแน่ๆ
Yeah, you probably are, but you sure don't look it.	เขายืนหน้าบิดเบี้ยวประหลาดๆ ชู ผมหัวเราะใส่เขาอีก
He changes his face into a strange grimace and snarls. I laugh at him again.	ไม่ได้ดีขึ้นเลย
That's not any better.	ไม่เหวอ
It's not?	ไม่
No.	เขาผ่อนคลายลงดูเป็นปกติ
	ฉันอยากอยู่คนเดียว
He relaxes, looks normal.	อยู่คนเดียวไปก็ไม่มีอะไรดีสำหรับคุณหรอกจอห์น
I wanna be alone.	ฉันอยากอยู่คนเดียว
Being alone won't do any good for you, John.	อยู่กับคนเยอะๆ ดีกว่าน่า มันช่วยให้เจ็บปวดน้อยลงนะ
I wanna be alone.	นายรู้ได้ยังไง
It's better to be around people. It makes it hurt less.	ผมรู้
How do you know?	นายไม่รู้หรอก

ปัญหาที่พบ การซ้ำ

แนวทางแก้ไข ในความตอนนี้ จอห์นและเจมส์พูดคำว่า Go away ด้วยความรู้สึกที่แตกต่างกัน เจมส์พูดด้วยความหงุดหงิดเมื่อได้ยินข้อเสนอของจอห์น ในขณะที่จอห์นพูดด้วยความรู้สึกเศร้าและหวัหวั และเจตนาของเจมส์คือต้องการให้อีกฝ่ายเลิกพูดถึงเรื่องข้อเสนอนั้นมากกว่าจะได้จริงๆ ในขณะที่จอห์นต้องการอยู่คนเดียวและมีเจตนาได้ไม่ให้เจมส์มายุ่ง จึงใช้คำต่างกันออกไปเพื่อแสดงอารมณ์ของผู้พูด ตัวอย่าง แปลคำพูดของเจมส์ว่า ไปไกลๆ เลย ให้เห็นความรำคาญมากกว่าเจตนาได้ ในขณะที่แปลคำพูดของจอห์นด้วยคำว่าไปให้พ้น เพื่อแสดงเจตนาได้ของจอห์น

I know.

No you don't.

Trust me, I do.

John looks at me, looks down at his blanket.

Come on, let's go.

He looks up.

It hurts a lot, James.

I know it does.

I wish it would go away.

I know the feeling.

What do you do?

Deal with it, and hope someday that you don't have to anymore.

He looks down.

Yeah.

He looks up and he swings his legs off the bed and he stands and I stand and we walk out of the Room. We walk into the Unit and we get in the back of a line. The food has been delivered and set up on a table on the Upper Level.

The line runs from the table down the stairs that lead to the Lower Level. As the line moves forward, and as I get closer to food, the smell ignites my hunger. I want to eat and I

เชื่อสิ ผมรู้

จอห์นเงยหน้ามองผมแล้วก้มมองผ้าห่ม

น่า ไปกันเถอะ

เขาเงยหน้าขึ้น

มันเจ็บปวดมากเลยนะเจมส์

ผมรู้ว่ามันเจ็บ

ฉันอยากให้มันหายไปเสียที

ผมเข้าใจความรู้สึกนั้น

แล้วนายทำยังไง

รับมือกับมัน แล้วหวังว่าสักวันจะไม่ต้องทนมันอีก

เขาก็มึนหน้า

อืม

เขาเงยหน้าแล้วเหวี่ยงขาก้าวลงจากเตียงขึ้นชั้นและผมยืน

ขึ้นตามแล้วเราก็เดินออกจากห้อง เราเดินเข้าไปในหน่วย

แล้วต่อแถว อาหารมาส่งแล้วตั้งอยู่ที่โต๊ะบนชั้นลอย แถว

ยาวจากโต๊ะเลยไปจนถึงบันไดลงชั้นล่าง ขณะแถวเลื่อน

ไปข้างหน้าและขณะผมเข้าไปใกล้อาหาร กลิ่นก็ยิ่งกระตุ้น

ความรู้สึกหิว ผมต้องการกินต้องการกินเดี๋ยวนี้และ

ต้องการกินจนกว่าท้องจะแตก ผมต้องการต้องการ

ต้องการต้องการ เชื้อเพลิง เดี่ยวนี้เลย

ขณะเริ่มขึ้นบันได ความหิวและความต้องการก็เริ่มท่วม

want to eat immediately and I want to eat until I explode. I want want want want. Fuel. Right fucking now.

As I begin to climb the stairs, my hunger and my need begin to overwhelm me. My hands start shaking, my heart rate increases, I'm nervous, anxious and angry. I stare at the food. I don't see or hear or smell anything else. Each second is an hour long, each step a marathon. I want, want, want, want. Fuel. Right fucking now. I would kill if somebody tried to take the food away, I would kill if somebody tried to stop me from getting to it. Need need need need need.

I reach the end of the table, pick up a plate, stuff a plastic knife and a plastic fork and a paper napkin in my pocket. The food is on trays and in bowls and a man from the Restaurant is serving it and Leonard is standing next to him supervising. He asks me what I want and I say everything. He asks me what part of the turducken I like and I tell him I don't know what a turducken is and I don't care what it is, I just want a lot of it. Leonard laughs at me as I ask for more and more and more. I could give a shit about him right now. I want need food now.

I sit down on a couch next to John and I pull the fork out of

ทันเข้ามา มือผมเริ่มสั่นอัตราการเต้นของหัวใจขึ้นรู้สึก กระสับกระส่ายกระวนกระวายและโกรธ ผมจ้องอาหาร เขม็ง ผมไม่เห็นไม่ได้ยินไม่ได้กลิ่นอะไรอื่นทั้งนั้น แต่ละ วินาทียาวนานเป็นชั่วโมงแต่ละก้าวยาวไกลเป็นมาราธอน ผมต้องการต้องการต้องการต้องการ เชื้อเพลิง เต็มวันเลย ถ้ามีใครมาพยายามเอาอาหารไปผมจะฆ่าเขา ถ้ามีใครมา พยายามห้ามไม่ให้ผมได้อาหารผมจะฆ่าเขา ต้องกินต้อง กินต้องกินต้องกินต้องกิน

ผมเอื้อมไปที่สุดโต๊ะ หยิบจาน ยัดเม็ดพลาสติกกับส้อม พลาสติกกับกระดาษเช็ดปากใส่กระเป๋าเสื้อ อาหารอยู่บน ภาตกับในซามและพนักงานจากร้านอาหารคนหนึ่งกำลัง ตักเสิร์ฟโดยมีเลียวนาร์ดยืนคุมอยู่ข้างๆ เขาถามผมว่า อยากกินอะไรและผมตอบไปว่าทุกอย่างเลย เขาถามผม ว่าชอบส่วนไหนของเทอร์ดีเคนและผมตอบไปว่าผมไม่ รู้จักเทอร์ดีเคนและไม่สนใจว่ามันคืออะไรแค่อยากได้ เยอะๆ เลียวนาร์ดหัวเราะเมื่อเห็นผมขอเพิ่มอีกเพิ่มอีกเพิ่ม อีก ชั่วโมงนี้ผมพอจะทำเมินเขาได้ ผมต้องการต้องการ อาหารเดี๋ยวนี้

ผมนั่งลงบนโซฟาตัวถัดจากจอห์นแล้วหยิบเอาส้อมออก จากกระเป๋าแล้วพยายามใช้มันแต่เมื่อผมสั่นเกินจะใช้มัน ผมจึงลงมือเอานิ้วโกยอาหารเข้าปาก ผมไม่ได้มองไม่ได้

ปัญหาที่พบ การซ้ำ

ในย่อหน้านี้มีการซ้ำคำและประโยคเพื่อเน้นความรู้สึกของผู้เขียน โดยเฉพาะคำว่า want กับ need ซึ่งมีการใช้ซ้ำทั้งคำและประโยค แนวทางแก้ไข ซ้ำคำและประโยคให้ได้ธรรมชาติตามต้นฉบับมากที่สุด คำว่า want กับ need มีความหมายว่าต้องการเหมือนกัน ต่างกันที่ need เป็นความต้องการในระดับจำเป็น จึงแปลโดยเก็บนัยและเสริม กริยา เป็นต้องกิน เพื่อซ้ำคำว่า ต้อง กับคำแปลของคำว่า want ซึ่ง แปลว่าต้องการ

ปัญหาที่พบ การใช้คำในแต่ละภาษา

I would kill if somebody tried to take the food away, I would kill if somebody tried to stop me from getting to it.

คำว่า ฆ่า ในภาษาไทยเป็นสกรรมกริยา การแปลตามรูปประโยค ภาษาอังกฤษทำให้ประโยคเงื่อนไข่นี้ฟังตลกหล่น

แนวทางแก้ไข ควรกลับประโยคเงื่อนไข่นี้เพื่อให้บทแปลตรงตามหลัก ไวยากรณ์และเป็นธรรมชาติ

my pocket and I try to use it but my hand is shaking too much to use it so I start shoveling food into my mouth with my fingers. I don't look at it, I don't taste it, I chew it enough so that I can swallow it. It is not important to experience it or enjoy it. It is important to fill. That is all I want out of this meal. Enough to fill.

I finish my plate and I get another one. I finish that plate and I get another one. I finish that plate and I get another one. I finish that plate. I am beyond full, beyond stuffed. I have moved beyond need and into abuse and I am comfortable. My heart and my hands are slowing down, my senses and the ability to think are returning, the nerves, anxiety and anger are fading away. Beyond need and into abuse. It is nice to be comfortable. It is nice to be Home.

I take a deep breath. I can feel my stomach stretching. I know it's not going to stretch enough. It hasn't come yet, but it will. It will come fast and hard.

I stand and John asks me where I'm going and I tell him that I'll be right back and I start walking back to the Room.

I walk up the stairs, through the Upper Level, down a short

ลิ้มรสอาหารแค่เคี้ยวพอให้กลืนลงคอได้เท่านั้น ไม่สำคัญที่จะลิ้มลองหรือเพลิดเพลินไปกับมัน สิ่งสำคัญคือเติมลงท้อง เป็นทั้งหมดที่ผมต้องการจากอาหารมื้อนี้ ให้มากพอที่จะเติมลงท้อง

ผมกินจานแรกหมดแล้วไปเอาเพิ่มอีกจาน ผมกินจานนั้นหมดแล้วไปเอาเพิ่มอีกจาน ผมกินจานนั้นหมดแล้วไปเอาเพิ่มอีกจาน ผมกินจานนั้นหมด ผมอึดยิ่งกว่าอึด แน่นยิ่งกว่าแน่น ผมกินเกินความจำเป็นจนกลายเป็นกินเกินตัว แล้วก็รู้สึกสบาย หัวใจผมกับมือผมค่อยๆ สงบลง ความรู้สึกนี้ก็คิดค่อยๆ หวนกลับมา ความกระสับกระส่าย กระวนกระวายและความโกรธค่อยๆ เลือนหายไป เกินความจำเป็นจนกลายเป็นเกินตัว ความรู้สึกสบายนั้นช่างดี ความรู้สึกเหมือนอยู่บ้านนั้นช่างดี

ผมสูดลมหายใจลึก ผมรู้สึกได้ว่าท้องกำลังขยับขย้อน ผมรู้ว่ามันยังขย้อนไม่พอ มันยังไม่มาแต่เดี๋ยวมันจะมา มันจะมาอย่างรวดเร็วหนักหน่วง

ผมลุกขึ้นและจอห์นถามว่าผมจะไปไหนซึ่งผมบอกเขาไปว่าเดี๋ยวมาแล้วออกเดินกลับไปห้อง ผมเดินขึ้นบันไดผ่านชั้นลอยผ่านโถงสั้นๆ ขณะผมเปิดประตูมันก็เริ่มมาอย่างรวดเร็วหนักหน่วง ผมอยู่ห่างจากห้องน้ำ ๒๐ ฟุต

มันมาแล้วและผมต้องปิดปากไว้แล้วหายใจทางจมูก ข้า

Hall. As I open the door, it starts to come. Hard and fast.

I'm twenty feet from the toilet.

It comes and I keep my mouth closed and I breathe through my nose. I didn't taste it on the way down, but I can taste it now. Rice and beans and pieces of fish and meat. Hot spices and hunks of bread.

I breathe through my nose and I rush toward the toilet. I try to swallow what's in my mouth, but more is coming and forcing it forward. I start to choke. I push the Bathroom door open and I lean over and I flip the toilet seat up and I explode. Hard and fast. A steady stream. Over and over and over. It burns my face and my lips and the inside of my mouth. My heart sends messages through my ribs, left arm and jaw. My throat contracts, my stomach contracts. Over and over and over. Over and over and over.

The stream stops and I take a couple of deep breaths and I reach up and I flush the toilet and I stand and I walk over to the sink and I wash my face and I wash the remaining chunks out of my gums and my teeth and my throat and my nose and I take a long sip of cold water and I swallow it and it cools the burning.

My shirt is stained so I take it off and I go to my section of the Room and as I put on one of my nice new shirts, John

กินลงไปผมไม่ได้รับรู้รสชาติของมันแต่ตอนนี้ผมรับรู้

รสชาติของมันได้ มีข้าวมีถั่วมีปลากับเนื้อเป็นชิ้นๆ มี เครื่องเทศเผ็ดร้อนมีชิ้นขนมปัง

ผมหายใจทางจมูกพลางก็รีบไปห้องน้ำ ผมพยายามกลืน ของในปากลงไปแต่มีของอื่นจำนวนมากกว่ากำลังมาและ กำลังดันออกมา ผมเริ่มสำลัก ผมผลักประตูห้องน้ำแล้ว ก้มลงยกฝาที่นั่นขึ้นก่อนจะระเบิดออกมา หนักหน่วง รวดเร็ว เป็นลำต่อเนื่อง ช้ำแล้วช้ำเล่าช้ำแล้วช้ำเล่า มัน ร้อนลวกใบหน้าริมฝีปากและในปากของผม หัวใจผมส่ง ข้อความผ่านซี่โครงผ่านแขนซ้ายและผ่านกราม คอผมหด ตัวกระเพาะผมหดตัว ช้ำแล้วช้ำเล่าช้ำแล้วช้ำเล่า ช้ำแล้ว ช้ำเล่าช้ำแล้วช้ำเล่า

ลำอาเจียนหยุดลงผมพักสูดลมหายใจลึกและเอื้อมมือกด ชักโครกแล้วลุกขึ้นเดินไปที่อ่างล้างหน้าเพื่อล้างหน้าและ ล้างเอาเศษอาเจียนที่เหลือติดตามเหงือกตามฟันตาม ลำคอและในจมูกออกแล้วจิบน้ำเย็นๆ อยู่ย่นก่อนจะกลืน ลงไปให้ความร้อนลวกเย็นลง

เสื้อเชิ้ตที่ใส่อยู่เปื้อนผมจึงถอดออกแล้วเดินไปที่ส่วนของ ผมในห้องและขณะสวมเสื้อใหม่ตัวหนึ่ง จอห์นก็เปิดประตู แล้วยื่นหัวเข้ามา

เจมส์

ปัญหาการแปล การแบ่งใจความประโยค

ผู้เขียนใช้คำว่า and เชื่อมคำหลายคำและใช้อักษรพิมพ์ใหญ่ขึ้นต้น คำแรก ลงท้ายด้วยจุดมหัพภาค ทำให้เกิดจังหวะในการแบ่งความ แนวทางแก้ไข พิจารณาบริบทการใช้และเลือกคำที่เหมาะสมในการ สื่อสารและให้อรรถรสดีที่สุด

ตัวอย่าง Rice and beans and pieces of fish and meat. Hot spices and hunks of bread. เป็นการให้รายการอาหารโดยแบ่งออกเป็นสองชุด จึง เน้นที่การบรรยายสิ่งต่างๆ กับการแบ่งความตามต้นฉบับ โดยใช้คำ ว่า มี นำหน้าอาหารแต่ละอย่างและใช้การเว้นวรรคให้จังหวะของจุด มหัพภาค

ปัญหาการแปล การซ้ำ

คำบางคำมีการใช้ที่แตกต่างกันในแต่ละภาษา ซึ่งการปรับรูปแบบ เล็กน้อยจะทำให้ได้บทแปลที่เป็นธรรมชาติยิ่งขึ้น แนวทางแก้ไข แปลด้วยสำนวนที่ใช้ในภาษาไทยและใช้การซ้ำให้ได้ เสียงและอารมณ์เดียวกับต้นฉบับ

ตัวอย่าง over and over and over. เป็นการกล่าวขยายกริยาที่เกิดขึ้น อย่างต่อเนื่อง ซึ่งในภาษาไทยมีวลีว่า ช้ำแล้วช้ำเล่า จึงนำมาใช้แปล แต่การใช้วลีนี้ซ้ำสามครั้งเหมือนรูปแบบของต้นฉบับเย็นเยือกเกินไป จึงซ้ำเพียงสองครั้งเพราะให้ภาพความต่อเนื่องเพียงพอแล้ว

opens the door and sticks his head inside.

James?

Yeah.

You have a phone call.

Who is it?

I don't know, I didn't answer it.

I'll be right there.

I finish putting on the shirt and I walk back to the Phone Booth. I open the door and I sit down and I pick up the phone.

Hello?

A female voice.

Hi.

I know the voice, but can't place it.

Who is this?

You don't know?

No.

I'm hurt.

You shouldn't be.

Did you have a nice day?

Who is this?

My Grandmother thought you were handsome.

I place the voice. I smile.

หืม

มีโทรศัพท์ถึงนายนะ

ใครโทรมา

ไม่รู้ ฉันไม่ได้รับสาย

จะไปเดี๋ยวนี้ละ

ผมสวมเสื้อเสร็จแล้วเดินไปที่ตู้โทรศัพท์ ผมเปิดประตูแล้ว

นั่งลงแล้วยกหูขึ้น

ฮัลโหล

เสียงผู้หญิง

หวัดดีค่ะ

ผมรู้จักเสียงนี้ แต่นึกไม่ออกว่าใคร

นั่นใครครับ

ไม่รู้หรือ

ไม่ครับ

เจ็บนะเนี่ย

อย่าเจ็บไปเลยครับ

วันนี้เป็นยังไงบ้าง

นั่นใครครับ

ยายฉันคิดว่าคุณหล่อละ

ผมนึกออกแล้ว ผมยิ้ม

ยายคุณน่ารักจัง

ปัญหาที่พบ การละประธาน

ภาษาไทยสามารถสื่อความได้โดยไม่จำเป็นต้องใส่ประธานในทุกประโยค โดยเฉพาะหากรู้ว่าใครหรือสิ่งใดเป็นประธานในที่นั้น ก็สามารถย่อคำกริยาหรือคำวิเศษณ์ขึ้นมาได้เลย

แนวทางแก้ไข ละประธานในบทสนทนาที่เห็นได้ชัดว่าคุณสนทนาคือใคร โดยเลือกละหรือเก็บประธานไว้ตามลักษณะที่เป็นธรรมชาติของภาษาไทย

ปัญหาที่พบ คำเสริมแสดงอารมณ์ความรู้สึก

เวลาพูดกับคนไม่รู้จักระยะจะรักขาระยะ แต่กับการพูดถึงคนที่รู้จักจะต่างออกไป ซึ่งในภาษาอังกฤษจะไม่แสดงให้เห็นในตัวคำพูดชัดเจนเท่าภาษาไทยซึ่งมีการแบ่งระดับสรรพนามและคำลงท้าย

แนวทางแก้ไข ใช้คำลงท้ายและสร้อยคำเพื่อแสดงอารมณ์ความรู้สึกของผู้พูด

ตัวอย่าง บทสนทนาทางโทรศัพท์นี้ ลิลลี่โทรหาเจมส์โดยเจมส์ไม่รู้ว่าใครโทรมา เจมส์จึงพูดกับลิลลี่โดยเว้นระยะและใช้หางเสียงลงท้ายเมื่อรู้ว่าผู้ที่โทรมาคือคนรู้จักจึงหยุดใช้หางเสียง และเปลี่ยนวัจนลีลาในการพูดเป็นสนทนาสนมยิ่งขึ้น

That was nice of her.

She said you had pretty eyes.

I wouldn't know.

Why?

Long story.

How long?

Twenty-three years long.

That's long.

Yeah.

A pause. I'm still smiling.

Well, I just called to tell you what my Grandmother said.

I'm glad you did.

I'll see you tomorrow?

Probably.

Why probably?

Long story.

She laughs.

I hope I'll see you tomorrow.

That would be nice.

Bye.

Thanks for calling.

Sure.

แกว่าคุณตาสวย

ผมไม่รู้หรอก

ทำไมล่ะ

เรื่องมันยาว

ยาวแค่ไหน

ยาว ๒๓ ปี

ยาวนานนะ

ใช่

เจียบกันไป ผมยังยิ้มอยู่

ก็ ชั้นแค่โทรมาบอกว่ายายพูดถึงคุณยังไงเท่านั้นแหละ

ผมดีใจที่คุณโทรมา

พรุ่งนี้เราจะเจอกันไหม

อาจจะ

ทำไมอาจจะ

เรื่องมันยาว

เธอหัวเราะ

หวังว่าพรุ่งนี้จะได้เจอกันนะ

ถ้าได้ก็จะเป็นดี

บาย

ขอบคุณนะที่โทรมา

ไม่เป็นไร

I hang up the phone and I stare at it and I'm still smiling. I stand and I open the door and I step out and I'm still smiling and I walk back toward my Room and John asks me if I want to play cards and I tell him I haven't slept since yesterday and I'm tired but I'll play another time and he says okay. I go back to my Room and I'm still smiling and I climb into bed and I pick up the books my Brother gave me. *War and Peace*, *Don Quixote*, a book on Chinese Religion called *Tao te Ching*. I open *War and Peace*. I'm still smiling. I have read *War and Peace* before, but it is worth a second trip. I'm still smiling. I start reading. I can't get through the first sentence. I'm still smiling. I haven't slept in forty hours. I'm still smiling. I have fifteen minutes left. I'm still smiling.

My hand drops.

Still.

Eyes close.

Smiling.

I wake and I go to the Bathroom and I take a shower and I wash my hair and I brush my teeth and I shave. I keep waiting to get sick, but I don't. As I walk out of the

ผมวางหูโทรศัพท์แล้วจ้องดูมันและผมยังยิ้มอยู่ ผมลุกขึ้นเปิดประตูตู้ก็ก้าวออกไปและผมยังยิ้มอยู่จากนั้นผมก็เดินกลับห้องเจอจอห์นถามว่าอยากเล่นไพ่หรือเปล่าผมบอกเขาไปว่ายังไม่ได้นอนเลยตั้งแต่เมื่อวานและเหนื่อยมากแต่ไว้วันหลังจะเล่นด้วยเขาก็บอกว่าโอเค ผมเดินกลับห้องทั้งที่ยิ้มอยู่แล้วผมก็ป็นขึ้นเตียงหยิบหนังสือที่พี่ให้มา มีสงครามกับสันติภาพ ดอนกิโฆเต้ และหนังสือเกี่ยวกับศาสนาจีนชื่อเต๋าเต๋อจิง ผมเปิดสงครามและสันติภาพออกอ่าน ผมยังยิ้มอยู่ ผมเคยอ่านเรื่องสงครามและสันติภาพมาก่อนแล้วแต่ก็นำอ่านรอบสองอีกอยู่ดี ผมยังยิ้มอยู่ ผมเริ่มอ่าน ผมอ่านไปได้ไม่จบประโยคแรก ผมยังยิ้มอยู่ ผมไม่ได้นอนมาสี่สิบแปดชั่วโมงแล้ว ผมยังยิ้มอยู่ ผมเหลือเวลาอีกสิบห้านาที ผมยังยิ้มอยู่

มือผมตกลง

ก็ยัง

ตาผมปิด

ยิ้มอยู่

ผมตื่นนอนแล้วเข้าห้องน้ำอาบน้ำสระผมแปรงฟันโกน

หนวด ผมคอยให้รู้สึกคลื่นไส้อาเจียนแต่ก็ไม่เป็น ขณะเดินออกจากห้องน้ำผมหยุดจ้องโกสัวม โกสัวมนี้เป็นมิตรและศัตรูกับผมมาทุกเช้านานเท่าที่ผมจำได้ เป็นทั้งที่รองรับทั้ง

ปัญหาที่พบ ความนิยมในการใช้ภาษา

ต้นฉบับเขียนชื่อหนังสือด้วยตัวเสียง ซึ่งเป็นรูปแบบอักษรที่ใช้แล้วไม่

ผิดธรรมชาติในภาษาอังกฤษ แต่ไม่นิยมใช้ในภาษาไทย

แนวทางแก้ไข ใช้รูปแบบอักษรปกติในการเขียนชื่อหนังสือ

bathroom, I stop and I stare at the toilet. The toilet has been my friend and my enemy every morning for as long as I can remember. It has been my receptacle, my support, the only thing besides myself that has known the true extent of my sickness. I'm tired of the toilet. I tell the toilet to go fuck itself. I give it the finger and I laugh at it. I leave the Bathroom.

I put on a set of nice, new, clean clothes. I put on my slippers. I go check the Job Board. My new assignment is coffee. I fill an industrial-size steel coffeepot and I turn it on and I make sure it functions properly. When the coffee is ready, I pour myself a cup. I taste it and it tastes good. Coffee is much easier and more pleasant than the Group Toilets.

I walk to the Dining Hall. I get a bowl of cereal and a glass of orange juice and I look for a place to eat. I see Leonard sitting with Ed and Ted. I walk to their table and I sit down. Leonard looks at me and he speaks.

I wasn't sure you'd be here this morning.

I was too tired to go anywhere last night.

Ed speaks.

Where were you going?

To get high.

On what?

แรงสับสนุนเป็นเพียงสิ่งเดียวนอกจากตัวผมที่รับรู้ระดับอาการป่วยที่แท้จริงของตัวผม ผมเบื่อโถส้วมนี้แล้ว ผมบอกให้มันไปตายซะ ผมช้อนี้วกกลางให้มันแล้วหัวเราะใส่ ผมออกจากห้องน้ำ

ผมสวมเสื้อผ้าชุดใหม่ที่สะอาดและดูดี ผมสวมรองเท้าแตะ ผมเดินไปดูบอร์ดจ่ายงาน งานใหม่ของผมคือกาแฟ ผมเติมเครื่องชงกาแฟเหล็กขนาดอุตสาหกรรมแล้วเปิดเครื่องและตรวจดูว่าเครื่องทำงานปกติดี เมื่อกาแฟได้ที่ก็รินดื่มเองหนึ่งถ้วย ผมชิมดูรสชาติใช้ได้ กาแฟง่ายและรื่นรมย์กว่าห้องน้ำประจำกลุ่มมาก

ผมเดินไปที่โรงอาหาร ผมเอาซีเรียลกับน้ำส้มหนึ่งแก้วแล้วมองหาที่นั่งกิน ผมเห็นเลียวนาร์ดนั่งอยู่กับเอ็ดกับเท็ด ผมเดินไปที่โต๊ะนั้นแล้วนั่งลง เลียวนาร์ดมองผมแล้วพูด ฉันยังสงสัยว่าเข้านี้ นายจะยังอยู่นี่นะเนี่ย

เมื่อคืนมันเหนื่อยจนไปไหนไม่ไหว

เอ็ดพูด

เมื่อคืนจะไปไหนนะ

ไปเมา

เมาอะไร

แคร์กับเหล้า

ปัญหาที่พบ การแบ่งใจความประโยค

ผู้เขียนมักใช้อนุประโยคหลายประโยคในการบรรยายการกระทำที่ต่อเนื่องกัน โดยใช้คำว่า and เชื่อม

แนวทางแก้ไข พิจารณาถึงความสัมพันธ์ของแต่ละประโยคเพื่อเลือกจะหรือแปลคำว่า and ด้วยสันธานที่เหมาะสม

ตัวอย่าง ย่อหน้าแรกนี้เป็นการเล่าถึงกิจวัตรประจำวันซึ่งผู้เขียนใช้อุบุประโยคเล่ารวมกันในประโยคความรวมประโยคเดียว จึงใช้รูปกริยาเรียงเพื่อสร้างความต่อเนื่องของใจความตามลักษณะของต้นฉบับ

ปัญหาการแปล การใช้เครื่องหมายวรรคตอน

ในการบรรยายลักษณะของเสื้อผ้า ภาษาอังกฤษสามารถใช้คำวิเศษณ์หลายคำเรียงกันไป คั่นด้วยเครื่องหมายจุลภาค ทำให้เกิดจังหวะต่อเนื่อง แต่รูปแบบการเขียนนั้นไม่เป็นธรรมชาติในภาษาไทย แนวทางแก้ไข ใช้คำเชื่อมเชื่อมคำคุณศัพท์ขยายนามหลักให้ต่อเนื่อง และเป็นธรรมชาติในภาษาไทย

ตัวอย่าง a set of nice, new, clean clothes แปลว่า เสื้อผ้าชุดใหม่ที่สะอาดและดูดี

Crack and liquor.

Ted speaks.

You a Crackhead?

Yeah.

Me too.

Ed speaks.

That shit's fucking gross.

Ted looks at Ed.

You're gross, you big, dumb, steelworking Motherfucker.

I might be big and dumb-

And you're ugly too.

Ed looks at Leonard and he gives him the finger.

I might be big and dumb and I might be a steelworking, ass-kicking Motherfucker.

Ted laughs. Ed continues.

But I ain't dumb enough to have ever smoked that bullshit, Ghetto drug.

Ted speaks.

Yeah, you so smart you sit around a fucking Steel Mill drinking vodka and handling tubs of molten metal.

I ain't never had an accident.

What about your hair?

เท็ดพูด

นายติดแคร็กเรอะ

ใช่

เหมือนกันเลยวะ

เอ็ดพูด

ไอ้ยานั้นมันถ่อย

เท็ดมองเอ็ด

นายนะถ่อย ไอ้ยักษ์ที่มึน กรรมกรโรงเหล็กเฮงซวย

ฉันอาจเป็นยักษ์ที่มึน...

และนายก็น่าเกลียดด้วย

เอ็ดมองเลียวนาร์ดมือชูนิ้วกลางให้

ฉันอาจเป็นยักษ์ที่มึนและฉันอาจเป็นกรรมกรโรงเหล็ก

เฮงซวยห่วยแตก

เท็ดหัวเราะ เอ็ดพูดต่อ

แต่ฉันก็ไม่โง่ขนาดจะริสูบบุหรี่ธรรมดาหรอวะ

เท็ดพูด

ซ่าย นายมันโคตรฉลาด วันๆ เอาแต่นั่งแควอดก้าเฝ้าท่อ

โลหะหลอมอยู่หน้ากังหันเหล็กนั่นนะ

ฉันทำงานไม่เคยมีอุบัติเหตุทีละกัน

ผมนายนั่นล่ะ

นั่นไม่ใช่อุบัติเหตุ ทะเลาะกันตะหาก โดนลอบกัดนะ

ปัญหาที่พบ ศัพท์เกี่ยวกับสิ่งเสพติด

แคร็กโคเคนเป็นสิ่งเสพติดที่ไม่แพร่หลายในไทย คำแสดง crackhead ไม่มีคำที่มีความหมายเดียวกันในภาษาไทย

แนวทางแก้ไข แปลด้วยวิธีเรียกผู้ติดยาในภาษาไทย ซึ่งควรถามด้วยกริยาติดแคร็ก มากกว่าถามด้วยคำนามเรียก เพราะฟังเป็นธรรมชาติ โนบทสนทนากว่า

ปัญหาที่พบ การแปลคำสภ

การใช้คำสภต่อกันในบทสนทนานั้นอาจไม่ต้องแปลโดยรักษารูปคำเสมอไป เพราะสิ่งสำคัญกว่าคือการสื่อเจตนาต่อ และควรใช้รูปในภาษาปลายทางที่เป็นธรรมชาติ

แนวทางแก้ไข พิจารณาความหมายของคำสภแต่ละคำและเลือกใช้คำภาษาไทยที่ให้อารมณ์เดียวกัน

ตัวอย่าง ในประโยค You're gross, you big, dumb, steelworking Motherfucker. เท็ดต้องการด่าเอ็ดด้วยคำคุณศัพท์ที่เป็นตัวหนา จึง

เก็บความหมายเหล่านี้ไว้ ประโยคนี้แบ่งใจความได้เป็นสองส่วน คือ You're gross กับ you big, dumb, steelworking Motherfucker ซึ่งส่วนแรก

เป็นประโยคสมมุติจึงแปลแยกออกไป ส่วนที่สองเลือกแบ่งเป็นคำนามกับคำคุณศัพท์ขยายให้กระชับ และใช้คำว่า กรรมกร เป็นคำนามแทนคำว่า motherfucker

ปัญหาที่พบ การแปลรูปประโยคความซ้อน

แนวทางแก้ไข แปลโดยเน้นลีลาการเขียนที่มีความต่อเนื่อง

That wasn't no accident, that was a fight. I got sucker punched.

Ed is, as he always is, wearing a bandana on his head. I speak.

What happened to your hair?

Nothing.

Leonard speaks.

He doesn't wear that silly bandana because he likes it.

What happened?

Nothing.

Ted speaks.

You can tell him or I'm telling him.

You ain't saying nothing.

I will if you don't.

Ed looks at me, speaks.

I was doing this married lady. One night we're in a bar and her husband walks in. We decide to go outside and as I'm walking out, he cracks me over the head with a bottle. I go down and he kicks my nuts. Now I'm really down. He leans over and grabs my hair right here.

He makes a grabbing motion on the top of his forehead.

And he knows when he grabs that shit that I had plugs put in nine months earlier, and he fucking pulls and pulls till he

เอ็ดผูกผ้าโพกหัวอยู่เสมอรวมถึงตอนนั้นด้วย ผมถาม

ผมนายโดนอะไรมา

ไม่มีอะไร

เลียมัวร์พูด

มันไม่ได้โพกผ้ามันไว้เพราะชอบหรือกนา

เกิดอะไรขึ้นนะ

ไม่มีอะไร

เท็ดพูด

นายไม่บอกฉันบอกเอง

นายไม่ต้องพูดเลย

ฉันพูดแน่ถ้านายไม่พูด

เอ็ดมองผมแล้วพูด

ฉันไปคั่วสาวไม่โสดคนหนึ่ง วันหนึ่งขณะที่เราอยู่ในบาร์สามี

เจ้าหล่อนก็เดินเข้ามา เราตัดสินใจออกไปข้างนอกแต่ตอน

ฉันกำลังเดินออกไปมันก็เอาขวดฟาดหัวฉัน พอฉันล้มมัน

ก็ฝ่าหมากให้ ทีนี้ฉันเลยล้มของจริงละ มันก็มามากว่าผม

ฉันตรงเนี่ย

เอ็ดทำท่าคว้าตรงยอดหน้าผาก

ตอนมันคว้ามันรู้ณะว่าฉันไปติดผมปลอมมาเมื่อเก้าเดือน

ก่อน มันเลยดึงเอาๆ จนดึงเอาไข่วิกนั้นหลุดติดมือมันไป

หัวฉันเลยเบ็งมีแผลเป็นมาจนทุกวันนี้

you so smart you sit around a fucking Steel Mill drinking vodka and handling tubs of molten metal. กิริยาหลักของประโยคนี้คือ sit และ drink กับ handle เป็นส่วนขยาย โดยเท็ดต้องการเหน็บแนม จึงรักษาเจตนาเหน็บแนมนั้นไว้แล้วปรับประโยคใหม่ให้มีความเป็นธรรมชาติในภาษาไทยโดยวางตำแหน่งกิริยาหลักกับส่วนขยายให้สอดคล้องกับประโยคในต้นฉบับ

ปัญหาที่พบ ภาษาย่อยและการใช้คำเสริมอารมณ์ความรู้สึก

คำพูดของเอ็ดกับเท็ดซึ่งเป็นชนชั้นแรงงานมีลักษณะห้วน สั้น ไม่ถูกต้องตามหลักไวยากรณ์ ทำให้แสดงอารมณ์ความรู้สึกต่างๆ อย่างชัดเจน

แนวทางแก้ไข ระดับภาษาย่อยของทั้งสองสามารถแสดงได้ด้วยคำเสริมเช่น การบอกเล่า ใช้คำว่า นา แทนนะ ก็ละกัน แทนก็แล้วกัน

pulls the Motherfuckers right the fuck out. Now my head's all fucked up and scarred and shit.

I wince.

Fuck.

Ted speaks.

Ask him how he got that Bastard back.

Ed speaks.

Shut the fuck up, Ted.

Tell him you got him back.

I'm gonna kick your ass in a minute.

Ted looks at me.

He didn't do nothing. Let some Motherfucker pull his goddamn hair plugs right the fuck out of his head and he didn't do nothing to him. I'd a shot that Motherfucker's dick off and served it to his Momma on a sandwich.

Breakfast is the blink of an eye. I sit and listen to Ed and Ted fight and tell stories and I laugh as Leonard eggs them on. Ed is a Drinker and a fighter who's in Rehab for the fourth time. His Union, which has generous medical benefits, has paid for each of his trips. They sent him here because this is the last time they will pay for him to go to Rehab and they want to give him the best opportunity that they can to get better. He is grateful and says if they can't

ผมนี่หัวหน้า

แย้เลยสิ

เท็ดพูด

ถามสิว่ามันเอาคืนหมอนั้นยังไง

เอ็ดพูด

หุบปากแกไปเหอะเท็ด

บอกเขาสิว่านายเอามันคืน

ฉันจะตีบนายเดี่ยวเนี่ยแหละ

เท็ดมองผม

มันไม่ทำบ้าอะไรเลย มีไอ้ตัวหนึ่งมาดึงผมปลอมซะ หลุดคามือแต่มันไม่ทำบ้าอะไรไอ้หมอนั้นเลย เป็นฉันได้มี ยิงจู่หมอนั้นมายัดใส่แซนดิวิชเสิร์ฟแม่มันไปแล้ว

เวลาอาหารเข้าผ่านไปในชั๊วะกะพริบตา ผมนั่งฟังเอ็ด กับเท็ดทะเลาะกันบ้างเล่าเรื่องต่างๆ บ้างและหัวเราะเมื่อ เลียนาร์ตพูดยุงส่งทั้งคู่ เอ็ดเป็นนักดื่มและนักวิวาทซึ่งเข้า สถานบำบัดมาเป็นครั้งที่ 4 แล้ว สหภาพแรงงานของเขา ซึ่งมีสวัสดิการรักษายาบาลดีคือจ่ายค่าใช้จ่ายแต่ละ ครั้งให้ ที่ส่งมาที่นี่เพราะนี่คือครั้งสุดท้ายที่จะจ่ายให้เขา เข้ารับการบำบัดจึงอยากให้อีกาสที่ดีที่สุดเท่าที่จะให้ได้ เพื่อที่เขาหาย เขารู้สึกซาบซึ้งและพูดว่าหากที่นี่รักษาเขา ไม่ได้เขาคงเฝ้าสนิทจจริงๆ เอ็ดยังไม่แต่งงานแต่มีลูกสี่คน

ปัญหาที่พบ การแปลคำสบท

คำว่า Fuck ที่เจมส์พูดในที่นี้ มีเจตนาสื่อสารกับเอ็ดหลังเรื่องของเอ็ด จบลง ซึ่งเจมส์ไม่ได้มีเจตนาสบท แต่เป็นการตอบรับหลังจากได้ฟัง เรื่องเล่า

แนวทางแก้ไข แปลด้วยคำที่แสดงเจตนาเห็นอกเห็นใจหลังได้ฟังเรื่อง อดีตที่ไม่อาจอิทธิพลของอีกฝ่าย โดยใช้คำที่มีความหมายในทางแสดง ความไม่ชอบใจกับสิ่งที่เกิดขึ้น

ปัญหาที่พบ การแปลคำสบท

fix me at this place then I guess I'm fucked. Ed is not married, but he has four children, all of which are boys. He says that all of them are ass-kicking Motherfuckers, just like himself. He says that they are the great love of his life.

Ted is a Drug Dealer and a Car Thief who was recently arrested for the Statutory Rape of a Sheriff's Daughter in Louisiana. He already has two Felony convictions and a third means Life-No-Parole under the Three-Strike Law. He skipped Bail and he came here to try to clean up in order to win some points with the Authorities since the Authorities generally look kindly on individuals who have gone through Treatment. He paid for it with money that he made selling crack. He's not married and he doesn't have any Kids, but he does, as he says, have a whole mess of fine-ass Bitches.

Ed and Ted are good men who happen to be bad men and I like them and I can relate to them. Although we come from three parts of the country, are three different ages, and have distinctly different problems, we are, in many ways, the same. Alcoholics. Drug Addicts. Criminals.

เป็นชายทั้งหมด เขาบอกว่าลูกทุกคนล้วนเป็นเด็กบ้าๆ บอๆ เหมือนเขาทั้งนั้น เขาบอกว่าพวกเด็กๆ คือรักอันยิ่งใหญ่ของชีวิตเขา

เท็ดเป็นพ่อค้ายาและโจรขโมยรถที่เพิ่งโดนจับในข้อหา

ล้วงละเมิดกระทำชำเราผู้เยาว์ลูกสาวนายอำเภอที่มลรัฐ

หลุยเซียนา ก่อนนั้นเขามีคดีความร้ายแรงมาแล้วสองครั้ง

และครั้งที่สามนี้หมายถึงโทษจำคุกตลอดชีวิตโดยไม่มีพัก

การลงโทษตามกฎหมายกระทำผิดในสามมลรัฐ เขา

หนีระหว่างประกันตัวมาที่นี่เพื่อกลับตัวเสียใหม่เจ้าหน้าที่

จะได้เห็นใจเขาเพราะเจ้าหน้าที่มักใจอ่อนกับคนที่เข้ารับการ

บำบัด เขาจ่ายค่ารักษาด้วยเงินที่ได้จากการขายแคร็ก

เขายังไม่แต่งงานและยังไม่มีลูกแต่เขาว่าเขามีสาวก้นงาม

คอยตามเป็นฝูง

เอ็ดกับเท็ดเป็นคนดีที่ต้องมาเป็นคนเลวและผมชอบพวกเขา

และเข้าใจความรู้สึกของพวกเขาได้ แม้พวกเรามาจาก

สามส่วนของประเทศ มีอายุต่างกันสามวัยและมีปัญหา

ต่างกันออกไปแต่เราก็เหมือนกันในหลายๆ ด้าน เราล้วน

เป็นขี้เหล้า ขี้ยา อาชญากร

ผมกินเสริจก็เดินไปห้องบรรยายและนั่งลงฟังนางพยาบาล

คำว่า Motherfucker ในที่นี้มีการใช้ไม่เหมือนกับที่เท็ดด่าเอ็ดข้างต้น จึงควรแปลให้เข้ากับสถานการณ์การสื่อสาร

แนวทางแก้ไข พิจารณาบริบทของคำ ในที่นี้เอ็ดใช้คำนี้เป็นคำเรียก

ลูกชายด้วยความสนิทสนมรักใคร่มากกว่าเจตนาที่จะด่า จึงแปลโดย

เก็บลักษณะการเรียกด้วยความสนิทสนม และแปลด้วยคำว่าเฮงชวย

ซึ่งเป็นคำสบถที่ใช้ในเจตนาเอ็นดู

ปัญหาที่พบ ศัพท์กฎหมาย

กฎหมายประเทศไทยและสหรัฐอเมริกามีความแตกต่างกัน ซึ่งศัพท์กฎหมายบางคำไม่มีใช้ในภาษาไทย

แนวทางแก้ไข แปลศัพท์เหล่านั้นโดยให้สามารถเข้าใจได้ง่าย ใน

ระดับภาษาที่เจมส์ซึ่งไม่ใช่คนในแวดวงกฎหมายใช้

ปัญหาที่พบ รูปแบบและการแบ่งใจความประโยค

Alcoholics. Drug Addicts. Criminals. เป็นการขยายคำว่า the same. ใน

ประโยคก่อนหน้า ผู้เขียนใช้คำหนึ่งคำเป็นหนึ่งประโยคเน้นแต่ละคำ

แต่หากแปลตามรูปแบบนั้นจะขาดความเชื่อมโยงผิดจากต้นฉบับ

แนวทางแก้ไข เลือกแปลคำทั้งสามนี้ด้วยการสร้างเป็นประโยค และ

ใช้การเว้นวรรคเพื่อย้ำน้ำหนักของแต่ละคำ

I finish breakfast and I walk to the Lecture and I sit and I listen to a Nurse talk about the effects drugs and alcohol have on the health of the liver and it strikes close to home and when I can't listen to any more of it, I watch Leonard as he throws pennies at the Bald Man's bald spot. He hits the spot about every third time.

The Lecture ends and I get up and as I walk out of the Lecture Hall, I see Joanne standing to the side of the door. She motions for me to come to her and I do.

Hi, James. You remember me?

Yeah.

What's my name?

Joanne.

She smiles.

You mind coming to my Office for a while?

All right.

We walk through the maze of Halls and we stop at a door.

The door has a sign that reads Joanne P., 312. Joanne opens the door and we walk inside.

The walls are covered with pictures of baseball players, newspaper clippings related to the Chicago cubs, pictures

คนหนึ่งพูดถึงผลกระทบที่ยาเสพติดและแอลกอฮอล์มีต่อสุขภาพตับซึ่งมันเข้าตัวจนเมื่อผมทนฟังต่อไปไม่ไหวก็หันมาดูเลียวนาร์ดโยนเหรียญเพนนีใส่หัวล้านของนายล้าน เขาโยนโดนประมาณทุกหนึ่งในสามครั้ง

พอการบรรยายจบผมก็ลุกขึ้นและขณะเดินออกจากห้องบรรยายก็เห็นโจแอนยืนอยู่ริมประตู เธอทำท่าเรียกผมให้

เข้าไปหาซึ่งผมทำตาม

โจเจมส์ จำฉันได้มั๊ย

ได้ครับ

ฉันชื่ออะไร

โจแอน

เธอยิ้ม

พอจะมาที่ห้องทำงานฉันหน่อยได้มั๊ย

ได้

เราเดินผ่านทิวโถงวอกวนแล้วมาหยุดที่ประตูบานหนึ่ง

ประตูบานนั้นมีป้ายติดอยู่ว่าโจแอน P., 312 โจแอนเปิด

ประตูแล้วเราก้าวเข้าไปข้างใน

ผนังห้องเต็มไปด้วยภาพนักเบสบอลหลายภาพ ข่าวตัดหนังสือพิมพ์เกี่ยวกับชिकाโกคัพส์หลายชิ้น ภาพโจแอนขี่ม้าและยืนอยู่บนยอดเขา ใบปริศนาจากฮาวเวิร์ด ใบปริศนาจากนอร์ธเวสต์เทิร์น และพลาสติกฟิวเจอร์บอร์ด

ปัญหาที่พบ รูปแบบและการแบ่งใจความประโยค

ในย่อหน้านี้มีการบรรยายถึงสิ่งของต่างๆ ในห้องของโจแอน โดยใช้รูปประโยคที่แตกต่างกัน ทำให้เกิดจังหวะและการแบ่งความสลับไปแนวทางแก้ไข คงลักษณะการแบ่งความและจังหวะการบรรยายสิ่งของต่างๆ ให้ใกล้เคียงกับต้นฉบับมากที่สุด

of Joanne riding horses and standing on mountaintops, a degree from Harvard, a degree from Northwestern, and two large taxidermied fish. There is a desk cluttered with papers, a bookshelf overflowing with books. There are two large comfortable-looking chairs along one wall, there is a worn couch along another wall. A stuffed duck sits in one of the corners.

You can sit on the couch or the chair. Wherever you please.

I sit on the chair. She walks around the desk and she sits down and she pushes an ashtray toward me.

I'm allowed to smoke in here?

I'm going to. You want some coffee?

Sure.

How do you take it?

Black.

She turns around and she reaches for a coffeepot and she pours two cups of coffee. I light the cigarette. She turns back around and she hands me one of the cups.

Thank you.

Be careful, it's strong.

I like strong.

She laughs, lights a smoke.

You know why you're here?

ตัว มีโต๊ะที่ระเกะระกะไปด้วยกระดาษกับชั้นหนังสือที่อัด

แน่นไปด้วยหนังสือ มีเก้าอี้ตัวใหญ่ท่าทางนั่งสบายสองตัว

ตั้งเรียงติดผนังด้านหนึ่งกับมีโซฟาเก่าขาดวางติดผนังอีก

ด้านหนึ่ง เบ็ดสตัฟฟ์ตัวหนึ่งตั้งอยู่ที่มุมห้องมุมหนึ่ง

นั่งโซฟาหรือเก้าอี้ก็ได้นะ ตรงไหนก็ได้

ผมนั่งลงบนเก้าอี้ เธอเดินอ้อมโต๊ะเข้าไปนั่งแล้วใส่ที่เขี่ย

บุหรี่มาทางผม

ผมสูบบุหรี่ในนี้ได้หรือ

ฉันจะสูบบุหรี่เนี่ยแหละ เอากาแฟมั๊ย

เอา

ดื่มแบบไหน

กาแฟดำ

เธอหันไปหยิบโถกาแฟแล้วรินกาแฟสองถ้วย ผมจุดบุหรี่

เธอหันกลับมาส่งกาแฟให้ผมหนึ่งถ้วย

ขอบคุณ

ระวังนะ มันขม

ผมชอบขมๆ

เธอหัวเราะแล้วจุดบุหรี่สูบ

รู้หรือเปล่าว่าทำไมต้องมาที่นี่

คุณมีเรื่องจะคุยกับผม

เราได้ผลการทดสอบทางจิตที่คุณทำเมื่อสัปดาห์ก่อนแล้ว

ปัญหาที่พบ การละประธาน

เนื่องจากคู่สนทนารู้ว่ากล่าวถึงใคร การใส่ประธานในประโยคตาม เพื่อชวนจึงเป็นภาษาไทยที่เย็นเยือกและควรละประธาน ให้เป็น ลักษณะภาษาไทยที่เป็นธรรมชาติ

You wanna talk to me about something.

We have the results of the psych test you took last week. I want to go over them with you.

Okay.

Do you have any questions before we start?

No.

She reaches for a file, opens it.

The test you took is called the MMPI-2, which stands for the Second Edition of the Minnesota Multiphasic Personality Inventory. It's an empirically based assessment of Adult Psychopathology used by Clinicians to assist with the diagnosis of mental disorders and the selection of appropriate treatment. It can also provide Clinicians or appropriate Interpretive Personnel with a general psychological assessment of any given individual.

She takes a drag of her smoke.

You with me?

Yeah.

She exhales.

It is used in Schools, Offices, Clinics, Hospitals, Courts, Prisons, in the Military, and by such esteemed organizations as the NSA, the FBI and the CIA. It is a standardized and widely used test and is generally

ฉันอยากคุยเรื่องนี้กับคุณ

ครับ

ก่อนเราจะเริ่ม มีคำถามอะไรไหม

ไม่มี

เธอเอื้อมหยิบแฟ้มเอกสารแล้วเปิดออก

แบบทดสอบที่คุณทำไปนั้นชื่อ MMPI-2 ย่อมาจากแบบสำรวจบุคลิกภาพมินนิโซตาฉบับพิมพ์ครั้งที่ 2 เป็นการประมวลพยาธิสภาพทางจิตในผู้ใหญ่ที่แพทย์ใช้ร่วมกับการวินิจฉัยอาการผิดปกติทางจิตและเลือกวิธีการรักษาที่เหมาะสม นี่ยังเป็นการประมวลสภาพจิตทั่วไปของบุคคลให้แพทย์หรือบุคลากรผู้แปลผลที่เหมาะสมให้ได้รับการประมวลทางจิตของบุคคลใดบุคคลหนึ่งอีกด้วย

เธอฮึดบุหรี่ลิ้ม

ตามทันมั๊ย

ทัน

เธอพ่นควันออก

แบบทดสอบนี้ใช้ในโรงเรียน สำนักงาน คลินิก

โรงพยาบาล ศาล เรือนจำ กองทัพ และองค์กรที่มีชื่อเสียงอย่างองค์กรความมั่นคงแห่งชาติ เอฟบีไอ และซีไอเอ นี่เป็นแบบทดสอบที่ได้รับการจัดมาตรฐานและใช้กันอย่างแพร่หลายซึ่งโดยทั่วไปถือกันว่าเป็นเครื่องมือในการ

ปัญหาที่พบ ศัพท์จิตวิทยาและภาษาย่อย

บทสนทนาต่อไปนี้เป็นกรณียุติการทางจิตของเจมส์ ซึ่งจิตวิทยาเป็นศาสตร์ที่ได้รับจากต่างประเทศ คำศัพท์และสำนวนการพูดของโจแอนในฐานะจิตแพทย์จึงมีลักษณะของภาษาต่างประเทศอยู่ ซึ่งเป็นลักษณะการพูดที่ติดจากการอ่านตัวบทต่างประเทศมาก แนวทางแก้ไข เลือกคำศัพท์และวิธีการพูดให้ตรงกับบุคลิกและจุดยืนของโจแอน

considered the best universal diagnostic tool currently available.

She takes another drag.

Any questions?

Why Minnesota?

She exhales.

It was written and developed by a couple of Professors at the University of Minnesota. It's also published by the University of Minnesota Press.

What'd it tell you?

You're depressed. You have very low self-esteem. You're confrontational and tend to be aggressive, you sometimes react to confrontation with violence. You engage in self-defeating behaviors, you have a low tolerance for frustration, you internalize stress and deal with it through a process of self-destruction. You're irresponsible, resentful, manipulative, hostile and have a psychological predisposition to addiction.

I laugh.

It's not funny, James.

Keep going.

This is not a joke.

วินิจฉัยที่ดีที่สุดในระดับสากลเท่าที่มีอยู่ในทุกวันนี้

เธอสูบบุหรี่อีก

มีคำถามมั๊ย

ทำไมถึงเป็นมินนิโซตา

เธอพ่นควัน

เพราะแบบทดสอบนี้เขียนและพัฒนาขึ้นโดยอาจารย์ที่

มหาวิทยาลัยมินนิโซตาสองสามท่าน ทั้งยังพิมพ์โดย

สำนักพิมพ์แห่งมหาวิทยาลัยมินนิโซตาอีกด้วย

มันบอกอะไรคุณบ้าง

คุณมีอาการซึมเศร้า คุณมีความภาคภูมิใจในตนเองต่ำมาก คุณมีนิสัยชอบเผชิญหน้าและมีแนวโน้มว่าจะ

ก้าวร้าว บางครั้งคุณได้ตอบกับการเผชิญหน้าด้วยความรุนแรง คุณมีพฤติกรรมที่พาตัวเองสู่ความล้มเหลว คุณมีความอดทนต่ำต่อความผิดหวัง คุณมีความเครียดอยู่ในใจ

และรับมือกับมันด้วยวิธีที่ทำลายตัวเอง คุณไม่มีความรับผิดชอบ เจ้าคิดเจ้าแค้น เจ้ากัเจ้าการ ไม่เป็นมิตร และมี

ความเสี่ยงทางจิตใจต่อการเสพติด

ผมหัวเราะ

มันไม่ขำนะเจมส์

ว่าต่อสิ

นี่ไม่ใช่เรื่องตลกนะ

ปัญหาในการแปล การแปลศัพท์จิตวิทยา

ศัพท์เฉพาะทางจิตวิทยาเหล่านี้บางคำยังไม่ได้มีการบัญญัติ และยังมีคำแปลในภาษาไทย

แนวทางแก้ไข หากความรู้เกี่ยวกับศัพท์เหล่านั้นเพิ่มเติมเพื่อให้เข้าใจความหมายและบริบทในการใช้คำเหล่านี้

ตัวอย่าง คำว่า self-defeating ไม่พบในพจนานุกรมศัพท์จิตวิทยา จึงค้นข้อมูลเพิ่มเติมเพื่อให้เข้าใจถึงลักษณะนิสัยนี้และถ่ายทอด

ออกมาด้วยคำที่สื่อแนวคิดของคำคำนี้

It's easier to laugh. Now keep going.

She looks down at the file.

You are also very, very angry. Incredibly angry.

She looks at me.

You are also very intelligent.

I take a sip of my coffee.

Sounds about right.

Does it?

Except for the intelligence part.

Why do you say that?

If I was very intelligent, I probably wouldn't be so fucked up.

Addicts, as a group, generally score far above average on intelligence tests.

Why?

You tell me.

I guess maybe we're smart enough to have figured out how shitty things are and we decide addiction is the only way to deal with it.

You acknowledge that you're an Addict.

I laugh again.

Yeah.

I wasn't sure you would.

ก็หิวเราะมันง่ายกว่านี้เน่า ว่าต่อสิ

เธอก็มองเพิ่ม

คุณยังโกรธเกรี้ยวมากๆ โกรธอย่างไม่น่าเชื่อ

เธอมองผม

คุณยังฉลาดมากอีกด้วย

ผมจิบกาแฟ

ฟังดูก็ไม่ผิดนักนะ

อย่างนั้นหรือ

ยกเว้นที่ว่าฉลาด

ทำไมถึงพูดอย่างนั้นล่ะ

หากผมฉลาดมากจริง ผมคงไม่น่าขนาดนี้หรอก

กลุ่มผู้ติดยา มักทำคะแนนการทดสอบสติปัญญาได้สูงกว่า

ค่าเฉลี่ยมาก

ทำไม

ลองบอกสิ

ผมเดาว่าอาจเพราะเราฉลาดพอที่จะคิดว่าอะไรๆ

มันห่วยแตกแค่ไหนจึงตัดสินใจว่าการเสพยาเป็นเพียงวิธี

เดียวที่จะจัดการกับมัน

คุณรู้ตัวว่าตัวเองเป็นผู้ติดยา

ผมหิวเราะอีกครั้ง

ใช่

I do.

Good, that's the first step toward getting better.

If it's one of the Twelve, then it's the only one I'm taking.

You're getting angry.

Yeah.

Why?

Right now I'm getting angry thinking about the impossibility of ever getting better.

Is that all you're angry about?

No.

What else?

Pretty much fucking everything.

She laughs.

Everything?

I smile.

Sounds stupid, but it's true. I'm angry about pretty much everything.

How long have you felt that way?

Forever.

As a child?

My first memories are of anger and pain.

ก่อนหน้านี้ฉันไม่แน่ใจว่าคุณจะยอมรับนะ

ผมยอมรับ

ดี นั่นเป็นขั้นแรกสู่การฟื้นตัว

ถ้ามันเป็นหนึ่งในสิบสองขั้นตอนละก็ มันเป็นขั้นเดียวที่ผม

จะทำ

คุณเริ่มโกรธแล้ว

ใช่

ทำไม

ตอนนี้ผมเริ่มโกรธเมื่อคิดถึงว่าไม่มีทางที่จะดีขึ้นได้

คุณโกรธเรื่องนั้นเท่านั้นหรือ

ไม่ใช่

อะไรอีก

ก็ทุกเรื่องนั่นแหละ

เธอหัวเราะ

ทุกเรื่องเลยหรอ

ผมยิ้ม

ฟังเง่านะ แต่มันจริง ผมโกรธทุกเรื่องนั่นแหละ

คุณรู้สึกอย่างนี้มานานเท่าไรแล้ว

ตลอดเลย

ตอนเด็กก็ด้วยรี

ความทรงจำแรกๆ ของผมคือความโกรธและความ

That's too bad.

It's the way things are.

I think if we can work toward finding the source of your anger we'll be a long ways toward solving a number of your issues. The only way to get to your anger is to control your addictions, and the only way, I truly believe, you'll be able to control your addictions, is by working the Twelve Steps.

Not happening.

She takes a deep breath, leans back. I light another cigarette.

Do you know the success rate of this Hospital?

No.

It's about seventeen percent. That's of Patients who are sober for a year after they leave here.

That sucks.

That's the best success rate of any Treatment Center in the World.

That really sucks.

I've worked in six, I'm an Alcoholic and an Addict myself, and the only thing I've ever seen that works is the Twelve Steps.

เจ็บปวด

แย่เลยนะ

มันก็เป็นอย่างนี้แหละ

ฉันคิดว่าหากเราสามารถหาต้นตอความโกรธของคุณได้ เราก็ยังเหลืออีกหลายอย่างที่ต้องทำเพื่อแก้ปัญหาต่างๆ ของคุณ หนทางเดียวที่จะเราจะเข้าถึงความโกรธของคุณ ได้คือการควบคุมอาการเสพติด และฉันเชื่อจริงๆ นะว่า ทางเดียวที่คุณจะควบคุมอาการเสพติดได้คือการทำตาม สิบสองขั้นตอน

ไม่มีทาง

เธอหายใจลึกแล้วเอนพิงพนักเก้าอี้ ผมจุดบุหรี่อีกตัว คุณรู้อัตราการรักษาหายของโรงพยาบาลนี้หรือเปล่า

ไม่รู้

ประมาณสิบเจ็ดเปอร์เซ็นต์ เป็นเปอร์เซ็นต์ของคนไข้ที่ไม่ เสพสิ่งเสพติดอีกในหนึ่งปีหลังจากที่หนีไปได้นะ

ห่วยแตก

นั่นเป็นอัตราการรักษาหายที่ดีที่สุดของศูนย์บำบัดแห่ง

ไหนก็ตามในโลกนะ

ห่วยแตกจริงๆ

ฉันเคยทำงานในสถานบำบัดมาหกที่ ฉันเองก็ติดเหล้ากับ ยาและสิ่งเดียวที่ฉันเห็นว่าได้ผลคือสิบสองขั้นตอน

You don't seem like and Alcoholic or an Addict.

Everyone that works here is, even the Janitors and the Dishwashers. That way if you need help, everywhere you turn there are people who can help you.

That's comforting.

It's supposed to be.

How long have you been sober?

Sixteen years.

Long time.

You can have that too, you just have to do what we tell you and trust us, even if you think it's ridiculous.

If it involves the number Twelve, it's not gonna happen.

It's the only way, James. The only way.

I'm gonna be honest with you about something.

I would appreciate that.

I walked out of here two nights ago.

Where were you going?

I was gonna find some shit and kill myself.

Why didn't you?

You know Leonard?

I know of him.

คุณดูไม่เหมือนคนติดเหล้าหรือติดยาเลย

คนที่ทำงานทุกคนที่นี่เป็นกันทั้งนั้น แม้แต่พนักงานทำความสะอาดกับพนักงานล้างจาน ฉะนั้นหากต้องการความช่วยเหลือ ทุกคนรอบตัวต่างช่วยคุณได้ทั้งนั้น

ฟังดูน่าสบายใจดีนะ

มันก็ควรจะเป็นอย่างนั้นแหละ

คุณเลิกมาได้นานเท่าไรแล้ว

สิบหกปี

นานนะ

คุณก็ทำได้เหมือนกัน คุณแค่ต้องทำตามที่เราบอกและเชื่อใจเรา ถึงคุณจะคิดว่ามันน่าตลกก็ตาม

หากมันเกี่ยวกับเลขสิบสองละก็ ไม่มีทางแน่

มันเป็นวิธีเดียวนะเจมส์ วิธีเดียวเท่านั้น

ผมจะซื่อสัตย์กับคุณเรื่องหนึ่ง

ฉันจะดีใจมากเลย

เมื่อสองคืนก่อนผมจะไปจากที่นี่

คุณจะไปไหน

ผมตั้งใจจะออกไปหาอะไรเซฟให้ตายไปรู้แล้วรู้รอด

แล้วทำไมไม่ไปล่ะ

รู้จักเสียนาร์คัมัย

เคยได้ยินชื่ออยู่

Leonard stopped me.
That surprises me.
Why?
That's a separate issue.
What?
We'll talk about it some other time.
There might not be another time.
You're serious?
Yeah.

เลียมวนาร์ดหยุดผมไว้
ฟังแล้วแปลกใจจัง
ทำไมล่ะ
นั่นเป็นคนละประเด็นกัน
อะไรวะ
เราจะคุยเรื่องนี้กันคราวอื่น
อาจจะไม่มีคราวอื่นก็ได้
นี่คุณพูดจริงรึ
ใช่

Do you really want to die?
I know I can't keep living the way I've been living and I know I won't ever believe in the Twelve Steps. People like you keep saying it's the only way, so I'm thinking that I might as well just put myself out of my misery now and save myself and my Family the pain of the future.
Do you really want to die?
I fucking hate myself. I'm sick of it.
Why are you still here?

คุณอยากตายจริงๆ เหรอ
ผมรู้ว่าผมจะใช้ชีวิตอย่างที่อยู่มากไปตลอดไม่ได้และผมรู้ว่าผมจะไม่มีทางเชื่อในสิบสองขั้นตอนนี้ คนอย่างคุณพรั้มแต่บอกว่ามันเป็นวิธีเดียวผมเลยคิดว่าฉันผมก็น่าจะเอาตัวเองไปให้พ้นจากปัญหาซะตอนนี้เลยจะได้ไม่ต้องให้ตัวเองและครอบครัวต้องเจ็บปวดในอนาคต
คุณอยากตายจริงๆ เหรอ
ผมโคตรจะเกลียดตัวเองเลย ผมเบื่อเต็มทีแล้ว
ฉันทำไมคุณจึงยังอยู่ที่นี้ล่ะ

I promised Leonard I'd stay for twenty-four hours. Then my Brother and a couple of old friends showed up for visiting hours. I ended up having a good day, the best day I can

ผมสัญญาอยู่กับเลียมวนาร์ดไปว่าผมจะอยู่ที่นี้ต่ออีกยี่สิบสี่ชั่วโมง แล้วพอถึงชั่วโมงเยี่ยมพี่ชายกับเพื่อนเก่าสองคนก็มากัน ผมลงเอยด้วยการมีวันที่ดีวันหนึ่ง เป็นวันที่ดีที่สุด

ปัญหาที่พบ กาล

ประโยค I walked out of here two nights ago. ใช้รูปอดีตเพื่อบอกถึงความตั้งใจในอดีต ซึ่งสามารถสื่อให้เข้าใจได้ว่าไม่ได้ทำจริงๆ แต่หากแปลเป็นภาษาไทยด้วยกาลตามนั้นจะไม่สื่อให้เข้าใจได้เหมือนต้นฉบับ

แนวทางแก้ไข ใช้คำว่า จะ เพื่อเสริมให้เห็นความตั้งใจในอดีต

really remember having for a long time, and when the twenty-four hours were up, I was too tired and too happy to think about killing myself.

You can have more days like that.

Not if I can't stay sober.

You can stay sober.

Not if your way is the only way.

It is, and you can do it.

I shake my head.

Nope.

She leans back in her chair and she lights another cigarette and she stares at me. I stare back. She speaks.

You have two decisions to make, James. The first is whether you want to live, and I believe you do. I believe that deep inside of you, you realize what a horrible waste it would be to kill yourself. I believe that what you present to the World and what you are on the inside are two different things, and that you know that what you are on the inside is something that's worth saving. The second decision is whether you're willing to do what it takes, and what we tell you it takes, to get sober. You need to decide whether you're going to stop being stubborn, and whether you're

เท่าที่ผมจำได้ในช่วงนานมานี้ และพอหมดยี่สิบสี่ชั่วโมง ผมก็เหนื่อยและมีความสุขเกินกว่าจะคิดเรื่องฆ่าตัวตาย

คุณยังมีวันดีๆ แบบนั้นได้อีกนะ

ไม่หรอกถ้าผมเลิกสิ่งเสพติดไม่ได้

คุณเลิกได้

ไม่หรอกถ้าวิธีของคุณเป็นเพียงวิธีเดียว

มันเป็นวิธีเดียว และคุณทำได้

ผมสั่นศีรษะ

ม่าย

เธอเอนหลังพิงพนักเก้าอี้แล้วจุดบุหรี่อีกมวนแล้วจ้องผม

ผมจ้องตอบ เธอพูดขึ้น

คุณมีสองเรื่องที่ต้องตัดสินใจนะเจมส์ เรื่องแรกคือคุณ

อยากมีชีวิตอยู่หรือเปล่าซึ่งฉันเชื่อว่าคุณอยาก ฉันเชื่อว่า

ลึกลงไปในใจคุณก็ตระหนักดีว่ามันจะสูญเปล่าขนาดไหน

ถ้าจะฆ่าตัวตาย ฉันเชื่อว่าสิ่งที่คุณแสดงออกให้โลกเห็น

กับสิ่งที่คุณเป็นภายในนั้นต่างกันเป็นคนละอย่าง และคุณ

ก็รู้ว่าสิ่งที่คุณเป็นภายในนั้นมีค่าควรถนอมไว้ เรื่องที่สอง

คือคุณพร้อมจะทำทุกสิ่งทุกอย่างและทำตามที่เราบอก

เพื่อให้เลิกยาได้หรือเปล่า คุณต้องตัดสินใจว่าคุณจะเลิก

ดี๊ดีและคุณจะยอมเปิดใจให้กับบางสิ่งที่คุณไม่รู้จักเลย

หรือเปล่า ใช้เวลาคิดให้ดีๆ อย่างที่เราต่างก็รู้ คุณเป็นคน

willing to open your mind to something that you really don't know anything about. Take your time and think. As we both know, you are a very intelligent young man. If you have any questions, come see me. If you decide the answer to your decisions is yes, come see me. If your answer is no, I'm sorry, and good luck to you.

She stares at me, I stare back.

I have a question.

What?

Why didn't you guys throw me out of here after I attacked Roy?

She takes a drag.

Lincoln and Ken wanted to throw you out. I hadn't met you, but I'm good friends with Hank. When Hank heard what had happened he came to me and told me that the person who attacked Roy was not the person he knew. He said the person he knew was kind and gentle and quiet and shy and was the strongest and bravest person he'd ever seen.

I trust Hank, and I fought to keep you here because he told me I should.

I like Hank.

He likes you.

You're friends?

We hunt and fish together, play cards. He's sort of my

หนุ่มที่ฉลาดมาก หากมีคำถาม ให้มาหาฉัน หากคุณตัดสินใจว่าคำตอบคือใช่ ให้มาหาฉัน หากคำตอบคือไม่ฉันก็เสียใจและขอให้คุณโชคดี

เธอจ้องผม ผมจ้องตอบ

ผมมีคำถาม

อะไร

ทำไมพวกคุณถึงไม่เอาผมออกจากที่นี่ตอนที่ผมอัศจรรย์

เธอฮึดควันยาว

ลินคอล์นกับเคนอยากให้คุณออกนะ ตอนนั้นฉันยังไม่เจอคุณแต่ฉันเป็นเพื่อนกับแฮงค์ พอแฮงค์ได้ยินเรื่องที่เกิดขึ้นก็มาหาฉันแล้วบอกว่าคนที่อัศจรรย์ไม่ใช่คนที่เขารู้จัก เขาว่าคนที่เขารู้จักเป็นคนอ่อนโยนใจดีและเงียบขรึมขี้อาย ทั้งยังเป็นคนเข้มแข็งและกล้าหาญที่สุดเท่าที่เขาเคยพบฉันเชื่อแฮงค์นะ จึงรบให้คุณได้อยู่ที่นี่ต่อเพราะเขาบอกว่าฉันควรทำ

ผมชอบแฮงค์

เขาชอบคุณ

พวกคุณเป็นเพื่อนกันรึ

เราล่าสัตว์และตกปลาด้วยกัน เล่นไพ่ ทำนองแฟนฉันนะ

ปัญหาที่พบ ภาษาย่อย

เมื่อสิ้นสุดชั้นตอนให้คำปรึกษา และคำตอบที่จะตอบเจมส์มีความเกี่ยวข้องกับเรื่องส่วนตัว การใช้ภาษาของโจแอนก็เปลี่ยนไปในทางที่เป็นกันเองมากขึ้น

แนวทางแก้ไข ปรับใช้คำสร้อยเพื่อแสดงความรู้สึกของโจแอนมากขึ้น

Boyfriend.

I laugh.

Tell him I said hi and that I'm taking good care of his coat.

He'll be glad to hear it.

We done?

I hope not.

I stand.

We'll see.

She stands, hands me a card.

That has my Home phone number on it. If I'm not here and you need me, call.

What if you're at Hank's House?

He sleeps at my House.

I laugh.

Thanks.

I walk to the door and I walk out and I close the door behind me. I walk through the bright Halls and back to the Unit. As I enter the Upper Level, I see most of the men have gathered on the Lower Level. They are sitting on the couches and the chairs and the Bald Man is sitting on a chair in front of them. He's speaking, and Lincoln is standing off to the side watching him. I walk down and I sit

ผมหัวเราะ

ช่วยบอกเขาว่าผมฝากเสื้อดีและผมรักษาเสื้อโค้ทเขาเป็น
อย่างดี

เขาจะดีใจที่ได้ยินนะ

เราจบเรื่องยัง

ฉันหวังว่ายัง

ผมลุกขึ้น

แล้วก็ตัวเอง

เธอลุกขึ้นแล้วส่งนามบัตรให้ไปหนึ่ง

ในนี้มีเบอร์โทรที่บ้านฉันอยู่ หากฉันไม่อยู่ที่นี้ตอนคุณ

ต้องการฉันก็โทรไปนะ

แล้วถ้าคุณอยู่บ้านแองส์ล่ะ

เขานอนบ้านฉัน

ผมหัวเราะ

ขอบคุณ

ผมเดินไปที่ประตูแล้วเดินออกจากห้องแล้วปิดประตู

ตามหลัง ผมเดินผ่านไปตามโถงสว่างไสวกลับหน่วยพัก

เมื่อมาถึงชั้นลอยก็เห็นคนส่วนใหญ่รวมตัวกันอยู่ที่ชั้นล่าง

พวกเขา นั่งอยู่บนโซฟาบ้างเก้าอี้บ้างโดยมีนายด่านนั่งอยู่

บนเก้าอี้ตรงหน้าพวกเขา เขากำลังพูดอยู่และลินคอล์น

กำลังยืนดูห่างไปทางด้านหนึ่ง ผมเดินลงไปนั่งบนพื้น ผม

on the floor. I am near enough to hear, but far enough away so that I'm still alone.

My worst experience, and the one that I want to share with you, was the one that made me finally decide to come here.

He looks down, takes a deep breath.

I'm from Toledo. Two years ago on Halloween, a little girl in our neighborhood was kidnapped and killed by a man in a lion costume. It really shook everyone up, so to try and prevent it, our Neighborhood Council moved Halloween to October first, the thinking being that we could control things more and prevent another tragedy. My two little Girls, Laura, who is six, and Jennifer, who is nine, love Halloween. They're real dramatic Kids and Halloween is their favourite Holiday, and every year they both get dressed up like Princess Leah and I get dressed up like Luke Skywalker. I put them in the back of a wagon and I pull them from House to House and we pretend that they're riding in the Millennium Falcon and that I'm piloting it.

He stops and he looks at Lincoln. Lincoln nods and he holds up a fist as a sign of strength. The Bald Man returns the nod and he looks back at us.

อยู่ใกล้พอที่จะได้ยินแต่ก็ไกลพอที่จะยังได้อยู่คนเดียว

ประสบการณ์เลวร้ายที่สุดที่ฉันอยากเอามาเล่าให้ทุกคน

ฟังคือเหตุการณ์ที่ทำให้ฉันตัดสินใจมาที่นี่ในที่สุด

เขาก็หันหน้า สูดลมหายใจลึก

ฉันมาจากเมืองโทเลโด เทศกาลฮัลโลวีนเมื่อสองปีก่อน

เด็กหญิงเล็กๆ แถวบ้านฉันถูกลักพาตัวไปฆ่าโดยผู้ชาย

สวมชุดสิงโต เหตุการณ์นี้ทำให้ทุกคนตื่นตะลึงและสภาก

เพื่อนบ้านย้ายการฉลองฮัลโลวีนมาเป็นวันที่หนึ่งตุลาคม

เพื่อพยายามป้องกันเหตุการณ์นั้นด้วยคิดว่าจะสามารถ

ควบคุมอะไรๆ ได้มากขึ้นและป้องกันไม่ให้เกิดเหตุ

สะเทือนขวัญอีกได้ ลูกสาวตัวน้อยสองคนของฉัน ลอรา

อายุหกขวบกับเจนิเฟอร์อายุเก้าขวบชอบฮัลโลวีนมาก

ทั้งคู่เป็นเด็กรักการแสดงออกตัวจริงและฮัลโลวีนคือ

เทศกาลโปรดโดยทุกปีทั้งคู่จะแต่งเป็นเจ้าหญิงเลอาและ

ฉันแต่งเป็นลูค สกายวอล์กเกอร์ ฉันจะเอาทั้งคู่ใส่หลังรถ

ลากพาตระเวนไปตามบ้านต่างๆ ทำเป็นว่าสองสาวกำลัง

นั่งอยู่บนมิลเลนเนียมฟอลคอนและฉันเป็นนักบิน

เขาหยุดพูดแล้วหันมองลินคอล์น ลินคอล์นพยักหน้าให้

แล้วชูกำปั้นส่งกำลังใจ นายลันพัยกหน้าตบแล้วหัน

กลับมามองเรา

ปัญหาที่พบ คำในภาษาอังกฤษซึ่งไม่มีในภาษาไทย

คำว่า dramatic เป็นคำที่ไม่มีในภาษาไทย และเป็นคำที่มีความหมาย

หลายนัย

แนวทางแก้ไข พิจารณาความหมายของคำให้เหมาะสมกับบริบทนั้น

นายลันพัยกถึงลูกสาวที่ชอบกิจกรรมวันฮัลโลวีน จึงเลือกแปลด้วย

คำว่า รักการแสดงออก เพื่อแสดงถึงบุคลิกของเด็กทั้งสอง

ปัญหาที่พบ คำนวนการพูดในภาษาอังกฤษ

holds up a fist as a sign of strength เป็นวิธีพูดในภาษาอังกฤษซึ่งเมื่อ

แปลเป็นภาษาไทยแล้วไม่สื่อความหมายเหมือนประโยคต้นฉบับ

แนวทางแก้ไข ปรับแก้ฉบับแปล โดยพิจารณาที่เจตนาในการชูกำปั้น

เป็นสัญลักษณ์แห่งกำลังว่าลินคอล์นต้องการให้กำลังใจนายลัน

และปรับบทแปลให้สื่อถึงเจตนา

A couple months ago, I made a deal with my Wife, whose name is Terry, to stop drinking. Part of the deal was that I could drink nonalcoholic beer when I really felt like I needed something. Being me, I went out and bought twenty cases of the stuff, hid nineteen of them, and kept one in the Garage refrigerator. I have trouble sleeping, and I can't sleep without drinking, but I found if I drank fifteen nonalcoholics a night, I got enough in me to put me to sleep.

He takes a deep breath.

So every night for six weeks I ran out to the Garage during commercial breaks on the TV and I slammed nonalcoholic beers so I could sleep. It sounds dumb, but you do what you do, and you do what you need to do, and that's what I did.

A couple of men laugh. Lincoln gives them a hard look.

They stop.

The problem with my plan was that because I was drinking fake beer every night, I never stopped wanting to drink real beer, and if anything, the fake stuff made me want to drink the real stuff even more.

He stops, looks at the floor. As he speaks, his voice cracks.

Now it starts getting tough.

ไม่กี่เดือนก่อนนั้น ฉันตกลงกับภรรยาชื่อเทอร์รี่ไว้ว่าจะหยุดดื่ม ส่วนหนึ่งในข้อตกลงมีว่าฉันดื่มเบียร์ไร้แอลกอฮอล์ได้หากรู้สึกว่าการดื่มอะไรจริงๆ ซึ่งตามประสาฉัน ฉันก็ออกไปซื้อเบียร์นั้นมายี่สิบลัง ซ่อนลิบแก้าลังไว้ แล้วเอาลังหนึ่งใส่ตู้เย็นในโรงรถ ฉันนอนไม่หลับและจะหลับไม่ได้หากไม่ได้ดื่ม แต่ก็พบว่าหากดื่มเบียร์ไร้แอลกอฮอล์คืนละลิบห้าขวดก็จะพอหลับลงได้

เขาสูดลมหายใจลึก

ตลอดหกสัปดาห์ฉันจึงแจ้นไปดื่มเบียร์นั้นในโรงรถ

ระหว่างที่โฆษณาทุกคืนเพื่อให้หลับลงได้ ฟังเง่านะ แต่คนเราก็ทำตามนิสัย และคนเราก็ทำตามสิ่งที่ต้องทำ นั่นแหละ ฉันทำอย่างนั้นเลย

มีสองสามคนหัวเราะ ลินคอล์นทำตาตุ๋นใส่

พวกเขาหยุดหัวเราะ

ปัญหาของแผนการนี้มีอยู่ว่า เพราะฉันดื่มเบียร์เทียมทุกคืน ฉันเลยไม่หายอยากดื่มเบียร์จริงเสียที และถ้าจะว่าไป ใส้เบียร์เทียมนั้นยิ่งทำให้ฉันอยากดื่มเบียร์จริงหนักเข้าไป

ใหญ่

เขาหยุด ก้มมองพื้น ขณะพูดน้ำเสียงก็สั่น

ทีนี้เรื่องก็เริ่มยากเข้า

Lincoln speaks.

You're doing great. Just keep going.

The Bald Man looks at him, nods, and looks back at us.

So my Wife had to go to New Jersey for her niece Tina's Bar Mitzvah. We would normally go to something like that as a Family, but the Bar Mitzvah was on the morning after our Neighborhood Halloween, so me and terry decided that I would stay home and do Halloween with the girls and Terry would go to Tina's Bar Mitzvah.

A tear starts running down his cheek.

I took Terry to the Airport and I promised her I wouldn't drink. As soon as she was on the Plane, I went straight to the Airport Lounge and I ordered a vodka and cranberry.

He stops, wipes his face.

From there I went to the Liquor Store and bought a fifth and some more cranberry and I drank the whole way Home.

He wipes his face.

Then I snuck into my neighbor Ira's Garage and stole two bottles of chardonnay and another bottle of vodka and I went down to my basement and I drank both bottles of the chardonnay.

ลินคอล์นพูด

นายทำได้เยี่ยมมากนะ พูดต่อไปสิ

นายลั่นมองเขา พยักหน้า แล้วหันกลับมามองเรา

ที่นี้ภรรยาฉันเกิดต้องไปบารมีตซ์วาร์ห์ของหลานทีน่าที่

นิวเจอร์ซีย์ ปกติเวลามีงานอย่างนี้เราจะไปด้วยกันทั้ง

ครอบครัว แต่งานบารมีตซ์วาร์ห์นั้นมีตอนเช้าวันถัดจาก

งานฮัลโลวีนแถวบ้าน ฉันกับเทอร์รี่จึงตกลงกันว่าฉันจะอยู่

บ้านฉลองฮัลโลวีนกับสาว ๆ และเทอร์รี่ไปงานของทีน่า

น้ำตาหยดหนึ่งไหลลงมาตามแก้มเขา

ฉันพาเทอร์รี่ไปส่งที่สนามบินและสัญญากับเธอว่าฉันจะ

ไม่ดื่ม ทันทีที่เธอขึ้นเครื่อง ฉันก็ตรงไปที่เลานจ์ของ

สนามบินแล้วสั่งวอดก้ากับแครนเบอร์รี่ทันที

เขาหยุด เช็ดหน้าตัวเอง

จากนั้นฉันก็ไปร้านเหล้าซื้อเหล้าขวดกับแครนเบอร์รี่เพิ่ม

อีกแล้วดื่มมันตลอดทางกลับบ้าน

เขาเช็ดหน้า

จากนั้นฉันก็คอดเข้าไปในโรงรถของเพื่อนบ้านชื่อไอระเพื่อ

ขโมยชาร์ดอเน่สองขวดกับวอดก้าอีกขวดแล้วไปนั่งดื่ม

ชาร์ดอเน่ทั้งสองขวดนั้นในห้องใต้ดิน

The tears are running.

Then I got dressed up as Luke Skywalker and I mixed the vodka and some more cranberry into a giant Obi Wan Kenobi mug and went out with the Girls. They knew something was wrong with me, but they tried to have fun.

He wipes again.

I don't know when, but at some point I passed out in the wagon while the Girls were up at someone's door.

He sobs.

They came back and tried to pull the wagon back to our House, but they're little Girls, and I was too heavy.

Sobs.

They went to our neighbor Len's House to get help, and when they came back with Len and his wife Ginny, they found that I had peed all over my Skywalker costume and all over the wagon.

Sobs.

Len tried to wake me, and when he did, I attacked him.

You see, Len has a big, thick, blond beard, and I was so drunk that I thought he was the man in the Lion costume from two years earlier.

Sobs.

Oh, God.

น้ำตาเขาไหลพราก

จากนั้นฉันก็แต่งตัวเป็นลูค สกายวอล์กเกอร์แล้วผสม

วอดก้ากับแครนเบอร์รี่ใส่แก้วโอบี วัน เคโนบีใบยักษ์แล้ว

ออกไปกับพวกเด็กๆ ทั้งคู่รู้ว่าฉันมีอะไรผิดปกติ แต่ก็

พยายามทำตัวให้สนุกสนาน

เขาเช็ดหน้าอีกครั้ง

ไม่รู้ว่ามีเมื่อไหร่ แต่พอถึงตอนหนึ่งฉันก็เป็นลมไปในรถลาก

ขณะที่ลูกๆ ไปเคาะประตูบ้านใครสักคน

สะอื้น

พอทั้งคู่กลับออกมาก็พยายามลากรถกลับบ้าน แต่ทั้งคู่

เป็นแค่เด็กหญิงตัวเล็กๆ และฉันตัวหนักเกินไป

สะอื้น

พวกเขาไปที่บ้านเลน เพื่อนบ้านเพื่อขอความช่วยเหลือ

พอกลับมาพร้อมกับเลนและจินนี่ภรรยาของเขา ก็พบว่า

ฉันฉี่ราดใส่ชุดสกายวอล์กเกอร์และเลอะรถลากไปทั้งคัน

สะอื้น

เลนพยายามปลุกฉันแต่พอฉันตื่นฉันก็อัดเขา คิดดูสิ เลน

ไว้หนวดสีบลอนด์ดึกหนา แล้วฉันก็เมาจัดจนคิดว่าเขา

เป็นชายในชุดสิงโตเมื่อสองปีที่แล้ว

สะอื้น

โอ้เว้ย

Sobs.

Oh, God.

He stops, wipes his face, takes a deep breath. The men spread around the Room are speechless. He looks up.

Len had to tied me up with a dog leash to control me and my Wife had to come home from New Jersey before Tina's Bar Mitzvah.

He starts bawling.

I disgraced myself, my Daughters, my Wife.

There are several chuckles.

I'm the laughingstock of the whole Neighborhood.

He completely breaks down, wailing, sobbing, holding his face in his hands. Several men start laughing. Lincoln looks at them, speaks.

Shut up.

The men laugh harder, more join in. The Bald Man looks up.

Lincoln speaks.

This is not funny.

They laugh harder. More join in. The Bald Man is stunned.

Lincoln speaks, his voice louder, his voice harder.

สะอื้น

โธ่เว๊ย

เขาหยุด เช็ดหน้า สูดลมหายใจลึก คนที่นั่งอยู่รอบห้องจน
ด้วยคำพูด เขาเงยหน้าขึ้น

เส้นต้องจับฉันมัดไว้ด้วยโซ่จูงสุนัขและภรรยาฉันต้องกลับ
จากนิวยอร์กก็ก่อนจะทันได้ไปงานบาร์มิทซ์วาร์ห์ของทีนา
เขาเริ่มคร่ำครวญ

ฉันทำความขายหน้าให้ตัวเอง ลูกสาว ภรรยา

มีเสียงหัวเราะคิกคัก

ฉันกลายเป็นตัวตลกของเพื่อนบ้านทั้งแถบ

เขาควบคุมตัวเองไม่อยู่ เขาคร่ำครวญ สะอื้นสะอื้น ยกมือ
ขึ้นปิดหน้า หลายคนเริ่มหัวเราะ ลินคอล์นมองพวกนั้น
แล้วพูด

หุบปาก

พวกคนหัวเราะหนักขึ้นและหลายคนหัวเราะตาม นาย
ลันเงยหน้าขึ้น

ลินคอล์นพูด

ไม่ตลกเลยนะ

พวกนั้นหัวเราะหนักขึ้น หลายคนหัวเราะตาม นายลันตัว
แข็ง

ลินคอล์นพูดเสียงดังขึ้น กระด้างขึ้น

This is not funny.

The Room erupts. The Bald Man stands and he runs, wailing, sobbing and crying, from the Room. Lincoln steps in front of the empty chair.

You people think that was funny?

The men laugh.

It wasn't.

They begin to quiet down.

That was a man spilling his heart to you. Spilling his goddamn heart.

There is quiet.

Opening up and telling you about the worst moment of his life, the moment he hit bottom and knew he needed help.

Silence.

That's a hard thing to do, and he's a brave man for doing it, and he deserves to be given respect, not to be fucking laughed at.

Lincoln shakes his head, lower his voice.

You think you're all hard-asses because maybe you took harder drugs than him or drank more than him or maybe your bottom was lower than his, but when I asked for a Volunteer to talk about bottoming out, I didn't see any of you step up. You just sat there like scared little Boys.

He points in the direction of the Bald Man's departure.

ไม่ตลกเลยนะ

ห้องทั้งห้องปั่นป่วนวุ่นวาย นายล้านลุกขึ้นวิ่งหนีไปจากห้องพลางร้องไห้สะอึกสะอื้นและคร่ำครวญ ลินคอล์นก้าวมายืนตรงหน้าเก้าอี้ที่ว่างเปล่า

พวกนายคิดว่ามันตลกอะไร

พวกคนหัวเราะ

มันไม่ตลกเลย

พวกนั้นเริ่มเงียบเสียงลง

มีคนออกมาพูดเปิดใจให้พวกนายฟัง เปิดใจทั้งดวง

ห้องเงียบลง

ออกมาเปิดอกเล่าเรื่องชั่วขณะที่เลวร้ายที่สุดในชีวิตชั่วขณะที่เขาตกต่ำถึงขีดสุดและรู้ตัวว่าต้องการความช่วยเหลือ

เงียบ

มันไม่ใช่เรื่องง่ายเลยที่จะทำ และเขาก็กล้าหาญด้วยที่ออกมาทำ และเขาควรได้รับความนับถือ ไม่ใช่มาหัวเราะฮาป๊าใส่

ลินคอล์นส่ายหน้า ลดเสียงลง

พวกนายคิดว่าตัวเองแน่เพราะพวกนายอาจใช้ยาแรงกว่าหรือดื่มหนักกว่าหรือตกต่ำกว่าเขา แต่ตอนฉันขออาสาสมัครให้ออกมาพูดเปิดอก ฉันไม่ยกเห็นใครลุกขึ้นมาสักคน พวกนายได้แต่นั่งบื้อกันเป็นเด็กเหี้ยตัวเล็กๆ

You should learn from that man, and you should learn from what he did up here today. He was brave and he was open and he was honest and he made himself vulnerable to everyone in this Room. That's what being here is about, and that's the kind of attitude that is gonna keep him sober.

He starts to walk out.

Think about it. Think long and hard.

He stares as he does.

Long and hard.

He leaves. There is complete silence. The men look at one another, ashamed and embarrassed, waiting for someone to speak. Leonard stands.

Lincoln's right, and we should apologize to the little guy, but I still think that story was fucking funny.

Everyone laughs. Leonard looks at his watch.

It's lunchtime. I'm going to eat.

He leaves and the men stand and begin filing out and heading to the Dining Hall. I stand and I follow them and I get in a line and I get a tray of food. I sit down and I listen to Ed and Ted argue and I laugh as Leonard eggs them on and I finish and I get up and I put my tray on the conveyor

เขาชี้ไปทางที่นายล้านวิ่งออกไป

พวกนายน่าจะเรียนรู้จากชายคนนั้น และน่าจะเรียนรู้จากสิ่งที่เขาทำที่วันนี้ เขาทั้งกล้าหาญทั้งเปิดเผยทั้งซื่อสัตย์ และเขายอมแสดงความอ่อนแอให้ทุกคนในห้องนี้ได้เห็น นี่แหละคือเหตุผลในการมาอยู่ที่นี่ และทัศนคติแบบนี้แหละที่จะทำให้เขาเลิกเหล้าได้

เขาเริ่มเดินออกไป

ลองคิดดู คิดให้มาก คิดให้หนักเลยนะ

เขาจ้องไปดื้อๆ

คิดให้มากๆ คิดให้หนัก ๆ

เขาเดินจากไป ห้องเงียบกริบ พวกคนในห้องมองหน้ากัน และกันด้วยความละอายและก้อเขิน คอยให้ใครสักคนพูดอะไรขึ้นมา เลียนวาร์ตยืนขึ้น

ลินคอล์นพูดถูกและเราควรขอโทษนายคนนั้น แต่ฉันก็ยังคิดอยู่ดีว่าไอ้เรื่องนั้นมันฮาเป็นบ้าเลย

ทุกคนหัวเราะครืน เลียนวาร์ตดูนาฬิกา

เที่ยงแล้ว ฉันไปกินข้าวละ

เขาออกจากห้องไปแล้วคนในห้องก็ลุกขึ้นทยอยกันเดินออกไปยังโรงอาหาร ผมลุกขึ้นเดินตามพวกเขาไปเข้าแถวรับถาดอาหาร ผมนั่งลงฟังเ็ดดกับเท็ดถกเถียงกันและหัวเราะเมื่อเลียนวาร์ตพูดขู่ว่าทั้งคู่แล้วพอกินอ้อมก็ลุกขึ้น

ปัญหาที่พบ การแปลคำซ้ำ

วลี Think long and hard. ในที่นี้เป็นการย้ำคำของลินคอล์น ซึ่งต้นฉบับย้ำคำว่า long and hard. แต่หากแปลตรงตัวจะไม่สื่ออารมณ์เดียวกัน แนวทางแก้ไข ปรับบทแปลเพื่อให้มีความเป็นธรรมชาติและสื่อถึงเจตนาของผู้พูดให้มากขึ้น โดยเปลี่ยนคำว่า long เป็นมาก เสริมคำว่า คิดให้ และซ้ำคำว่ามาก กับ หนัก เพื่อให้เป็นสำนวนการพูดในภาษาไทย

belt.

I go to the Lecture. A Priest talks about different forms of confession. I don't like Priests, don't trust Priests, and I don't listen to a single word of what he has to say. I sit and I stare at the floor and I think about the Bald Man. I wonder where he is and what he's thinking, and as I replay his story in my mind, it becomes more and more devastating. Although he wasn't on Skid Row or in a Ghetto or in a Crackhouse, and although he still has a job and a Family and a life, he lost the most important thing a human being can lose, which was his dignity.

I know a bit about the loss of dignity. I know that when you take away a man's dignity there is a hole, a deep black hole filled with despair, humiliation and self-hatred, filled with emptiness, shame and disgrace, filled with loss and isolation and Hell. It's a deep, dark, horrible fucking hole, and that hole is where people like me live our sad-ass, fucked-up, dignity-free, inhuman lives, and where we die, alone, miserable, wasted and forgotten.

The Lecture ends and I leave and I go back to the Unit and I sit through an exercise on Rational Reaction Therapy. Ken leads it and explains that Alcoholics and Addicts tend

เอาถาดไปเก็บบนสายพาน

ผมไปที่ห้องเล็กเซอร์ มีบาทหลวงมาพูดเกี่ยวกับรูปแบบต่างๆ ของการสารภาพ ผมไม่ชอบบาทหลวง ไม่เชื่อในบาทหลวง และไม่ได้ฟังสิ่งที่เขาพูดสักคำ ผมนั่งมองพื้น พลังคิดถึงนายล้าน ผมสงสัยว่าเขาอยู่ไหน กำลังคิดอะไรอยู่ และขณะผมทบทวนเรื่องราวของเขาในใจมันก็ยิ่งน่าหงุดหงิด แม้เขาไม่ได้ไร้บ้านหรืออยู่สลัมหรือแหล่งค้ายา และแม้เขาจะยังมีงานทำ มีครอบครัว มีชีวิต แต่เขาก็สูญเสียสิ่งสำคัญที่สุดที่มนุษย์คนหนึ่งจะสูญเสียได้ นั่นคือศักดิ์ศรี

ผมพอจะรู้เกี่ยวกับการเสียศักดิ์ศรีอยู่บ้าง ผมรู้ว่าเมื่อใครสูญเสียศักดิ์ศรีไปจะเกิดโพรง เป็นโพรงลึกสีดำเต็มไปด้วยความสิ้นหวัง ความตกต่ำรังเกียจตัวเอง เต็มไปด้วยความว่างเปล่า ความอับอายไร้ศักดิ์ศรี เต็มไปด้วยความพ่ายแพ้ โดดเดี่ยวราวกับนรก มันเป็นโพรงลึกที่มีมนน่าสยดสยอง เสงซวย และในโพรงนั้นเองที่คนอย่างผมใช้ชีวิตผิดมนุษย์ไร้ศักดิ์ศรี หดหู่ เสงซวย และตายไปตามลำพังอย่างหม่นหมองไร้ค่าไม่มีใครจดจำ

การบรรยายจบลงผมจึงเดินออกจากห้องกลับหน่วยพัก และเข้าร่วมกิจกรรมการบำบัดปฏิกริยาเชิงเหตุผล เค็นเป็นผู้นำกิจกรรมและเขาอธิบายว่าผู้ติดเหล้าและผู้ติดยา

ปัญหาที่พบ การแปล past participle ในภาษาอังกฤษ we die, alone, miserable, wasted and forgotten. นั้นใช้คำคุณศัพท์ขยายลักษณะการตาย ซึ่งทั้งสี่คำนั้นเป็นคำคุณศัพท์คำเดียวในต้นฉบับ แต่หากแปลอย่างตรงตัว คำทั้งสี่นั้นจะยาวเยิ่นเย้อ แนวทางแก้ไข ใช้คำเสริมเพื่อเก็บความหมายของคำเหล่านั้นให้ครบ และปรับบทแปลให้มีความเป็นธรรมชาติ

to react irrationally in situations involving stress. Rational Reaction Therapy is a method of decision making to counteract that irrational behavior. When you're in a situation, consider all options. Take your time, stay calm, choose the option that is the most healthy and productive. It is a very rational philosophy.

After the exercise there is another Graduation Ceremony. Three men I don't know are leaving. They have done their time and they have worked out their Programs and they are ready to face the outside World. They are happy as they receive their Rocks and their Medals, two of them cry when they give their speeches. The Ceremony ends and everyone claps and some of the men start playing cards and some of them start watching television and some of them get changed and go to the Gym on the other side of the Clinic. The Graduates leave. I go to my Room and I put on Hank's jacket and I go outside.

There is no Sun. The life that showed itself yesterday has retreated. The ground is cold and hard, the air oppressive, the Sky black, the trees bent beneath the weight of frozen branches. I walk and I smoke and I find a Trail and I let the

มีแนวโน้มที่จะได้ตอบอย่างไรเหตุผลในสถานการณ์ที่มี
ความเครียด การบำบัดปฏิบัติการเชิงเหตุผลคือวิธีการ
ตัดสินใจเพื่อยับยั้งพฤติกรรมไร้เหตุผลเหล่านั้น เมื่ออยู่ใน
สถานการณ์ใดให้พิจารณาทางเลือกทั้งหมด ใช้เวลาให้
เต็มที่ นั่งไว้ เลือกหนทางที่ดีที่สุดสุขภาพและให้ผลดีที่สุด
เป็นหลักปรัชญาที่มีเหตุมีผลมากที่สุด

หลังกิจกรรมนั้นยังมีพิธีสำเร็จการศึกษา คนที่ผมไม่รู้จัก
สามคนกำลังจะออกจากสถานบำบัด พวกเขารักษาดัว
ครบตามกำหนดเวลาแล้วและพวกเขาทำตามโปรแกรม
ครบแล้วและพวกเขาพร้อมที่จะออกเผชิญโลกภายนอก
แล้ว พวกเขาดูมีความสุขขณะรับก้อนหินและเหรียญตรา
มีสองคนร้องไห้ขณะกล่าวสุนทรพจน์ พิธีสิ้นสุดลงและทุก
คนดับมือแล้วบางคนก็เริ่มเล่นไพ่ในขณะที่บางคนก็เริ่มดู
ทีวีและบางคนก็เปลี่ยนเสื้อผ้าไปโรงยิมที่อยู่ฝั่งตรงข้าม
คลินิก ผู้สำเร็จการศึกษาจากไป ผมไปที่ห้องสวมแจ๊คเก็ต
ของแฮงค์แล้วออกไปข้างนอก

ไม่มีแดด ชีวิตที่แสดงตัวเมื่อวานนี้ได้ถดถอยไปแล้ว
พื้นดินเย็นเยียบแข็งกระด้าง อากาศอึดอัดกดดัน ท้องฟ้า
ดำมืด ต้นไม้โน้มเอนด้วยน้ำหนักของกิ่งก้านที่กลายเป็น
น้ำแข็ง ผมเดินสูบบุหรี่ไปเจอทางสายหนึ่งและปล่อยให้

Trail lead me. It is dark and quiet beneath the canopy of dense, heavy wood, and the only sound is that of my feet forging piles of crackled yellow leaves.

I listen to the leaves. I stare at the ground. I try to lose myself. I try to forget where I am and why I'm here, I try to forget about what lie in front of me. I try to forget about death, Prison and recovery. I try to forget that there is a World outside of that which is in my head and I try to forget that there is a World within my head. I try to forget everything. The whole fucking mess.

I walk, stare, try to lose, try to lose, try to lose. The crack of leaves fades into a sharp tumbling roll of small stones and the stones lead me to a long, narrow Lake covered with delicate sheets of thin, fractured ice. I stare at the sheets. In the shallows beneath, packs of small fish dance, solitary weed lie still, algae clings to whatever it can find. A shell sits lonely and silent and I stop and I watch it. Somewhere within there is life. At some point life will shed its shell and reemerge. I stare at the shell in the shallows beneath a delicate sheet of fractures. Life reemerging. I want to forget, but I can't.

ทางสายนั้นพาไป ได้ร่มเงาของป่ารกที่บนนั้นมืดและเงียบ
เสียงเดียวที่ได้ยินคือเสียงเท้าผมย่างไปตามกองใบไม้แห้ง
กรอบสี่เหลี่ยม

ผมฟังเสียงใบไม้ ผมจ้องดูพื้น ผมพยายามละตัวตน ผม
พยายามลืมว่าตัวอยู่ที่ไหนและทำไมจึงอยู่ที่นี่ ผม
พยายามลืมเกี่ยวกับสิ่งที่รอคอยอยู่เบื้องหน้า ผมพยายาม
ลืมเกี่ยวกับความตาย เรือนจำ และการฟื้นตัว ผม
พยายามลืมว่ายังมีโลกใบหนึ่งอยู่นอกเหนือจากโลกในหัว
ผมและผมพยายามลืมว่ายังมีโลกใบหนึ่งอยู่ในหัวผม ผม
พยายามลืมทุกสิ่งทุกอย่าง เรื่องยุ่งทั้งหลายทั้งแหล่

ผมเดิน จ้อง พยายามละ พยายามละ พยายามละ เสียง
ใบไม้แห้งกรอบเปลี่ยนเป็นเสียงกรวดหินกลิ้งและกรวดหิน
เหล่านั้นพาผมไปสู่ทะเลสาบแคบยาวปกคลุมไปด้วยแผ่น
น้ำแข็งเปราะบาง ผมจ้องแผ่นน้ำแข็ง ในน้ำตื้นๆ หมูปลา
ตัวเล็กเรียงราย วัชพืชจมนิ่งเดียวดาย สหายเกาะพันอยู่กับ
สิ่งใดก็ตามที่เกาะไว้ได้ มีหอยตัวหนึ่งอยู่เงียบๆ เพียงตัว
เดียวผมจึงหยุดดูมัน ภายในนั้นมีชีวิตอยู่ พอถึงจุดหนึ่ง
ชีวิตก็จะกะเทาะเปลือกปรากฏออกมาใหม่ ผมจ้องหอยใน
น้ำตื้นๆ ใต้แผ่นน้ำแข็งเปราะบางตัวนั้น ชีวิตปรากฏ
ออกมาใหม่ ผมต้องการจะลืมแต่ก็ทำไม่ได้

I walk again, continue to try, continue continue. The shore drifts into a wide stretch of tall, dead, yellow grass and my feet become silent on an artery of hard, black, packed dirt. As they carry me through the grass, I run my hands along the sharp frozen tips of the grass and they tickle me and I laugh and the sound of my laughter calms me. Forget, lose, forget, please lose. It tickles me and I laugh. The packed dirt graduates to bog and I step onto an Elevated Walk of faded pine, imbedded screws and tall, firm Rails. The deep stench of Swamp seeps up and through, too strong to be killed by the cold. As I walk, I lean over the Rail and I breathe in stench and I stare across a murky, brown desolation dotted with rotting chunks of tree, turf and prickly gray shrub. There is an Island among the rot, a large, round Pile with monstrous protrusions like the arms of a Witch. There is chatter beneath the Pile and a fat brown otter with a flat, armored tail climbs atop and he stares at me

Hey, Fat Otter.

He stares at me.

You want what I got?

He stares at me.

I'll give you everything.

ผมออกเดินอีกครั้ง พยายามต่อ พยายามพยายาม ริมน้ำเหือดไปเป็นทิวหญ้าแห้งเหลืองต้นสูงเป็นแนวยาวและเสียงฝีเท้าผมเงียบไปเมื่อย่ำบนทางดินดำอัดแน่นแข็ง ขณะเดินย่ำผ่านต้นหญ้า ผมก็กวัดมือลูบปลายยอดหญ้าเยือกแข็งที่จี้จี้จนผมหัวเราะและเสียงตัวเองหัวเราะทำให้ผมรู้สึกสงบ ลืม ละ ลืม ละไปเกิด ยอดหญ้าจี้จี้จนผมหัวเราะ ดินเหนียวแน่นเหลวลงเป็นโคลนผมจึงก้าวขึ้นไปเดินบนทางเดินยกระดับที่ทำจากไม้สนขีดจางตอกด้วยตะปู และมีราวสูงมั่นคงแข็งแรง แอ่งน้ำลึกเหม็นเน่าซึมขึ้นขึ้นมาด้วยแข็งแกร่งเกินกว่าที่ความหนาวเย็นจะฆ่ามันได้ ระหว่างที่เดินผมหยุดโน้มตัวพาดราวและหายใจเอากลิ่นเหม็นเข้าปอดและจ้องไปยังบริเวณหม่นๆ สีนํ้าตาลที่มีเศษซากต้นไม้เน่าระเกะระกะกับพุ่มไม้เตี้ยๆ สีเทาตะคุ่มอยู่ มีเกาะอยู่ท่ามกลางกองไม้เน่ากลมขนาดใหญ่ซึ่งมีชิ้นส่วนต่างๆ ขนาดยักษ์ยื่นออกมาเหมือนแขนแม่มด มีรอยแตกได้กองไม้ นากสีน้ำตาลตัวอ้วนที่มีหางแบนแข็งปีนขึ้นมาบนยอดกองไม้แล้วจ้องมาที่ผม

นี่ เจ้า นากอ้วน

มันจ้องมาที่ผม

อยากได้ของที่เราจะมีมั้ย

ปัญหาที่พบ การปรับบทแปล

คำว่า continue เป็นคำกริยาที่สื่อถึงการกระทำอย่างต่อเนื่อง ในที่นี้เจมส์ใช้คำนี้เพื่อย้ำการกระทำอย่างต่อเนื่อง แต่เมื่อแปลออกมาเป็นภาษาไทย คำนี้ไม่สื่อถึงกริยาที่ชัดเจนนัก

แนวทางแก้ไข เลือกใช้คำว่าพยายามซึ่งเป็นกริยาที่ให้ภาพชัดเจนและเหมาะสมกับบริบทกว่า ทั้งยังเป็นกริยาที่มีน้ำหนักกว่าอีกด้วย

ปัญหาที่พบ การใช้อักษรพิมพ์ใหญ่

ในฉบับนี้ ผู้เขียนมีการใช้อักษรพิมพ์ใหญ่ขึ้นต้นคำสหายนามหลายคำโดยไม่ได้มีความหมายพิเศษ

แนวทางแก้ไข เลือกแปลเสริมความหมายเฉพาะบางคำเช่น Fat Otter ซึ่งเป็นการพูดกับสัตว์

Stares at me.

Gimme your Pile and gimme your tail.

Stares.

And I'll give you the whole fucking mess.

Stares.

What do you think?

He sits and he stares, seems to consider, and he disappears back under the Pile. I wait for him to come back, but he doesn't.

You're a smart otter. A smart fucking otter.

I laugh and I let go of the Rail and I continue to walk. The Pine crescendos and it takes me down and leads me to a path of stone and the stone rings another small Lake and I try to look through the ice but there are no fractures and the ice is too thick. If there is life it is hidden beneath a cold, frozen shell.

I think and I forget and my feet carry me through heavier Wood. The air is black and the leaves are thicker and the crackle is hypnotic and though my eyes are open, I don't see anything. I just walk.

มันจ้องมาที่ผม

เราจะให้แกทุกอย่างเลย

จ้องมาที่ผม

เอากองไม้แกมา เอาหางแกมา

จ้อง

แล้วเราจะให้ไอ้เรื่องวุ่นวายทั้งหลายทั้งหลายนี่เลย

จ้อง

ว่าไงล่ะ

มันนั่งลงแล้วจ้องเหมือนพิจารณาอะไรอยู่แล้วก็หายลับ

กลับใต้กองไม้ลงไป ผมรอให้มันกลับขึ้นมา แต่มันก็ไม่มา

แกเป็นนากฉลาด เป็นนากโคตรฉลาดจริงๆ

ผมหัวเราะแล้วผละออกจากราวแล้วเดินต่อ ต้นสนลด

ระดับลงพาผมไปสู่ทางเดินหินซึ่งล้อมรอบทะเลสาบขนาด

เล็กอีกแห่งหนึ่ง ผมพยายามมองผ่านแผ่นน้ำแข็งแต่ไม่

เห็นมีรอยแยกและน้ำแข็งหนาเกินไป หากจะมีชีวิตอยู่ใน

ทะเลสาบนั้น มันคงซ่อนอยู่ใต้เปลือกเยือกแข็งหนาเย็น

ผมครุ่นคิดแล้วก็ลืมแล้วทำผมก็พาตัวผ่านป่าที่รกทึบขึ้น

อากาศดำมืดใบไม้หนาที่บิ่นเสียงกรอบแกรบชวนง่วงงุน

จนแม้ลืมตาอยู่ก็ไม่เห็นอะไรทั้งนั้น ผมเดินไปเรื่อยๆ

ผมออกมาพ้นจากป่าและความมืด แต่ยังไม่พ้นจากในหัว

I come out of the Wood and the darkness, but not out of my head. There is a brown grass Hill ahead of me I climb to the top the view shows me the Buildings and the benches and the Lake. It shows me moving shadows created by the lights of the bright, clean, uncomfortable Halls. I sit down and the brown grass is wet and I'm not bothered by it and my eyes drift to the screams coming from behind the dark, barred windows of the Medical Unit. The screams soak in and they echo, echo, echo and I lie back and the jacket gets wet and the back of my head gets wet and I close my eyes and I listen and I think. I allow myself to feel to feel completely and the feeling brings lucid, linear streams of thought and image and they run through and out and back and through and out and back. They run through and out and back they run.

Can't stop.

Have to stop.

Can't stop.

Pain.

Gutter.

Priest.

Fuck God.

ผมเอง มีเนินหญ้าสีน้ำตาลอยู่ตรงหน้าผมจึงไต่ขึ้นไปบนยอดมองลงมาเห็นอาคารและม้านั่งและทะเลสาบ จากบนนั้นผมเห็นเงาที่เคลื่อนไหวย้ายไปมาตามแสงของโถงที่สว่างสะอาด ชวนอึดอัด ผมนั่งลงบนหญ้าแห้งๆ ที่แม้มันจะชื้นแต่ผมไม่เดือดร้อนอะไรและสายตาผมเหม่อไปทางเสียงกรีดร้องที่ตั้งมาจากหลังหน้าต่างบานมืดติดลูกกรงของหน่วยพยาบาล เสียงกรีดร้องซึ่มีก้องในบรรยากาศแล้วสะท้อนสะท้อนสะท้อนและผมเอนลงนอนทำให้เสื้อแจ็คเก็ตกับด้านหลังศีรษะของผมเปียกแล้วผมก็หลับตาลงฟังแล้วครุ่นคิด ผมปล่อยให้ตัวเองรู้สึกเปิดความรู้สึกอย่างเต็มที่และความรู้สึกนำกระแสความคิดกับภาพอันชัดเจนเรื่อยมาวิ่งผ่านไหลออกกลับคืนวิ่งผ่านไหลออกกลับคืนความคิดภาพเหล่านั้นวิ่งผ่านไหลออกกลับคืนวิ่ง

หยุดไม่ได้

หยุดให้ได้

หยุดไม่ได้

ความเจ็บปวด

พ่อระบายน้ำ

บาทหลวง

พระเจ้ามันบ้า

ปัญหาที่พบ การแปลประโยคภาษาอังกฤษ

I sit down and the brown grass is wet and I'm not bothered by it ประโยคนี้เป็นประโยคความเดียวสามประโยค แต่เมื่อแปลตรงตัวจะไม่เป็นธรรมชาติ

แนวทางแก้ไข ปรับบทแปลโดยเปลี่ยนจากประโยคความเดียวสามประโยคเป็นประโยคความซ้อนขยายความในประโยคก่อนหน้า ทำให้เป็นภาษาไทยที่เป็นธรรมชาติมากขึ้น

Her.	เธอ
Fuck her.	เธอมันบ้า
Pipe.	กล้องสูบยา
Torch.	กระบอก
Bottle.	ขวด
Can't stop.	หยุดไม่ได้
Pain.	ความเจ็บปวด
Take it.	ทนมัน
Rage.	ความเกรี้ยวกราด
Murderous rage.	ความเกรี้ยวกราดกระหายฆ่า
Uncontrollable.	ควบคุมไม่ได้
Rage.	ความเกรี้ยวกราด
Sins unpardonable.	บาปอันเกินอภัย
Places from which there is no return.	ที่ที่ไม่สามารถหวนคืนได้
Damage irreparable.	ความเสียหายเกินเยียวยา
Cry.	ร้อง
Fight.	สู้
Mom.	แม่
Dad.	พ่อ
Brother.	พี่
Cry.	ร้อง

Fight.	สู้
Live.	มีชีวิตอยู่
Torch.	กระบอง
Pipe.	กล้องสูบยา
Bottle.	ขวด
	ป่วย
Sick.	ป่วย
Sick.	ป่วย
Sick.	ดีขึ้น
Get better.	เป็นไปได้
Impossible.	อยู่ต่อ
Stay.	เป็นไปได้
Impossible.	พระเจ้ามันบ้า
Fuck God.	เธอมันบ้า
Fuck her.	แกมันบ้า
Fuck you.	อยู่ต่อ
Stay.	มีชีวิตอยู่
Live.	สู้
Fight.	ร้อง
Cry.	การตัดสินใจ
Decision.	การตัดสินใจ
Decision.	

Decision.

Bring it.

Take it.

Take it.

Decision.

The streams are lucid and clear and they run back and through and back and through and they meet and they lose empty forget and there is is is something something something I hardly know perfectly calm. Clarity. Serenity. Peace.

My urges are gone. My heart is beating slow and steady. Everything I know and I am and I have seen felt done past present past now then before now seen felt done hurt felt focus into a something beyond words beyond beyond beyond and it speaks now and it says.

Stay.

Fight.

Live.

Take it.

Cry.

Cry.

Cry.

การตัดสินใจ

นำมันมา

ทนมัน

ทนมัน

ตัดสินใจ

กระแสความคิดนั้นกระจ่างชัดเจนวนเวียนกลับไปกลับมา กลับไปกลับมาปะทะกันแล้วสูญว่างเปล่าหลงลืมและมีมี มีบางอย่างบางอย่างบางอย่างสงบนิ่งสัมบูรณ์ที่ผมแทบ ไม่รู้จัก กระจ่างชัด สงบสุข สันติ

แรงกระตุ้นทั้งหลายหายไป หัวใจผมเต้นช้าแฉะนิ่ง ทุกสิ่ง ที่ผมรู้และเป็นและเคยเห็นเคยรู้สึกเคยทำอดีตปัจจุบัน อดีตตอนนี้ตอนนั้นก่อนนี้ตอนนี้เคยเห็นเคยรู้สึกเคยทำ เคยเจ็บปวดเคยรู้สึกรวมสู่บางสิ่งเหนือกว่าคำพูด เหนือกว่าเหนือกว่าเหนือกว่าและตอนนี้มันพูดมันบอก

อยู่ต่อ

สู้

มีชีวิตอยู่

ทนมัน

ร้อง

ร้อง

ร้อง

บทที่ 6

บทสรุป

การแปลเรื่อง *A Million Little Pieces* นี้ ผู้แปลต้องการศึกษาการแปลรูปประโยคและการแบ่งความของผู้เขียนซึ่งทำให้เกิดจังหวะเฉพาะตัว ทั้งนี้ผู้แปลมุ่งรักษาอรรถรสของตัวบทโดยตั้งสมมติฐานไว้ว่าควรเลือกวิธีแปลที่ให้ความสำคัญกับรูปแบบของตัวบทต้นฉบับ โดยใช้หลักวาทกรรมวิเคราะห์ ทฤษฎีวิัจจนกรรม ประกอบกับหลักการแปลวรรณกรรมในการแก้ไขปัญหาที่พบในการพยายามรักษารูปแบบการเขียนให้เหมือนต้นฉบับโดยคงอรรถรสที่อาจเสียไปด้วยลักษณะของภาษาไทยที่ต่างจากภาษาอังกฤษไว้

ในช่วงแรก ผู้แปลพยายามรักษารูปแบบการเขียนของต้นฉบับอย่างเคร่งครัด เพราะเห็นว่าเป็นลักษณะเฉพาะตัวของผู้เขียนที่ควรรักษา แต่เมื่อลงมือแปลกลับพบว่ากรยึดติดกับรูปแบบของภาษาต้นฉบับนั้นทำให้บทแปลมีลักษณะฝืนผิดธรรมชาติจนไม่น่าอ่าน และอารมณ์ของงานเขียนเปลี่ยนไปจนผิดจากความตั้งใจ จึงเปลี่ยนวิธีแปลให้ลู่เข้าหาบทแปลมากขึ้น เน้นที่การถ่ายทอดจังหวะและอารมณ์ของตัวบท และเจตนาในการสื่อสารของผู้เขียน โดยทำวาทกรรมวิเคราะห์เพื่อทำความเข้าใจตัวบท และใช้ทฤษฎีวิัจจนกรรมช่วยในการตีความเนื้อหาส่วนที่แปลตรงตัวออกมาแล้วจะเกิดความผิดธรรมชาติ ทำให้สามารถถ่ายทอดความหมายและอรรถรสออกมาได้ดียิ่งกว่า

จึงสรุปได้ว่า ในการแปลควรศึกษาทำความเข้าใจตัวบท และวิเคราะห์ลักษณะการใช้ภาษาของตัวบทต้นฉบับ เพื่อถ่ายทอดลักษณะเหล่านั้นออกมาด้วยรูปแบบภาษาปลายทางที่สื่ออารมณ์และเป็นธรรมชาติ อนึ่ง หากแนวทางการแปลที่กำหนดไว้ไม่เอื้อให้บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ต้องการได้ ก็ควรปรับเปลี่ยนแนวทางเสียใหม่ตามความเหมาะสมเพื่อให้ได้บทแปลที่ตรงตามความตั้งใจที่สุด

บรรณานุกรม

ภาษาอังกฤษ

Baker, Mona. *Routledge Encyclopedia of Translation Study*. London: Routledge, 1988.

Frey, James. *A Note to the Reader*. [Online]. Available from:

<http://www.randomhouse.biz/media/pdfs/AMLPO20106.pdf>

Mnookin, Seth. *Picking up the Pieces*. [Online]. Available from: <http://www.slate.com/id/2134203/>

Newmark, Peter. *A Textbook of Translation*. Hertfordshire: Prentice Hall, 1988.

Quirk, Randolph. *A University Grammar of English*, Hong Kong: Commonwealth Printing Press Ltd., 1982.

The Smoking Gun. *The Man Who Conned Oprah*. [Online]. Available from:

<http://www.thesmokinggun.com/archive/0104061jamesfrey1.html>

Wikipedia. *A Million Little Pieces*. [Online]. Available from:

http://en.wikipedia.org/wiki/A_Million_Little_Pieces

Wikipedia. *James Frey*. [Online]. Available from: http://en.wikipedia.org/wiki/James_Frey

ภาษาไทย

กอบกุล จันทวโร. *ระบบกฎหมายของสหรัฐอเมริกาและระบบกฎหมายไทย* [Online]. แหล่งที่มา:

<http://www.oncb.go.th/PortalWeb/applications/collaboration/newsONCB/user/internet/viewDetail.do?newsId=963&fileName=Info088082701.pdf&newsType=ONCB>

กุสุมาลย์ รัชตะนันท์. *เอกสารประกอบการเรียนการสอนวิชาการฝึกแปลจากภาษาต่างประเทศเป็นภาษาไทย, คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (เอกสารไม่ตีพิมพ์เผยแพร่)*

ชาติ กอบจิตติ, *เวลา*, กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์หอน, 2547.

ดุษฎี ชุมสาย, *วรรณกรรมพินิจเชิงจิตวิทยา*, กรุงเทพฯ: บริษัทสำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, 2524.

ทิพา เทพอัศวพงศ์. *การแปลเบื้องต้น*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2540.

ธง วิทย์วัฒน์. *พจนานุกรมศัพท์กฎหมาย อังกฤษ-ไทย*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์นิติธรรม, 2545

นววรรณ พันธุเมธา. *คลังคำ*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์อมรินทร์พริ้นติ้ง, 2547.

บุญเทือง สุวรรณเพชร. *The English-Thai Dictionary of Psychology*. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ S&K Books, 2545.

เปลื้อง ณ นคร, *ศิลปะแห่งการประพันธ์*, กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ข้าวฟ่าง, 2535.

ฟอร์ตนาโต อิสราแอล. *ศาสตร์การแปล รวมบทความเชิงทฤษฎีและปฏิบัติ*. แปลโดยสดชื่น ชัยประสาธน์.

กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2540.

ยาใจ ชูวิศา. *ความเป็นประโยชน์ของหน่วยสร้างกริยาเรียงในภาษาไทย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาอักษรศาสตร์ดุสิต

บัณฑิต สาขาวิชาภาษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2536.

- ยุวพาส์ (ประทีปเสนา) ชัยศิลป์วัฒนา, ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับวรรณคดี, กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2542.
- ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมศัพท์จิตวิทยา A-L. กรุงเทพฯ: ศักดิโสภณการพิมพ์, 2548.
- ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมศัพท์จิตวิทยา M-Z. กรุงเทพฯ: ศักดิโสภณการพิมพ์, 2550.
- ราชบัณฑิตยสถาน. พจนานุกรมศัพท์วรรณกรรม อังกฤษ-ไทย. กรุงเทพฯ: ราชบัณฑิตยสถาน, 2545.
- ราชบัณฑิตยสถาน. หลักการการใช้เครื่องหมายวรรคตอนและเครื่องหมายอื่น ๆ หลักเกณฑ์การเว้นวรรค
หลักเกณฑ์การเขียนคำย่อ ฉบับราชบัณฑิตยสถาน. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: อรุณการพิมพ์, 2551.
- ลอย ชุนพงษ์ทอง. คัมภีร์แห่งไวยากรณ์ภาษาอังกฤษ. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัด รัฐยาการพิมพ์, 2545.
- วรรณภา แสงอร่ามเรือง. ทฤษฎีและหลักการแปล. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2542.
- วัลยา วิวัฒน์ศร, การแปลวรรณกรรม, กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2547.
- วิภา กงกะนันทน์. วรรณคดีศึกษา. กรุงเทพฯ: บริษัทโรงพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด, 2533.
- วิษณุ กอปรศิริพัฒน์. การแปลตามหลักภาษาศาสตร์. มหาสารคาม: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยมหาสารคาม,
2548.
- สงกรานต์ ก่อธรรมนิเวศน์. ศัพท์ทางจิตเวช, กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2552.
- สัญญาวี สายบัว, หลักการแปล, พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, 2538.
- สิทธิา พิณีภูวดล. คู่มือนักแปลอาชีพ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์นานมีบุ๊คส์, 2542.
- อมรา ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, ภาษาในสังคมไทย, กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2545.
- อิรวดี ไตลังคะ, ศาสตร์และศิลป์แห่งการเล่าเรื่อง, กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2546.

ประวัติผู้เขียนสารนิพนธ์

นางสาวอรพิน ยงวัฒนา สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีจากคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เอกภาษาสเปน ในปีการศึกษา 2546 และเข้าศึกษาต่อในหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการแปล จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปีพ.ศ. 2549